
Istungidokument

A9-0298/2023

20.10.2023

***I

RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike tüübikinnitus seoses nende heite ja akude tööajaga (Euro 7) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 (COM(2022)0586 – C9-0375/2022 – 2022/0365(COD))

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Raportöör: Alexandr Vondra

Arvamuse koostaja (*):
Massimiliano SALINI, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

(*): Kaasatud komisjonid – kodukorra artikkel 57

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus paksus kaldkirjas. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ¶ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	92
LISA: LOETELU ÜKSUSTEST VÕI ISIKUTEST, KES ANDSID RAPORTÖÖRILE TEAVET	96
SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS	97
TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS	134
TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS.....	189
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS	290
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	292

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike tüübikinnitust seoses nende heite ja akude tööajaga (Euro 7) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 (COM(2022)0586 – C9-0375/2022 – 2022/0365(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2022)0586),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0375/2022),
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
  - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 27. aprilli 2023. aasta arvamust¹,
  - võttes arvesse Regioonide Komitee xxx arvamust²,
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning transpordi- ja turismikomisjoni arvamust,
  - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit (A9-0298/2023),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
  2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus -1 (uus)

---

¹ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

² Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(-1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses (EL) 2022/591¹, mis käsitleb Euroopa Liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2030, on üheks liidu kuuest temaatilisest eesmärgist kuni 31. detsembrini 2030 seatud nullsaaste, sealhulgas kahjulike kemikaalidega seotud eesmärgid, et muuta keskkond, sealhulgas õhk, vesi ja muld, mürgivabaks, kaotada valgus- ja mürasaaste ning kaitsta inimeste ja loomade tervist ning ökosüsteemide seisundit ja heaolu keskkonnaga seotud riskide ja negatiivse mõju eest.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. aprilli 2022. aasta otsus (EL) 2022/591, mis käsitleb Euroopa Liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2030 (ELT L 114, 12.4.2022, lk 22).

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus -1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(-1a) Euroopa roheline kokkulepe^{1a} on liidu ettepanek algatada üleminek, mille eesmärk on saavutada hiljemalt 2050. aastaks kliimanetraalne, puhas ja ringmajandus, optimeerides ressurside haldamist ja minimeerides saastet, tunnistades samal ajal vajadust põhjalikult ümberkujundava poliitika järele. Liit on pühendunud ka kestliku arengu tegevuskavale aastani 2030^{1b} ja selles seatud kestliku arengu eesmärkidele^{1c}. 2020. aasta detsembris vastu võetud säästva ja aruka liikuvuse strateegias^{1d} ja 2021. aasta mais vastu võetud nullsaaste tegevuskavas käsitletakse konkreetselt Euroopa roheline kokkuleppe transpordisaasteaspekte.

Teiste selle algatuse eriti oluliste poliitikameetmete hulka kuuluvad näiteks välisõhu kvaliteedi direktiiv^{1f}, Euroopa uus tööstusstrateegia^{1g}, CO₂ heite normid sõiduautode ja kaubikute jaoks^{1h} ning raskeveokite CO₂ heite normid¹ⁱ.

---

^{1a} Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“, COM(2019) 640 final

^{1b}

https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1 (=E

^{1c} <https://sdgs.un.org/goals>

^{1d} COM(2020)0789 final.

^{1e} COM(2021)0400 final.

^{1f} Direktiiv 2008/50/EÜ.

^{1g} COM(2020)0102 final ja COM(2021)0350 final.

^{1h} COM(2021)0556.

¹ⁱ COM(2023)0088 final.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Siseturg on ala, kus peab olema tagatud kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Selleks kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/858⁴³ terviklik mootorsõidukite, haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitus- ja turujärelevalvesüsteem.

---

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai

Muudatusettepanek

(1) Siseturg on ala, kus peab olema tagatud kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Selleks kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/858⁴³ terviklik mootorsõidukite, haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike **ning kõigi sõidukite rehvide** tüübikinnitus- ja turujärelevalvesüsteem.

---

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai

2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

Selgitus

Kõnealust määrust tuleks kohaldada kõigi rehvide, mitte ainult Euro 7 sõidukite rehvide suhtes.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2a) Edukas üleminek heiteta liikuvusele eeldab ühtset käsitlust ja sobivat soodsat keskkonda, mis ergutaks innovatsiooni ja säilitaks liidu tehnoloogilise juhtpositsiooni selles valdkonnas. See hõlmab avaliku ja erasektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni, vähese heitega ja heiteta sõidukite kasvavat pakkumist, laadimis- ja tankimistaristute väljaarendamist ja energiavõrkudega lõimimist, samuti kestlikku materjalitarnet ning akude kestlikku tootmist, korduskasutamist ja ringlussevõttu Euroopas. Kõik see nõuab kooskõlastatud tegevust liidu, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2b) *Selleks et toetada üleminekut keskkonnahoidlikule liikuvusele, taasindustrialiseerida Euroopat ja toetada kodanikke, on oluline hoida era- ja tarbesõidukite hinnad kodanike ja ettevõtjate jaoks taskukohased. See aitab säilitada elukvaliteeti, tööstuse konkurentsivõimet ja innovatsiooni ning toetada töökohtade loomist ja oskuste arendamist selles sektoris.*

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2c) *Tuleks tagada sotsiaalselt vastuvõetav ja õiglane üleminek heiteta liikuvusele. Seetõttu on tähtis pidada silmas ülemineku sotsiaalset mõju kogu autotööstuse väärtusahela ulatuses ja tegeleda ennetavalt selle mõjuga tööhõivele. Õiglase ülemineku mehhanismi raames töötatakse tihedas dialoogis sotsiaalpartnerite ja pädevate asutustega välja sihtotstarbelised programmid liidu, riiklikul ja piirkondlikul tasandil, nagu õiglase ülemineku kavade väljatöötamine autotööstusest sõltuvate piirkondade jaoks ning haridus- ja tööotsimisalgatused töötajate ümber- ja täiendõppeks ning nende ümberpaigutamiseks, samuti haridus- ja tööhõivealgatused negatiivseid mõjusid kogevates piirkondades ja kogukondades. Ülemineku käigus tuleb selles sektoris tugevdada naiste tööhõivet ja võrdseid võimalusi.*

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Mootorsõidukite, mootorite ja varuosade tüübikinnituse tehnilised nõuded seoses heitkogustega („heitealane tüübikinnitus“) on praegu sätestatud kahes määruses, mida kohaldatakse vastavalt kergsõidukite ja raskesõidukite heitealase tüübikinnituse suhtes, st Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 715/2007 (Euro 6)⁴⁴ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 595/2009 (Euro VI)⁴⁵. ***Kaks määrust võeti vastu seetõttu, et raskesõidukite heitkoguseid kontrolliti mootori katsetamise põhjal, samal ajal kui kergsõidukite puhul oli aluseks kogu sõiduki katsetamine. Sellest ajast alates on välja töötatud meetodid, mis võimaldavad katsetada nii kergsõidukeid kui ka raskesõidukeid maanteel. Seetõttu ei ole enam vaja tugineda tüübikinnituse andmisel mootori katsetamisele.***

---

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 171, 29.6.2007, lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 595/2009, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja 2005/78/EÜ (ELT L 188, 18.7.2009, lk 1).

Muudatusettepanek

(4) Mootorsõidukite, mootorite ja varuosade tüübikinnituse tehnilised nõuded seoses heitkogustega („heitealane tüübikinnitus“) on praegu sätestatud kahes määruses, mida kohaldatakse vastavalt kergsõidukite ja raskesõidukite heitealase tüübikinnituse suhtes, st Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 715/2007 (Euro 6)⁴⁴ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 595/2009 (Euro VI)⁴⁵.

---

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 171, 29.6.2007, lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 595/2009, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja 2005/78/EÜ (ELT L 188, 18.7.2009, lk 1).

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Määrustes (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 sätestatud nõuete koondamine ühte määrusesse peaks tagama nii kergsõidukite kui ka raskesõidukite heitealase tüübikinnituse süsteemi sisemise sidususe, võimaldades samal ajal selliste sõidukite jaoks erinevaid heite piirnorme.

Muudatusettepanek

(5) Määrustes (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 sätestatud nõuete koondamine ühte määrusesse peaks tagama nii kergsõidukite kui ka raskesõidukite heitealase tüübikinnituse süsteemi sisemise sidususe, võimaldades samal ajal selliste sõidukite jaoks erinevaid heite piirnorme **ning katsetamisreegleid ja -tingimusi.**

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Samuti on vaja vähendada keerukust, haldus- ja rakenduskulusid tootjate ja ametiasutuste jaoks ning tagada Euro heitenormide tulemuslik ja tõhus rakendamine. Lihtsustamine saavutatakse sellega, et kaotatakse **Euro 6 ja Euro VI raames kehtinud** piirnormide ja katsete erinevad kohaldamise alguskuupäevad, kaotatakse mitmekordsed ja keerulised heitkoguste katsed, kui neid ei ole vaja, viidatakse vajaduse korral kehtivate ÜRO eeskirjade kohastele standarditele ning tagatakse ühtlustatud ja järjepidevad menetlused ja katsed heitealase tüübikinnituse eri etappide jaoks.

Muudatusettepanek

(7) Samuti on vaja vähendada keerukust, haldus- ja rakenduskulusid tootjate ja ametiasutuste jaoks ning tagada Euro heitenormide tulemuslik ja tõhus rakendamine. Lihtsustamine saavutatakse sellega, et kaotatakse piirnormide ja katsete erinevad kohaldamise alguskuupäevad, kaotatakse mitmekordsed ja keerulised heitkoguste katsed, kui neid ei ole vaja, viidatakse vajaduse korral kehtivate ÜRO eeskirjade kohastele standarditele ning tagatakse ühtlustatud ja järjepidevad menetlused ja katsed heitealase tüübikinnituse eri etappide jaoks.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Selleks et tagada nii kergsõidukite kui ka raskesõidukite heitkoguste piiramine reaalses elus, tuleb sõidukeid katsetada **mitte ainult laboris, vaid ka** reaalsetes kasutustingimustes, kus on kehtestatud minimaalsed piirangud, piirid ja muud sõidunõuded.

Muudatusettepanek

(8) Selleks et tagada nii kergsõidukite kui ka raskesõidukite heitkoguste piiramine reaalses elus, tuleb sõidukeid katsetada **statistiliselt olulist** reaalsetes kasutustingimustes, kus on kehtestatud minimaalsed piirangud, piirid ja muud sõidunõuded. **Selline maanteekatsetus peaks põhinema tavapärasel sõidul ja välistama kallutatud sõitmise.**

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Määrustes (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 nõutakse, et sõidukid vastaksid heitkoguste piirnormidele kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul, mis ei vasta enam sõidukite keskmisele kasutuseale. Seepärast on asjakohane kehtestada vastupidavusnõuded, mis kajastavad sõidukite **keskmist** eeldatavat kasutusiga liidus.

Muudatusettepanek

(10) Määrustes (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 nõutakse, et sõidukid vastaksid heitkoguste piirnormidele kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul, mis ei vasta enam sõidukite keskmisele kasutuseale. Seepärast on asjakohane kehtestada vastupidavusnõuded, mis kajastavad sõidukite eeldatavat kasutusiga **ja nende tavakasutust liidus^{1a}, võttes arvesse liikmesriikidevahelisi erinevusi. See on eriti oluline kasutatud sõidukite ostjate jaoks, kes eeldavad, et sõiduk tekitab sama palju heitmeid kui selle esmakordsel turule laskmisel.**

---

^{1a} Euroopa Autotootjate Ühendus (ACEA) „Vehicles in Use“ (Kasutatavad sõidukid), Euroopa 2022.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10a) Liikmesriike julgustatakse töötama välja ja rakendama strateegiaid sõidukipargi uuendamise stimuleerimiseks, et hõlbustada Euroopa sõidukipargi järkjärgulist üleminekut vähem heidet tekitavatele sõidukitele, aidates kaasa puhtama ja säästvama transpordi ökosüsteemi loomisele.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11) Praegu on olemas tehnoloogiad, mida kasutatakse laialdaselt kogu maailmas ning mis piiravad kütuseaurudes lenduvate orgaaniliste ühendite hulka sõiduki kasutamisel, parkimisel ja bensiiniga tankimisel. **Seepärast** on asjakohane **kehtestada** selliste lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirnormid madalamal tasemel ja **kehtestada** tankimisetapi heite piirnormid.

(11) Praegu on olemas tehnoloogiad, mida kasutatakse laialdaselt kogu maailmas ning mis piiravad kütuseaurudes lenduvate orgaaniliste ühendite hulka sõiduki kasutamisel, parkimisel ja bensiiniga tankimisel. **Kuna need tehnoloogiad on juba tõendatud ja kulutõhusalt rakendatud muudel turgudel ja muudes piirkondades, on seega asjakohane, et liit järgiks nende turgude eeskju, kehtestades** selliste lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirnormid madalamal tasemel ja tankimisetapi heite piirnormid.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11a) Tankimisel eralduva heite kontrollimiseks on muudel turgudel ja muudes piirkondades üle 15 aasta rakendatud tankimise ajal eralduvate bensiinaurude regenererimise

pardasüsteeme, mille puhul on tõendatud tõhus aurude kontroll. Tankimise ajal eralduvate bensiiniaurude kõrgetasemelise kontrolli säilitamiseks ei ole nende aurude regenererimiseks sõiduki pardal vaja iga-aastast hooldust ega ülevaatust, jäädes samal ajal ühilduvaks praeguse II etapi bensiinjaamadega.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, koosnevad rehvidest ja sõidukite piduritest eralduvatest osakestest. Rehvide heide on hinnanguliselt suurim keskkonda sattuva mikroplasti allikas. Nagu on näidatud mõjuhinnangus, eeldatakse, et 2050. aastaks moodustavad heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, kuni 90 % kõigist maanteetranspordist eralduvatest osakestest, sest sõidukite elektrifitseerimise tõttu väheneb koos heitgaasidega eralduvate osakeste hulk. Neid heitmeid, mis ei ole seotud heitgaasidega, tuleks seetõttu mõõta ja piirata. **Komisjon peaks 2024. aasta lõpuks koostama aruande rehvide kulumise kohta, et vaadata läbi mõõtmismeetodid ja uusimad tehnoloogiad ning teha ettepanek rehvide kulumispiiride kohta.**

Muudatusettepanek

(12) Heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, koosnevad rehvidest ja sõidukite piduritest eralduvatest osakestest. Rehvide heide on hinnanguliselt suurim keskkonda sattuva mikroplasti allikas. Nagu on näidatud mõjuhinnangus, eeldatakse, et 2050. aastaks moodustavad heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, kuni 90 % kõigist maanteetranspordist eralduvatest osakestest, sest sõidukite elektrifitseerimise tõttu väheneb koos heitgaasidega eralduvate osakeste hulk. Neid heitmeid, mis ei ole seotud heitgaasidega, tuleks seetõttu mõõta ja piirata. **Kui 2026. aasta keskpaigaks ei ole ÜRO sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmne foorum (WP.29) rehvide kulumisega seotud töö tulemusena võtnud vastu ühiseid sätteid, peaks komisjon enne 2025. aasta lõppu tegema läbivaatamise, et mõõta rehvide kulumist ja määratleda uusimatel meetoditel põhinevad kulumispiirid. Komisjon peaks tagama, et ÜRO WP.29 saavutab oma eesmärgid õigel ajal, kajastades kõrgeid eesmärke, mis põhinevad kindlatel teaduslikel ja tehnilistel alustel. Selle läbivaatamisega peaks kaasnema seadusandlik ettepanek veoakudega sõidukite kohta, sealhulgas**

pistikühendusega hübriidsõidukid ja akutoitega elektrisõidukid, et võtta vastu rehvide kulumispiirid, mis on kooskõlas liidu eesmärgiga vähendada aastaks 2030 keskkonda sattuvat mikroplasti 30 % võrra ja mis põhinevad uusimatel kulumismääradel.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Veoakudega sõidukid, sealhulgas pistikühendusega hübriidsõidukid ja akutoitega elektrisõidukid, aitavad kaasa maanteetranspordisektori CO₂ heite vähendamisele. Selleks et võita ja suurendada tarbijate usaldust selliste sõidukite vastu, peaksid need olema toimivad ja vastupidavad. Seepärast on oluline nõuda, et veoakud säilitaksid suure osa oma esialgsest võimsusest ka pärast aastaid kestnud kasutust. See on eriti oluline kasutatud elektrisõidukite ostjatele, et tagada sõiduki jätkuv ootuspärane toimimine. Seetõttu tuleks nõuda aku seisundi seireseadmeid kõigi veoakusid kasutavate sõidukite puhul. Lisaks tuleks kehtestada sõiduautode akude tööaja minimaalsed tõhususnõuded, võttes arvesse ÜRO üldist tehnilist normi 22⁴⁷.

---

⁴⁷ Elektrisõidukisisese aku tööaega käsitlev uus ÜRO üldine tehniline norm, ÜRO üldine tehniline norm 22.

Muudatusettepanek

(14) Veoakudega sõidukid, sealhulgas pistikühendusega hübriidsõidukid ja akutoitega elektrisõidukid, aitavad kaasa maanteetranspordisektori CO₂ heite vähendamisele. Selleks et võita ja suurendada tarbijate usaldust selliste sõidukite vastu, peaksid need olema toimivad ja vastupidavad. Seepärast on oluline nõuda, et veoakud säilitaksid suure osa oma esialgsest võimsusest ka pärast aastaid kestnud kasutust. See on eriti oluline kasutatud elektrisõidukite ostjatele, et tagada sõiduki jätkuv ootuspärane toimimine. Seetõttu tuleks nõuda aku seisundi seireseadmeid kõigi veoakusid kasutavate sõidukite puhul. Lisaks tuleks kehtestada sõiduautode **ja väikeste tarbesõidukite** akude tööaja minimaalsed tõhususnõuded, võttes arvesse ÜRO üldist tehnilist normi 22⁴⁷.

---

⁴⁷ Elektrisõidukisisese aku tööaega käsitlev uus ÜRO üldine tehniline norm, ÜRO üldine tehniline norm 22.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14 a (uus)

(14a) OBM-, OBFCM- või seisundiseadmed kasutavad sõiduki genereeritud andmeid, et jälgida sõiduki vastavust käesolevale määrusele. Neid andmeid tuleb andmemääruse kohaselt jagada sõiduki kasutajate ja sõidukitega seotud teenuseosutajatega, et sõiduki kasutajad saaksid nõuandeid ja soovitusi selle kohta, kuidas piirata sõiduki heitkoguseid ja energiakulu ning pikendada sõiduki parema kasutamise kaudu aku kasutusiga.

Selgitus

Euro 7 annab kõigile sõidukitele, mis on varustatud OBM-, OBFCM- või seisundiseadmetega, võimaluse tagada kolmandatele isikutele juurdepääs sõiduki genereeritud andmetele heitkoguste, energiakulu ja aku üldise seisundi kohta. Üksnes juurdepääs nende seadmete sisendandmetele võib tagada kasutajatele uuendusliku teenusepakkumise ja aidata kaasa säästvamate tehnoloogiate arendamisele.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

(15) Sõidukite omavoliline muutmine saastekontrollisüsteemi osade eemaldamiseks või deaktiveerimiseks on tuntud probleem. Selline tegevus põhjustab kontrollimatuid heiteid ja seda tuleks vältida. Läbisõidumõõdiku omavoliline muutmine toob kaasa vale läbisõidunäidu ja takistab sõiduki nõuetekohast kasutuskontrolli. Seetõttu on ülimalt oluline tagada nende süsteemide võimalikult suur turvakaitse koos turvasertifikaatide ja asjakohase rikkumisvastase kaitsega, tagamaks, et ei saastekontrollisüsteeme ega sõiduki läbisõidumõõdikut ei saaks omavoliliselt muuta.

(15) Sõidukite omavoliline muutmine saastekontrollisüsteemi osade eemaldamiseks või deaktiveerimiseks on tuntud probleem. Selline tegevus põhjustab kontrollimatuid heiteid ja seda tuleks vältida, **sealhulgas meetmetega, mille abil hoitakse ära omavoliliseks muutmiseks loodu seadmete reklaamimist, müüki ning paigaldamist, ja selle eest tuleb karistada.** Läbisõidumõõdiku omavoliline muutmine toob kaasa vale läbisõidunäidu ja takistab sõiduki nõuetekohast kasutuskontrolli. Seetõttu on ülimalt oluline tagada nende süsteemide võimalikult suur turvakaitse koos turvasertifikaatide ja asjakohase rikkumisvastase kaitsega, tagamaks, et ei

saastekontrollisüsteeme ega sõiduki läbisõidumõõdikut ei saaks omavoliliselt muuta.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15a) Selleks et omavolilise muutmise vastased meetmed ei takistaks põhjendamatult konkurentsi, tuleks käesolevas määruses ja selle teistes õigusaktides säilitada sõltumatute ettevõtjate võimalust arendada, levitada, paigaldada ja aktiveerida järelturul olevaid varuosi. Seepärast peaksid tootjad tagama sõltumatute ettevõtjate juurdepääsu rangelt vajalikule teabele, vahenditele ja protsessidele selliste varuosade välja arendamiseks ja paigaldamiseks.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16) Sõidukitele paigaldatud andureid kasutatakse juba praegu pardadiagnostikasüsteemi (OBD-süsteemi) abil heitkoguste kõrvalekallete avastamiseks ja nendega seotud remonditööde algatamiseks. Praegu kasutusel olev OBD-süsteem ei tuvasta aga rikkeid täpselt ega õigel ajal ega ***sunni*** neid ka piisavalt ja õigeaegselt parandama. Selle tulemusena on võimalik, et sõidukid tekitavad heitmeid palju rohkem kui lubatud. Seni OBD-süsteemis kasutatud andureid saab kasutada ka sõidukite ***heitkäitumise*** pidevaks jälgimiseks ja

(16) Sõidukitele paigaldatud andureid kasutatakse juba praegu pardadiagnostikasüsteemi (OBD-süsteemi) abil heitkoguste kõrvalekallete avastamiseks ja nendega seotud remonditööde algatamiseks. Praegu kasutusel olev OBD-süsteem ei tuvasta aga rikkeid täpselt ega õigel ajal ega ***ärgita*** neid ka piisavalt ja õigeaegselt parandama. Selle tulemusena on võimalik, et sõidukid tekitavad heitmeid palju rohkem kui lubatud. Seni OBD-süsteemis kasutatud andureid saab kasutada ka sõidukite ***summutitoru heitgaasi käitumise*** pidevaks

kontrollimiseks pardaseiresüsteemi (OBM-süsteemi) abil. Samuti annab OBM kasutajale hoiatuse mootori või saastekontrollisüsteemide remonditööde tegemiseks, kui need on vajalikud. Seepärast on asjakohane nõuda sellise süsteemi paigaldamist ja reguleerida selle tehnilisi nõudeid.

jälgimiseks ja kontrollimiseks pardaseiresüsteemi (OBM-süsteemi) abil. Samuti annab OBM kasutajale hoiatuse mootori või saastekontrollisüsteemide remonditööde tegemiseks, kui need on vajalikud. Seepärast on asjakohane nõuda sellise süsteemi paigaldamist ja reguleerida selle tehnilisi nõudeid. **Sellistest süsteemidest tulenevad meetmed ei tohi vähendada liiklusohutust ega piirata liikuvust.**

Selgitus

Selleks et vältida liiklusohutusega seotud küsimusi, tuleb sõnaselgelt tagada, et sõiduki järsku peatumist põhjustavaid mehhanisme ei ole võimalik kasutada.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) ***Tootjad võivad otsustada toota sõidukeid, mis vastavad madalamatele heite piirnormidele või mille akude tööaeg on käesolevas määruses nõutust parem või mis sisaldavad täiustatud võimalusi, sealhulgas geotarastus ja kohanduvad juhtimisseadmed. Tarbijatel ja riigi ametiasutustel peaks olema võimalik selliseid sõidukeid asjakohase dokumentatsiooni abil tuvastada. Seepärast tuleks teha kättesaadavaks sõiduki keskkonnapass.***

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) ***Kui komisjon teeb ettepaneku***

Muudatusettepanek

(17) ***Tarbijatele tuleks teha kättesaadavaks sõiduki ajakohastatud keskkonnapass, et saada sõiduki kogu kasutusaja jooksul ajakohast teavet, nagu kütusekulu, aku seisukord, heite piirnormid, korralise tehnoülevaltuse tulemused, tehnoülevaltuse andmed ja muu asjakohane teave.***

välja jäetud

registreerida pärast 2035. aastat uusi kergsõidukeid, mis kasutavad üksnes CO₂-neutraalseid kütuseid, väljaspool sõidukite CO₂ normide kohaldamisala, siis tuleb käesolevat määrust liidu õiguse ja liidu kliimaneutraalsuse eesmärkide kohaselt muuta, et lisada võimalus anda sellistele sõidukitele tüübikinnitus.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Väiketootjate müüdü sõidukite heide moodustab liidu heitest tühise osa. Seetõttu võib mõnede selliste tootjate suhtes kohaldatavate nõuete puhul olla lubatud mõningane paindlikkus. Seetõttu peaks väiketootjatel olema võimalik asendada tüübikinnituse ajal teatavad katsed vastavustunnistustega, samas kui eriti väikeste tootjate puhul peaks olema lubatud kasutada *juhuslikel* tegelikel sõidutsüklitel põhinevaid laborikatsetusi.

Muudatusettepanek

(19) Väiketootjate müüdü sõidukite heide moodustab liidu heitest tühise osa. Seetõttu võib mõnede selliste tootjate suhtes kohaldatavate nõuete puhul olla lubatud mõningane paindlikkus. Seetõttu peaks väiketootjatel olema võimalik asendada tüübikinnituse ajal teatavad katsed vastavustunnistustega, samas kui eriti väikeste tootjate puhul peaks olema lubatud kasutada *statistiliselt olulistel* tegelikel sõidutsüklitel põhinevaid laborikatsetusi.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 20 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(20a) Kuigi mõistet „seisund“ kasutatakse tavaliselt selleks, et viidata aku seisundile selle kasutusaja teatavas etapis, ei ole seda mõistet üldiselt määratletud ja see määratakse kindlaks eri meetodite abil: „sertifitseeritud energiaseisund“ (SOCE) ja „sertifitseeritud sõiduulatuse seisund“ (SOCR). Mõlemad parameetrid

väljendavad protsentides sertifitseeritud akuenergiat või elektrisõiduki sõiduulatust teatavas punktis.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

(21) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised, mis puudutavad järgmist: tootjate kohustused seoses tüübikinnituse ja menetluste, katsete ja meetodikaga, mida tuleb kohaldada vastavustunnistuse, toodangu vastavuse kontrolli, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse kontrolli ja sõiduki keskkonnapassi puhul; sõidukite valikuvõimalused **ja nimetused**; nõuded, katsed, meetodid ja parandusmeetmed, mis on seotud sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike vastupidavusega ning OBM-süsteemide registreerimis- ja kommunikatsioonisuutlikkusega, sealhulgas mootorsõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli ja tehnõuetaatuse eesmärgil; nõuded ja teave, mida mitmeastmeliste sõidukite **tootjad peavad esitama**, ning menetlused nende mitmeastmeliste sõidukite CO₂ väärtuse määramiseks; heitealase tüübikinnituse tehnilised elemendid, haldus- ja dokumendinõuded, kontrollid ja ülevaatused ning turujärelevalvekontrollid, samuti aruandekohustused, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja toodangu vastavuse kontrollid; meetodid ja katsed, et i) mõõta summutitoru heitgaase laboris ja maanteel, sealhulgas **juhusliku ja halvima juhtumi** tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsesükliid, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate

Muudatusettepanek

(21) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused **ja seda täiendada**, tuleks komisjonile anda **nii määruse (EL) nr 182/2011 kohased** rakendamisolulised **kui ka Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohane õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte**, mis puudutavad järgmist: tootjate kohustused seoses tüübikinnituse ja menetluste, katsete ja meetodikaga, mida tuleb kohaldada vastavustunnistuse, toodangu vastavuse kontrolli, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse kontrolli ja sõiduki keskkonnapassi puhul; sõidukite valikuvõimalused; nõuded, katsed, meetodid ja parandusmeetmed, mis on seotud sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike vastupidavusega ning OBM-süsteemide registreerimis- ja kommunikatsioonisuutlikkusega, sealhulgas mootorsõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli ja tehnõuetaatuse eesmärgil; nõuded ja teave, mida **tuleb** mitmeastmeliste sõidukite **jaoks esitada**, ning menetlused nende mitmeastmeliste sõidukite CO₂ väärtuse määramiseks; heitealase tüübikinnituse tehnilised elemendid, haldus- ja dokumendinõuded, kontrollid ja ülevaatused ning turujärelevalvekontrollid, samuti aruandekohustused, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja toodangu vastavuse kontrollid; meetodid ja katsed, et i) mõõta summutitoru heitgaase laboris ja maanteel, sealhulgas **juhuslike, kuid statistiliselt oluliste** tegelikus liikluses

heitkoguste ja tühikäigu heitkoguste kontrollimiseks; ii) määrata sõiduki CO₂ heidet, kütusekulu ja energiatarbimist, elektrisõiduki sõiduulatust ja mootori võimsust; iii) esitada käiguvahetuse näidiku spetsifikatsioonid; iv) määrata O₃- ja O₄-kategooria haagiste mõju mootorsõiduki CO₂-le, kütusekulule ja energiatarbimisele, elektrisõiduki sõiduulatusele ja mootori võimsusele; iv) mõõta karteri heitmeid, kütuseaure, piduriheitmeid; v) hinnata vastavust aku tööaja miinimumnõuetele; vi) hinnata kasutusel olevate mootorite ja sõidukite nõuetele vastavust, vastavuskünniseid ja toimivusnõudeid, aga ka vii) katsed ja meetodid andurite toimivuse tagamiseks (OBD ja OBM); viii) meetodid turvameetmete tagamiseks ja hindamiseks; juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite spetsifikatsioonid ja omadused ning meetodid nende nõuetekohase toimimise hindamiseks; ix) meetodid originaal- ja varusaastekontrollisüsteemide nõuetekohase toimimise, tõhususe, regenerereerimise ja vastupidavuse hindamiseks; x) turvameetmete tagamise ja hindamise meetodid, sealhulgas haavatavuse hindamine ja omavolilise muutmise vastane kaitse; **xi) konkreetsete Euro 7 nimetuste alusel kinnitatud tüüpide nõuetekohase toimimise hindamise meetodid**; xii) väiketootjate ja eriti väikeste tootjate heitealaste tüübikinnituste kriteeriumid; xiii) mitmeastmeliste sõidukite kontrolli- ja katsemenetlused; xiv) katseseadmete toimivusnõuded; xv) etalonkütuste tehniline kirjeldus ning **xvi) meetodid katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise hindamiseks**; xvii) rehvide kulumi mõõtmiseks ning xviii) keskkonnapassi vorming, andmed ja keskkonnapassi andmete edastamise viis. **Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁵⁰.**

tekkivate heitkoguste katsetsükliid, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigu heitkoguste kontrollimiseks; ii) määrata sõiduki CO₂ heidet, kütusekulu ja energiatarbimist, elektrisõiduki sõiduulatust ja mootori võimsust; iii) esitada käiguvahetuse näidiku spetsifikatsioonid; iv) määrata O₃- ja O₄-kategooria haagiste mõju mootorsõiduki CO₂-le, kütusekulule ja energiatarbimisele, elektrisõiduki sõiduulatusele ja mootori võimsusele; iv) mõõta karteri heitmeid, kütuseaure **ja** piduriheitmeid; v) hinnata vastavust aku tööaja miinimumnõuetele; vi) hinnata kasutusel olevate mootorite ja sõidukite nõuetele vastavust, vastavuskünniseid ja toimivusnõudeid, aga ka vii) katsed ja meetodid andurite toimivuse tagamiseks (OBD ja OBM); viii) meetodid turvameetmete tagamiseks ja hindamiseks; juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite spetsifikatsioonid ja omadused ning meetodid nende nõuetekohase toimimise hindamiseks; ix) meetodid originaal- ja varusaastekontrollisüsteemide nõuetekohase toimimise, tõhususe, regenerereerimise ja vastupidavuse hindamiseks; x) turvameetmete tagamise ja hindamise meetodid, sealhulgas haavatavuse hindamine ja omavolilise muutmise vastane kaitse; (xii) väiketootjate ja eriti väikeste tootjate heitealaste tüübikinnituste kriteeriumid; xiii) mitmeastmeliste sõidukite kontrolli- ja katsemenetlused; xiv) katseseadmete toimivusnõuded; xv) etalonkütuste tehniline kirjeldus ning meetodid katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise hindamiseks; xvii) rehvide kulumi mõõtmiseks ning xviii) keskkonnapassi vorming, andmed ja keskkonnapassi andmete edastamise viis.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Selleks et vajaduse korral muuta või täiendada käesoleva määruse vähem olulisi osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad Euro 7 sõidukite, pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetel põhinevaid katsetingimusi; katsetamismõudeid, võttes eelkõige arvesse tehnilist arengut ja Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmeid; **millega kehtestatakse tootjatele uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevaid sõidukite valikuvõimalusi ja nimetusi, kuid kehtestatakse** ka pidurite tekitatud osakeste heite piirnormid ja rehvitüüpide kulumise piirväärtused, samuti akude minimaalsed toimivusnõuded ja vastupidavuse kordajad, mis põhinevad Euro 7 sõidukite katsetamise käigus kogutud andmetel, ning kehtestatakse **määratlused ja** erieeskirjad väiketootjatele M₂-, M₃-, N₂-, N₃-kategorია sõidukite jaoks. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

Muudatusettepanek

(22) Selleks et vajaduse korral muuta või täiendada käesoleva määruse vähem olulisi osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad Euro 7 sõidukite, pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetel põhinevaid katsetingimusi; katsetamismõudeid, võttes eelkõige arvesse tehnilist arengut ja Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmeid; **kehtestada** ka pidurite tekitatud osakeste heite piirnormid ja rehvitüüpide kulumise piirväärtused, samuti akude minimaalsed toimivusnõuded ja vastupidavuse kordajad, mis põhinevad Euro 7 sõidukite katsetamise käigus kogutud andmetel, ning kehtestatakse erieeskirjad väiketootjatele M₂-, M₃-, N₂-, N₃-kategorია sõidukite jaoks. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 22 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22a) Liit on üks ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UNECE) 20. märtsi 1958. aasta kokkuleppele allakirjutanutest. Kokkuleppes käsitletakse ratassõidukile ning sellele paigaldatavatele või sellel kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehnostandardite kehtestamist. Lisaks sätestatakse selles tingimused nende spetsifikatsioonide alusel väljastatud tunnistuste vastastikuseks tunnustamiseks. Käesolevas määruses sätestatud nõuded peaksid vajaduse korral olema kooskõlas UNECE normides või käesoleva määruse hilisemates võimalikes muudatustes sätestatud standarditega, eelkõige seoses piduri tekitatud osakeste heite piirnormidega, rehvitüüpide kulumise piirväärtustega ning akude tõhususe miinimumnõuete kehtestamisega.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(25) Oluline on anda liikmesriikidele, riiklikele tüübikinnitusasutustele ja ettevõtjatele piisavalt aega, et valmistuda käesoleva **määrusega** kehtestatud uute eeskirjade kohaldamiseks. Seepärast tuleks kohaldamise alguskuupäev edasi lükata. Kui kergsõidukite puhul peaks kohaldamise alguskuupäev olema nii vara

(25) Oluline on anda liikmesriikidele, riiklikele tüübikinnitusasutustele ja ettevõtjatele piisavalt aega, et valmistuda käesoleva **määruse ja selle teiseste õigusaktidega** kehtestatud uute eeskirjade kohaldamiseks. Seepärast tuleks kohaldamise alguskuupäev edasi lükata. Kui kergsõidukite puhul peaks

kui tehniliselt võimalik, siis raskesõidukite ja haagiste puhul võib kohaldamise alguskuupäev kahe aasta võrra edasi lükkuda, sest raskesõidukite puhul on üleminek heiteta sõidukitele pikem.

kohaldamise alguskuupäev olema nii vara kui tehniliselt **ja majanduslikult** võimalik, siis raskesõidukite ja haagiste puhul võib kohaldamise alguskuupäev kahe aasta võrra edasi lükkuda, sest raskesõidukite puhul on üleminek heiteta sõidukitele pikem.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

(26) Kuna käesoleva määruse eesmärke – kehtestada ühtlustatud õigusnormid M- ja N-kategooria sõidukite ning süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ning selliste sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike heitkoguste turujärelevalve haldusnõuete ja tehniliste nõuete kohta – ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning kuna eesmärkide ulatuse ja mõju tõttu on neid parem saavutada Euroopa Liidu tasandil, võib liit võtta meetmed kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale, kui on vaja nimetatud eesmärkide saavutamiseks,

Muudatusettepanek

(26) Kuna käesoleva määruse eesmärke – kehtestada ühtlustatud õigusnormid M- ja N-kategooria sõidukite ning süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ning selliste sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike heitkoguste turujärelevalve haldusnõuete ja tehniliste nõuete kohta **ning saavutada keskkonna- ja tervisekaitse kõrge tase** – ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning kuna eesmärkide ulatuse ja mõju tõttu on neid parem saavutada Euroopa Liidu tasandil, võib liit võtta meetmed kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale, kui on vaja nimetatud eesmärkide saavutamiseks,

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad, mis käsitlevad algset heitealast tüübikinnitust, toodangu vastavust, kasutusel olevate sõidukite nõuetele

Muudatusettepanek

2. Käesoleva määrusega kehtestatakse **lisaks** eeskirjad, mis käsitlevad algset heitealast tüübikinnitust, toodangu vastavust, kasutusel olevate sõidukite

vastavust, turujärelevalvet, saastekontrollisüsteemide ja veoakude vastupidavust, pardaseiresüsteeme, turvasätteid omavolilise muutmise piiramiseks ja küberturvalisuse meetmeteid ning CO₂ heite, elektrisõiduki sõiduulatuse, kütuse- ja energiatarbimise ning energiatõhususe täpset kindlaksmääramist.

nõuetele vastavust, turujärelevalvet, saastekontrollisüsteemide ja veoakude vastupidavust, pardaseiresüsteeme, turvasätteid omavolilise muutmise piiramiseks ja küberturvalisuse meetmeteid ning CO₂ **ja saasteainete** heite, elektrisõiduki sõiduulatuse, kütuse- ja energiatarbimise ning energiatõhususe täpset kindlaksmääramist.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Käesoleva määrusega kehtestatakse ka ühised tehnilised nõuded ja haldusnormid uute rehvide kulumist tuleneva heite alase tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta. Neid tuleb käsitada täiendavatena määruse (EL) 2019/2144 tehnilistele nõuetele ja haldusnormidele rehvide kohta.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Käesolevat määrust kohaldatakse M₁-, M₂-, M₃-, N₁-, N₂- ja N₃-kategooria mootorsõidukite ning O₃- ja O₄-kategooria haagiste suhtes, nagu on sätestatud määruse (EL) 2018/858 artiklis 4, sealhulgas ühes või mitmes etapis konstrueeritud ja ehitatud sõidukite suhtes, ning nimetatud sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike suhtes.

Muudatusettepanek

Käesolevat määrust kohaldatakse M₁-, M₂-, M₃-, N₁-, N₂- ja N₃-kategooria mootorsõidukite ning O₃- ja O₄-kategooria haagiste suhtes, nagu on sätestatud määruse (EL) 2018/858 artiklis 4, sealhulgas ühes või mitmes etapis konstrueeritud ja ehitatud sõidukite suhtes, ning nimetatud sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike suhtes, **samuti C1-, C2- ja C3-kategooria rehvide suhtes, nagu on ette nähtud ÜRO eeskirjas nr 117, kuid mitte jääoludes**

haardevõimele vastavate talverehvide suhtes.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 2

Komisjoni ettepanek

(2) „esialgne heitealane tüübikinnitus“ – heitealase tüübikinnitusmenetluse esimene etapp enne seda, kui ametiasutused annavad välja heitealase tüübikinnituse tunnistuse ja sõidukid võetakse tootmisse;

Muudatusettepanek

2) „esialgne heitealane tüübikinnitus“ – heitealase tüübikinnitusmenetluse esimene etapp enne seda, kui ametiasutused annavad välja heitealase tüübikinnituse tunnistuse ja sõidukid, **mootorid, süsteemid, eraldi seadmestikud või osad** võetakse tootmisse;

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 4

Komisjoni ettepanek

(4) „kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus“ – ringluses olevate **sõidukitega** tehtavad toimingud käesolevas määruses sätestatud vastupidavusnõuete täitmise kontrollimiseks;

Muudatusettepanek

4) „kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus“ – ringluses olevate **sõidukite, mootorite, süsteemide, eraldi seadmestike või osadega** tehtavad toimingud käesolevas määruses sätestatud vastupidavusnõuete täitmise kontrollimiseks;

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 5

Komisjoni ettepanek

(5) „mootor“ – sõiduki **liikumapaneva jõu allikas**;

Muudatusettepanek

5) „mootor“ – sõiduki **sisepõlemismootor**;

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 9

Komisjoni ettepanek

(9) „CO₂ heide“ (CO₂) – *mootorsõiduki või mootori* summutitorust väljuv süsinikdioksiidi heide;

Muudatusettepanek

9) „CO₂ heide“ (CO₂) – summutitorust väljuv süsinikdioksiidi heide;

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 10

Komisjoni ettepanek

(10) „lämmastikoksiidid“ (NO_x) – summutitorust *eralduvate lämmastikoksiidide* summa;

Muudatusettepanek

10) „lämmastikoksiidid“ (NO_x) – summutitorust *eralduva lämmastikoksiidi (NO) ja lämmastikdioksiidi (NO₂)* summa;

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

10a) „dilämmastikoksiid“ (N₂O) – summutitorust eralduv dilämmastikoksiid;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 18

Komisjoni ettepanek

(18) „muud süsivesinikud kui metaan“ (*NHMC*) – summutitorust eralduv muude süsivesinike kui metaani kogusumma;

Muudatusettepanek

18) „muud süsivesinikud kui metaan“ (*NMHC*) – summutitorust eralduv muude süsivesinike kui metaani kogusumma;

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 24

Komisjoni ettepanek

(24) „sõiduki energiatarbimise arvutamise vahend“ (VECTO) – simulatsioonivahend, mida kasutatakse raskesõidukite CO₂ heite, kütusekulu, elektrienergia tarbimise ja elektrisõiduki sõiduulatuse määramiseks;
„energiatarbimine“ – sõiduki kõigi jõuallikate elektrienergia tarbimine;

Muudatusettepanek

24) „sõiduki energiatarbimise arvutamise vahend“ (VECTO) – simulatsioonivahend, mida kasutatakse raskesõidukite CO₂ heite, kütusekulu, elektrienergia tarbimise ja elektrisõiduki sõiduulatuse määramiseks;

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 24 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

24a) „energiatarbimine“ – sõiduki kõigi jõuallikate elektrienergia tarbimine;

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 29

Komisjoni ettepanek

(29) „rehvi kulum“ – rehvi kulumise tõttu rehvist kaduma läinud ja keskkonda paisatud materjali mass;

Muudatusettepanek

29) „rehvi kulum“ – rehvi kulumise tõttu rehvist kaduma läinud ja keskkonda paisatud materjali mass, **nagu on viidatud ÜRO sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmse foorumi (WP.29) GRBP/GRPE rehvide kulumit käsitleva tööühma töös;**

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 34

Komisjoni ettepanek

(34) „originaal-saastekontrollisüsteemid“ – saastekontrollisüsteem või selliste süsteemide koost, mille suhtes on asjaomasele sõidukile antud tüübikinnitus;

Muudatusettepanek

34) „originaal-saastekontrollisüsteemid“ – saastekontrollisüsteem või selliste süsteemide koost, mille suhtes on asjaomasele sõidukile antud tüübikinnitus **ja mis on paigaldatud sõidukisse selle esmasel registreerimisel;**

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 36

Komisjoni ettepanek

(36) „kohanduv kontrollifunktsioon“ – süsteem, mis kohandab mootorit, saastekontrollisüsteeme või muid sõiduki parameetreid, et parandada kütusekulu või energiatarbimist ning saastekontrollisüsteemi tõhusust sõiduki eeldatava kasutuse alusel;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 38

Komisjoni ettepanek

(38) „pardaseiresüsteem“ (OBM) – sõiduki pardal olev süsteem, mis on võimeline tuvastama heitkoguste ületamist või seda, kui sõiduk on heitevabas režiimis (kui see on asjakohane), ning mis võimaldab sõidukisse salvestatud teabe abil

Muudatusettepanek

38) „pardaseiresüsteem“ (OBM) – sõiduki pardal olev süsteem, mis on võimeline **jälgima heitkoguseid ja** tuvastama heitkoguste ületamist või seda, kui sõiduk on heitevabas režiimis (kui see on asjakohane), ning mis võimaldab

anda märku selliste piirtasemete ületamisest ning edastada seda teavet OBD-pordi kaudu ja üle õhu;

sõidukisse salvestatud teabe abil anda märku selliste piirtasemete ületamisest ning edastada seda teavet OBD-pordi kaudu ja üle õhu;

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 39

Komisjoni ettepanek

(39) „kütusekulu ja energiatarbimise pardamõõteseade“ (OBFCM) – mis tahes tark- või riistvara, mis mõõdab ja kasutab sõiduki, mootori, kütuse või elektrienergia ning kasuliku koormuse/massi parameetreid, et määrata kindlaks kütusekulu ja energiatarbimise andmeid ning muid sõiduki kütusekulu või energiatarbimise ja energiatõhususe määramiseks vajalikke parameetreid ning salvestada need sõidukis;

Muudatusettepanek

39) „kütusekulu ja energiatarbimise pardamõõteseade“ (OBFCM) – mis tahes tark- või riistvara, mis mõõdab ja kasutab sõiduki, mootori, kütuse või elektrienergia ning kasuliku koormuse/massi parameetreid, et määrata kindlaks kütusekulu ja energiatarbimise andmeid ning muid sõiduki kütusekulu või energiatarbimise ja energiatõhususe määramiseks vajalikke parameetreid ning salvestada need sõidukis, **samuti tehnoloogilise eesmärgil**;

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 44

Komisjoni ettepanek

(44) „omavoliline muutmine“ – mootori, sõiduki saastetõrjeseadme või saastekontrollisüsteemi, jõuseadme, veoaku, läbisõidumõõdiku, OBFCMi või OBD/OBMi, sealhulgas nende süsteemide tarkvara või muude loogilise kontrolli elementide ja nende andmete deaktiveerimine või muutmine ettevõtjate või sõltumatute käitajate poolt;

Muudatusettepanek

44) „omavoliline muutmine“ – mootori **või elektrimootori**, sõiduki saastetõrjeseadme või saastekontrollisüsteemi, jõuseadme, veoaku, läbisõidumõõdiku, OBFCMi või OBD/OBMi, sealhulgas nende süsteemide tarkvara või muude loogilise kontrolli elementide ja nende andmete deaktiveerimine või muutmine ettevõtjate või sõltumatute käitajate poolt;

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 47 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(47) „väiketootja“ – sõidukitootja, kelle toodetud uusi M₁-kategooria mootorsõidukeid on liidus registreeritud vähem kui 10 000 **või** kelle toodetud uusi N₁-kategooria mootorsõidukeid on liidus registreeritud vähem kui 22 000 kalendriaasta kohta ja kes:

Muudatusettepanek

47) „väiketootja“ – sõidukitootja, kelle toodetud uusi M₁-kategooria mootorsõidukeid on liidus registreeritud vähem kui 10 000, kelle toodetud uusi N₁-kategooria mootorsõidukeid on liidus registreeritud vähem kui 22 000, **kelle toodetud M₂- ja M₃-kategooria uusi mootorsõidukeid on liidus registreeritud 600 või kelle toodetud N₂- ja N₃-kategooria uusi mootorsõidukeid on liidus registreeritud kokku 6 900** kalendriaasta kohta ja kes:

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 63

Komisjoni ettepanek

(63) „nimivõimsus“ (P_{rated}) – **mootori** maksimaalne väljundvõimsus (kW);

Muudatusettepanek

(63) „nimivõimsus“ (P_{rated}) – **elektrimootori** maksimaalne väljundvõimsus (kW);

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 65

Komisjoni ettepanek

(65) „veoaku“ – akusüsteem, mis salvestab energiat peamiselt sõiduki liikumapanemiseks;

Muudatusettepanek

(65) „veoaku“ – akusüsteem, mis salvestab energiat peamiselt sõiduki liikumapanemiseks, **sealhulgas selle akuhaldussüsteem;**

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 65 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(65a) „akuhaldussüsteem“ – elektrooniline seade, mis kontrollib või juhib aku elektrilisi ja soojuslikke funktsioone, et tagada aku ohutus, jõudlus ja kasutusiga, haldab ja salvestab andmeid aku seisukorra ja eeldatava kasutusea kindlaksmääramise parameetrite kohta, mis on esitatud määruse (EL) 2023/1542 VII lisas, ning suhtleb sõidukiga, millesse aku on paigaldatud, või avaliku või erasektori laadimistaristuga;

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 67

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(67) „heitevaba sõiduulatus“ – maksimaalne vahemaa, mille heiteta sõiduk võib läbida kuni veoaku **või** kütusepaagi tühjenemiseni, mis täiselektrisõidukite puhul vastab elektrisõiduki sõiduulatusele;

67) „heitevaba sõiduulatus“ – maksimaalne vahemaa, mille heiteta sõiduk **või heitevabas režiimis sõiduk** võib läbida kuni veoaku **tühjenemiseni või sisepõlemismootorita sõiduk** kütusepaagi tühjenemiseni, mis täiselektrisõidukite puhul vastab elektrisõiduki sõiduulatusele;

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 71

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(71) „sõiduki keskkonnapass“ – paberil ja digitaalselt vormistatud dokument, mis

71) „sõiduki keskkonnapass“ – paberil ja digitaalselt vormistatud dokument, mis

sisaldab *teavet sõiduki keskkonnatoime kohta registreerimise hetkel, sealhulgas saasteainete heite piirnormide, CO₂ heite, kütusekulu, energiatarbimise, elektrisõiduki sõiduulatus ja mootori võimsuse, aku tööaja ja muude seonduvate väärtuste kohta;*

sisaldab *kogu teavet, mida on vaja katsetamise tulemusel saadud või tootja deklareeritud väärtuste kontrollimiseks tüübikinnituse ajal;*

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 72

Komisjoni ettepanek

(72) „süsteem, mis hoiatab juhti ülemäärase **heite** korral“ – süsteem, mis on projekteeritud, ehitatud ja paigaldatud sõidukisse, et anda kasutajale teavet ülemäärase **heite** kohta ja sundida tegema parandusi;

Muudatusettepanek

72) „süsteem, mis hoiatab juhti **summutitoru** ülemäärase **heitgaasi** korral“ – süsteem, mis on projekteeritud, ehitatud ja paigaldatud sõidukisse, et anda kasutajale teavet **summutitoru** ülemäärase **heitgaasi** kohta ja sundida tegema parandusi;

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 77

Komisjoni ettepanek

(77) „**talverehv**“ – *rehv, mille turvise muster, koostis või struktuur on eelkõige ette nähtud saavutama lumeoludes paremaid tulemusi kui tavarehv, pidades silmas rehvi suutlikkust alustada või säilitada sõiduki liikumist;*

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 78

Komisjoni ettepanek

(78) „eriotstarbeline rehv“ – segakasutuseks (nii maanteel kui ka maastikul) ja muuks erikasutuseks ettenähtud rehv. Need rehvid on peamiselt konstrueeritud selleks, et parandada sõiduki liikumahakkamist või liikumist maastikul.

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 78 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Tootjad tagavad, et nende toodetavad uued sõidukid, mida liidus müüakse, registreeritakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse vastavalt käesolevale määrusele. **Tootjad** tagavad, et nende toodetavad tüübikinnitust vajavad uued osad või eraldi seadmestikud, sealhulgas mootorid, veoakud, pidurisüsteemid ja varusaastekontrollisüsteemid, mida liidus müüakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse kooskõlas käesoleva määrusega.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

78a) „jääoludes haardevõimele vastav talverehv“ – C1-klassi talverehv, mida kasutatakse rasketes lumeoludes ning mis on lisaks ette nähtud kasutamiseks jääga kaetud teepindadel ja mis vastab ÜRO eeskirja nr 117 nõuetele;

Muudatusettepanek

1. Tootjad tagavad, et nende toodetavad uued sõidukid, mida liidus müüakse, registreeritakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse vastavalt käesolevale määrusele. **Alates käesolevas määruses kirjeldatud kindlatest kohaldamiskuupäevadest tagavad tootjad**, et nende toodetavad tüübikinnitust vajavad uued osad või eraldi seadmestikud, sealhulgas mootorid, veoakud, pidurisüsteemid, **rehvid** ja varusaastekontrollisüsteemid, mida liidus müüakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse kooskõlas käesoleva

määrusega.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Heite piirnormidele vastavuse kontrollimisel, kui katse tehakse laiendatud **sõidutingimustes**, jagatakse heitkogused III lisas sätestatud laiendatud sõidujagajaga.

Muudatusettepanek

Heite piirnormidele vastavuse kontrollimisel, kui katse tehakse **ühes** laiendatud **sõidutingimuses korraga**, jagatakse heitkogused III lisas sätestatud laiendatud sõidujagajaga.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Saastekontrollisüsteemide taastamise ajal tekkivaid heitkoguseid arvestatakse kaalutud keskmisena, mis põhineb regeneratsioonisündmuste sagedusel ja kestusel.

Muudatusettepanek

(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tootjad projekteerivad ja ehitavad osi või eraldi seadmestikke, sealhulgas mootoreid, veoakusid, pidurisüsteeme ja varu-saastekontrollisüsteeme nii, et need vastaksid käesoleva määruse nõuetele, sealhulgas I lisas sätestatud heite piirnormidele.

Muudatusettepanek

4. Tootjad projekteerivad ja ehitavad osi või eraldi seadmestikke, sealhulgas mootoreid, veoakusid, pidurisüsteeme ja varu-saastekontrollisüsteeme nii, et need vastaksid käesoleva määruse nõuetele, sealhulgas I lisas sätestatud heite piirnormidele **III lisas sätestatud katsetingimustes**.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 6 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) pardadiagnostikasüsteemid, mis **on võimelised tuvastama heitkoguste** ületamist põhjustavaid süsteemihäireid, et hõlbustada nende parandamist;

Muudatusettepanek

a) pardadiagnostikasüsteemid, mis **suudavad tuvastada summutitoru heitgaasi koguste** ületamist põhjustavaid süsteemihäireid **või teiste osade rikkeid**, et hõlbustada nende parandamist;

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 6 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) OBM-süsteemid, mis on võimelised tuvastama heite piirnorme ületavaid heitkoguseid, mis on tingitud riketest, seadmete edasisest lagunemisest või muudest heitkoguseid suurendavatest olukordadest;

Muudatusettepanek

b) OBM-süsteemid, mis on võimelised tuvastama heite piirnorme ületavaid heitkoguseid, mis on tingitud riketest, seadmete edasisest lagunemisest või muudest heitkoguseid suurendavatest olukordadest **OBM-i mõõtmise või heitevaba režiimi lubatud kõrvalekallete piires**;

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 6 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) veoakude **ja heitesüsteemide** seisundi seire seadmed;

Muudatusettepanek

d) veoakude seisundi seire seadmed;

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 6 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) süsteemid, mis hoiatavad juhti ülemäärase **heite** korral;

Muudatusettepanek

e) süsteemid, mis hoiatavad juhti **summutitoru** ülemäärase **heitgaasi** korral;

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 6 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) seadmed, mis edastavad sõidukite genereeritud andmeid, mida kasutatakse käesoleva määruse järgimiseks, ja OBFCM-andmeid perioodilisteks tehnöülevaatusteks ja liiklevate sõidukite tehnokontrolliks üle õhu ning suhtluseks laadimistaristu ja statsionaarsete energiasüsteemidega, mis on võimelised toetama aruka ja kahesuunalise laadimise funktsioone.

Muudatusettepanek

g) seadmed, mis edastavad sõidukite genereeritud andmeid **koos tüübikinnituse numbri ja tüübikinnituse variandiga**, mida kasutatakse käesoleva määruse järgimiseks, ja OBFCM-andmeid perioodilisteks tehnöülevaatusteks ja liiklevate sõidukite tehnokontrolliks üle õhu ning suhtluseks laadimistaristu ja statsionaarsete energiasüsteemidega, mis on võimelised toetama aruka ja kahesuunalise laadimise funktsioone, **ning kolmandast isikust teenuste osutaja poolseks teenuste osutamiseks sõiduki kasutajale, et parandada sõiduki kasutust, vähendada sõiduki energiakulu ja heidet või pikendada kasutatava aku kasutusiga.**

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 7 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) läbisõidumõõdik **ja**

Muudatusettepanek

d) läbisõidumõõdik,

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 7 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) elektrimootor ja mootori juhtplokid,

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 7 – punkt e b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

eb) sõidukite ohutussüsteemid.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8. Tootja **peab hoidma ära võimaluse** lõikes 7 nimetatud **nõrkusi ära kasutada**. Kui selline nõrkus leitakse, **kõrvaldab** tootja **nõrkuse** tarkvarauuenduse või muude asjakohaste vahendite abil.

8. Tootja **hoiab võimalikult suures ulatuses ära** lõikes 7 nimetatud **nõrkuste ärakasutamist, tuginedes tüübikinnituse andmise ajal kättesaadavatele parimatele teadmistele**. Kui selline nõrkus leitakse, **võtab** tootja **tehnoloogia taset arvesse võttes kõik võimalikud meetmeid, et kõrvaldada nõrkus** tarkvarauuenduse või muude asjakohaste vahendite abil.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8a. Tootjad tagavad kooskõlas tootja rakendatud omavolilise muutmise vastaste meetmetega sõltumatutele ettevõtjatele juurdepääsu teabele, vahenditele ja protsessidele, mis on vajalikud tootja tehnilistele nõuetele vastavate ühilduvate järelturu varuosade väljatöötamiseks, ning suutlikkuse paigaldada need osad, sealhulgas OBM-iga seotud osad, sõidukile ja need aktiveerida.

Kui sõidukitootjad kaaluvad omavolilise muutmise vastastel põhjustel selliste sõltumatutele ettevõtjatele oluliste andmete, vahendite ja protsesside mitte avaldamist, tõendavad nad, kas kõnealuste andmete, vahendite ja protsesside mitte avaldamine oleks proportsionaalne vahend kõnealuste omavolilist muutmist käsitlevate probleemide lahendamiseks. Seetõttu uurivad nad eelkõige, kas piisab vähem piiravatest meetmetest.

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 10

Komisjoni ettepanek

10. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu üksikasjalikud eeskirjad menetluste, katsete ja meetodite kohta, et kontrollida vastavust lõigetes 1–9 sätestatud nõuetele. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1

1. Tootjad võivad nimetada oma tootetavaid sõidukeid Euro 7+ sõidukiteks, kui need sõidukid vastavad järgmistele nõuetele:

välja jäetud

(a) sise põlemismootoriga sõidukite ja välise laadimiseta hübriidelektrisõidukite puhul deklareerides, et need vastavad vähemalt 20 % madalamatele heite piirnormidele, kui on sätestatud I lisas gaasilistele saasteainetele, ja ühe suurusjärgu väiksematele heite piirnormidele tahkete osakeste arvu puhul;

(b) välise laadimisega hübriidelektrisõidukite puhul deklareerides, et need vastavad vähemalt 20 % madalamatele heite piirnormidele, kui on sätestatud I lisas gaasilistele saasteainetele, ühe suurusjärgu väiksematele heite piirnormidele tahkete osakeste arvu puhul ja et aku tööaeg on vähemalt 10 protsendipunkti pikem kui II lisas sätestatud nõuded;

(c) tüüsellektrisõidukite puhul deklareerides, et aku tööaeg on vähemalt 10 protsendipunkti pikem kui II lisas sätestatud nõuded.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõige 2

2. Nende sõidukite vastavust lõike 1 nõuetele kontrollitakse deklareeritud väärtuste alusel.

välja jäetud

Muudatusettepanek 75

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Tootjad võivad nimetada sõidukeid Euro 7A sõidukiteks, kui need sõidukid on varustatud kohanduvate kontrollifunktsioonidega. Kohanduvate kontrollifunktsioonide kasutamist tõendatakse tüübikinnitusasutustele tüübikinnituse ajal ja kontrollitakse sõiduki kasutusea jooksul vastavalt IV lisa tabelile 1.

välja jäetud

Muudatusettepanek 76

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Tootjad võivad nimetada sõidukeid Euro 7G sõidukiteks, kui need sõidukid on varustatud geotarastustehnoloogiatega sisepõlemismootoritega. Tootja paigaldab nendele sõidukitele juhi hoiatamise süsteemi, et teavitada kasutajat sellest, kui veoakud on peaaegu tühjad, ja peatada sõiduk, kui sõidukit ei laeta 5 km jooksul alates esimesest hoiatusest, kui sõiduk on heitevabal režiimil. Selliste geotarastustehnoloogiate rakendamist võib kontrollida sõiduki kasutusea jooksul.

välja jäetud

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Tootjad võivad ehitada sõidukeid, milles on ühendatud kaks või enam

välja jäetud

lõigetes 1, 2 või 3 nimetatud omadust, ning nimetada neid sümbolite ja tähtede kombinatsiooniga, nagu Euro 7+A, Euro 7+G, Euro 7+AG või Euro 7AG sõidukid.

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6. Tootja taotlusel võib tüübikinnitusasutus anda N_2 -kategooria sõidukitele, mille täismass on 3,5–4,0 tonni ja mis pärinevad N_1 sõidukitüübist, N_1 sõidukitüübi heitealase tüübikinnituse. Selliseid sõidukeid nimetatakse Euro 7ext sõidukiteks.

välja jäetud

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu üksikasjalikud eeskirjad menetluste, katsete ja meetodite kohta, mille kohaselt kontrollitakse vastavust lõigetes 1–6 sätestatud nõuetele. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

välja jäetud

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Tootjad tagavad, et nendele

3. Tootjad tagavad, et nendele

sõidukitele paigaldatud OBFCM-, OBD- ja **OBM-seadmed** ning rikkumisvastased meetmed vastavad käesoleva määruse sätetele nii kaua, kui sõiduk on kasutusel.

sõidukitele paigaldatud OBFCM-, OBD- ja **OBM-seadmete projekteerimine ja funktsionaalsus** ning rikkumisvastased meetmed vastavad käesoleva määruse sätetele **ja neid ei deaktiveerita** nii kaua, kui sõiduk on kasutusel.

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. **Punktides** 1–3 nimetatud nõudeid kohaldatakse sõidukite suhtes kõikide kütuseliikide või energiaallikate puhul, millega need töötavad. Samu nõudeid kohaldatakse ka kõigi selliste sõidukite jaoks ette nähtud eraldi seadmestike ja osade suhtes.

Muudatusettepanek

4. **Lõigetes** 1–3 nimetatud nõudeid kohaldatakse sõidukite suhtes kõikide kütuseliikide või energiaallikate puhul, millega need töötavad. Samu nõudeid kohaldatakse ka kõigi selliste sõidukite jaoks ette nähtud eraldi seadmestike ja osade suhtes.

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõige 6 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

6. OBM-süsteemid, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad võimaldama **kõike** järgmist:

Muudatusettepanek

6. OBM-süsteemid, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad võimaldama järgmist:

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõige 6 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) sõiduki **heitkäitumise** andmete, sealhulgas saasteainete andurite ja heitgaasivoo andmete edastamine OBD-

Muudatusettepanek

b) sõiduki **summutitoru heitgaasi käitumise** andmete, sealhulgas saasteainete andurite ja heitgaasivoo andmete

pordi kaudu ja üle õhu, sealhulgas tehnoulevaatuse ja liiklevate sõidukite tehnokontrolli tarbeks⁵⁵, ⁵⁶;

edastamine OBD-pordi kaudu ja üle õhu, sealhulgas tehnoulevaatuse ja liiklevate sõidukite tehnokontrolli tarbeks⁵⁵, ⁵⁶ **või omavolilise muutmise tuvastamiseks ja kolmandate isikute teenuste pakkumiseks, et aidata sõiduki kasutajal vähendada kasutamisejärgus tekkivaid heitkoguseid;**

---

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/47/EL, milles käsitletakse liidus liiklevate tarbesõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 134).

---

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/47/EL, milles käsitletakse liidus liiklevate tarbesõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 134).

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/45/EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnoulevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 129).

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/45/EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnoulevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 129).

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 6 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) sõiduki parandamise **algatamine**, kui juhi hoiatamise süsteem annab märku oluliselt ülemäärasest heitest.

Muudatusettepanek

c) sõiduki parandamise **vajadusest märku andmine**, kui juhi hoiatamise süsteem annab märku oluliselt ülemäärasest heitest.

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. OBFCM-seadmed, mille tootja on

PE746.876v03-00

Muudatusettepanek

7. OBFCM-seadmed, mille tootja on

44/292

RR\1288763ET.docx

nendele sõidukitele paigaldanud, peavad suutma edastada salvestatud sõidukiandmeid pardadiagnostikaseadme pordi kaudu ja õhu teel.

nendele sõidukitele paigaldanud, peavad suutma edastada **kõiki õiguslikult nõutavaid** salvestatud **olulisi** sõidukiandmeid pardadiagnostikaseadme pordi kaudu ja õhu teel, **järgides määruse (EL) 2016/679 sätteid**.

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike puhul, mis kujutavad endast tõsist ohtu või ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, võtavad tootjad **viivitamata** vajalikud parandusmeetmed, sealhulgas vajaduse korral nende sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike remont või muutmine, et tagada vastavus käesolevale määrusele. Tootjad või muud ettevõtjad kõrvaldavad toote turult või kutsuvad selle vajaduse korral tagasi. Tootja teavitab viivitamata tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust, esitades asjakohased üksikasjad nõuetele mittevastavuse kohta.

Muudatusettepanek

8. Sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike puhul, mis kujutavad endast tõsist ohtu või ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, võtavad tootjad vajalikud parandusmeetmed, sealhulgas vajaduse korral nende sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike remont või muutmine, et tagada vastavus käesolevale määrusele. Tootjad või muud ettevõtjad kõrvaldavad toote turult või kutsuvad selle vajaduse korral tagasi. Tootja teavitab viivitamata tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust **ja komisjoni**, esitades asjakohased üksikasjad nõuetele mittevastavuse kohta.

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

9. **Komisjon võtab rakendusaktidega vastu üksikasjalikud eeskirjad lõigetes 1–8 osutatud kohustustega seotud nõuete, katsete, meetodite ja parandusmeetmete kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.**

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste, CO₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimise, pardadiagnostikaseadme, OBMi, heite ja aku tööaja, pideva või perioodilise regenereerimise, rikkumisvastaste ja karterinõuete kohta, nagu on sätestatud V lisas. ***Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse kohanduvate juhtimisseadmete ja geotarastusvõimaluste kasutamise kohta, kui tootja valib need võimalused.***

Muudatusettepanek

2. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste, CO₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimise, pardadiagnostikaseadme, OBMi, heite ja aku tööaja, pideva või perioodilise regenereerimise, rikkumisvastaste ja karterinõuete kohta, nagu on sätestatud V lisas.

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tootjad annavad igale sõidukile välja keskkonnapassi ning esitavad selle ***koos sõidukiga*** sõiduki ostjale, võttes asjakohased andmed sellistest allikatest nagu vastavustunnistus ja tüübikinnitusdokumendid. Tootja tagab, et keskkonnapassi andmed on sõiduki elektroonilistes süsteemides kuvamiseks kättesaadavad ja neid saab edastada pardaarvutilt välisarvutile.

Muudatusettepanek

4. Tootjad annavad igale sõidukile välja keskkonnapassi ning esitavad selle ***sõidukile müügikohas kaasa lisatuna*** sõiduki ostjale, võttes asjakohased andmed sellistest allikatest nagu vastavustunnistus ja tüübikinnitusdokumendid. Tootja tagab, et keskkonnapassi andmed on sõiduki elektroonilistes süsteemides kuvamiseks kättesaadavad ja neid saab edastada pardaarvutilt välisarvutile.

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse lõigete 1–4 kohased katsed ja vastavuskontrollid ning heitealase tühikinnituse, toodangu vastavuse, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse, vastavustunnistuse ja keskkonnapassiga seotud menetlused. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

5. Tootjad väljastavad sõiduki ajakohastatud keskkonnapassi pärast kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse kontrolli, esitades käesoleva määruse artikli 3 punktis 71 nimetatud teabe ajakohastatud väärtused. Määruse (EL) 2018/858 ja direktiivi 2014/45/EL kohaselt lubavad tootjad pädevatel asutustel ja ülevaatuspunktidel sõiduki keskkonnapassi ajakohastada sõiduki OBD-pordist ja OBFCM-seadmest pärit täpsete andmetega.

Muudatusettepanek 91

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 7a

Sõiduki rehvi kulumis suhtes kohaldatavad erisätted

Pärast asjakohaste ühtsete sätete avaldamist ÜRO WP.29-s võtab komisjon kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, millega täiendatakse käesolevat määrust, sätestades tühikinnituse jaoks kulumist tuleneva heite mõõtmise meetodi ja piirnormid rehvikategooriate kaupa, ning milles viidatakse ühtsetele sätetele ja eranditele, mis kehtestatakse ÜRO WP.29-s seoses rehvide kulumist tuleneva heite alase tühikinnitusega.

Juhul kui ÜRO WP.29 ei ole kehtestatud ühtseid sätteid C1-klassi rehvide puhul 30. juuniks 2026 ning C2- ja C3-klassi rehvide puhul 31. detsembriks 2035, vaatab komisjon läbi rehvide kulumis mõõtmise meetodi ja töötab vajaduse korral välja rehvide kulumist tuleneva

heite mõõtmise meetodi ja määrab kindlaks rehvide kulumi piirnormid, mis põhinevad muudel olemasolevatel uusimatel meetoditel. Pärast seda läbivaatamist ja asjakohasel juhul võtab komisjon 30. oktoobriks 2026 kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusaktid, milles täpsustatakse selliseid meetodeid ja kehtestatakse kulumist tulenevate heite piirnormid rehvikategoriate kaupa.

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Erieeskirjad väiketootjatele

Muudatusettepanek

Erieeskirjad väiketootjatele **ja eriti väikestele tootjatele**

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Mis puudutab saasteainete heidet, siis võivad väiketootjad asendada V lisa tabelites 1, 3, 5, 7 ja 9 sätestatud katsed vastavustunnistustega. Väiketootjate ehitatud ja turule lastud sõidukite nõuetele vastavust võib katsetada kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve raames vastavalt V lisa tabelitele 2, 4, 6, 8 ja 10. V lisa sätestatud toodangu vastavuse katsed ei ole nõutavad. Artikli 4 lõike 4 punkti b väiketootjate suhtes ei kohaldata.

Muudatusettepanek

1. Mis puudutab saasteainete heidet, siis võivad väiketootjad **ja eriti väikesed tootjad** asendada V lisa tabelites 1, 3, 5, 7 ja 9 sätestatud katsed vastavustunnistustega. Väiketootjate ehitatud ja turule lastud sõidukite nõuetele vastavust võib katsetada kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve raames vastavalt V lisa tabelitele 2, 4, 6, 8 ja 10. V lisa sätestatud toodangu vastavuse katsed ei ole nõutavad. Artikli 4 lõike 6 punkti b väiketootjate **ja eriti väikeste tootjate** suhtes ei kohaldata.

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Eriti väikesed tootjad peavad järgima kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve eesmärgil **juhuslikel** tegelikel sõidutsüklitel põhinevate laborikatsete puhul I lisa sätestatud heite piirnorme.

Muudatusettepanek

2. Eriti väikesed tootjad peavad järgima kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve eesmärgil **statistiliselt olulistel** tegelikel sõidutsüklitel põhinevate laborikatsete puhul I lisa sätestatud heite piirnorme.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Erieeskirjad **mitmeastmelistele sõidukitele**

Muudatusettepanek

Erieeskirjad **mitmeastmeliste sõidukite tüübikinnituse kohta**

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. **Mitmeastmelise tüübikinnituse korral vastutavad heitealase tüübikinnituse eest teise või järgnevate astmete tootjad, kui nad muudavad sõiduki mis tahes osa, mis eelmise etapi tootjate esitatud andmete kohaselt võib mõjutada heidet või aku tööaega.**

Muudatusettepanek

1. **Mitmeastmeliste sõidukite suhtes kohaldatakse V lisa tabelite 3, 4 ja 5 erisätteid.**

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse haldusnõuded ja andmed, mida eelmise etapi tootjad peavad esitama vastavalt lõikele 1, ja menetlused selliste sõidukite CO₂ heite määramiseks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 98

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Riiklikud tüübikinnitusasutused kehtestavad meetmed sõidukitüüpidele, osadele ja eraldi seadmestikele heitealaste tüübikinnituste andmiseks ning katsete, kontrollide ja ülevaatuste tegemiseks, et teha kindlaks, kas tootjad täidavad toodangu vastavuse ja kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse nõudeid V lisa kohaselt.

Muudatusettepanek 99

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

1. Riiklikud tüübikinnitusasutused kehtestavad meetmed sõidukitüüpidele, **süsteemidele**, osadele ja eraldi seadmestikele heitealaste tüübikinnituste andmiseks ning katsete, kontrollide ja ülevaatuste tegemiseks, et teha kindlaks, kas tootjad täidavad toodangu vastavuse ja kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse nõudeid V lisa kohaselt.

2a. Katsete, kontrollide ja ülevaatuste tegemisel ajakohastavad riigi ametiasutused ja katsekeskused sõiduki keskkonnapassi vastavalt artikli 3 punktis 71 osutatud teabe ajakohastatud väärtustele.

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Pärast 24 kuu möödumist kõigi teiseste õigusaktide jõustumisest ning vastavalt süsteeme, osi ja eraldi seadmestikke käsitlevatele erinormidele keelduvad riiklikud tüübikinnitusasutused CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustel ELi või riikliku heitealase tüübikinnituse andmisest uut tüüpi M₁- ja N₁-kategooria sõidukitele, mis ei vasta käesolevale määrusele.

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Alates 1. juulist 2025 käsitavad riigi ametiasutused selliste uute M₁-, N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

4. Pärast 36 kuu möödumist kõigi teiseste õigusaktide jõustumisest ning vastavalt süsteeme, osi ja eraldi seadmestikke käsitlevatele erinormidele käsitavad riigi ametiasutused selliste uute M₁-, N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Pärast 48 kuu möödumist kõigi asjakohaste teiseste õigusaktide jõustumisest ning vastavalt süsteeme, osi ja eraldi seadmestikke käsitlevatele erinormidele keelduvad riiklikud tüübikinnitusasutused CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustel ELi või riikliku heitealase tüübikinnituse andmisest uut tüüpi M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategorია sõidukitele ning uutele O₃- ja O₄-kategorია haagistele, mis ei vasta käesolevale määrusele.

Muudatusettepanek 103

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. **Alates 1. juulist 2027** käsitavad riigi ametiasutused selliste uute M₂-, M₃-, N₂-, N₃-kategorია sõidukite ning selliste uute O₃- ja O₄-kategorία haagiste vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

5. **Pärast 60 kuu möödumist kõigi teiseste õigusaktide jõustumisest ning vastavalt süsteeme, osi ja eraldi seadmestikke käsitlevatele erinormidele** käsitavad riigi ametiasutused selliste uute M₂-, M₃-, N₂-, N₃-kategorία sõidukite ning selliste uute O₃- ja O₄-kategorία haagiste vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 104

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse haldus- ja tehnilised elemendid, mis on vajalikud lõike 1 nõuete täitmise kontrollimiseks tehtavate katsete, kontrollide ja inspeksioonide jaoks, ning tehnilised elemendid, mis on vajalikud lõike 2 kohasteks turujärelevale kontrollideks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. **Alates 1. juulist 2025** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₁- ja N₁-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek

1. **Pärast 24 kuu möödumist kõigi teiseste õigusaktide jõustumisest** on käesoleva määruse alusel tüübikinnituse saanud M₁- ja N₁-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek 106

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. **Alates 1. juulist 2027** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukile

Muudatusettepanek

2. **Pärast 48 kuu möödumist kõigi asjakohaste teiseste õigusaktide jõustumisest** on käesoleva määruse alusel

paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

tüübikinnituse saanud M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukile **ning O₃- ja O₄-kategooria haagisele** paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek 107

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Pärast 12 kuu möödumist sellise delegeeritud õigusakti vastuvõtmisest, mis käsitleb C1-klassi rehvide tüübikinnitust seoses kulumi heite püürnormidega vastavalt artiklile 7a, annavad riigi ametiasutused osale või eraldi seadmestikule ELi tüübikinnituse seoses uut tüüpi rehvidega üksnes juhul, kui need on kooskõlas käesoleva määrusega, ning keelduvad andmast osale või eraldi seadmestikule ELi tüübikinnitust seoses uut tüüpi rehvidega, kui need ei vasta käesolevale määrusele.

Pärast 36 kuu möödumist sellise delegeeritud õigusakti vastuvõtmisest, mis käsitleb C1-klassi rehvide tüübikinnitust seoses kulumi heite püürnormidega vastavalt artiklile 7a, keelduvad riigi ametiasutused andmast tüübikinnitust seoses uute C1-klassi rehvidega, mis ei vasta käesolevale määrusele. C1-klassi rehve, mis on toodetud enne käesolevas lõigus sätestatud jõustumistähtaega ja mis ei vasta käesoleva määruse ja selle rakendusmeetmete nõuetele, võib müüa kuni 30 kuu jooksul.

Muudatusettepanek 108

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kui sõidukit muudetakse omavoliliselt ja selle tagajärjel on heide 1. lisas sätestatud piirnormidest suurem, ei vasta sõiduk enam käesoleva määruse nõuetele.

Muudatusettepanek 109

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 1 – lõik 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Riigi pädevad asutused võtavad omavolilisest muutmisest tuleneva mittevastavuse korral asjakohaseid parandusmeetmeid, sealhulgas toote tagasinõudmine ning mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad rahalised karistused.

Muudatusettepanek 110

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Riigi ametiasutused kontrollivad kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse või turujärelevalve kontrollide käigus, kas sõidukitootjad on nõuetekohaselt paigaldanud süsteemid, mis hoiatavad juhti ülemäärase heite ja madala reagentitaseme korral, ja kas sõidukeid on võimalik omavoliliselt muuta.

2. Riigi ametiasutused kontrollivad kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse või turujärelevalve kontrollide käigus ***kasutatud reagenti kvaliteeti ning*** kas sõidukitootjad on nõuetekohaselt paigaldanud süsteemid, mis hoiatavad juhti ülemäärase heite ja madala reagentitaseme korral, ja kas sõidukeid on võimalik omavoliliselt muuta.

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon või kolmandad isikud **võivad** kooskõlas määruse (EL) 2018/858 artikliga 9 ja artikli 13 lõikega 10 **teha** kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalvekontrollle, mis on sätestatud V lisa tabelites 2, 4, 6, 8 ja 10, et kontrollida sõidukite, osade ja eraldi seadmestike vastavust käesolevale määrusele.

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. **Artikli 4** nõuetele vastavust tõendavaid katseid teevad tootjad ja riigi ametiasutused, nagu on sätestatud V lisas. Ka komisjon ja kolmandad isikud võivad

Muudatusettepanek

1. Komisjon või kolmandad isikud **teevad** kooskõlas määruse (EL) 2018/858 artikliga 9 ja artikli 13 lõikega 10 kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalvekontrollle, mis on sätestatud V lisa tabelites 2, 4, 6, 8 ja 10, et kontrollida sõidukite, osade ja eraldi seadmestike vastavust käesolevale määrusele.

Muudatusettepanek

2a. Komisjon jälgib pidevalt olukorda liidu tasandil, et teha kindlaks kõrvalehoidmise tavad ja mittevastavus. Kui tuvastatakse mittevastavus, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande ning asjakohasel juhul järeelmeetmena seadusandliku ettepaneku kõnealuse mittevastavusega seotud riskidega tegelemiseks ja nende kõrvaldamiseks.

Muudatusettepanek

2. **Käesoleva määruse** nõuetele vastavust tõendavaid katseid teevad tootjad ja riigi ametiasutused, nagu on sätestatud V lisas. Ka komisjon ja kolmandad isikud

artikli 4 nõuetele vastavuse tõendamiseks tehtavaid katseid teha V lisa kohaselt.

võivad **käesoleva määruse** nõuetele vastavuse tõendamiseks tehtavaid katseid teha V lisa kohaselt.

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3. Heitealase tüübikinnituse kõigi etappide kohta, sealhulgas toodangu vastavus, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus ja turujärelevalve, võtab komisjon vastu rakendusaktid, milles käsitletakse **heitealase tüübikinnituse menetlusi ja katseid, katsemeetodeid, haldussätteid, heitealaste tüübikinnituste muutmist ja laiendamist, juurdepääsu andmetele, dokumentatsiooninõudeid ja vorme kõigi järgmiste jaoks:**

Muudatusettepanek

3. Heitealase tüübikinnituse kõigi etappide kohta, sealhulgas toodangu vastavus, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus ja turujärelevalve, võtab komisjon vastu rakendusaktid, milles käsitletakse haldussätteid, heitealaste tüübikinnituste muutmist ja laiendamist, juurdepääsu andmetele, dokumentatsiooninõudeid ja vorme kõigi järgmiste jaoks:

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

da) süsteem, mis hoiatab juhti ülemäärase heite korral;

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt d b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

db) süsteem, mis hoiatab juhti madala reagentitaseme korral;

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 3 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) rikkumisvastased, turva- ja küberturvalisuse süsteemid;

Muudatusettepanek

e) rikkumisvastased **süsteemid, võttes arvesse järelturu nõudeid ning sõltumatutele ettevõtjatele kogu vajaliku teabe, vahendite ja protsesside tagamist varuosade väljatöötamiseks ja paigaldamiseks, ning** turva- ja küberturvalisuse süsteemid;

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 3 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad;

Muudatusettepanek

g) pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad **seoses tahkete osakeste heitega kõigi sõidukikategooriate puhul, võttes arvesse muid sõidukisiseseid süsteeme, mis aitavad kaasa sõiduki pidurdamisele;**

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 3 – punkt g a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ga) pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad, mis paigaldatakse juba turule lastud sõidukitele nende moderniseerimiseks, et vähendada märkimisväärselt piduriheitmeid;

Muudatusettepanek 120

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse heitealase tüübikinnituse menetlusi ja katseid ning katsemeetodeid seoses heitealase tüübikinnituse kõigi etappidega, sealhulgas kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus, toodangu vastavus ja turujärelevalve, kõigi järgmiste jaoks:

- a) sõidukitüübid M_1 ja N_1 ;**
- b) sõidukitüübid M_2 , M_3 , N_2 ja N_3 ;**
- c) sõidukitüüpides M_2 , M_3 , N_2 ja N_3 kasutatavad mootorid;**
- d) OBM-/OBD-süsteemid;**
- da) süsteem, mis hoiatab juhti ülemäärase heite korral;**
- db) süsteem, mis hoiatab juhti madala reagentitaseme korral;**
- (e) rikkumisvastased süsteemid, võttes arvesse järelturu nõudeid ning sõltumatutele ettevõtjatele kogu vajaliku teabe, vahendite ja protsesside tagamist varuosade väljatöötamiseks ja paigaldamiseks, ning turva- ja küberturvalisuse süsteemid;**
- f) varu-saastekontrollisüsteemide tüübid ja nende osad;**
- g) pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad;**
- ga) pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad, mis paigaldatakse juba turule lastud sõidukitele nende moderniseerimiseks, et vähendada märkimisväärselt piduriheitmeid;**
- h) rehvitüübid seoses rehvide kulumisega;**
- i) sõidukitüübid M_1 ja N_1 ;**

j) M_1 - ja N_1 -kategooria sõidukite CO_2 , kütusekulu ja energiatarbimine, elektrisõiduki sõiduulatus ja mootori võimsuse määramine, OBFCMi sätted;

k) M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite CO_2 , kütusekulu ja energiatarbimine, heitevaba sõiduulatus ja mootori võimsuse määramine, O_3 - ja O_4 -kategooria haagiste energiatõhusus ning OBFCMi sätted.

Muudatusettepanek 121

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Komisjonile antakse volitused võtta vastu **rakendusakte** heitealase tüübikinnituse kõigi etappide kohta, sealhulgas kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus, toodangu vastavus ja turujärelevalve, et sätestada järgmine:

Muudatusettepanek

Komisjonile antakse volitused võtta vastu **delegeeritud õigusakte** heitealase tüübikinnituse kõigi etappide kohta, sealhulgas kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus, toodangu vastavus ja turujärelevalve, et sätestada järgmine:

Muudatusettepanek 122

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) meetodid M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite kohaldatavatele hübriidtehnoloogiatele tüübikinnituse andmiseks;

Muudatusettepanek 123

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) pidurite tekitatud osakeste heite mõõtmise meetodid, sealhulgas meetodid, mida kasutada *raskesõidukite*, tegelikus liikluses pidurite tekitatud osakeste heite ja regeneratiivpidurduse puhul;

Muudatusettepanek

g) pidurite tekitatud osakeste heite mõõtmise meetodid, sealhulgas meetodid, mida kasutada *M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukite*, tegelikus liikluses pidurite tekitatud osakeste heite ja regeneratiivpidurduse puhul;

Muudatusettepanek 124

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt j

Komisjoni ettepanek

(j) OBFCM-*seadmed*, OBD- ja OBM-süsteemid, sealhulgas vastavuslävendid, toimivusnõuded ja katsed, andurite talitluse tagamise meetodid ning nende seadmete ja süsteemide salvestatud andmete üle õhu edastamine;

Muudatusettepanek

j) OBFCM-*seadmete omadused ja toimivus*, OBD- ja OBM-süsteemid, sealhulgas vastavuslävendid, toimivusnõuded ja katsed, andurite talitluse tagamise meetodid ning nende seadmete ja süsteemide salvestatud andmete üle õhu edastamine;

Muudatusettepanek 125

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt l

Komisjoni ettepanek

(l) meetodid originaal- ja varu-saastekontrollisüsteemide nõuetekohase toimimise, tõhususe, regenereerimise ja vastupidavuse hindamiseks;

Muudatusettepanek

l) meetodid *ja nõuded* originaal- ja varu-saastekontrollisüsteemide nõuetekohase toimimise, tõhususe, regenereerimise ja vastupidavuse *ning reagentide kvaliteedi* hindamiseks;

Muudatusettepanek 126

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt o

Komisjoni ettepanek

(o) meetodid **artiklis 5 esitatud nimetuste alusel tüübikinnituse saanud** sõidukitüüpide nõuetekohase toimimise hindamiseks;

Muudatusettepanek

o) meetodid sõidukitüüpide nõuetekohase toimimise hindamiseks;

Muudatusettepanek 127

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt p**

Komisjoni ettepanek

(p) **artikli 9 lõike 1 sätetele** vastavuse kontrollimine **ja mitmeastmeliste sõidukite katsemenetlused**;

Muudatusettepanek

p) **mitmeastmeliste sõidukite katsemenetlustele** vastavuse kontrollimine;

Muudatusettepanek 128

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt s**

Komisjoni ettepanek

(s) katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise kindlakstegemise meetodid;

Muudatusettepanek

s) katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise kindlakstegemise meetodid **ning meetodid M_1 - ja N_1 -kategooria sõidukite suhtes kohaldatavate määruse (EÜ) nr 715/2007 artikli 5 lõikes 2 ja määruse (EL) 2017/1151 artikli 5 lõikes 11 sätestatud nõuete ning M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite suhtes kohaldatavate ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 49 6. versiooni 10. lisa punktis 5.1.2 sätestatud nõuete ülekandmiseks käesolevasse määrusesse**;

Muudatusettepanek 129

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt t

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(t) rehvi kulumi mõõtmise meetodid;

välja jäetud

Muudatusettepanek 130

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt v

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(v) heitealase tüübikinnitusega seotud
haldusnõuded ja dokumentatsioon;

v) haldusnõuded ja dokumentatsioon,
mis on seotud heitealase tüübikinnitusega
ning vastavuse kontrollimiseks ette
nähtud katsete, kontrollide ja
ülevaatustega;

Muudatusettepanek 131

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt w

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(w) aruandekohustus, kui see on
asjakohane.

w) vorm ja aruandekohustus, kui see
on asjakohane;

Muudatusettepanek 132

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas
artikli 17 lõikes 2 nimetatud
kontrollimenetlusega.

5. Rakendusaktid võetakse vastu
kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud
kontrollimenetlusega.

Lõike 3 punktides a–f ja i–k osutatud
rakendusaktid ning lõike 3a punktides a–f
ja i–k ning lõike 4 punktides a–f ja j–w
osutatud delegeeritud õigusaktid võetakse

*vastu hiljemalt ... [12 kuud pärast
käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].*

*Lõike 3 punktides g–h osutatud
rakendusaktid ning lõike 3a punktides g–
h ja lõike 4 punktides g–i osutatud
delegeeritud õigusaktid võetakse vastu
põhjendamatu viivitusega pärast ÜRO
ülemaailmse sõidukieeskirjade
ühtlustamise foorumi (WP29) asjakohaste
ühtsete sätete avaldamist.*

Muudatusettepanek 133

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte, võtmaks arvesse tehnika arengut, et muuta **järgmist**:

Muudatusettepanek

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte, võtmaks arvesse tehnika arengut, et muuta **käesolevat määrust järgmiselt**:

Muudatusettepanek 134

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) III lisa seoses M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategorია sõidukite katsetingimustega, lähtudes Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmetest;

Muudatusettepanek

a) III lisa **tabelit 2** seoses M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategorია sõidukite katsetingimustega, lähtudes Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmetest;

Muudatusettepanek 135

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) III lisa seoses katsetingimustega, lähtudes Euro 7 pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetest;

b) III lisa *tabeleid 4 ja 5* seoses katsetingimustega, lähtudes Euro 7 pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetest;

Muudatusettepanek 136

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) artiklit 5, kehtestades tootjatele uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevad valikuvõimalused ja nimetused.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 137

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 2 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) kehtestades asjakohasel juhul I lisas rehvitüüpide kulumise piirnormid juhul, kui ÜRO WP29-1 ei ole kehtestatud ühtseid sätteid enne artiklis 7a sätestatud asjakohast tähtaega;

Muudatusettepanek 138

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) kehtestades IV lisas vastupidavuse kordajad, lähtudes M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategorია Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmetest ning Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud aruandest raskesõidukite *vastupidavuse kohta*;

Muudatusettepanek

d) kehtestades IV lisas vastupidavuse kordajad, lähtudes M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategorია Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmetest ning *järeldustest* Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud *aruandes, milles hinnatakse* raskesõidukite *vastupidavust seoses*

heitega;

Muudatusettepanek 139

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) kehtestades **määratlusi ja** erieeskirju väiketootjatele M2-, M3-, N2- ja N3- kategooria sõidukite jaoks vastavalt käesoleva määruse artiklile 3 ja artiklile 8.

Muudatusettepanek

e) kehtestades erieeskirju väiketootjatele M2-, M3-, N2- ja N3- kategooria sõidukite jaoks vastavalt käesoleva määruse artiklile 3 ja artiklile 8.

Muudatusettepanek 140

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon võtab punktides a–c osutatud delegeeritud õigusaktid vastu põhjendamatu viivitusega pärast ÜRO WP29 asjakohaste ühtsete sätete avaldamist. Kui ÜRO WP29-l ei ole kehtestatud ühtseid sätteid C1-klassi rehvidele 30. juuniks 2026 ning C2- ja C3-klassi rehvidele 31. detsembriks 2035, kohaldatakse käesoleva määruse artiklit 7a.

Muudatusettepanek 141

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Artiklis 15 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ... [väljaannete talitus palun sisestada

Muudatusettepanek

2. **Artikli 14 lõigetes 3a ja 4 ning** artiklis 15 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ... [väljaannete talitus

kuupäev = käesoleva määruse jõustumise kuupäev] Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist **uuendatakse** automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

Muudatusettepanek 142

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 15 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

Muudatusettepanek 143

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Artikli 15 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist

palun sisestada kuupäev = käesoleva määruse jõustumise kuupäev] Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist **pikendatakse** automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

Muudatusettepanek

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad **artikli 14 lõigetes 3a ja 4 ning** artiklis 15 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

Muudatusettepanek

6. Artikli **14 lõigete 3a ja 4 ning artikli** 15 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne

komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Muudatusettepanek 144

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 18 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. 1. septembriks 2031 esitab komisjon lõike 1 kohaselt esitatud teabe põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande käesoleva määruse kohaldamise kohta.

Muudatusettepanek

2. 1. septembriks 2031 esitab komisjon lõike 1 kohaselt esitatud teabe põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande käesoleva määruse kohaldamise kohta, ***sealhulgas hinnangu summutitoru heitgaaside ja heitgaasidega mitteseotud heitmete saavutatud vähendamise kohta ning selle kohta, kuidas see aitab täita õhusaastanorme, mis on sätestatud [XXX ettepanek välisõhu kvaliteedi direktiivi uuesti sõnastamise kohta].***

Muudatusettepanek 145

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 18 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Komisjon esitab hiljemalt 2031. aastaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse raskesõidukite vastupidavust seoses heitega.

Muudatusettepanek 146

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 19 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Määrus (EÜ) nr 715/2007 tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist **2025**.

Muudatusettepanek 147

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Määrus (EÜ) nr 595/2009 tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist **2027**.

Muudatusettepanek 148

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Seda **kohaldatakse** M_1 - ja N_1 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike suhtes **alates 1. juulist 2025** ning M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike ning O_3 - ja O_4 -kategooria haagiste suhtes **alates 1. juulist 2027**.

Muudatusettepanek

Määrus (EÜ) nr 715/2007 tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist **2030**.

Muudatusettepanek

Määrus (EÜ) nr 595/2009 tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist **2031**.

Muudatusettepanek

Seda **hakatakse kohaldama uut tüüpi** M_1 - ja N_1 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike suhtes **24 kuud pärast kõigi asjakohaste teiseste õigusaktide jõustumist ning uute M_1 - ja N_1 -kategooria** sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike suhtes **36 kuud pärast kõigi asjakohaste teiseste õigusaktide jõustumist**.

Seda hakatakse kohaldama uut tüüpi M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike ning O_3 - ja O_4 -kategooria haagiste suhtes 48 kuud pärast kõigi asjakohaste teiseste õigusaktide jõustumist ning uute M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike ning O_3 - ja O_4 -kategooria haagiste suhtes 60 kuud pärast kõigi asjakohaste teiseste õigusaktide jõustumist.

Muudatusettepanek 149

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 20 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Väiketootjate ehitatud M₁- ja N₁-kategooria sõidukite suhtes **kohaldatakse seda** alates 1. juulist 2030.

Muudatusettepanek

Seda kohaldatakse väiketootjate ehitatud M₁- ja N₁-kategooria sõidukite suhtes alates 1. juulist 2030 **ning väiketootjate ehitatud M₂-, M₃-, N₂- ja N₃- kategooria sõidukite suhtes alates 1. juulist 2031.**

Muudatusettepanek 150

Ettepanek võtta vastu määrus I lisa – tabel 1

Komisjoni ettepanek

Tabel 1. Euro 7 kohased heite piirnõrvid M ₁ - ja N ₁ -kategooria sise põlemismootoriga sõidukite puhul				
Saasteainete heitkogused	M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukid	<i>Ainult N₁-kategooria sõidukid võimsuse ja massi suhtega¹ alla 35 kW/t</i>	M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite heitkoguste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul	Heitkoguste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul <i>ainult N₁-kategooria sõidukitel, mille võimsuse ja massi suhe on väiksem kui 35 kW/t</i>
	km kohta	km kohta	sõidu kohta	sõidu kohta
NO _x (mg)	60	75	600	750
PM (mg)	4,5	4,5	45	45
PN ₁₀ , #	6 × 10 ¹¹	6 × 10 ¹¹	6 × 10 ¹²	6 × 10 ¹²
CO (mg)	500	630	5 000	6 300
THC (mg)	100	130	1 000	1 300
NMHC (mg)	68	90	680	900
NH ₃ (mg)	20	20	200	200

¹ Mõõdetud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 85 punkti 5.3.2 kohaselt sise põlemismootoriga sõidukite ja täiselektrisõidukite puhul või kõigil muudel juhtudel mõõdetud ÜRO üldise tehnilise normi 21 punktis 6 sätestatud katsemenetluse kohaselt.

Muudatusettepanek

Tabel 1. Euro 7 kohased heite piirnõrvid M₁- ja N₁-kategoria siseõõlemismootoriga sõidukite puhul

	M ₁ - katego- oria sõiduki d	<i>N₁ (I klass)</i>	<i>N₁ (II klass)</i>	<i>N₁ (III klass)</i>	M ₁ - ja N ₁ - katego- oria sõidukit e heitkogu- uste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul	<i>N₁- katego- oria (I klass) sõidukit e heitkogu- uste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul</i>	<i>Ainult N₁- katego- oria (II klass) sõidukit e heitkogu- uste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul</i>	<i>N₁- katego- oria (III klass) sõidukit e heitkogu- uste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul</i>
<i>Tõõkõõra sõiduki mass (MRO) (kg)</i>	–	<i>N₁- katego- oria sõiduki d, mille MRO ≤ 1280</i>	<i>N₁- katego- oria sõiduki d, mille MRO >1280, ent ≤ 1735</i>	<i>N₁- katego- oria sõidukid , mille MRO>1 735</i>	–	<i>N₁- katego- oria sõidukid , mille MRO ≤ 1280</i>	<i>N₁- katego- oria sõidukid, mille MRO >1280, ent ≤ 1735</i>	<i>N₁- katego- oria sõidukid , mille MRO>1 735</i>
Saasteai- nete heitkogu- sed	km kohta	<i>km kohta</i>	km kohta	<i>km kohta</i>	sõidu kohta	sõidu kohta	sõidu kohta	sõidu kohta
NO _x (mg)	60	60	75	82	600	600	750	820
PM (mg)	4,5	4,5	4,5	4,5	45	45	45	45
PN ₁₀ , #	6 × 10 ¹¹	6 × 10¹¹	6 × 10 ¹¹	6 × 10¹¹	6 × 10 ¹²	6 × 10¹²	6 × 10 ¹²	6 × 10¹²
CO (mg)	500	500	630	740	5000	5000	6300	7400
THC (mg)	100	100	130	160	1000	1000	1300	1600
NMHC (mg)	68	68	90	108	680	680	900	1080
NH ₃ (mg)	20	20	20	20	200	200	200	200

Muudatusettepanek 151

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – tabel 2

<i>Komisjoni ettepanek</i>				
Tabel 2. Euro 7 kohased heite piirnormid M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sise põlemismootoriga sõidukite ja nendes sõidukites kasutatavate sise põlemismootorite puhul				
Saasteainete heitkogused	<i>Külmheide¹</i>	<i>Kuumheide²</i>	<i>Kõigi vähem kui 3*WHTC pikkuste sõitude heitkoguste eelarve</i>	<i>Valikulised heite piirnormid tühikäigul³</i>
	<i>kWh kohta</i>	<i>kWh kohta</i>	<i>kWh kohta</i>	<i>tunnis</i>
NO _x (mg)	350	90	150	5 000
PM (mg)	12	8	10	
PN ₁₀ , #	5 x 10¹¹	2 x 10¹¹	3 x 10¹¹	
CO (mg)	3 500	200	2 700	
NMOG (mg)	200	50	75	
NH ₃ (mg)	65	65	70	
CH ₄ (mg)	500	350	500	
N ₂ O (mg)	160	100	140	
HCHO (mg)	30	30		

¹ *Külmheide viitab 1 WHTC (sõidukite puhul) või WHTC_{cold} (mootorite puhul) liikuvate akende (MW) 100 protsendiile*

² *Kuumheide viitab 1 WHTC (sõidukite puhul) või WHTC_{hot} (mootorite puhul) liikuvate akende (MW) 90 protsendiile*

³ *Kohaldatav ainult juhul, kui puudub süsteem, mis lülitab mootori automaatselt välja pärast 300 sekundit pidevat tühikäigul töötamist (kui sõiduk on peatatud ja rakendatakse pidureid)*

<i>Muudatusettepanek</i>		
Tabel 2. Euro 7 kohased heite piirnormid M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sise põlemismootoriga sõidukite ja nendes sõidukites kasutatavate sise põlemismootorite puhul		
Saasteainete heitkogused	<i>WHSC (CI) ja WHTC (CI ja PI)</i>	<i>Tegelikus liikluses tekkivad heitkogused (RDE)</i>
	<i>kWh kohta</i>	<i>kWh kohta</i>
NO _x (mg)	200	260
PM (mg)	8	10
PN ₁₀ , #	6 x 10¹¹	7,8 x 10¹¹
CO (mg)	1500	1950
NMOG (mg)	75	98
NH ₃ (mg)	60	78
CH ₄ (mg)	500	650
N ₂ O (mg)	160	280

HCHO (mg)	30	39
-----------	----	----

Muudatusettepanek 152

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – tabel 4 – pealkiri

<i>Komisjoni ettepanek</i>	<i>Muudatusettepanek</i>
Euro 7 pidurite tekitatud osakeste heite piirnormid standardses sõidutsükklis, mida kohaldatakse kuni 31.12.2034	Euro 7 pidurite tekitatud osakeste heite kuni 31.12.2034 kohaldatavad piirnormid sisepõlemismootoriga sõiduki standardses sõidutsükklis

Muudatusettepanek 153

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – tabel 4 a (uus)

<i>Komisjoni ettepanek</i>

<i>Muudatusettepanek</i>			
Tabel 4a. Euro 7 pidurite tekitatud osakeste heite kuni 31.12.2029 kohaldatavad piirnormid täiselektrisõiduki, kütuseelemendiga sõiduki ja hübriidelektrisõiduki standardses sõidutsükklis			
<i>Heite piirnormid (mg/km) sõiduki kohta</i>	<i>M₁- ja N₁-kategooria sõidukid</i>	<i>M₂- ja M₃-kategooria sõidukid</i>	<i>N₂- ja N₃-kategooria sõidukid</i>
<i>Pidurite tekitatud osakeste heide (PM₁₀)</i>	3		
<i>Pidurite tekitatud osakeste heide (PN)</i>			

Muudatusettepanek 154

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – tabel 4 b (uus)

<i>Komisjoni ettepanek</i>

<i>Muudatusettepanek</i>
Tabel 4b. Euro 7 pidurite tekitatud osakeste heite alates 1.1.2030 kohaldatavad piirnormid täiselektrisõiduki, kütuseelemendiga sõiduki ja hübriidelektrisõiduki

<i>standardses sõidutsükklis</i>			
<i>Heite piirnormid (mg/km) sõiduki kohta</i>	<i>M₁- ja N₁-kategooria sõidukid</i>	<i>M₂- ja M₃-kategooria sõidukid</i>	<i>N₂- ja N₃-kategooria sõidukid</i>
<i>Pidurite tekitatud osakeste heide (PM₁₀)</i>			
<i>Pidurite tekitatud osakeste heide (PN)</i>			

Muudatusettepanek 155

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – tabel 5

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Tabel 5. Euro 7 pidurite tekitatud osakeste heite piirnormid, <i>mida kohaldatakse alates 1.1.2035</i>			
Heite piirnormid (mg/km) sõiduki kohta	M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukid	M ₂ - ja M ₃ -kategooria sõidukid	N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukid
Pidurite tekitatud osakeste heide (PM ₁₀)	3		
Pidurite tekitatud osakeste heide (PN)			

<i>Muudatusettepanek</i>			
Tabel 5. Euro 7 pidurite tekitatud osakeste heite <i>alates 1.1.2035 kohaldatavad</i> piirnormid <i>mis tahes sõiduki standardses sõidutsükklis</i>			
Heite piirnormid (mg/km) sõiduki kohta	M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukid	M ₂ - ja M ₃ -kategooria sõidukid	N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukid
Pidurite tekitatud osakeste heide (PM ₁₀)			
Pidurite tekitatud osakeste heide (PN)			

Muudatusettepanek 156

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – tabel 6

<i>Komisjoni ettepanek</i>

Tabel 6. Euro 7 rehvi <i>kulumi</i> piirnormid			
<i>Rehvi massi kadu (g / 1 000 km)</i>	<i>C1-klassi rehvid</i>	<i>C2-klassi rehvid</i>	<i>C3-klassi rehvid</i>
<i>Tavarehvid</i>			
<i>Talvarehvid</i>			
<i>Eriotstarbelised rehvid</i>			

<i>Muudatusettepanek</i>				
Tabel 6. Euro 7 rehvi <i>kulumise katsemeetod, piirnormid ja rakendamise ajakava</i>				
<i>ÜRO eeskirja number</i>	<i>Teema</i>	<i>ELTs/EÜTs avaldatud muudatusteseeria</i>	<i>ELT/EÜT viide</i>	<i>Praeguste ja tulevaste ÜRO WP29 eeskirjade kohaldamisala</i>
<i>[1xx]</i>	<i>Rehvid seoses kulumisega</i>	<i>00-seeria muudatused</i>	<i>ELT L xxx, xx.xx.20XX, lk x.</i>	<i>C1, C2*, C3*</i>
<i>* ÜRO laiendab tulevikus sobiva katsemeetodi ja piirnormide väljatöötamist C2- ja C3-klassi rehvide kulumise hindamiseks.</i>				

Muudatusettepanek 157

Ettepanek võtta vastu määrus

II lisa – tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Tabel 1. Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded M ₁ -kategooria sõidukitel			
Akuenergiat põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	80 %	70 %	
Täiselektrisõiduk	80 %	70 %	

Vahemikupõhised minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
---	--	---	--------------------------------------

		läbisõiduga 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk			
Täiselektrisõiduk			

Muudatusettepanek

Tabel 1. Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded M₁-kategooria sõidukitel

Akuenergiat põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 10 aastat või läbisõiduga 200 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	85 %	75 %	
Täiselektrisõiduk	85 %	75 %	

Vahemikupõhised minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 10 aastat või läbisõiduga 200 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk			
Täiselektrisõiduk			

Muudatusettepanek 158

Ettepanek võtta vastu määrus

II lisa – tabel 2

Komisjoni ettepanek

Tabel 2. Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded N₁-kategooria sõidukitel

Akuenergiat põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
---	--	--	--------------------------------------

		või läbisõiduga 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	75 %	65 %	
Täiselektrisõiduk	75 %	65 %	

Vahemikupõhised minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk			
Täiselektrisõiduk			

Muudatusettepanek

Tabel 2. Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded N₁-kategoria sõidukitel

Akuenergiat põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 10 aastat või läbisõiduga 200 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	80 %	70 %	
Täiselektrisõiduk	80 %	70 %	

Vahemikupõhised minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 10 aastat või läbisõiduga 200 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega			

hübriidelektrisõiduk			
Täiselektrisõiduk			

Muudatusettepanek 159

Ettepanek võtta vastu määrus

III lisa – tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>		
Tabel 1. M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite heitgaaside piirnormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires		
Parameeter	Tavapärased sõidutingimused	Laiendatud sõidutingimused*
Laiendatud sõidujaotur	–	1,6 (kohaldatakse mõõdetud heitkoguste suhtes ainult ajal, mil kehtib üks käesolevas veerus sätestatud tingimustest)
Ümbritseva õhu temperatuur	0 kuni 35 °C	–10 kuni 0 °C või 35 kuni 45 °C
Suurim kõrgus	700 m	Üle 700 m ja alla 1 800 m
Maksimumkiirus	Kuni 145 km/h	145–160 km/h
Pukseerimine / aerodünaamilised täiendused	Ei ole lubatud	Lubatud vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kuni reguleeritud kiiruseni.
Lisaseade	Võimalik vastavalt tavakasutusele	–
Maksimaalne keskmine rattavõimsus esimese 2 km jooksul pärast külmkäivitust	Väiksem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest	Suurem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest
Sõidu koosseis	Ükskõik milline	–
Minimaalne läbisõit	10 000 km	3 000–10 000 km
* <i>Kui sõidukit kasutatakse väljaspool neid tingimusi, kasutatakse sama heitestrategiat, välja arvatud juhul, kui on olemas tehniline põhjus, mille tüübikinnitusasutus on heaks kiitnud.</i>		

<i>Muudatusettepanek</i>		
Tabel 1. M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite heitgaaside piirnormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires		
Parameeter	Tavapärased sõidutingimused	Laiendatud sõidutingimused ¹
Laiendatud sõidujaotur	–	1,6 (kohaldatakse mõõdetud heitkoguste suhtes ainult ajal, mil kehtib üks käesolevas veerus

		sätetatud tingimustest); <i>andmed, mis on saadud olukorras, mil kehtib vähemalt kaks käesolevas veerus esitatud tingimust, jäetakse katsest välja</i> ³
Ümbritseva õhu temperatuur	0 kuni 35 °C	–7 kuni 0 °C või 35 kuni 38 °C
Suurim kõrgus	700 m	Üle 700 m ja alla 1 300 m
Maksimumkiirus	Kuni 145 km/h	145–160 km/h
Pukseerimine / aerodünaamilised täiendused	Ei ole lubatud	Lubatud vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kuni reguleeritud kiiruseni.
Lisaseade	Võimalik vastavalt tavakasutusele	–
Maksimaalne keskmine rattavõimsus esimese 2 km jooksul pärast külmkäivitust	Väiksem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest	20–30 % maksimaalsest rattavõimsusest
Sõidu koosseis	Ükskõik milline <i>vastavalt tavakasutusele² ja mitte moonutatud tingimustes</i>	<i>Ükskõik milline vastavalt tavakasutusele² ja mitte moonutatud tingimustes</i>
Minimaalne läbisõit	10 000 km	3 000–10 000 km
¹ Lubatud on ainult kahe laiendatud tingimuse, temperatuuri ja kõrguse kombinatsioon.		
² Tavakasutus viitab ÜRO eeskirja nr 168 9. lisas sätestatud sõidudünaamikale.		

Muudatusettepanek 160

Ettepanek võtta vastu määrus

III lisa – tabel 2

<i>Komisjoni ettepanek</i>		
Tabel 2. M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukite heitgaaside piirnormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires		
<i>Parameeter</i>	<i>Tavapärased sõidutingimused</i>	<i>Laiendatud sõidutingimused*</i>
<i>Laiendatud sõidujaotur</i>	–	<i>2 (kohaldatakse mõõdetud heitkoguste suhtes ainult ajal, mil kehtib üks käesolevas veerus sätestatud tingimustest)</i>
<i>Ümbritseva õhu temperatuur</i>	<i>–7 kuni 35 °C</i>	<i>–10 kuni –7 °C või 35 kuni 45 °C</i>
<i>Suurim kõrgus</i>	<i>1 600 m</i>	<i>1 600–1 800 m</i>
<i>Pukseerimine / aerodünaamilised täiendused</i>	<i>Ei ole lubatud</i>	<i>Lubatud vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kuni reguleeritud kiiruseni.</i>

<i>Sõiduki kasulik koormus</i>	<i>10 % või rohkem</i>	<i>Alla 10 %</i>
<i>Lisaseade</i>	<i>Võimalik vastavalt tavakasutusele</i>	–
<i>Sisepõletusmootori koormuse suurendamine külmkäivitusel</i>	<i>Ükskõik milline</i>	–
<i>Sõidu koosseis</i>	<i>Vastavalt tavakasutusele</i>	–
<i>Minimaalne läbisõit</i>	<i>5 000 km, kui TPMLM < 16 t 10 000 km, kui TPMLM > 16 t</i>	<i>3 000 ja 5 000 km vahel, kui TPMLM < 16 t 3 000 ja 10 000 km vahel, kui TPMLM > 16 t</i>

<i>Muudatusettepanek</i>	
Tabel 2. M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukite heitgaaside piirnormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires	
<i>Heitgaaside laboratoorne mõõtmine</i>	<i>Tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste (RDE) mõõtmine</i>
<i>Kõikide heitgaasikatsete puhul, mis tehakse WHTC/WHSC mootori katsestendi tsüklite abil, kohaldatakse ÜRO eeskirja nr 49¹ 4. lisa sätteid.</i>	<i>ÜRO eeskirja nr 49² 8. lisa sätteid kohaldatakse järgmiste eranditega:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>III lisa tabelis 1 esitatud võimsuse künnisväärtus on 0 %. Akende puhul, mille võimsus on alla 6 %, kasutatakse arvutustes 6 %;</i> • <i>kõigi saasteainete puhul kasutatakse punkti 6.3 tabelis 2 esitatud vastavustegurit (CF), mille väärtus = 1,0. Kohaldatavad piirnormid on I lisa tabelis 2 esitatud tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste piirnormid.</i>
¹ <i>07-seeria muudatused (ELT L 14, 16.1.2023, lk 1).</i>	
² <i>07-seeria muudatused (ELT L 14, 16.1.2023, lk 1).</i>	

Muudatusettepanek 161

Ettepanek võtta vastu määrus

III lisa – tabel 5

<i>Komisjoni ettepanek</i>		
Tabel 5. Rehvide kulumi piirnormidele vastavuse katsetamise tingimused		
	M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukid	M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukid
Rehvide kulumi piirnormide katse	Põhineb ÜROs välja töötatud katsemeetoditel	Põhineb ÜROs välja töötatud katsemeetoditel

	rehvide kulumise katsetamiseks reaalses tingimustes.	rehvide kulumise katsetamiseks reaalses tingimustes.
--	--	--

<i>Muudatusettepanek</i>		
Tabel 5. Rehvide kulumi piirnormidele vastavuse katsetamise tingimused		
	M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukid	M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukid
Rehvide kulumi piirnormide katse	Põhineb ÜROs välja töötatud katsemeetoditel rehvide kulumise katsetamiseks reaalses tingimustes vastavalt artiklile 7a (uus) .	Põhineb ÜROs välja töötatud katsemeetoditel rehvide kulumise katsetamiseks reaalses tingimustes vastavalt artiklile 7a (uus) .

Muudatusettepanek 162

Ettepanek võtta vastu määrus

IV lisa – tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Tabel 1. Sõidukite, mootorite ja saastekontrollisüsteemide kasutusega			
Sõidukite, mootorite ja varu-saastetõrjeseadmete kasutusega	M ₁ , N ₁ ja M ₂	N ₂ , N ₃ < 16 t, M ₃ < 7,5 t:	N ₃ > 16 t, M ₃ > 7,5 t
Peamine kasutusega	Kuni 160 000 km või 8 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	300 000 km või 8 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	700 000 km või 15 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem
Täiendav kasutusega	Pärast peamist kasutusega ja kuni 200 000 km või 10 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	Pärast peamist kasutusega ja kuni 375 000 km	Pärast peamist kasutusega ja kuni 875 000 km

<i>Muudatusettepanek</i>
Tabel 1. Sõidukite, mootorite ja saastekontrollisüsteemide kasutusega

Sõidukite, mootorite ja varusaastetõrjeseadmete kasutamisega	M ₁ , N ₁ ja M ₂	N ₂ , N ₃ ≤ 16 t, M ₃ ≤ 7,5 t.	N ₃ > 16 t, M ₃ > 7,5 t
Peamine kasutusiga	Kuni 200 000 km või 10 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	Kuni 340 000 km või 10 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	Kuni 750 000 km või 15 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem
Täiendav kasutusiga	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 240 000 km või 12 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 400 000 km või 12 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 900 000 km või 17 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem

Muudatusettepanek 163

Ettepanek võtta vastu määrus

V lisa – tabel 3

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Tabel 3. M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukite tüübikinnituse ja laienduste <i>katsete</i> , deklaratsioonide ja muude nõuete kohaldamine tootjate puhul			
Katsenõuded	Katsed ja nõuded <i>esialgsel heitealasel tüübikinnitusel</i>	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed
Gaasilised saasteained, <i>PM ja PN</i> maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused) iga kütuse ja kohaldatavate sõidukikategooriate (M ₂ , M ₃ , N ₂ ja N ₃) puhul <i>ning madala koormuse katse (kui see on kohaldatav)</i>	Nõutavad tõendamiskatsed kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus sõidukitüübi kaupa, ning vastavustunnistus kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüpide kohta	<i>Toodangu vastavusteostatud ainult mootori tasandil</i>	Iga kahe aasta tagant nõutav katse sõidukil mis tahes kütusega, mis tahes sõidukikategoorias ja mis tahes kasuliku koormusega kõikide mootoritüüpide puhul
<i>Sõiduki CO₂ ja kütuse-/energiatarbimise,</i>	<i>VECTO litsents</i>	<i>Osade jaoks</i>	<i>Ei ole nõutav</i>

<i>CO₂ nullheitega sõiduulatuse / elektrisõiduki sõiduulatuse määramine</i>			
Haagiste energiatõhusus	VECTO litsents	Osade jaoks	Ei ole nõutav
Kontrollimenetlus	Ei ole nõutav	Nõutav	Ei ole nõutav
Karteri heide	Kontrollida suletud karterisüsteemi paigaldamist või suunamist summutitorusse	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Pardadiagnostikaseadmed (OBD-tüüpikonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Pardaseireseadmed (OBM-tüüpikonna tasand)	Tõendamine + tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
<i>Kohanduvad juhtimiseseadmed (vajaduse korral)</i>	<i>Tunnistus</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>
<i>Geotarastustehnoloogiad (vajaduse korral)</i>	<i>Tunnistus ja tõendamine</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>

Muudatusettepanek

Tabel 3. M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategoria sõidukite tüübikinnituse ja laienduste **katsenõuete**, deklaratsioonide ja muude nõuete kohaldamine tootjate puhul

Katsenõuded	<i>Heitealase tüübikinnituse</i> katsed ja nõuded	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed
<i>Gaasilised saasteained, PM ja</i>	<i>Nõutav heitetüüpikonna</i>	<i>Nõutav ühel mootoril tüüpikonnast</i>	

<i>PN ning CO₂ heitkogused, kütusekulu muutuvtsüklis (WHTC külma ja kuum)</i>	<i>algmootoril ja tunnistus kõigi tüüpkonna liikmete kohta*</i> **	**	
Gaasilised saasteained, PN maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused) iga kütuse ja kohaldatavate sõidukikategooriate (M ₂ , M ₃ , N ₂ ja N ₃) puhul	Nõutavad tõendamiskatsed kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus sõidukitüübi kaupa, ning vastavustunnistus kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate <i>sõidukikategooriate</i> kohta **	<i>Ei ole nõutav</i>	Iga kahe aasta tagant nõutav katse sõidukil mis tahes kütusega, mis tahes sõidukikategoorias ja mis tahes kasuliku koormusega kõikide mootoritüüpide puhul **
Haagiste energiatõhusus	VECTO litsents	Osade jaoks	Ei ole nõutav
Kontrollimenetlus	Ei ole nõutav	Nõutav	Ei ole nõutav
Karteri heide	Kontrollida suletud karterisüsteemi paigaldamist või suunamist summutitorusse **	Ei ole nõutav	Valikuline ²⁸
Heite püsimine	Tunnistus **	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
<i>Tarbitavaid reagente ja saastekontrollisüsteeme kasutatavate süsteemide nõuetekohane toimimine</i>	<i>Tunnistus</i> **	<i>Ei ole nõutav</i> **	<i>Valikuline</i> **
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
<i>Võimsuse määramine</i>	<i>Nõutav</i> **	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>
Pardadiagnostikaseadmed (OBD-	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline ²⁸

tüüpkonna tasand)			
Pardaseireseadmed (OBM-tüüpkonna tasand)	Tõendamine + tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
* Mida toetavad kõigi võimsusklasside mootorikatsete andmed.			
** Sõiduki puhul, mille mootorisüsteem on seoses heitega saanud tüübikinnituse, vastutab selle katse tegemise eest mootori tootja.			

Muudatusettepanek 164

Ettepanek võtta vastu määrus

V lisa – tabel 4

Komisjoni ettepanek						
Tabel 4. M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukite tüübikinnituse ja laienduste katsenõuete ja deklaratsioonide kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul						
Katsenõuded	Katsed ja nõuded <i>esialgsel heitealasel tüübikinnitusel</i>	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed	Turujärelevalve käigus tehtavad katsed		
Asjaomane osaleja	Tüübikinnituse <i>tusatus tüübikinnituse andmiseks</i>	Tüübikinnituse <i>tusatus</i>	Tüübikinnituse <i>tusatus</i>	Kolm andad isikud ja komisjon	Turujärelevalveasutused	Kolm andad isikud ja komisjon
Gaasilised saasteained, PM ja PN maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused) iga kütuse ja kohaldatavate sõidukikategooriate (M ₂ , M ₃ ,	Nõutavad tõendamiskatsed kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnituse sõidukitüübi kaupa, ning	(vt mootorile esitatavad nõuded)	Nõutav kord aastas piisava arvu sõidukitüüpide puhul, mis kasutavad mis tahes kütust, ja mis tahes sõidukikate	Valikuline	Nõutav/valikuline	Valikuline

N ₂ ja N ₃) puhul + madala koormuse katse (kui see on kohaldatav)	vastavustun nistus kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüü pide kohta		goorial, mis on hõlmatud heitealase tüübikinnitusega			
Sõiduki CO ₂ heite, kütusekulu/energiatarbimise, CO ₂ nullheitega sõiduulatuse / elektrisõiduki sõiduulatuse määramine	VECTO litsentsi välja andmine	Osade jaoks	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline
Haagiste energiatõhusus	VECTO litsentsi välja andmine	Osade jaoks	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline
Kontrollimenetlus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Karteri heide	Kontrollida suletud karterisüsteemi paigaldamist või suunamist summutitorusse	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Pardadiagnostikaseadmed (OBD-	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline

tüüpkonna tasand)						
Pardaseireseadmed (OBM-tüüpkonna tasand)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
Kohanduvad juhtimisseadmed (vajaduse korral)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline
Geotarastustehnoloogiad (vajaduse korral)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline

Muudatusettepanek

Tabel 4. M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukite tüübikinnituse ja laienduste katsenõuete ja deklaratsioonide kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul

Katsenõuded	Heitealase tüübikinnituse katsed ja nõuded	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed		Turujärelevalve käigus tehtavad katsed	
Asjaomane osaleja	Tüübikinnitust andvasutus	Tüübikinnitust andvasutus	Tüübikinnitust andvasutus	Kolmandad isikud ja komisjon	Turujärelevalveasutused	Kolmandad isikud ja komisjon
Gaasilised saasteained, PM ja PN maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad)	Nõutavad tõendamiskatsed kõigi kütuste puhul, mille	(vt mootorile esitatavad nõuded)	Nõutav kord aastas piisava arvu sõidukitüüpide	Valikuline	Nõutav/valikuline	Valikuline

heitkogused) iga kütuse ja kohaldatavate sõidukikategooriate (M ₂ , M ₃ , N ₂ ja N ₃) puhul	kohta on antud tüübikinnitus sõidukitüübi kaupa, ning vastavustunnistus kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukikategooriate kohta **		puhul, mis kasutavad mis tahes kütust, ja mis tahes sõidukikategoorial, mis on hõlmatud heitealase tüübikinnitususega **			
Sõiduki CO ₂ heite, kütusekulu/energiatarbimise, CO ₂ nullheitega sõiduulatuse / elektrisõiduki sõiduulatuse määramine	VECTO litsentsi väljandmine	Osade jaoks	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline
Haagiste energiatõhusus	VECTO litsentsi väljandmine	Osade jaoks	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline
Kontrollimenetlus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Karteri heide	Kontrollida suletud karterisüsteemi paigaldam	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline

	ist või suunamist summutitorusse					
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
<i>Tarbitavaid reagente ja saastekontrolli süsteeme kasutavate süsteemide nõuetekohane toimimine</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Nõutav</i>	<i>Valikuline</i>	<i>Nõutav</i>	<i>Tarbitavaid reagente ja saastekontrolli süsteeme kasutavate süsteemide nõuetekohane toimimine</i>
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
<i>Võimsuse määramine</i>	<i>Nõutav **</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Valikuline</i>	<i>Valikuline</i>	<i>Valikuline</i>	<i>Valikuline</i>
Pardadiagnosti kaseadmed (OBD-tüüpkonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Pardaseireseadmed (OBM-tüüpkonna tasand)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	<i>Nõutav</i>	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
** Sõiduki puhul, mille mootorisüsteem on seoses heitega saanud tüübikinnituse, vastutab selle katsetegemise eest mootori tootja.						

Muudatusettepanek 165

Ettepanek võtta vastu määrus

V lisa – tabel 5

<i>Komisjoni ettepanek</i>
Tabel 5. M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukitele mõeldud mootorite tüübikinnituse ja

laienduste katsenõuete ja deklaratsioonide kohaldamine tootjate puhul			
Katsenõuded iga kütuse kohta	Katsed ja nõuded <i>esialgsel heitealasel tüübikinnitusel</i>	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed
Gaasilised saasteained, PM ja PN ning CO ₂ heitkogused, kütusekulu muutuvtsükli (WHTC külm ja kuum)	Nõutav heitetüüpkonna algmootoril ja deklaratsioon kõigi tüüpkonna liikmete kohta**	Nõutav ühel mootoril tüüpkonnast	Tehakse ainult komplektse sõidukiga vastavalt tabelitele 3 ja 4
Mootori katsed CO ₂ määramiseks vajalike andmete kontrollimiseks	Nõutav	Nõutav	
Pidev/periodiline regeneratsioon	Tunnistus	Ei ole nõutav	
Karteri heide	Kontrollida suletud karterisüsteemi paigaldamist või suunamist summutitorusse	Ei ole nõutav	
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	
Pardadiagnostikaseadmed (OBD-tüüpkonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	
Pardaseireseadmed (OBM-tüüpkonna tasand)	Tehakse ainult komplektse sõidukiga vastavalt tabelitele 3 ja 4	Ei ole nõutav	
Mootori võimsus	Nõutav		
* Tüübikinnitusasutus võib nõuda katse tegemist esialgse tüübikinnituse ajal. ** Mida toetavad kõigi võimsusklasside mootorikatsete andmed.			

<i>Muudatusettepanek</i>			
Tabel 5. M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukitele mõeldud mootorite tüübikinnituse ja laienduste katsenõuete ja deklaratsioonide kohaldamine tootjate puhul			
Katsenõuded iga kütuse kohta	<i>Heitealase tüübikinnituse</i> katsed ja nõuded	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed
Gaasilised saasteained, PM ja PN ning CO ₂ heitkogused, kütusekulu	Nõutav heitetüüpkonna algmootoril ja deklaratsioon kõigi	Nõutav ühel mootoril tüüpkonnast	Tehakse ainult komplektse sõidukiga

muutuvtsüklis (WHTC külmal ja kuum)	tüüpkonna liikmete kohta**		vastavalt tabelitele 3 ja 4
<i>Gaasilised saasteained, PN maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused) iga kütuse ja kohaldatavate sõidukikategooriate (M₂, M₃, N₂ ja N₃) puhul</i>	<i>Nõutavad tõendamiskatsed kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus sõidukitüübi kaupa, ning vastavustunnistus kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukikategooriate kohta</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	
Mootori katsed CO ₂ määramiseks vajalike andmete kontrollimiseks	Nõutav	Nõutav	
Pidev/periodiline regeneratsioon	Tunnistus	Ei ole nõutav	
Karteri heide	Kontrollida suletud karterisüsteemi paigaldamist või suunamist summutitorusse	Ei ole nõutav	
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	
<i>Võimsuse määramine</i>	<i>Nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	
Pardadiagnostikaseadmed (OBD-tüüpkonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	
Pardaseireseadmed (OBM-tüüpkonna tasand)	Tehakse ainult komplektse sõidukiga vastavalt tabelitele 3 ja 4	Ei ole nõutav	
** Mida toetavad kõigi võimsusklasside mootorikatsete andmed.			

SELETUSKIRI

Alates 1992. aastast on EL kehtestanud järk-järgult rangemad summutitoru heitgaasi piirnormid igale uuele Euroopa turul müüdavale sõidukile (Euro normid). 2022. aasta novembris esitas komisjon oma ettepanekus Euro 7 normide kohta nende normide kuuenda ajakohastatud versiooni, mis koondab sõiduautodele ja kaubikutele (Euro 6) ning veoautodele ja bussidele (Euro VI) varem eraldi kehtinud heitenõuded ühtsesse reeglite kogumisse. Euro 7 normid sisaldavad uusi heitgaaside saasteainete piirnorme ja muudetud katseparameetreid ning nende raames käsitletakse heitgaasidega mitteseotud heitmeid, st pidurite ja rehvide tekitatud osakeste heidet. Kuna ELi õigusaktidega nõutakse juba praegu, et kõik uued autod peavad alates 2035. aastast olema süsinikuneutraalsed, on kõnealused normid üleminekumeede, millega reguleeritakse heidet seni, kuni enam ei toodeta uusi sõidukeid, mis ei ole süsinikuneutraalsed ega heiteta.

Komisjoni töös on käesoleva ettepaneku ettevalmistamisel olnud palju probleeme, mistõttu on avaldamine hilineanud peaaegu 18 kuud. See viivitus oli osaliselt tingitud sellest, et komisjoni enda õiguskontrollikomitee esitas mõjuhinnangu kohta esialgse negatiivse arvamuse, kuna muret tekitasid eri sõidukitüüpidega seotud probleemide tehniliste üksikasjade sidusus ja eelistatud poliitikavariandi valik. Komisjoni ettepaneku teostatavuse ja tulemuslikkuse suhtes on mitmeid kahtlusi. Kaasoadusandjad seisavad silmitsi raske ülesandega, kui nad tahavad tagada, et vastuvõetud Euro 7 reeglid oleksid proportsionaalsed ja lõppkokkuvõttes eesmärgipärased.

Need kahtlused võib kokku võtta järgmiselt.

- **Mõju kuludele.** Rangete heitenormide kehtestamine nõuab tootjatelt märkimisväärseid investeeringuid, et arendada ja toota uusi nõuetele vastavaid tehnoloogiaid. Sellised kulud võivad tootjatele ja tarbijatele kaasa tuua kõrgemad hinnad, kuna ettepanek on suunatud vähenevale tehnoloogiale, mis konkureerib CO₂ heite reguleerimisest tulenevate sõidukite lahendustega, ja võib tekitada nn Havanna efekti, mis tähendab, et inimesed lükkavad uue auto ostu edasi või ostavad ainult kasutatud autosid. Komisjoni hinnangul on sõidukite otsesed lisakulud sõiduautode ja kaubikute puhul ligikaudu 180–450 eurot ning busside ja veoautode puhul 2 800 eurot. Kuid Euro 7 regulatiivsete kulude hiljutise hindamise järelduste¹ kohaselt on Euro 7-st tulenevad keskmised otsesed lisakulud (võrreldes Euro 6 või Euro VI-ga) sisepeõlemismootoriga sõiduauto või kaubiku puhul 2 000 eurot ja diiselmootoriga bussi või veoauto puhul 12 000 eurot. Need hinnangud on neli kuni kümme korda suuremad kui komisjoni mõjuhinnangus esitatud näitajad. Lisaks võivad need summad veelgi suureneka kaudsete kulude tõttu (nt kütusekulu suurenemine, et saavutada mõned ettepanekus sätestatud katsetusnõuded). Seda hinnatõususurvet ei ole komisjon arvesse võtnud. Arvestades märkimisväärset erinevust kahe hinnangu vahel, on selge, et nende uute normide kehtestamise täpsete kulude väljaselgitamiseks on vaja teha

---

¹ Frontier Economics, „Regulatory costs of Euro 7 – findings from an industrial survey“ (Euro 7 regulatiivsed kulud tööstusharu uuringu järelduste põhjal), 23. mai 2023.

veel hindamisi.

- **Tehnoloogiline teostatavus.** Endiselt on küsimusi seoses uute normide järgimise tehnoloogilise teostatavusega, kuna see sõltub ebausaldusväärsetest mobiilsetest heitemõõtmisüsteemidest ning uutest ja tõendamata katse-, järelevalve- ja saastekontrolli seadmetest. Neid muresid süvendab eelkõige komisjoni otsus uuendada raskeveokite katsetamist, asendades kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse hindamise mobiilsete heitemõõtmisseadmete kasutamise. Selle asemel püüab ta laiendada raskeveokitele sõiduautode ja kaubikute suhtes kehtivat tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste süsteemi, arvestamata nende suuremat heitkoguste vahemikku ja seades tehnilise lahenduse eesmärgi – koos ettepaneku piinormidega – nulli lähedale. Praegusel kujul nõuavad need nõuded tootjatelt ja algseadmete valmistajatelt teistsugust arendusviisi kui need, mida kasutatakse Põhja-Ameerikas, Hiinas ja Lõuna-Ameerikas, kahjustades ELi rolli selliste autotööstuse standardite seadmisel, mida paljud maailmaturud järgivad.
- **Ressursside ümbersuunamine CO₂ heite vähendamiseks.** ELi praeguste CO₂ heite eesmärkide saavutamiseks on üleminek vähese CO₂ heitega transpordile juba hästi edenenud ning tarbesõidukite tootjad laiendavad järk-järgult oma akutoitega elektrisõidukite ja vesinikkütusega sõidukite valikut. Seepärast tuleb maanteetranspordi CO₂ heite vähendamiseks tehtavaid investeeringuid toetada tervikliku õigusraamistikuga, mis loob õiglase tasakaalu õhukvaliteedi parandamise ning CO₂-neutraalsete ja heiteta sõidukite kasutuselevõtu hõlbustamise vahel. Komisjoni ettepanek tekitab aga kartusi, et sellel võib olla negatiivne mõju tootjate investeerimisstrateegiatele. Kuigi Euro 7 ettepanekus tunnistatakse raskeveokitega seotud mureküsimusi, ei tohi see tähelepanu kõrvale juhtida laiemast eesmärgist, milleks on CO₂-neutraalsuse saavutamine. Selles õigusaktis tuleb seada realistlikud eesmärgid ning see peab olema kooskõlas ja proportsionaalne kehtivate ja tulevaste CO₂ normide järgimiseks vajalike investeeringutega.

Sellega seoses soovib keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon (ENVI) käsitleda oma raporti projektis järgmisi põhimõttelisi ja omavahel seotud küsimusi.

- **Autotööstuse jaoks ebapiisav üleminekuaj.** Ettepaneku jõustumise kuupäevad (sõiduautode ja kaubikute puhul 2025. aasta ning veoautode ja busside puhul 2027. aasta) ei taga tööstuse arendamiseks ja tootmise kohandamiseks vajalikku aega ega kajasta asjaolu, et õigusraamistik on täielik alles pärast asjakohaste rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist. Seetõttu soovib ENVI-komisjon siduda jõustumiskuupäevad kohaldatavate teiste õigusaktide vastuvõtmise kuupäevadega. Välja arvatud piduritele ja rehvidele esitatavad nõuded, mis sõltuvad ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni kokkulepetest, seatakse komisjonile tähtsajad vajalike delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide vastuvõtmiseks enne 24 kuu pikkust üleminekuajaga uut tüüpi sõiduautode ja kaubikute puhul ning 48 kuu pikkust üleminekuajaga uut tüüpi veoautode ja busside puhul. Lisaks sellele lisab ENVI-komisjon uue tüübi ja kõigi registreerimistähtaegade vahele lisaaja, et piirata tüübikinnitusasutuste halduskoormust ja võtta arvesse kaubikute puhul sõiduautode omast pikemat tootetsükli.

- **Põhjendamatu tuginemine teistele õigusaktidele.** Euro 7 eri aspektide kumulatiivsed muudatused, mida tehakse teiste õigusaktide kaudu, on komisjoni ettepanekus ulatuslikud ja ebamäärased. Selline ebaselgus on märkimisväärne probleem, kuna heitkoguste mõõtmise metoodika spetsiifilistes katsetingimustes ja katsetamisnõuete/deklaratsioonide kohaldamise kontrollimine tuleb veel lõpule viia ning see võib muutuda alusaktis sisutühjaks sätteks. Seega on püüd mõista paljude rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide mõju ja õiguslikke kohustusi tootjate ja liikmesriikide jaoks praegu tulutu ettevõtmine. ENVI-komisjon teeb ettepaneku kehtestada selle probleemi lahendamiseks komisjonile tingimuslikud tähtajad teiste õigusaktide ettevalmistamiseks ja lõpuleviimiseks ning anda sellega sidusrühmadele ja liikmesriikidele hädavajalik õiguskindlus.
- **Statistiliselt olulised tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katse tingimused.** Kehtiva Euro 6 standardiga nähakse juba ette väikeste heitgaaside maanteekatsed, mis hõlmavad valdavalt enamikku (95 %) statistiliselt võimalikest sõidutingimustest ja -olukordadest. Komisjoni ettepaneku eesmärk on hõlmata ülejäänud viis protsenti, mis muudab nõuete täitmise oluliselt keerulisemaks ja lisab riistvarale täiendavaid nõudeid, millel on ainult nominaalne kasu keskkonnale. Lisaks tuleb moonutatud sõidutingimuste / kõige ebasoodsamate tingimuste alusel paigaldada lisatehnoloogia kõigisse Euro 7 sõidukitesse. Selle tulemusena võivad väiksemad ja odavamad autod, mis on hädavajalikud töötavatele ja maal elavatele inimestele, märgatavalt kallineda, mille tagajärg on teatavate mudelite turult kõrvaldamine. ENVI-komisjon on veendunud, et need sõidustsenaariumid ei piirdu kaugeltki käesoleva õigusakti eesmärkide saavutamiseks vajalike parameetritega, ning taastab käesolevas ettepanekus praegu kehtivad katsenõuded.
- **Pardaseire (OBM) nõuded.** Komisjon nõuab heitkoguste pardaseiret kogu sõiduki kasutusea vältel. Selleks on vaja uusi heitgaasiandureid, mis kas ei ole kättesaadavad või mille võimekus ja kasutusiga on piiratud, ning nende täpne maksumus on veel teadmata. Kuna autotööstus on juba kohustatud saavutama uued CO₂ heite normid, ei näi uute koormavate tehnoloogiaga seotud kulude lisamine mõistlik ning see pärsib investeringuid CO₂-neutraalsetesse ja heiteta sõidukitesse. Vastuseks sellele tuleb rõhutada, et vaja on suuremat õigusselgust seoses OBMi nõuete ulatuse ja üksikasjadega, aega selle tehnoloogia arendamiseks ning OBMi üldise vajaduse hindamist uute normide saavutamisel.
- **Regulatiivne diskrimineerimine raskemate kaubikute suhtes.** Uute normide kohaselt peavad raskemad kaubikud vastama samadele heite piirnormidele kui sõiduaudod, hoolimata nende suuremast massist ja veeretakistusjõust. Kuigi komisjoni ettepanekus püütakse kompenseerida rangemaid nõudeid leebemate saasteainete käsitlevate reeglite kehtestamisega kaubikutele, mille võimsuse ja massi suhe on väiksem kui 35 kW/t, ei ole praegu ELi turul ühtegi kaubikut, mis vastaks kõnealustele vähendatud piirnormidele. Seetõttu peavad peaaegu kõik kaubikud vastama samadele heitgaaside piirnormidele kui sõiduaudod. Need kaubikud on üksikisikute ja väikeettevõtjate jaoks asendamatu

töövahend ning raportis käsitletakse seda tasakaalustamatust.

- **Raskeveokite heite piirnormide/katsetuste teostatavus.** Komisjoni ettepanek raskeveokite Euro 7 heite piirnormide kohta paneks tööstusharule ebarealistliku koormuse ja kalduks kõrvale ülemaailmsetest normidest. See tooks kaasa ELi tootjatele lisakulud sõidukite arendamisel spetsiaalselt ELi nõuete jaoks, kuid samal ajal peaksid nad endiselt järgima teisi, mujal maailmas kehtivaid reegleid, ning see raskendaks raskeveokite normide tehnilist ühtlustamist. Seetõttu tuleb Euro VI normid raskeveokite heite piirnormide ja katsetamise kohta võtta üle Euro 7 normidesse koos vajalike kohandustega, et vähendada peamiste saasteainete taset 50 % ja võtta arvesse uut PN₁₀ katsemenetlust.
- **Pidurite kulumisest tekkiva heite lisamine.** Euro 7 ettepanekus sätestatakse täiendavad piirnormid pidurite tekitatud tahkete osakeste heitele. Neid reegleid kohaldatakse kõigi sõidukitüüpide, sealhulgas elektrisõidukite suhtes. Kuigi pidurite tekitatud heite lisamist kohaldamisalasse toetatakse, näivad jõustumiskuupäevad (sõiduautode ja kaubikute puhul 2025. aasta ning veoautode ja busside puhul 2027. aasta) tehniliselt teostatamatud, kuna katsemenetlusega seotud töö tuleb ÜRO Euroopa Majanduskomisjonis veel lõpule viia. Kui menetlus on kokku lepitud, on vaja seireetappi, et hinnata meetodikat ja võimaldada kehtestada tehniliselt saavutatavad piirnormid. Seda silmas pidades tuleks kehtestada üleminekuaja pärast pidureid käsitlevate asjakohaste teiseste õigusaktide vastuvõtmist.
- **Rehvide kulumise piirnormid.** Korrates muret teiseste õigusaktide mahu ja nendele tuginemise pärast käesolevas ettepanekus, saavad nii liikmesriigid kui ka tootjad nimetatud nõuet kavandada ja hinnata üksnes asjakohaste rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide alusel. Komisjon tunnistab, et ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmne foorum (WP29) peab katsemeetodi, turuhinnangu ja piirnormid kõigepealt vastu võtma, mis peaks toimuma 2024. aasta lõpus või 2025. aasta alguses, enne kui need nõuded lisatakse Euro 7 normi. Nagu ka pidurite tekitatud heite puhul, on rehvide põhjustatud heite lisamine tervitatav, kuid vähem mikroplasti eraldavad rehvid ei tohi vähendada sõiduki ohutust. Samuti tuleb selgeks teha, et rehvide kohaldamisala tuleks laiendada, et see hõlmaks järk-järgult mis tahes sõidukile paigaldatud C1-, C2- ja C3-klassi uusi rehve, mitte ainult Euro 7 tüübikinnituse saanud sõidukitele paigaldatud rehve.

**LISA: LOETELU ÜKSUSTEST VÕI ISIKUTEST,
KES ANDSID RAPORTÖÖRILE TEAVET**

Raportöör sai raporti projekti koostamisel teavet järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Association for Emissions Control by Catalyst (AECC)
Association of Road Enterprises & Passenger Transport (ČESMAD)
AutoSAP Ltd.
Bureau Européen des Unions de Consommateurs (BEUC)
BMW AG
Robert Bosch GmbH
European Association of Automotive Suppliers (CLEPA)
Concawe
Cummins Europe
Daimler Truck AG
DENSO Corporation
European Automobile Manufacturers' Association (ACEA)
European Biodiesel Board
European Platform on Sustainable Mobility
European Small Volume Car Manufacturers Alliance (ESCA)
European Tyre & Rubber Manufacturers Association (ETRMA)
Ferrari S.p.A.
Fédération Internationale de l'Automobile (FIA)
Ford Motor Company
FuelsEurope
Garrett Motion
Groupe Renault
International Road Transport Union (IRU)
Industrial Vehicles Corporation (IVECO)
Jaguar Land Rover Automotive PLC
Mazda Motor Corporation
Mercedes-Benz
Tallano Technologies
Toyota Motor Corporation
Transport & Environment (T&E)
Verband der Automobilindustrie e. V. (VDA)
Volkswagen Group
Volvo Trucks

20.7.2023

SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitus seoses nende heite ja akude tööajaga (Euro 7) ning millega tunnustatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 (COM(2022)0586 – C9-0375/2022 – 2022/0365(COD))

Arvamuse koostaja: Antonius Manders

MUUDATUSETTEPANEKUD

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil võtta arvesse järgmist:

Muudatusettepanek 1

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2a) Käesolevas määruses sätestatud tehnilised nõuded peaksid toetama siseturu konkurentsivõimet ja tugevdama liidu strateegilist autonoomiat. Selleks et tagada tehnoloogiline areng, innovatsioon ja liidu tööstuse sõltumatus, tuleks sõidukite kogu olelusringi jooksul tekkivaid heitkoguseid hinnata osana heitmetest, mis ei ole seotud heitgaasidega.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Lisaks võeti praegused heite piinormid vastu kergsõidukitele 2007. aastal ja raskesõidukitele 2009. aastal. Mõlemad heite piinormid võeti vastu tol ajal kättesaadava tehnoloogia alusel. Sellest ajast alates on tehnoloogia arenenud ja praeguste tehnoloogiate kombineerimisel saavutatud heitkoguste tase on palju madalam kui üle 15 aasta tagasi saavutatud tase. See tehnoloogiline areng peaks kajastuma heite piinormides, mis põhinevad uusimal olemasoleval tehnoloogial ja teadmistel saastekontrolli kohta ning kehtivad kõigi asjakohaste saasteainete suhtes.

Muudatusettepanek

(6) Lisaks võeti praegused heite piinormid vastu kergsõidukitele 2007. aastal ja raskesõidukitele 2009. aastal. Mõlemad heite piinormid võeti vastu tol ajal kättesaadava tehnoloogia alusel. Sellest ajast alates on tehnoloogia arenenud ja praeguste tehnoloogiate kombineerimisel saavutatud heitkoguste tase on palju madalam kui üle 15 aasta tagasi saavutatud tase. See tehnoloogiline areng peaks kajastuma heite piinormides, mis põhinevad uusimal olemasoleval tehnoloogial ja teadmistel saastekontrolli kohta ning kehtivad kõigi asjakohaste saasteainete suhtes. ***See tehnoloogiline areng peaks kajastuma ka liidu õigusaktides, kehtestades 2035. aasta järgseks ajaks realistlikud ja mõistlikud heite sihttasemed, tunnistades kehtetuks määruse (EL) 2023/851.***

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Selleks et tagada nii kergsõidukite kui ka raskesõidukite heitkoguste piiramine reaalses elus, tuleb sõidukeid katsetada mitte ainult laboris, vaid ka reaalsetes kasutustingimustes, kus on kehtestatud ***minimaalsed*** piirangud, piirid ja muud sõidunõuded.

Muudatusettepanek

(8) Selleks et tagada nii kergsõidukite kui ka raskesõidukite heitkoguste piiramine reaalses elus, tuleb sõidukeid katsetada mitte ainult laboris, vaid ka reaalsetes kasutustingimustes, kus on kehtestatud ***statistiliselt representatiivsed erapooletud*** piirangud, piirid ja muud sõidunõuded.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8a) *Tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste toimivuskatsed tuleb teha avalikel teedel, kus sõidukitega sõidetakse tegelikel teedel ja tavapärasel kasutusviisil. Tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katse peab hõlmama ainult tavalisi sõidumustreid, -tingimusi ja -koormusi. Tuleb veenduda, et heitkoguste jõudlust sõiduperioodidel, mis pole representatiivsed ega erapooletud, ei lisataks sõidukite vastavustõenduse RDE arvutusse.*

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9) *Maanteel kasutatavate sõidukite heitkoguste mõõtmiseks kasutatavate mobiilsete heitemõõtmisseadmete täpsus on pärast nende kasutuselevõttu märkimisväärselt paranenud. Seepärast on asjakohane võtta heite piirnormide aluseks sellised maanteel tehtavad mõõtmised ja seetõttu ei ole maanteekatsetuste puhul enam vaja kasutada vastavustegureid.*

välja jäetud

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12) *Heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, koosnevad rehvidest ja sõidukite piduritest eralduvatest osakestest.*

(12) *Heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, koosnevad rehvidest ja sõidukite piduritest eralduvatest osakestest.*

Rehvide heide on hinnanguliselt suurim keskkonda sattuva mikroplasti allikas. Nagu on näidatud mõjuhinnangus, eeldatakse, et 2050. aastaks moodustavad heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, kuni 90 % kõigist maanteetranspordist eralduvatest osakekestest, sest sõidukite elektrifitseerimise tõttu väheneb koos heitgaasidega eralduvate osakeste hulk. Neid heitmeid, mis ei ole seotud heitgaasidega, tuleks seetõttu mõõta ja piirata. Komisjon peaks 2024. aasta lõpuks koostama aruande rehvide kulumise kohta, et vaadata läbi mõõtmismeetodid ja uusimad tehnoloogiad ning teha ettepanek rehvide kulumispiiride kohta.

Rehvide heide on hinnanguliselt suurim keskkonda sattuva mikroplasti allikas. Nagu on näidatud mõjuhinnangus, eeldatakse, et 2050. aastaks moodustavad heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, kuni 90 % kõigist maanteetranspordist eralduvatest osakekestest, sest sõidukite elektrifitseerimise tõttu väheneb koos heitgaasidega eralduvate osakeste hulk. Neid heitmeid, mis ei ole seotud heitgaasidega, tuleks seetõttu mõõta ja piirata. Komisjon peaks 2024. aasta lõpuks koostama aruande rehvide kulumise kohta, et vaadata läbi mõõtmismeetodid ja uusimad tehnoloogiad ning teha ettepanek rehvide kulumispiiride kohta **kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumiga (WP29)**.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Veoakudega sõidukid, sealhulgas pistikühendusega hübriidsõidukid ja akutoitega elektrisõidukid, aitavad kaasa maanteetranspordisektori CO₂ heite vähendamisele. Selleks et võita ja suurendada tarbijate usaldust selliste sõidukite vastu, peaksid need olema toimivad ja vastupidavad. Seepärast on oluline nõuda, et veoakud säilitaksid suure osa oma esialgsest võimsusest ka pärast aastaid kestnud kasutust. See on eriti oluline kasutatud elektrisõidukite ostjatele, et tagada sõiduki jätkuv ootuspärane toimimine. Seetõttu tuleks nõuda aku seisundi seireseadmeid kõigi veoakusid kasutavate sõidukite puhul. Lisaks tuleks kehtestada sõiduautode akude tööaja minimaalsed tõhususnõuded, võttes arvesse ÜRO üldist tehnilist normi 22⁴⁷.

Muudatusettepanek

(14) Veoakudega sõidukid, sealhulgas pistikühendusega hübriidsõidukid ja akutoitega elektrisõidukid, aitavad kaasa maanteetranspordisektori CO₂ heite vähendamisele. Selleks et võita ja suurendada tarbijate usaldust selliste sõidukite vastu, peaksid need olema toimivad ja vastupidavad **ning taskukohased ja neil peaksid olema ühised laadijad ja arukad laadimisfunktsioonid, nagu sõidukilt võrku, sõidukilt veosele, sõidukilt sõidukile, sõidukilt akupanka ja sõidukilt hoonesse laadimine, sealhulgas kerealune laadimine**. Seepärast on oluline nõuda, et veoakud säilitaksid suure osa oma esialgsest võimsusest ka pärast aastaid kestnud kasutust. See on eriti oluline kasutatud elektrisõidukite ostjatele, et tagada sõiduki jätkuv ootuspärane toimimine. Seetõttu tuleks nõuda aku seisundi seireseadmeid kõigi veoakusid

kasutavate sõidukite puhul. Lisaks tuleks kehtestada sõiduautode akude tööaja minimaalsed tõhususnõuded, võttes arvesse ÜRO üldist tehnilist normi 22⁴⁷.

Veokudega sõidukite taristu peaks olema varustatud neid sõidukeid toetavate vahenditega, nagu akulaadimisjaamad, kiirlaadimisjaamad ja akuvahetusjaamad. Komisjon peaks hindama sellise veokudega sõidukite taristu arendamise mõju CO₂ heitele liidus.

---

⁴⁷ Elektrisõidukisise aku tööaega käsitlev uus ÜRO üldine tehniline norm, ÜRO üldine tehniline norm 22.

---

⁴⁷ Elektrisõidukisise aku tööaega käsitlev uus ÜRO üldine tehniline norm, ÜRO üldine tehniline norm 22.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Sõidukitele paigaldatud andureid kasutatakse juba praegu pardadiagnostikasüsteemi (OBD-süsteemi) abil heitkoguste kõrvalekallete avastamiseks ja nendega seotud remonditööde algatamiseks. ***Praegu kasutusel olev OBD-süsteem ei tuvasta aga rikkeid täpselt ega õigel ajal ega sunni neid ka piisavalt ja õigeaegselt parandama. Selle tulemusena on võimalik, et sõidukid tekitavad heitmeid palju rohkem kui lubatud.*** Seni OBD-süsteemis kasutatud andureid saab kasutada ka sõidukite heitekäitumise ***pidevaks*** jälgimiseks ***ja kontrollimiseks pardaseiresüsteemi (OBM-süsteemi) abil. Samuti annab OBM kasutajale hoiatuse mootori või saastekontrollisüsteemide remonditööde tegemiseks, kui need on vajalikud. Seepärast on asjakohane nõuda sellise süsteemi paigaldamist ja reguleerida selle tehnilisi nõudeid.***

Muudatusettepanek

(16) Sõidukitele paigaldatud andureid ja ***muid keerukaid seadmeid*** kasutatakse juba praegu pardadiagnostikasüsteemi (OBD-süsteemi) ***ja näidikupaneeli rikkeindikaatori*** abil heitkoguste kõrvalekallete avastamiseks, ***teabe salvestamiseks*** ja nendega seotud remonditööde ***vajaduse*** algatamiseks. ***Mõnesid*** seni OBD-süsteemis kasutatud andureid saab kasutada ka sõidukite heitekäitumise jälgimiseks ***ning need võivad aidata parandada OBD funktsionaalsust.***

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) *Tootjad võivad otsustada toota sõidukeid, mis vastavad madalamatele heite piirnormidele või mille akude tööaeg on käesolevas määruses nõutust parem või mis sisaldavad täiustatud võimalusi, sealhulgas geotarastus ja kohanduvad juhtimisseadmed. Tarbijatel ja riigi ametiasutustel peaks olema võimalik selliseid sõidukeid asjakohase dokumentatsiooni abil tuvastada. Seepärast tuleks teha kättesaadavaks sõiduki keskkonnapass.*

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) *Kui komisjon teeb ettepaneku registreerida pärast 2035. aastat uusi kergsõidukeid, mis kasutavad üksnes CO₂-neutraalseid kütuseid, väljaspool sõidukite CO₂ normide kohaldamisala, siis tuleb käesolevat määrust liidu õiguse ja liidu kliimanetraalsuse eesmärkide kohaselt muuta, et lisada võimalus anda sellistele sõidukitele tüübikinnitus.*

Muudatusettepanek

(18) Komisjon peaks tegema ettepaneku registreerida pärast 2035. aastat uusi kergsõidukeid, mis kasutavad peamiselt CO₂-neutraalseid kütuseid, väljaspool sõidukite CO₂ normide kohaldamisala, ning liidu õiguse kohaselt tuleb käesolevat määrust muuta, et lisada võimalus anda sellistele sõidukitele tüübikinnitus.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) *Väiketootjate* müüdüd sõidukite heide moodustab liidu heitest tühise osa.

Muudatusettepanek

(19) *Väiketootjate* müüdüd sõidukite heide moodustab liidu heitest tühise osa.

Seetõttu võib mõnede selliste tootjate suhtes ***kohaldatavate nõuete puhul olla*** lubatud ***mõningane*** paindlikkus. ***Seetõttu peaks väiketootjatel olema võimalik asendada tüübikinnituse ajal teatavad katsed vastavustunnistustega, samas kui eriti väikeste tootjate puhul peaks olema lubatud kasutada juhuslikel tegelikel sõidutsüklitel põhinevaid laborikatsetusi.***

Seetõttu peaks selliste tootjate suhtes ***olema*** lubatud paindlikkus ***seoses sellega, mida nõutakse ka CO₂ heidet käsitlevates määrustes, lükates Euro 7 kohaldamise edasi kuni 2035. aastani.***

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

(21) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, mis puudutavad järgmist: tootjate kohustused seoses tüübikinnituse ja menetluste, katsete ja metoodikaga, mida tuleb kohaldada vastavustunnistuse, toodangu vastavuse kontrolli, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse kontrolli ja sõiduki keskkonnapassi puhul; sõidukite valikuvõimalused ja nimetused; nõuded, katsed, meetodid ja parandusmeetmed, mis on seotud sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike vastupidavusega ning OBM-süsteemide registreerimis- ja kommunikatsioonisuutlikkusega, sealhulgas mootorsõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli ja tehnõulevaatuse eesmärgil; nõuded ja teave, mida mitmeastmeliste sõidukite tootjad peavad esitama, ning menetlused nende mitmeastmeliste sõidukite CO₂ väärtuse määramiseks; heitealase tüübikinnituse tehnilised elemendid, haldus- ja dokumendinõuded, kontrollid ja ülevaatused ning turujärelevalvekontrollid, samuti aruandekohustused, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja toodangu vastavuse kontrollid; meetodid ja katsed, et i) mõõta summutitoru heitgaase

Muudatusettepanek

(21) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, mis puudutavad järgmist: tootjate kohustused seoses tüübikinnituse ja menetluste, katsete ja metoodikaga, mida tuleb kohaldada vastavustunnistuse, toodangu vastavuse kontrolli, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse kontrolli ja sõiduki keskkonnapassi puhul; sõidukite valikuvõimalused ja nimetused; nõuded, katsed, meetodid ja parandusmeetmed, mis on seotud sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike vastupidavusega ning OBM-süsteemide registreerimis- ja kommunikatsioonisuutlikkusega, sealhulgas mootorsõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli ja tehnõulevaatuse eesmärgil; nõuded ja teave, mida mitmeastmeliste sõidukite tootjad peavad esitama, ning menetlused nende mitmeastmeliste sõidukite CO₂ väärtuse määramiseks; heitealase tüübikinnituse tehnilised elemendid, haldus- ja dokumendinõuded, kontrollid ja ülevaatused ning turujärelevalvekontrollid, samuti aruandekohustused, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja toodangu vastavuse kontrollid; meetodid ja katsed, et i) mõõta summutitoru heitgaase

laboris ja maanteel, sealhulgas juhusliku ja halvima juhtumi tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsetsükliid, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigu heitkoguste kontrollimiseks; ii) määrata sõiduki CO₂ heidet, kütusekulu ja energiatarbimist, elektrisõiduki sõiduulatust ja mootori võimsust; iii) esitada käiguvahetuse näidiku spetsifikatsioonid; iv) määrata O₃- ja O₄-kategooria haagiste mõju mootorsõiduki CO₂-le, kütusekulule ja energiatarbimisele, elektrisõiduki sõiduulatusele ja mootori võimsusele; iv) mõõta karteri heitmeid, kütuseaure, piduriheitmeid; v) hinnata vastavust aku tööaja miinimumnõuetele; vi) hinnata kasutusel olevate mootorite ja sõidukite nõuetele vastavust, vastavuskünniseid ja toimivusnõudeid, aga ka vii) katsed ja meetodid andurite toimivuse tagamiseks (OBD ja OBM); viii) meetodid turvameetmete tagamiseks ja hindamiseks; juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite spetsifikatsioonid ja omadused ning meetodid nende nõuetekohase toimimise hindamiseks; ix) meetodid originaal- ja varusaastekontrollisüsteemide nõuetekohase toimimise, tõhususe, regenereerimise ja vastupidavuse hindamiseks; x) turvameetmete tagamise ja hindamise meetodid, sealhulgas haavatavuse hindamine ja omavolilise muutmise vastane kaitse; xi) konkreetsete Euro 7 nimetuste alusel kinnitatud tüüpide nõuetekohase toimimise hindamise meetodid; xii) väiketootjate ja eriti väikeste tootjate heitealaste tüübikinnituste kriteeriumid; xiii) mitmeastmeliste sõidukite kontrolli- ja katsemenetlused; xiv) katseseadmete toimivusnõuded; xv) etalonkütuste tehniline kirjeldus ning meetodid katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise hindamiseks; xvii) rehvide kulumi mõõtmiseks ning xviii) keskkonnapassi vorming, andmed ja keskkonnapassi

laboris ja maanteel, sealhulgas juhusliku ja halvima juhtumi tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsetsükliid, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigu heitkoguste kontrollimiseks; ii) määrata sõiduki CO₂ heidet, kütusekulu ja energiatarbimist, elektrisõiduki sõiduulatust ja mootori võimsust; iii) esitada käiguvahetuse näidiku spetsifikatsioonid; iv) määrata O₃- ja O₄-kategooria haagiste mõju mootorsõiduki CO₂-le, kütusekulule ja energiatarbimisele, elektrisõiduki sõiduulatusele ja mootori võimsusele; iv) mõõta karteri heitmeid, kütuseaure, piduriheitmeid **kooskõlas ÜRO WP29-ga**; v) hinnata vastavust aku tööaja miinimumnõuetele **kooskõlas ÜRO WP29-ga**; vi) hinnata kasutusel olevate mootorite ja sõidukite nõuetele vastavust, vastavuskünniseid ja toimivusnõudeid, aga ka vii) katsed ja meetodid andurite toimivuse tagamiseks (OBD ja OBM); viii) meetodid turvameetmete tagamiseks ja hindamiseks; juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite spetsifikatsioonid ja omadused ning meetodid nende nõuetekohase toimimise hindamiseks; ix) meetodid originaal- ja varusaastekontrollisüsteemide nõuetekohase toimimise, tõhususe, regenereerimise ja vastupidavuse hindamiseks; x) turvameetmete tagamise ja hindamise meetodid, sealhulgas haavatavuse hindamine ja omavolilise muutmise vastane kaitse; xi) konkreetsete Euro 7 nimetuste alusel kinnitatud tüüpide nõuetekohase toimimise hindamise meetodid; xii) väiketootjate ja eriti väikeste tootjate heitealaste tüübikinnituste kriteeriumid; xiii) mitmeastmeliste sõidukite kontrolli- ja katsemenetlused; xiv) katseseadmete toimivusnõuded; xv) etalonkütuste tehniline kirjeldus ning meetodid katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise hindamiseks; xvii) rehvide kulumi mõõtmiseks **kooskõlas ÜRO WP29-ga**

andmete edastamise viis. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁵⁰.

---

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

ning xviii) keskkonnapassi vorming, andmed ja keskkonnapassi andmete edastamise viis. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁵⁰.

---

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Selleks et vajaduse korral muuta või täiendada käesoleva määruse vähem olulisi osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad Euro 7 sõidukite, pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetel põhinevaid katsetingimusi; katsetamisnõudeid, võttes eelkõige arvesse tehnilist arengut ja Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmeid; millega kehtestatakse tootjatele uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevaid sõidukite valikuvõimalusi ja nimetusi, kuid kehtestatakse ka pidurite tekitatud osakeste heite piirnõormid ja rehvitüüpide kulumise piirväärtused, samuti akude minimaalsed toimivusnõuded **ja vastupidavuse kordajad, mis põhinevad Euro 7 sõidukite katsetamise käigus kogutud andmetel, ning kehtestatakse määratlused ja erieeskirjad väiketootjatele M₂-, M₃-, N₂-, N₃-kategooria sõidukite jaoks**. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid

Muudatusettepanek

(22) Selleks et vajaduse korral muuta või täiendada käesoleva määruse vähem olulisi osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad Euro 7 sõidukite, pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetel põhinevaid katsetingimusi; katsetamisnõudeid, võttes eelkõige arvesse tehnilist arengut ja Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmeid; millega kehtestatakse tootjatele uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevaid sõidukite valikuvõimalusi ja nimetusi, kuid kehtestatakse ka pidurite tekitatud osakeste heite piirnõormid ja rehvitüüpide kulumise piirväärtused **kooskõlas ÜRO WP29-ga**, samuti akude minimaalsed toimivusnõuded. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema

konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealusel konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

---

⁵¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

õigusloome kokkuleppes⁵¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

---

⁵¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) Oluline on anda liikmesriikidele, riiklikele tüübikinnitusasutustele ja ettevõtjatele piisavalt aega, et valmistuda käesoleva määrusega kehtestatud uute eeskirjade kohaldamiseks. Seepärast tuleks kohaldamise alguskuupäev edasi lükata. ***Kui kergsõidukite puhul peaks kohaldamise alguskuupäev olema nii vara kui tehniliselt võimalik, siis rasksõidukite ja haagiste puhul võib kohaldamise alguskuupäev kahe aasta võrra edasi lükkuda, sest rasksõidukite puhul on üleminek heiteta sõidukitele pikem.***

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 1

Muudatusettepanek

(25) Oluline on anda liikmesriikidele, riiklikele tüübikinnitusasutustele ja ettevõtjatele piisavalt aega, et valmistuda käesoleva määrusega kehtestatud uute eeskirjade kohaldamiseks. Seepärast tuleks kohaldamise alguskuupäev edasi lükata, ***kuni kõik rakendusaktid ja delegeeritud õigusaktid on seejärel esitatud ja komisjon on need vastu võtnud, ning anda sellest ajast alates nelja aasta pikkune üleminekuaeg.***

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühised tehnilised nõuded ja haldussätted mootorsõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike heitealase tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta seoses nende CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise ning aku tööajaga.

Muudatusettepanek

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühised tehnilised nõuded ja haldussätted mootorsõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike heitealase tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta seoses nende CO₂ ja saasteainete heite, **elektrilise** kütusekulu ja energiatarbimise ning aku tööajaga.

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Uute rehvide heitealase tüübikinnituse ja turujärelevalve puhul tuleb arvesse võtta käesolevas määruses sätestatud tehnilisi nõudeid ning haldusnorme koos üldise ohutuse määruses (EL) 2019/2144 sätestatud rehvide tehniliste nõuete ja haldusnormidega.

Muudatusettepanek 17

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 5**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5) „mootor“ – sõiduki liikumapaneva jõu allikas;

(5) „mootor“ – ***sisepõlemismootoriga*** sõiduki liikumapaneva jõu allikas;

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 10**

Komisjoni ettepanek

(10) „lämmastikoksiidid“ (NO_x) – summutitorust **eralduvate lämmastikoksiidide** summa;

Muudatusettepanek

(10) „lämmastikoksiidid“ (NO_x) – summutitorust **eralduva NO ja NO₂** summa;

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 11**

Komisjoni ettepanek

(11) „tahked osakesed“ (PM) – summutitorust või piduritest eralduvad ja filtrile kogutavad osakesed;

Muudatusettepanek

(11) „tahked osakesed“ (PM) – summutitorust või piduritest eralduvad ja **käesolevas määruses kirjeldatud menetluse kohaselt** filtrile kogutavad osakesed;

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 14**

Komisjoni ettepanek

(14) „üle 10 nm läbimõõduga tahkete osakeste arv“ (PN₁₀) – selliste summutitorust või piduritest eralduvate tahkete osakeste koguarv, mille **läbimõõt on vähemalt 10 nm**;

Muudatusettepanek

(14) „10 nm läbimõõduga tahkete osakeste arv“ (PN₁₀) – selliste summutitorust või piduritest eralduvate tahkete osakeste koguarv, mille **nominaalne piirväärtus käesolevas määruses kirjeldatud menetluse kohaselt mõõdetuna on 10 nm**;

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 30**

Komisjoni ettepanek

(30) „heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega“ – kütuseaurud, rehvide kulum ja **piduriheitmed**;

Muudatusettepanek

(30) „heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega“ – kütuseaurud, rehvide kulum, **piduriheitmed ja kogu olelusringi**

jooksul tekkivad heitkogused;

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 34

Komisjoni ettepanek

(34) „originaal-saastekontrollisüsteemid“ – saastekontrollisüsteem või selliste süsteemide koost, mille suhtes on asjaomasele sõidukile antud tüübikinnitus;

Muudatusettepanek

(34) „originaal-saastekontrollisüsteemid“ – saastekontrollisüsteem või selliste süsteemide koost, mille suhtes on asjaomasele sõidukile antud tüübikinnitus **ja mis on paigaldatud sõidukisse selle esmasel registreerimisel;**

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 38

Komisjoni ettepanek

(38) „pardaseiresüsteem“ (OBM) – sõiduki pardal olev süsteem, mis on võimeline **tuvastama heitkoguste ületamist või seda, kui sõiduk on heitevabas režiimis (kui see on asjakohane), ning mis võimaldab sõidukisse salvestatud teabe abil anda märku selliste piirtasemete ületamisest ning edastada** seda teavet OBD-pordi kaudu ja üle õhu;

Muudatusettepanek

(38) „pardaseiresüsteem“ (OBM) – sõiduki pardal olev süsteem, mis on võimeline **jälgima heitkoguseid tehniliselt võimaliku mõõtmistäpsusega ning edastama** seda teavet OBD-pordi kaudu ja **valikuliselt** üle õhu;

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 42

Komisjoni ettepanek

(42) „tegelikus liikluses tekkivad heitkogused“ – sõiduki heide tavapärastes sõidutingimustes ja laiendatud **tingimustes**, nagu on sätestatud III lisa tabelites 1 ja 2;

Muudatusettepanek

(42) „tegelikus liikluses tekkivad heitkogused“ – sõiduki heide tavapärastes sõidutingimustes ja **korraga maksimaalselt ühes** laiendatud **tingimustest**, nagu on

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 67

Komisjoni ettepanek

(67) „heitevaba sõiduulatus“ – maksimaalne vahemaa, mille heiteta sõiduk võib läbida kuni veoaku või kütusepaagi tühjenemiseni, mis täiselektrisõidukite puhul vastab elektrisõiduki sõiduulatusele;

Muudatusettepanek

(67) „heitevaba sõiduulatus“ – maksimaalne vahemaa, mille heiteta sõiduk võib läbida **heitevabas režiimis, sõites käesoleva määruse kohase tsükliga** kuni veoaku või kütusepaagi tühjenemiseni, mis täiselektrisõidukite puhul vastab elektrisõiduki sõiduulatusele;

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Tootjad tagavad, et nende toodetavad uued sõidukid, mida liidus müüakse, registreeritakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse vastavalt käesolevale määrusele. Tootjad **tagavad**, et nende toodetavad tüübikinnitust vajavad uued osad või eraldi seadmestikud, sealhulgas mootorid, veoakud, **pidurisüsteemid** ja varu-saastekontrollisüsteemid, mida liidus müüakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse kooskõlas käesoleva määrusega.

Muudatusettepanek

1. Tootjad tagavad, et nende toodetavad uued sõidukid, mida liidus müüakse, registreeritakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse vastavalt käesolevale määrusele. **Alates artiklis 20 osutatud konkreetsetest kohaldamiskuupäevadest tagavad** tootjad, et nende toodetavad tüübikinnitust vajavad uued osad või eraldi seadmestikud, sealhulgas mootorid, veoakud, **pidurite heitesüsteemid** ja varu-saastekontrollisüsteemid, mida liidus müüakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse kooskõlas käesoleva määrusega.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tootjad on kohustatud projekteerima, ehitama ja monteerima sõidukeid nii, et need vastaksid käesolevale määrusele, sealhulgas vastaksid I lisa sätestatud heite piinormidele **ja peaksid kinni vastavustunnistuses ja tüübikinnitusdokumentides deklareeritud väärtustest** sõiduki kasutusea jooksul, nagu on sätestatud IV lisa tabelis 1. Neid sõidukeid nimetatakse Euro 7 sõidukiteks.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Heite piinormidele vastavuse kontrollimisel, kui katse tehakse laiendatud **sõidutingimustes**, jagatakse heitkogused **III lisa** sätestatud laiendatud sõidujagajaga.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tootjad projekteerivad ja ehitavad osi või eraldi seadmestikke, sealhulgas mootoreid, veoakusid, pidurisüsteeme ja varu-saastekontrollisüsteeme nii, et need vastaksid käesoleva määruse nõuetele, sealhulgas I lisa sätestatud heite piinormidele.

Muudatusettepanek

2. Tootjad on kohustatud projekteerima, ehitama ja monteerima sõidukeid nii, et need vastaksid käesolevale määrusele, sealhulgas vastaksid I lisa sätestatud heite piinormidele **III lisa tingimuste kohaselt ja peaksid kinni tüübikinnitusest** sõiduki kasutusea jooksul, nagu on sätestatud IV lisa tabelis 1. Neid sõidukeid nimetatakse Euro 7 sõidukiteks.

Muudatusettepanek

Heite piinormidele vastavuse kontrollimisel, kui katse tehakse **maksimaalselt ühes** laiendatud **sõidutingimuses**, jagatakse heitkogused **määruse (EL) 2017/1151 ja määruse (EL) 582/2011 asjakohastes lisades** sätestatud laiendatud sõidujagajaga.

Muudatusettepanek

4. Tootjad projekteerivad ja ehitavad osi või eraldi seadmestikke, sealhulgas mootoreid, veoakusid, pidurisüsteeme ja varu-saastekontrollisüsteeme nii, et need vastaksid käesoleva määruse nõuetele, sealhulgas I lisa sätestatud heite piinormidele **III lisa sätestatud tingimuste kohaselt**.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 6 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) OBM-süsteemid, mis on võimelised **tuvastama heite piirnorme ületavaid** heitkoguseid, **mis on tingitud riketest, seadmete edasisest lagunemisest või muudest heitkoguseid suurendavatest olukordadest**;

Muudatusettepanek

b) OBM-süsteemid, mis on võimelised **jälgima** heitkoguseid **tehniliselt võimalike mõõtehälvete piires**;

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 6 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) OBFCM-seade, mis jälgib nende tegelikku kütusekulu ja energiatarbimist **ning muid asjakohaseid parameetreid, nagu kasulik koormus/mass**, mida on vaja nende tegeliku kütuse- ja energiatõhususe kindlaksmääramiseks;

Muudatusettepanek

c) OBFCM-seade, mis jälgib nende tegelikku kütusekulu ja energiatarbimist, **mis on ette nähtud sõiduki jõuseadme jaoks ning N₂- ja N₃-kategooria sõidukite jaoks, ning** mida on vaja nende tegeliku kütuse- ja energiatõhususe kindlaksmääramiseks;

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 6 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) veoakude ja **heitesüsteemide** seisundi seire seadmed;

Muudatusettepanek

d) veoakude **sertifitseeritud energiaseisundi ja sertifitseeritud sõiduulatuse seisundi seire seadmed ning summutitoru heitkoguse juhtimissüsteemide** seisundi seire seadmed;

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) seadmed, mis edastavad sõidukite genereeritud andmeid, mida kasutatakse käesoleva määruse järgimiseks, ja OBFCM-andmeid perioodilisteks tehnöülevaatusteks ja liiklevate sõidukite tehnokontrolliks üle õhu ning suhtluseks laadimistaristu ja statsionaarsete energiasüsteemidega, mis on võimelised toetama aruka ja kahesuunalise laadimise funktsioone.

Muudatusettepanek

g) seadmed, mis edastavad sõidukite genereeritud andmeid **koos tüübikinnituse numbri ja tüübi variandi versiooniga**, mida kasutatakse käesoleva määruse järgimiseks, ja OBFCM-andmeid perioodilisteks tehnöülevaatusteks ja **valikuliselt** liiklevate sõidukite tehnokontrolliks üle õhu ning suhtluseks laadimistaristu ja statsionaarsete energiasüsteemidega, mis on võimelised toetama aruka ja kahesuunalise laadimise funktsioone, **ning samuti kolmanda isiku teenuste osutamiseks sõiduki kasutajale, et parandada sõiduki kasutust, vähendada energiakulu ja heidet või pikendada aku kasutusiga kasutamise ajal.**

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Tootja peab **hoidma** ära **võimaluse** lõikes 7 nimetatud nõrkusi ära kasutada. Kui selline nõrkus leitakse, **kõrvaldab** tootja **nõrkuse** tarkvarauuenduse või muude asjakohaste vahendite abil.

Muudatusettepanek

8. Tootja peab **võtma tüübikinnituse ajal olemasolevate teadmiste põhjal võimalikud meetmed, et hoida** ära **võimalus** lõikes 7 nimetatud nõrkusi ära kasutada. Kui selline nõrkus leitakse, **võtab** tootja **meetmeid, et kõrvaldada nõrkus** tarkvarauuenduse või muude asjakohaste vahendite abil.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Tootjad võivad nimetada oma

Muudatusettepanek

välja jäetud

toodetavaid sõidukeid Euro 7+ sõidukiteks, kui need sõidukid vastavad järgmistele nõuetele:

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) sisepõlemismootoriga sõidukite ja välise laadimiseta hübriidelektrisõidukite puhul deklareerides, et need vastavad vähemalt 20 % madalamatele heite piirnormidele, kui on sätestatud I lisas gaasilistele saasteainetele, ja ühe suurusjärgu väiksematele heite piirnormidele tahkete osakeste arvu puhul;

välja jäetud

Muudatusettepanek 37

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) välise laadimisega hübriidelektrisõidukite puhul deklareerides, et need vastavad vähemalt 20 % madalamatele heite piirnormidele, kui on sätestatud I lisas gaasilistele saasteainetele, ühe suurusjärgu väiksematele heite piirnormidele tahkete osakeste arvu puhul ja et aku tööaeg on vähemalt 10 protsendipunkti pikem kui II lisas sätestatud nõuded;

välja jäetud

Muudatusettepanek 38

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c) täiselektrisõidukite puhul deklareerides, et aku tööaeg on vähemalt 10 protsendipunkti pikem kui II lisas sätestatud nõuded.

välja jäetud

Muudatusettepanek 39

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Nende sõidukite vastavust lõike 1 nõuetele kontrollitakse deklareeritud väärtuste alusel.

välja jäetud

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Tootjad võivad nimetada sõidukeid Euro 7A sõidukiteks, kui need sõidukid on varustatud kohanduvate kontrollifunktsioonidega. Kohanduvate kontrollifunktsioonide kasutamist tõendatakse tüübikinnitusasutustele tüübikinnituse ajal ja kontrollitakse sõiduki kasutusea jooksul vastavalt IV lisa tabelile 1.

välja jäetud

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Tootjad võivad nimetada sõidukeid Euro 7G sõidukiteks, kui need sõidukid on

4. Tootjad võivad nimetada *M₁- ja N₁-kategooria* sõidukeid Euro 7G sõidukiteks,

varustatud geotarastustehnoloogiatega sisepõlemismootoritega. **Tootja paigaldab nendele sõidukitele juhi hoiatamise süsteemi, et teavitada kasutajat sellest, kui veoakud on peaaegu tühjad, ja peatada sõiduk, kui sõidukit ei laeta 5 km jooksul alates esimesest hoiatusest, kui sõiduk on heitevabal režiimil. Selliste geotarastustehnoloogiate rakendamist võib kontrollida sõiduki kasutusea jooksul.**

kui need sõidukid on varustatud geotarastustehnoloogiatega sisepõlemismootoritega.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Tootja taotlusel võib tüübikinnitusasutus anda N₂-kategooria sõidukitele, mille täismass on 3,5–4,0 tonni **ja mis pärinevad N₁ sõidukitüübist**, N₁ sõidukitüübi heitealase tüübikinnituse. Selliseid sõidukeid nimetatakse Euro 7ext sõidukiteks.

Muudatusettepanek

6. Tootja taotlusel võib tüübikinnitusasutus anda N₂- **ja M₂**-kategooria sõidukitele, mille täismass on **kuni 5,0 tonni (kaasa arvatud)**, N₁ sõidukitüübi heitealase tüübikinnituse. Selliseid sõidukeid nimetatakse Euro 7ext sõidukiteks.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. **Tootjad tagavad, et need sõidukid vastavad käesoleva määruse sätete kohaselt deklareeritud CO₂ heite, kütusekulu ja energiatarbimise ning energiatõhususe väärtustele sõiduki kasutusea jooksul, nagu on sätestatud IV lisa tabelis 1.**

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Tootjad tagavad, et nendele sõidukitele paigaldatud OBFCM-, OBD- ja **OBM-seadmed ning rikkumisvastased meetmed vastavad käesoleva määruse sätetele** nii kaua, kui sõiduk on kasutusel.

Muudatusettepanek

3. Tootjad tagavad, et nendele sõidukitele paigaldatud OBFCM-, OBD- ja **OBM-seadmete funktsioone ning rikkumisvastaseid meetmeid ei deaktiveerita** nii kaua, kui sõiduk on kasutusel.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 6 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

6. OBM-süsteemid, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad **võimaldama kõike järgmist:**

Muudatusettepanek

6. OBM-süsteemid, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad **suutma algselt sõiduki parandamise, kui juhi hoiatamise süsteem annab märku oluliselt ülemäärasest heitest.**

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 6 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) kõigi heitkoguste ületamise juhtude ulatuse ja kestuse registreerimine;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 6 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) sõiduki heitekäitumise andmete, sealhulgas saasteainete andurite ja

Muudatusettepanek

välja jäetud

heitgaasivoo andmete edastamine OBD-pordi kaudu ja üle õhu, sealhulgas tehnoülevaatuse ja liiklevate sõidukite tehnokontrolli tarbeks^{55, 56};

---

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/47/EL, milles käsitletakse liidus liiklevate tarbesõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 134).

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/45/EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnoülevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 129).

Muudatusettepanek 48

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 6 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) sõiduki parandamise algatamine, kui juhi hoiatamise süsteem annab märku oluliselt ülemäärasest heitest.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

7. OBFCM-seadmed, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad suutma edastada salvestatud sõidukiandmeid pardadiagnostikaseadme pordi kaudu ja õhu teel.

Muudatusettepanek

7. OBFCM-seadmed, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad suutma edastada salvestatud **juuriidiliselt asjakohaseid ning vajalikke** sõidukiandmeid pardadiagnostikaseadme pordi kaudu ja **valikuliselt** õhu teel.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike puhul, mis kujutavad endast tõsist ohtu või ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, võtavad tootjad viivitamata vajalikud parandusmeetmed, sealhulgas vajaduse korral nende sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike remont või muutmise, et tagada vastavus käesolevale määrusele. Tootjad või muud ettevõtjad kõrvaldavad toote turult või kutsuvad selle vajaduse korral tagasi. Tootja teavitab viivitamata tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust, esitades asjakohased üksikasjad nõuetele mittevastavuse kohta.

Muudatusettepanek

8. Sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike puhul, mis kujutavad endast tõsist ohtu või ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, võtavad tootjad viivitamata vajalikud parandusmeetmed, sealhulgas vajaduse korral nende sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike remont või muutmise, et tagada vastavus käesolevale määrusele. Tootjad või muud ettevõtjad kõrvaldavad toote turult või kutsuvad selle vajaduse korral **viivitamata** tagasi. Tootja teavitab viivitamata tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust, esitades asjakohased üksikasjad nõuetele mittevastavuse kohta.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

9. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu üksikasjalikud eeskirjad lõigetes 1–8 osutatud kohustustega seotud nõuete, katsete, meetodite ja parandusmeetmete kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele

Muudatusettepanek

2. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele

allkirjastatud vastavustunnistuse tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste, CO₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimise, pardadiagnostikaseadme, OBMi, heite ja aku tööaja, pideva või perioodilise regenereerimise, rikkumisvastaste ja karterinõuete kohta, nagu on sätestatud V lisas. **Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse kohanduvate juhtimisseadmete ja geotarastusvõimaluste kasutamise kohta, kui tootja valib need võimalused.**

allkirjastatud vastavustunnistuse tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste, CO₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimise, pardadiagnostikaseadme, OBMi, heite ja aku tööaja, pideva või perioodilise regenereerimise, rikkumisvastaste ja karterinõuete kohta, nagu on sätestatud V lisas.

Muudatusettepanek 53

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Tootjad annavad igale sõidukile välja keskkonnapassi ning esitavad selle koos sõidukiga sõiduki ostjale, võttes asjakohased andmed sellistest allikatest nagu vastavustunnistus ja tüübikinnitusdokumendid. Tootja tagab, et keskkonnapassi andmed on sõiduki elektroonilistes süsteemides kuvamiseks kättesaadavad ja neid saab edastada pardaarvutilt välisarvutile.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 54

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse haldusnõuded ja andmed, mida eelmise etapi tootjad peavad esitama vastavalt lõikele 1, ja menetlused selliste sõidukite CO₂ heite määramiseks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes

Muudatusettepanek

välja jäetud

2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Alates ... *[väljaannete talitus, palun lisada kuupäev = käesoleva määruse jõustumise kuupäev]* ei tohi riiklikud tüübikinnitusasutused tootja taotlusel keelduda ELi heitealase või riikliku tüübikinnituse andmisest uut tüüpi sõidukile või mootorile ega keelata käesoleva määruse nõuetele vastava uue sõiduki registreerimist, müüki või kasutuselevõtmist.

Muudatusettepanek

3. Alates *kõigi asjaomase sõidukikategooria suhtes kohaldatavate rakendusaktide või delegeeritud õigusaktide jõustumisest* ei tohi riiklikud tüübikinnitusasutused tootja taotlusel keelduda ELi heitealase või riikliku tüübikinnituse andmisest uut tüüpi sõidukile või mootorile ega keelata käesoleva määruse nõuetele vastava uue sõiduki registreerimist, müüki või kasutuselevõtmist.

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Alates **1. juulist 2025** käsitavad riigi ametiasutused selliste uute M₁-, N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek

4. Alates **3–4 aasta möödumisest kõigi käesoleva määruse kohaselt sõiduki tüübikinnituse saamiseks ette nähtud rakendusaktide või delegeeritud õigusaktide jõustumisest** käsitavad riigi ametiasutused selliste uute M₁-, N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Alates **1. juulist 2027** käsitavad riigi ametiasutused **selliste** uute M₂-, M₃-, N₂-, N₃-kategooria sõidukite ning **selliste** uute O₃- ja O₄-kategooria haagiste **vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad** CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, **energiatõhususe** või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes **selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.**

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Alates 1. juulist **2030** käsitavad riigi ametiasutused väiketootjate toodetud selliste uute M₁- ja N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatohususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 7

Muudatusettepanek

5. Alates **36 kuu möödumisest kõigi kõnealuse mootori-, sõiduki- või haagisekategooria suhtes asjaomaste rakendusaktide või delegeeritud õigusaktide jõustumise kuupäevast keelduvad** riigi ametiasutused uute M₂-, M₃-, N₂-, N₃-kategooria sõidukite ning uute O₃- ja O₄-kategooria haagiste **puhul** CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes **andmast EÜ tüübikinnitust või riiklikku tüübikinnitust uutele mootori-, sõiduki- või haagisetüüpidele, mis ei vasta käesolevale määrusele.**

Muudatusettepanek

6. Alates 1. juulist **2035** käsitavad riigi ametiasutused väiketootjate toodetud selliste uute M₁- ja N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatohususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Komisjoni ettepanek

7. Alates 1. juulist **2031** käsitavad riigiasutused väiketootjate toodetud selliste uute M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Alates **1. juulist 2025** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₁- ja N₁-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Alates **1. juulist 2027** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukile

Muudatusettepanek

7. Alates 1. juulist **2035** käsitavad riigiasutused väiketootjate toodetud selliste uute M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek

1. Alates **48 kuu möödumisest kõigi kõnealuse sõidukikategooria suhtes asjaomaste rakendusaktide või delegeeritud õigusaktide jõustumisest ning süsteeme, osi ja eraldi seadmestikke käsitlevate erisätete kohaselt** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₁- ja N₁-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

rakendusaktide või delegeeritud õigusaktide jõustumisest ning süsteeme, osi ja eraldi seadmestikke käsitlevate erisätete kohaselt on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukile ***ning O₃- ja O₄-kategooria haagistele*** paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek 62

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikli 12 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Omavoliline muutmine, mis tingib sõidukite mittevastavuse selle määruse I lisas sätestatud heitkoguste piirväärtustega, toob kaasa mittevastavuse likvideerimiseks asjakohaste parandusmeetmete rakendamise, sealhulgas tagasikutsumised.

Muudatusettepanek 63

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt e**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e) rikkumisvastased, turva- ja küberturvalisuse süsteemid;

e) ***rikkumiskaitse ja turvalisus;***

Muudatusettepanek 64

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt g**

Komisjoni ettepanek

g) pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad;

Muudatusettepanek

g) pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad *spetsiaalselt eri sõidukikategooriate jaoks, milles võetakse arvesse ka muid sõidukisiseid süsteeme, mis aitavad kaasa sõiduki ja haagiste pidurdamisele;*

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt h

Komisjoni ettepanek

(h) rehvitüübid seoses rehvide kulumisega;

Muudatusettepanek

h) rehvitüübid seoses rehvide kulumisega, *nagu on määratletud asjakohases ÜRO WP29 eeskirjas;*

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) meetodid summutitoru heitgaaside mõõtmiseks laboris ja maanteedel, sealhulgas *juhulikud* ja *halvimad* tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste *katsetsüklid*, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigul tekkivate heitkoguste kontrollimiseks;

Muudatusettepanek

a) *määruse (EÜ) nr 715/2007 kohaldamisalasse kuuluvate sõidukite puhul* meetodid summutitoru heitgaaside mõõtmiseks laboris ja maanteedel, sealhulgas *meetmed kallutatud sõidu* ja *väärkasutamise vastu* tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste *katse ajal*, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigul tekkivate heitkoguste kontrollimiseks;

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) meetodid mootorsõiduki CO₂ heite, kütusekulu ja energiatarbimise, heitevaba sõiduulatus, elektrisõiduki sõiduulatus ja mootori võimsuse määramiseks;

Muudatusettepanek

b) meetodid mootorsõiduki CO₂ heite määramiseks **määruse (EÜ) nr 595/2009 kohaldamisalasse kuuluvate sõidukite puhul, et kanda üle kõik kõnealuses määruses ja selle hilisemates muudatustes sätestatud labori- ja kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse (ISC-PEMS) katsemenetlused;**

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) meetodid sõiduki kogu olelusringi jooksul tekkivate heitkoguste määramiseks;

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega. **Nendes rakendusaktides sätestatakse ka katseraamistik, millega määratakse kindlaks tehnilised kriteeriumid, kuidas sõiduki juhtimine katsete tegemiseks läbi viiakse. Kehtivad on ainult nendes tingimustes tehtud katsed.**

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 15 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte, võtmaks arvesse tehnika arengut, et muuta järgmist:

välja jäetud

Muudatusettepanek 71

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) III lisa seoses M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategorია sõidukite katsetingimustega, lähtudes Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmetest;

välja jäetud

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) III lisa seoses katsetingimustega, lähtudes Euro 7 pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetest;

välja jäetud

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c) V lisa seoses katsenõuete ja tunnistuste kohaldamisega, lähtudes tehnika arengust;

välja jäetud

Muudatusettepanek 74

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(d) artiklit 5, kehtestades tootjatele
uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevad
valikuvõimalused ja nimetused.**

välja jäetud

Muudatusettepanek 75

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**2. Komisjonil on õigus võtta
koosõlas artikliga 16 vastu delegeeritud
õigusakte käesoleva määruse
täiendamiseks, et võtta arvesse tehnika
arengut järgmiselt:**

välja jäetud

Muudatusettepanek 76

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(a) kehtestades I lisas pidurite
tekitatud osakeste heite piirnormid,
viidates ÜRO ülemaailmsel
sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil
(WP29) tehtud tööle;**

välja jäetud

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(b) kehtestades I lisas rehvitüüpide
kulumise piirnormid, viidates ÜRO
ülemaailmsel sõidukieeskirjade**

välja jäetud

ühtlustamise foorumil (WP29) tehtud tööle;

Muudatusettepanek 78

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c) kehtestades II lisas sätestatud akude tõhususe minimaalsed nõuded, viidates ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil (WP29) tehtud tööle;

välja jäetud

Muudatusettepanek 79

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d) kehtestades IV lisas vastupidavuse kordajad, lähtudes M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmetest ning Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud aruandest raskesõidukite vastupidavuse kohta;

välja jäetud

Muudatusettepanek 80

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt e**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e) kehtestades määratlusi ja erieeskirju väiketootjatele M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 - kategooria sõidukite jaoks vastavalt käesoleva määruse artiklile 3 ja artiklile 8.

välja jäetud

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 19 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Määrus (EÜ) nr 715/2007 tunnistatakse kehtetuks *alates 1. juulist 2025*.

Muudatusettepanek

Määrus (EÜ) nr 715/2007 tunnistatakse kehtetuks *36 kuud pärast kõigi asjaomaste teiseste õigusaktide jõustumist*.

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 19 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Määrus (EÜ) nr 595/2009 tunnistatakse kehtetuks *alates 1. juulist 2027*.

Muudatusettepanek

Määrus (EÜ) nr 595/2009 tunnistatakse kehtetuks *48 kuud pärast kõigi asjaomaste teiseste õigusaktide jõustumist*.

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 19 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 19a

Läbivaatamine

Hiljemalt [väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev = 3 aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva] ja seejärel iga kolme aasta järel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande tehnika arengu ja sõidukite kogu olelusringi jooksul tekkivate heitkoguste kohta. Aruanne sisaldab hinnangut määruse (EL) 2023/851 aja- ja asjakohasusele ning veoakudega sõidukite taristu vajalikust arendamisest tingitud CO₂ heitele liidus. Komisjon esitab hiljemalt [väljaannete talitus: palun sisestada kuupäev = 6 aastat pärast

käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva] seadusandliku ettepaneku seoses selliste uute sõidukite registreerimisega pärast 2035. aastat, mis kasutavad peamiselt CO₂-neutraalseid kütuseid.

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Seda *kohaldatakse M₁- ja N₁-kategorია sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike suhtes **alates 1. juulist 2025 ning M₂, M₃, N₂- ja N₃-kategorია sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike ning O₃- ja O₄-kategorია haagiste suhtes **alates 1. juulist 2027.*****

Muudatusettepanek

Seda *hakatakse N₁-kategorία sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike suhtes **kohaldama 36 kuud pärast kõigi asjaomaste teiseste õigusaktide jõustumist, N₂- ja N₃-kategorία sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike ning O₃- ja O₄-kategorία haagiste suhtes **60 kuud pärast kõigi asjaomaste teiseste õigusaktide jõustumist ning M₁, M₂- ja M₃-kategorία sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike suhtes 48 kuud pärast kõigi asjaomaste teiseste õigusaktide jõustumist.*****

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Väiketootjate ehitatud M₁- ja N₁-kategorία sõidukite suhtes kohaldatakse seda alates 1. juulist **2030.**

Muudatusettepanek

Väiketootjate ehitatud M₁- ja N₁-kategorία sõidukite suhtes kohaldatakse seda alates 1. juulist **2035.**

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitus seoses nende heite ja akude tööajaga (Euro 7) ning määruste (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 kehtetuks tunnistamine
Viited	COM(2022)0586 – C9-0375/2022 – 2022/0365(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 15.12.2022
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	IMCO 15.12.2022
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Antonius Manders 20.2.2023
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	22.5.2023 29.6.2023
Vastuvõtmise kuupäev	18.7.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 22 –: 17 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Markus Buchheit, Anna Cavazzini, Deirdre Clune, David Cormand, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Krzysztof Hetman, Virginie Joron, Maria-Manuel Leitão-Marques, Antonius Manders, René Repasi, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Marco Campomenosi, Claude Gruffat, Ivars Ijabs, Karen Melchior, Tsvetelina Penkova, Kosma Złotowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Vlad-Marius Botoș, Svenja Hahn, Eugen Jurzyca, Kateřina Konečná, Leszek Miller, Eric Minardi, Anne-Sophie Pelletier, Paulo Rangel, Grzegorz Tobiszowski

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

22	+
ECR	Adam Bielan, Grzegorz Tobiszowski, Kosma Złotowski
ID	Alessandra Basso, Marco Campomenosi
PPE	Pablo Arias Echeverría, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Antonius Manders, Paulo Rangel, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Sandro Gozi, Ivars Ijabs, Karen Melchior, Róza Thun und Hohenstein
The Left	Kateřina Konečná

17	-
ECR	Eugen Jurzyca
ID	Markus Buchheit, Virginie Joron, Eric Minardi
S&D	Brando Benifei, Biljana Borzan, Maria-Manuel Leitão-Marques, Leszek Miller, Tsvetelina Penkova, René Repasi, Christel Schaldemose
The Left	Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Alexandra Geese, Claude Gruffat, Kim Van Sparrentak

1	0
Renew	Svenja Hahn

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

24.7.2023

TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitus seoses nende heite ja akude tööajaga (Euro 7) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 (COM(2022)0586 – C9-0375/2022 – 2022/0365(COD))

Arvamuse koostaja (*): Massimiliano Salini

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 57

MUUDATUSETTEPANEKUD

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Mootorsõidukite, mootorite ja varuosade tüübikinnituse tehnilised nõuded seoses heitkogustega („heitealane tüübikinnitus“) on praegu sätestatud kahes määruises, mida kohaldatakse vastavalt kergsõidukite ja raskesõidukite heitealase tüübikinnituse suhtes, st Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruises (EÜ) nr 715/2007 (Euro 6)⁴⁴ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruises (EÜ) nr 595/2009 (Euro VI)⁴⁵. Kaks määrust võeti vastu seetõttu, et raskesõidukite heitkoguseid kontrolliti mootori katsetamise põhjal, samal ajal kui kergsõidukite puhul oli aluseks kogu sõiduki katsetamine. ***Sellest ajast alates on välja töötatud meetodid, mis võimaldavad katsetada nii kergsõidukeid kui ka raskesõidukeid maanteel. Seetõttu ei ole enam vaja tugineda tüübikinnituse andmisel mootori katsetamisele.***

---

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 171, 29.6.2007, lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 595/2009, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja

Muudatusettepanek

(4) Mootorsõidukite, mootorite ja varuosade tüübikinnituse tehnilised nõuded seoses heitkogustega („heitealane tüübikinnitus“) on praegu sätestatud kahes määruises, mida kohaldatakse vastavalt kergsõidukite ja raskesõidukite heitealase tüübikinnituse suhtes, st Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruises (EÜ) nr 715/2007 (Euro 6)⁴⁴ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruises (EÜ) nr 595/2009 (Euro VI)⁴⁵. Kaks määrust võeti vastu seetõttu, et raskesõidukite heitkoguseid kontrolliti mootori katsetamise põhjal, samal ajal kui kergsõidukite puhul oli aluseks kogu sõiduki katsetamine.

---

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 171, 29.6.2007, lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 595/2009, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Tüübikinnituse nõuded uutele C1-, C2- ja C3-klassi rehvidele on sätestatud üldise ohutuse määrukses ((EL) 2019/2144). Sellest tulenevalt täiendab käesolev määrus neid tehnilisi nõudeid (mis jäävad uue rehvi tüübikinnituse aluseks) rehvi kulumi nõuetega. ÜROs töötatakse välja katsemeetod rehvi kulumi mõõtmiseks ja rehvide kulumispiirid. Sellise katsemeetodi, asjakohaste määratluste ja rehvide kulumispiiride vastuvõtmiseks tuleb käesolevat määrust täiendada teiseste õigusaktidega koos tootjate kohustustega ja rakendamise asjakohase ajakavaga, samuti üleminekuperioodiga rehvide puhul, mis on toodetud pärast teatavat kuupäeva vastavalt artikli 11 lõikele 3a (uus).

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7) Samuti on vaja vähendada keerukust, haldus- ja rakenduskulusid tootjate ja ametiasutuste jaoks ning tagada Euro heitenormide tulemuslik ja tõhus rakendamine. Lihtsustamine saavutatakse sellega, et kaotatakse Euro 6 ja Euro VI raames kehtinud piirnormide ja katsete erinevad kohaldamise alguskuupäevad, kaotatakse mitmekordsed ja keerulised heitkoguste katsed, kui neid ei ole vaja,

(7) Samuti on vaja vähendada keerukust, haldus- ja rakenduskulusid tootjate ja ametiasutuste jaoks ning tagada Euro heitenormide tulemuslik ja tõhus rakendamine **ja tehnoloogiline neutraalsus**. Lihtsustamine saavutatakse sellega, et kaotatakse Euro 6 ja Euro VI raames kehtinud piirnormide ja katsete erinevad kohaldamise alguskuupäevad, kaotatakse mitmekordsed ja keerulised

viidatakse vajaduse korral kehtivate ÜRO eeskirjade kohastele standarditele ning tagatakse ühtlustatud ja järjepidevad menetlused ja katsed heitealase tüübikinnituse eri etappide jaoks.

heitkoguste katsed, kui neid ei ole vaja, viidatakse vajaduse korral kehtivate ÜRO eeskirjade kohastele standarditele ning tagatakse ühtlustatud ja järjepidevad menetlused ja katsed heitealase tüübikinnituse eri etappide jaoks.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Selleks et tagada nii kergsõidukite kui ka raskesõidukite **heitkoguste** piiramine realses elus, tuleb sõidukeid katsetada mitte ainult laboris, vaid ka reaalsetes kasutustingimustes, kus on kehtestatud **minimaalsed** piirangud, piirid ja muud sõidunõuded.

Muudatusettepanek

(8) Selleks et tagada nii kergsõidukite kui ka raskesõidukite **summutitoru heitgaaside** piiramine realses elus, tuleb sõidukeid katsetada mitte ainult laboris, vaid ka reaalsetes kasutustingimustes, kus on kehtestatud **asjakohased** piirangud, piirid ja muud sõidunõuded, **samas kui nn kallutatud sõitmist tuleks vältida. Selline katsetamine maanteel peaks välistama kallutatud sõitmise ja haruldased sõidutingimused.**

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) **Maanteel kasutatavate sõidukite heitkoguste mõõtmiseks kasutatavate mobiilsete heitemõõtmisseadmete täpsus on pärast nende kasutuselevõttu märkimisväärselt paranenud. Seepärast on asjakohane võtta heite piirnormide aluseks sellised maanteel tehtavad mõõtmised ja seetõttu ei ole maanteekatsetuste puhul enam vaja kasutada vastavustegureid.**

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Praegu on olemas tehnoloogiad, mida kasutatakse laialdaselt kogu maailmas ning mis piiravad kütuseaurudes lenduvate orgaaniliste ühendite hulka sõiduki kasutamisel, parkimisel ja bensiiniga tankimisel. Seepärast on asjakohane kehtestada selliste lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirnormid madalamal tasemel ja **kehtestada tankimisetapi heite piirnormid.**

Muudatusettepanek

(11) Praegu on olemas tehnoloogiad, mida kasutatakse laialdaselt kogu maailmas ning mis piiravad kütuseaurudes lenduvate orgaaniliste ühendite hulka sõiduki kasutamisel, parkimisel ja bensiiniga tankimisel. Seepärast on asjakohane kehtestada selliste lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirnormid madalamal tasemel **uutele sõidukitele ja riigi tasandil muude vahendite abil, et tagada direktiivis 2014/99/EL osutatud tanklate II etapi tankimiskontrolli tõhusus kõigi bensiiniga tankivate sõidukite tankimise kontrollimisel.**

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, koosnevad rehvidest ja sõidukite piduritest eralduvatest osakestest. Rehvide heide on hinnanguliselt suurim keskkonda sattuva mikroplasti allikas. Nagu on näidatud mõjuhinnangus, eeldatakse, et 2050. aastaks moodustavad heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, kuni 90 % kõigist maanteetranspordist eralduvatest osakestest, sest sõidukite elektrifitseerimise tõttu väheneb koos heitgaasidega eralduvate osakeste hulk. Neid heitmeid, mis ei ole seotud heitgaasidega, tuleks seetõttu mõõta ja piirata. Komisjon peaks 2024. aasta lõpuks koostama aruande rehvide kulumise kohta, et vaadata läbi mõõtmismeetodid ja uusimad tehnoloogiad **ning teha ettepanek**

Muudatusettepanek

(12) Heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, koosnevad rehvidest ja sõidukite piduritest eralduvatest osakestest. Rehvide heide on hinnanguliselt suurim keskkonda sattuva mikroplasti allikas. Nagu on näidatud mõjuhinnangus, eeldatakse, et 2050. aastaks moodustavad heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, kuni 90 % kõigist maanteetranspordist eralduvatest osakestest, sest sõidukite elektrifitseerimise tõttu väheneb koos heitgaasidega eralduvate osakeste hulk. Neid heitmeid, mis ei ole seotud heitgaasidega, tuleks seetõttu mõõta ja piirata. Komisjon peaks 2024. aasta lõpuks koostama aruande rehvide kulumise kohta, et vaadata läbi mõõtmismeetodid ja uusimad tehnoloogiad, **mis on välja töötatud ÜRO-s** rehvide kulumispiiride

rehvide kulumispiiride *kohta*.

määratluse järjepidevuse tagamiseks. Lisaks peaks aruanne võimalikult suures ulatuses sisaldama rehvide kulumi nõuete mõjuhinnangut, millega täidetakse käesoleva määruse mõjuhinnangus tuvastatud lüngad.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14a) OBM-, OBFCM- või seisundiseadmed kasutavad sõiduki genereeritud andmeid, et jälgida sõiduki vastavust käesolevale määrusele. Neid andmeid tuleb vastavalt andmemäärusele jagada sõiduki kasutajatele ja sõidukitega seotud teenuseosutajatele, et sõiduki kasutajad saaksid kasu nõuannetest ja soovitustest selle kohta, kuidas piirata sõiduki heitkoguseid ja energiakulu ning pikendada aku kasutusiga sõiduki parema kasutamise kaudu.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15) Sõidukite omavoliline muutmine saastekontrollisüsteemi osade eemaldamiseks või deaktiveerimiseks on tuntud probleem. Selline tegevus põhjustab kontrollimatuid heiteid ja seda tuleks vältida. Läbisõidumõõdiku omavoliline muutmine toob kaasa vale läbisõidunäidu ja takistab sõiduki nõuetekohast kasutuskontrolli. Seetõttu on *ülimalt* oluline *tagada* nende süsteemide *võimalikult suur* turvakaitse *koos turvasertifikaatide ja asjakohase*

(15) Sõidukite omavoliline muutmine saastekontrollisüsteemi osade eemaldamiseks või deaktiveerimiseks on tuntud probleem. Selline tegevus põhjustab kontrollimatuid heiteid ja seda tuleks vältida *meetmetega, mis takistavad rikkumisseadmete reklaamimist, müüki ning paigaldamist*. Läbisõidumõõdiku omavoliline muutmine toob kaasa vale läbisõidunäidu ja takistab sõiduki nõuetekohast kasutuskontrolli, *nii et liikmesriigid peaksid järgima teiste*

rikkumisvastase kaitsega, tagamaks, et ei saastekontrollisüsteeme ega sõiduki läbisõidumõõdikut ei saaks omavoliliselt muuta.

liikmesriikide eeskuju ja kehtestama sõiduki läbisõidu registreerimise sõiduki hoolduse või tehnoulevaatuse ajal. Seetõttu on oluline, et uued sõidukid oleksid konstrueeritud nii, et nende süsteemide turvakaitse oleks asjakohane.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Sõidukitele paigaldatud andureid kasutatakse juba praegu pardadiagnostikasüsteemi (OBD-süsteemi) abil heitkoguste kõrvalekallete avastamiseks ja nendega seotud remonditööde algatamiseks. ***Praegu kasutusel olev OBD-süsteem ei tuvasta aga rikkeid täpselt ega õigel ajal ega sunni neid ka piisavalt ja õigeaegselt parandama. Selle tulemusena*** on võimalik, et sõidukid tekitavad heitmeid palju rohkem kui lubatud. Seni OBD-süsteemis kasutatud andureid saab kasutada ka sõidukite heitekäitumise ***pidevaks*** jälgimiseks ja kontrollimiseks ***pardaseiresüsteemi (OBM-süsteemi) abil. Samuti annab OBM kasutajale hoiatuse mootori või saastekontrollisüsteemide remonditööde tegemiseks, kui need on vajalikud. Seepärast on asjakohane nõuda sellise süsteemi paigaldamist ja reguleerida selle tehnilisi nõudeid.***

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Muudatusettepanek

(16) Sõidukitele paigaldatud andureid ***ja muid keerukaid süsteeme*** kasutatakse juba praegu pardadiagnostikasüsteemi (OBD-süsteemi) ***ja näidikupaneeli rikkeindikaatori*** abil heitkoguste kõrvalekallete avastamiseks, ***teabe salvestamiseks*** ja nendega seotud remonditööde ***vajaduse*** algatamiseks. On võimalik, et sõidukid tekitavad heitmeid palju rohkem kui lubatud, ***sõltuvalt sellest, kui kiiresti juhid või käitajad OBD rikkeindikaatori näidustust järgivad. Mõnesid*** seni OBD-süsteemis kasutatud andureid saab kasutada ka sõidukite ***summutitoru*** heitekäitumise jälgimiseks ja kontrollimiseks ***ning need võivad aidata parandada OBD funktsionaalsust.***

Komisjoni ettepanek

(18) **Kui** komisjon **teeb** ettepaneku registreerida pärast 2035. aastat uusi kergsõidukeid, mis kasutavad üksnes CO₂-neutraalseid kütuseid, väljaspool sõidukite CO₂ **normide** kohaldamisala, **siis** tuleb käesolevat määrust **liidu õiguse ja liidu kliimanetraalsuse eesmärkide kohaselt** muuta, et lisada võimalus anda sellistele sõidukitele tüübikinnitus.

Muudatusettepanek

(18) **Transpordisektori CO₂ heite vähendamine nõuab tehnoloogiliselt avatud raamistikku.** Komisjon **peaks tegema** ettepaneku registreerida pärast 2035. aastat uusi kergsõidukeid, mis kasutavad üksnes CO₂-neutraalseid kütuseid, **ning sõidukeid, mis kasutavad tavapärase ja CO₂-neutraalsete kütuste segu, kooskõlas sõidukite tüübikinnitust käsitleva liidu õigusega** väljaspool sõidukite CO₂ **heitenormide** kohaldamisala **ning kooskõlas liidu õigusega ja liidu kliimanetraalsuse eesmärkidega.** **Seepärast** tuleb käesolevat määrust muuta, et lisada võimalus anda sellistele sõidukitele tüübikinnitus.

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 19**

Komisjoni ettepanek

(19) Väiketootjate müüdüd sõidukite

Muudatusettepanek

(18a) Teaduslikud ja tehnoloogilised hinnangud kinnitavad kliimasõbralike CO₂-neutraalsete kütuste kestlikkust. Tagamaks, et nendel kütustel töötavates sõidukites ei kasutata fossiilkütuseid, peaks komisjon koostöös tootjate ja tarnijatega töötama välja nõuded ja eeskirjad, et leida tehnilisi lahendusi, mis on praktilised, taskukohased ja massidele sobivad.

Muudatusettepanek

(19) Väiketootjate müüdüd sõidukite

heide moodustab liidu heitest tühise osa. Seetõttu **võib** mõnede selliste tootjate suhtes kohaldatavate nõuete puhul **olla** lubatud **mõningane** paindlikkus. **Seetõttu peaks väiketootjatel olema võimalik asendada tüübikinnituse ajal teatavad katsed vastavustunnistustega, samas kui eriti väikeste tootjate puhul peaks olema lubatud kasutada juhuslikel tegelikel sõidutsüklitel põhinevaid laborikatsetusi.**

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

(21) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, mis puudutavad järgmist: tootjate kohustused seoses tüübikinnituse ja menetluste, katsete ja meetodikaga, mida tuleb kohaldada vastavustunnistuse, toodangu vastavuse kontrolli, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse kontrolli **ja sõiduki keskkonnapassi** puhul; sõidukite valikuvõimalused ja nimetused; nõuded, katsed, meetodid ja parandusmeetmed, mis on seotud sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike vastupidavusega ning OBM-süsteemide registreerimis- ja kommunikatsioonisuutlikkusega, sealhulgas mootorsõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli ja tehnõulevaatuse eesmärgil; nõuded ja teave, mida mitmeastmeliste sõidukite tootjad peavad esitama, ning menetlused nende mitmeastmeliste sõidukite CO₂ väärtuse määramiseks; heitealase tüübikinnituse tehnilised elemendid, haldus- ja dokumendinõuded, kontrollid ja ülevaatused ning turujärelevalvekontrollid, samuti aruandekohustused, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja toodangu vastavuse kontrollid; meetodid ja

heide moodustab liidu heitest tühise osa. Seetõttu **peaks** mõnede selliste tootjate suhtes kohaldatavate nõuete puhul **olema** lubatud paindlikkus **seoses sellega, mida nõutakse ka CO₂ heidet käsitlevates määrustes [lisada ELT viide], lükates Euro 7 kohaldamise edasi kuni 2035. aastani.**

Muudatusettepanek

(21) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, mis puudutavad järgmist: tootjate kohustused seoses tüübikinnituse ja menetluste, katsete ja meetodikaga, mida tuleb kohaldada vastavustunnistuse, toodangu vastavuse kontrolli **ja** kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse kontrolli puhul; sõidukite valikuvõimalused ja nimetused; nõuded, katsed, meetodid ja parandusmeetmed, mis on seotud sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike vastupidavusega ning OBM-süsteemide registreerimis- ja kommunikatsioonisuutlikkusega, sealhulgas mootorsõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli ja tehnõulevaatuse eesmärgil; nõuded ja teave, mida mitmeastmeliste sõidukite tootjad peavad esitama, ning menetlused nende mitmeastmeliste sõidukite CO₂ väärtuse määramiseks; heitealase tüübikinnituse tehnilised elemendid, haldus- ja dokumendinõuded, kontrollid ja ülevaatused ning turujärelevalvekontrollid, samuti aruandekohustused, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja toodangu vastavuse kontrollid; meetodid ja

katsed, et i) mõõta summutitoru heitgaase laboris ja maanteel, **sealhulgas juhusliku ja halvima juhtumi tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsetsüklid**, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste **ja tühikäigu heitkoguste** kontrollimiseks; ii) määrata sõiduki CO₂ heidet, kütusekulu ja energiatarbimist, elektrisõiduki sõiduulatust ja mootori võimsust; iii) esitada käiguvahetuse näidiku spetsifikatsioonid; iv) määrata O₃- ja O₄-kategooria haagiste mõju mootorsõiduki CO₂-le, kütusekulule ja energiatarbimisele, elektrisõiduki sõiduulatusele ja mootori võimsusele; iv) mõõta karteri heitmeid, kütuseaure, piduriheitmeid; v) hinnata vastavust aku tööaja miinimumnõuetele; vi) hinnata kasutusel olevate mootorite ja sõidukite nõuetele vastavust, vastavuskünniseid ja toimivusnõudeid, aga ka vii) katsed ja meetodid andurite toimivuse tagamiseks (OBD ja OBM); viii) meetodid turvameetmete tagamiseks ja hindamiseks; juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite spetsifikatsioonid ja omadused ning meetodid nende nõuetekohase toimimise hindamiseks; ix) meetodid originaal- ja varusaastekontrollisüsteemide nõuetekohase toimimise, tõhususe, regenereerimise ja vastupidavuse hindamiseks; x) turvameetmete tagamise ja hindamise meetodid, sealhulgas haavatavuse hindamine ja omavolilise muutmise vastane kaitse; xi) konkreetsete Euro 7 nimetuste alusel kinnitatud tüüpide nõuetekohase toimimise hindamise meetodid; xii) väiketootjate ja eriti väikeste tootjate heitealaste tüübikinnituste kriteeriumid; xiii) mitmeastmeliste sõidukite kontrolli- ja katsemenetlused; xiv) katseseadmete toimivusnõuded; xv) etalonkütuste tehniline kirjeldus ning xvi) meetodid katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise hindamiseks; xvii) rehvide kulumi mõõtmiseks ning xviii) **keskkonnapassi**

katsed, et i) mõõta summutitoru heitgaase laboris ja maanteel, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste kontrollimiseks; ii) määrata sõiduki CO₂ heidet, kütusekulu ja energiatarbimist, elektrisõiduki sõiduulatust ja mootori võimsust; iii) esitada käiguvahetuse näidiku spetsifikatsioonid; iv) määrata O₃- ja O₄-kategooria haagiste mõju mootorsõiduki CO₂-le, kütusekulule ja energiatarbimisele, elektrisõiduki sõiduulatusele ja mootori võimsusele; iv) mõõta karteri heitmeid, kütuseaure, piduriheitmeid; v) hinnata vastavust aku tööaja miinimumnõuetele; vi) hinnata kasutusel olevate mootorite ja sõidukite nõuetele vastavust, vastavuskünniseid ja toimivusnõudeid, aga ka vii) katsed ja meetodid andurite **seire** toimivuse tagamiseks (OBD ja OBM); viii) meetodid turvameetmete tagamiseks ja hindamiseks; juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite spetsifikatsioonid ja omadused ning meetodid nende nõuetekohase toimimise hindamiseks; ix) meetodid originaal- ja varusaastekontrollisüsteemide nõuetekohase toimimise, tõhususe, regenereerimise ja vastupidavuse hindamiseks; x) turvameetmete tagamise ja hindamise meetodid, sealhulgas haavatavuse hindamine ja omavolilise muutmise vastane kaitse; xi) konkreetsete Euro 7 nimetuste alusel kinnitatud tüüpide nõuetekohase toimimise hindamise meetodid; xii) väiketootjate ja eriti väikeste tootjate heitealaste tüübikinnituste kriteeriumid; xiii) mitmeastmeliste sõidukite kontrolli- ja katsemenetlused; xiv) katseseadmete toimivusnõuded; xv) etalonkütuste tehniline kirjeldus ning xvi) meetodid katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise hindamiseks; xvii) rehvide kulumi mõõtmiseks ning xviii) **meetmed, millega selgitatakse selliste katsete kohaldamist, mida tootjad, liikmesriigid, kolmandad isikud / komisjon peaksid kasutama**

vorming, andmed ja keskkonnapassi andmete edastamise viis. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁵⁰.

---

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Selleks et vajaduse korral muuta või täiendada käesoleva määruse vähem olulisi osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad Euro 7 sõidukite, pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetel põhinevaid katsetingimusi; katsetamismõudeid, võttes eelkõige arvesse tehnilist arengut ja Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmeid; millega kehtestatakse tootjatele uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevaid sõidukite valikuvõimalusi ja nimetusi, kuid kehtestatakse ka pidurite tekitatud osakeste heite piirnormid ja rehvitüüpide kulumise piirväärtused, samuti akude minimaalsed toimivusnõuded ja vastupidavuse kordajad, mis põhinevad Euro 7 sõidukite katsetamise käigus kogutud andmetel, ning kehtestatakse määratlused ja erieeskirjad väiketootjatele M₂-, M₃-, N₂-, N₃-kategooria sõidukite jaoks. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava

esialgse tüübikinnituse, toodangu vastavuse, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ning turujärelevalve puhul. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁵⁰.

---

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Muudatusettepanek

(22) Selleks et vajaduse korral muuta või täiendada käesoleva määruse vähem olulisi osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad Euro 7 sõidukite, pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetel põhinevaid katsetingimusi; katsetamismõudeid, võttes eelkõige arvesse tehnilist arengut ja Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmeid; millega kehtestatakse tootjatele uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevaid sõidukite valikuvõimalusi ja nimetusi, kuid kehtestatakse ka pidurite tekitatud osakeste heite piirnormid ja rehvitüüpide kulumise piirväärtused **kooskõlas ÜROs välja töötatud katsemetodi ja piirväärtustega**, samuti akude minimaalsed toimivusnõuded ja vastupidavuse kordajad, mis põhinevad Euro 7 sõidukite katsetamise käigus kogutud andmetel, ning kehtestatakse määratlused ja erieeskirjad väiketootjatele M₂-, M₃-, N₂-, N₃-kategooria sõidukite

töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

---

⁵¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) Oluline on anda liikmesriikidele, riiklikele tüübikinnitusasutustele ja ettevõtjatele piisavalt aega, et valmistuda käesoleva määrusega kehtestatud uute eeskirjade kohaldamiseks. Seepärast tuleks kohaldamise alguskuupäev edasi lükata. ***Kui kergsõidukite puhul peaks kohaldamise alguskuupäev olema nii vara kui tehniliselt võimalik, siis raskesõidukite ja haagiste puhul võib kohaldamise alguskuupäev kahe aasta võrra edasi lükkuda, sest raskesõidukite puhul on üleminek heiteta sõidukitele pikem.***

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 1 – lõik 1 (uus)

jaoks. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

---

⁵¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Muudatusettepanek

(25) Oluline on anda liikmesriikidele, riiklikele tüübikinnitusasutustele ja ettevõtjatele piisavalt aega, et valmistuda käesoleva määrusega kehtestatud uute eeskirjade kohaldamiseks. Seepärast tuleks kohaldamise alguskuupäev edasi lükata, ***kuni kõik vastavad rakendusaktid ja delegeeritud õigusaktid on seejärel esitatud ja komisjon on need vastu võtnud, ning anda uutele tüüpidele sellest ajast alates kolme aasta pikkune üleminekuaeg.***

Käesoleva määrusega kehtestatud tehnilisi nõudeid ja haldusnorme uute rehvide heitealaste tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta tuleb käsitleda koos üldise ohutuse määrukses (EL) 2019/2144 sätestatud rehvide tehniliste nõuete ja haldusnormidega.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 11

Komisjoni ettepanek

(11) „tahked osakesed“ (PM) – summutitorust või piduritest eralduvad ja filtrile kogutavad osakesed;

Muudatusettepanek

(11) „tahked osakesed“ (PM) – summutitorust või piduritest eralduvad ja **käesolevas määrukses kirjeldatud menetluse kohaselt** filtrile kogutavad osakesed;

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 14

Komisjoni ettepanek

(14) „**üle** 10 nm läbimõõduga tahkete osakeste arv“ (PN₁₀) – selliste summutitorust või piduritest eralduvate tahkete osakeste koguarv, mille **läbimõõt on vähemalt** 10 nm;

Muudatusettepanek

(14) „10 nm läbimõõduga tahkete osakeste arv“ (PN₁₀) – selliste summutitorust või piduritest eralduvate tahkete osakeste koguarv, mille **nominaalne piirväärtus käesolevas määrukses kirjeldatud menetluse kohaselt mõõdetuna on** 10 nm;

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 18

Komisjoni ettepanek

(18) „muud süsivesinikud kui metaan“ (*NHMC*) – summutitorust eralduv muude süsivesinike kui metaani kogusumma;

Muudatusettepanek

(18) „muud süsivesinikud kui metaan“ (*NMHC*) – summutitorust eralduv muude süsivesinike kui metaani kogusumma;

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 29**

Komisjoni ettepanek

(29) „*rehvi kulum*“ – *rehvi kulumise tõttu rehvist kaduma läinud ja keskkonda paisatud materjali mass*;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 34**

Komisjoni ettepanek

(34) „originaal-saastekontrollisüsteemid“ – saastekontrollisüsteem või selliste süsteemide koost, mille suhtes on asjaomasele sõidukile antud tüübikinnitus;

Muudatusettepanek

(34) „originaal-saastekontrollisüsteemid“ – saastekontrollisüsteem või selliste süsteemide koost, mille suhtes on asjaomasele sõidukile antud tüübikinnitus *ja mis on paigaldatud sõidukile selle esmase registreerimise kuupäeval*;

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 37**

Komisjoni ettepanek

(37) „pardadiagnostikasüsteem“ (OBD) – süsteem, mis suudab *genereerida sõiduki pardadiagnostika (OBD) teavet, nagu on määratletud määruse (EL) 2018/858 artikli 3 punktis 49, ning mis suudab*

Muudatusettepanek

(37) „pardadiagnostikasüsteem“ (OBD) – *käesoleva määruse kontekstis sõiduki pardal olev süsteem, mis suudab tuvastada jälgitavate heitekontrollisüsteemide rikkeid, teha arvutimällu salvestatud*

edastada seda teavet OBD-pordi kaudu ja üle õhu;

veakoodide abil kindlaks rikke tõenäolise asukoha ning lülitada sisse rikkeindikaatori, et teavitada sõiduki käitajat ja valikuliselt üle õhu;

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 38**

Komisjoni ettepanek

(38) „pardaseiresüsteem“ (OBM) – sõiduki pardal olev süsteem, mis on võimeline *tuvastama heitkoguste ületamist või seda, kui sõiduk on heitevabas režiimis (kui see on asjakohane), ning mis võimaldab sõidukisse salvestatud teabe abil anda märku selliste piirtasemete ületamisest ning edastada seda* teavet OBD-pordi kaudu ja üle õhu;

Muudatusettepanek

(38) „pardaseiresüsteem“ (OBM) – sõiduki pardal olev süsteem, mis on võimeline *jälgima heitkoguseid OBM mõõtehülbeid arvesse võttes ning andma* teavet OBD-pordi kaudu ja *valikuliselt* üle õhu;

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 42**

Komisjoni ettepanek

(42) „tegelikus liikluses tekkivad heitkogused“ – sõiduki heide tavapärastes sõidutingimustes ja laiendatud *tingimustes*, nagu on sätestatud III lisa *tabelites* 1 ja 2;

Muudatusettepanek

(42) „tegelikus liikluses tekkivad heitkogused“ – sõiduki heide tavapärastes sõidutingimustes ja *samaaegselt maksimaalselt ühes* laiendatud *tingimustest*, nagu on sätestatud *määruse (EL) nr 595/2009 III lisa tabelis* 1 ja *artiklis 4 ning määruse (EL) nr 582/2011 II lisas; laiendatud tingimustes katsetamisel ei tohiks nende tingimuste kombinatsiooni samaaegselt kohaldada;*

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 61**

Komisjoni ettepanek

(61) „rattavõimsus“ – sõiduki *ratastel mõõdetud* ja sõiduki liikumapanemiseks *kasutatav võimsus*;

Muudatusettepanek

(61) „rattavõimsus“ – *käesoleva määruse kohaselt kindlaksmääratud võimsus, mis antakse sõiduki ratastele ja mida kasutatakse sõiduki liikumapanemiseks*;

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 62**

Komisjoni ettepanek

(62) „võimsuse ja massi suhe“ – nimivõimsuse ja *töökorras sõiduki massi* suhe;

Muudatusettepanek

(62) „võimsuse ja massi suhe“ – nimivõimsuse ja *määruse (EL) 2021/535 II lisas määratletud täismassi* suhe;

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 71**

Komisjoni ettepanek

(71) „sõiduki keskkonnapass“ – *paberil ja digitaalselt vormistatud dokument, mis sisaldab teavet sõiduki keskkonnatoime kohta registreerimise hetkel, sealhulgas saasteainete heite piirnormide, CO₂ heite, kütusekulu, energiatarbimise, elektrisõiduki sõiduulatuse ja mootori võimsuse, aku tööaja ja muude seonduvate väärtuste kohta*;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 77**

Komisjoni ettepanek

(77) „talverehv“ – *rehv, mille turvise*

Muudatusettepanek

välja jäetud

muster, koostis või struktuur on eelkõige ette nähtud saavutama lumeoludes paremaid tulemusi kui tavarehv, pidades silmas rehvi suutlikkust alustada või säilitada sõiduki liikumist;

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 78**

Komisjoni ettepanek

(78) „eriotstarbeline rehvi“ – segakasutuseks (nii maanteel kui ka maastikul) ja muuks erikasutuseks ettenähtud rehvi. Need rehvid on peamiselt konstrueeritud selleks, et parandada sõiduki liikumahakkamist või liikumist maastikul.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 78 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

(78a) „CO₂-neutraalne kütus“ – taastuvkütus ja/või sünteetiline kütus, nagu on määratletud direktiivis (EL) 2018/2001, sealhulgas biokütus, biogaas, biomasskütus, muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelad ja gaasilised transpordikütused või ringlussevõetud süsinikupõhine kütus, mille puhul kasutatava kütuse e(u) netoheidet loetakse nulliks, mis tähendab, et kasutatava kütuse e(u) keemilises koostises sisalduva süsiniku CO₂ ekvivalent on biogeenset päritolu või on takistatud selle paiskamine CO₂-na atmosfääri või on takistatud selle olemasoleva suundumuse järgimine.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 78 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(78b) „CO₂ heite paranduskoefitsient“ – tegur, millega korrigeeritakse nõuetele vastavuse hindamisel raskesõidukite summutitoru heitgaaside puhul kasvuhoonegaaside heidet, et kajastada CO₂-mahukust ning CO₂-neutraalsete kütuste, sealhulgas taastuvenergia direktiivi IX lisas loetletud lähteainetest toodetud biokütuste, muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud kütuste ja ringlussevõetud süsinikupõhise kütuse osakaalu.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Tootjad tagavad, et nende toodetavad uued sõidukid, mida liidus müüakse, registreeritakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse vastavalt käesolevale määrusele. Tootjad **tagavad**, et nende toodetavad tüübikinnitust vajavad uued osad või eraldi seadmestikud, sealhulgas mootorid, veoakud, **pidurisüsteemid** ja varu-saastekontrollisüsteemid, mida liidus müüakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse kooskõlas käesoleva määrusega.

1. Tootjad tagavad, et nende toodetavad uued sõidukid, mida liidus müüakse, registreeritakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse vastavalt käesolevale määrusele. **Alates käesoleva määruse konkreetsetest kohaldamiskuupäevadest tagavad** tootjad, et nende toodetavad tüübikinnitust vajavad uued osad või eraldi seadmestikud, sealhulgas mootorid, veoakud, **pidurite heitesüsteemid** ja varu-saastekontrollisüsteemid, mida liidus müüakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse kooskõlas käesoleva määrusega.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tootjad on kohustatud projekteerima, ehitama ja monteerima sõidukeid nii, et need vastaksid käesolevale määrusele, sealhulgas vastaksid I lisa sätestatud heite piirnormidele ja peaksid kinni **vastavustunnistuses ja tüübikinnitusdokumentides deklareeritud väärtustest** sõiduki kasutusea jooksul, nagu on sätestatud IV lisa tabelis 1. Neid sõidukeid nimetatakse Euro 7 sõidukiteks.

Muudatusettepanek

2. Tootjad on kohustatud projekteerima, ehitama ja monteerima sõidukeid nii, et need vastaksid käesolevale määrusele, sealhulgas vastaksid I lisa sätestatud heite piirnormidele ja peaksid **määruse (EL) nr 595/2009 III lisa ja artiklis 4 ning määruse (EL) nr 582/2011 II lisa sätestatud tingimustel** kinni **tüübikinnitusdokumentidest** sõiduki kasutusea jooksul, nagu on sätestatud IV lisa tabelis 1. Neid sõidukeid nimetatakse Euro 7 sõidukiteks.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Heite piirnormidele vastavuse kontrollimisel, kui katse tehakse laiendatud **sõidutingimustes**, jagatakse heitkogused III lisa sätestatud laiendatud sõidujagajaga.

Muudatusettepanek

Heite piirnormidele vastavuse kontrollimisel, kui katse tehakse **ühes** laiendatud **sõidutingimustest**, jagatakse heitkogused **määruse (EL) nr 595/2009 III lisa ja artiklis 4 ning määruse (EL) nr 582/2011 II lisa** sätestatud laiendatud sõidujagajaga.

Muudatusettepanek 36
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tootjad projekteerivad ja ehitavad osi või eraldi seadmestikke, **sealhulgas** mootoreid, veoakusid, pidurisüsteeme ja varu-saastekontrollisüsteeme nii, et need vastaksid käesoleva määruse nõuetele, sealhulgas I lisa sätestatud heite piirnormidele.

Muudatusettepanek

4. Tootjad projekteerivad ja ehitavad osi või eraldi seadmestikke, **mis praegu hõlmavad ainult** mootoreid, veoakusid, pidurisüsteeme ja varu-saastekontrollisüsteeme, nii, et need vastaksid käesoleva määruse nõuetele, sealhulgas I lisa sätestatud heite

piirnormidele *ning määruse (EL) nr 595/2009 III lisas ja artiklis 4 ning määruse (EL) nr 582/2011 II lisas sätestatud tingimustele.*

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 6 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) pardadiagnostikasüsteemid, mis on võimelised tuvastama heitkoguste ületamist põhjustavaid süsteemihäireid, et hõlbustada nende parandamist;

Muudatusettepanek

(a) pardadiagnostikasüsteemid, mis on võimelised tuvastama *teadaolevalt summutitoru* heitkoguste ületamist põhjustavaid süsteemihäireid, et hõlbustada nende parandamist;

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 6 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) OBM-süsteemid, mis on võimelised *tuvastama heite piirnorme ületavaid* heitkoguseid, *mis on tingitud rikest, seadmete edasisest lagunemisest või muudest heitkoguseid suurendavatest olukordadest*;

Muudatusettepanek

(b) OBM-süsteemid, mis on võimelised *jälgima summutitoru* heitkoguseid *OBM lubatud mõõtehülvete piires*;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 6 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) OBFCM-seade, mis jälgib nende tegelikku kütusekulu ja energiatarbimist ning muid asjakohaseid parameetreid, nagu kasulik koormus/mass, mida on vaja nende tegeliku kütuse- ja energiatõhususe kindlaksmääramiseks;

Muudatusettepanek

(c) OBFCM-seade, mis jälgib nende tegelikku kütusekulu ja energiatarbimist ning *N₂- ja N₃-kategooria sõidukite puhul* muid asjakohaseid parameetreid, nagu kasulik koormus/mass, mida on vaja nende tegeliku kütuse- ja energiatõhususe

kindlaksmääramiseks;

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 6 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) seadmed, mis edastavad sõidukite genereeritud andmeid, mida kasutatakse käesoleva määruse järgimiseks, ja OBFCM-andmeid perioodilisteks tehnöülevaatusteks ja liiklevate sõidukite tehnokontrolliks üle õhu ning suhtluseks laadimistaristu ja statsionaarsete energiasüsteemidega, mis on võimelised toetama aruka ja kahesuunalise laadimise funktsioone.

Muudatusettepanek

(g) seadmed, mis edastavad sõidukite genereeritud andmeid **koos tüübikinnituse numbri ja tüübikinnituse variandiga**, mida kasutatakse käesoleva määruse järgimiseks, ja OBFCM-andmeid perioodilisteks tehnöülevaatusteks ja liiklevate sõidukite tehnokontrolliks **valikuliselt** üle õhu ning suhtluseks laadimistaristu ja statsionaarsete energiasüsteemidega, mis on võimelised toetama aruka ja kahesuunalise laadimise funktsioone, **ning kolmanda isiku teenuste osutamiseks sõiduki kasutajale, et parandada sõiduki kasutust, piirata sõiduki energiakulu või selle heidet või pikendada aku kasutusiga kasutamisel.**

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Tootja peab hoidma ära võimaluse lõikes 7 nimetatud nõrkusi ära kasutada. Kui selline nõrkus leitakse, **kõrvaldab** tootja **nõrkuse** tarkvarauuenduse või muude asjakohaste vahendite abil.

Muudatusettepanek

8. Tootja peab hoidma ära võimaluse lõikes 7 nimetatud nõrkusi ära kasutada, **tuginedes tehnika tasemele vastavale tehnoloogiale tüübikinnituse andmise ajal**. Kui selline nõrkus leitakse, **võtab** tootja **meetmeid, et kõrvaldada nõrkus** tarkvarauuenduse või muude asjakohaste vahendite abil.

Muudatusettepanek 42

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Tootjad võivad nimetada oma toodetavaid sõidukeid Euro 7+ sõidukiteks, kui need sõidukid vastavad järgmistele nõuetele:

välja jäetud

(a) sise põlemismootoriga sõidukite ja välise laadimiseta hübriidelektrisõidukite puhul deklareerides, et need vastavad vähemalt 20 % madalamatele heite piirnormidele, kui on sätestatud I lisas gaasilistele saasteainetele, ja ühe suurusjärgu väiksematele heite piirnormidele tahkete osakeste arvu puhul;

(b) välise laadimisega hübriidelektrisõidukite puhul deklareerides, et need vastavad vähemalt 20 % madalamatele heite piirnormidele, kui on sätestatud I lisas gaasilistele saasteainetele, ühe suurusjärgu väiksematele heite piirnormidele tahkete osakeste arvu puhul ja et aku tööaeg on vähemalt 10 protsendipunkti pikem kui II lisas sätestatud nõuded;

(c) täiselektrisõidukite puhul deklareerides, et aku tööaeg on vähemalt 10 protsendipunkti pikem kui II lisas sätestatud nõuded.

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Nende sõidukite vastavust lõike 1 nõuetele kontrollitakse deklareeritud väärtuste alusel.

välja jäetud

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tootjad võivad nimetada sõidukeid Euro 7G sõidukiteks, kui need sõidukid on varustatud geotarastustehnoloogiatega sisepõlemismootoritega. Tootja paigaldab nendele sõidukitele juhi hoiatamise süsteemi, et teavitada kasutajat sellest, kui veoakud on peaaegu tühjad, **ja peatada sõiduk, kui sõidukit ei laeta 5 km jooksul alates esimesest hoiatusest, kui sõiduk on heitevabal režiimil.** Selliste geotarastustehnoloogiate rakendamist võib kontrollida sõiduki kasutusea jooksul.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Tootjad võivad nimetada ***M₁- ja N₁-kategooria*** sõidukeid Euro 7G sõidukiteks, kui need sõidukid on varustatud geotarastustehnoloogiatega sisepõlemismootoritega. Tootja paigaldab nendele sõidukitele juhi hoiatamise süsteemi, et teavitada kasutajat sellest, kui veoakud on peaaegu tühjad. Selliste geotarastustehnoloogiate rakendamist võib kontrollida sõiduki kasutusea jooksul.

4a. Tootjad võivad nimetada sõidukeid Euro 7 NF sõidukiteks, kui need sõidukid kasutavad kogu sõiduki kasutusea jooksul kas ainult või tavapäraste ja CO₂-neutraalsete kütuste seguna käesoleva määruse artikli 3 punktis 78a määratletud CO₂-neutraalseid kütuseid.

Üksnes CO₂-neutraalsete kütuste kasutamise korral loetakse CO₂ heide määruse [sõiduautode ja kaubikute CO₂ heite normid] ja määruse [raskesõidukite CO₂ heite normid] kohaldamisel nulliks.

Tavapäraste ja CO₂-neutraalsete kütuste segu kasutamise korral reguleeritakse CO₂ heidet määruse [sõiduautode ja kaubikute CO₂ heite normid] ja määruse [raskesõidukite CO₂ heite normid] kohaldamisel käesoleva määruse artikli 3 punktis 78b määratletud CO₂ heite

paranduskoefitsiendiga.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Tootjad võivad ehitada sõidukeid, milles on ühendatud kaks või enam lõigetes 1, 2 või 3 nimetatud omadust, ning nimetada neid sümbolite ja tähtede kombinatsiooniga, nagu Euro 7+A, Euro 7+G, Euro 7+AG või Euro 7AG sõidukid.

Muudatusettepanek

5. Tootjad võivad ehitada ***M₁- ja N₁-kategooria*** sõidukeid, milles on ühendatud kaks või enam lõigetes 1, 2 või 3 nimetatud omadust, ning nimetada neid sümbolite ja tähtede kombinatsiooniga, nagu Euro 7+A, Euro 7+G, Euro 7+AG või Euro 7AG sõidukid.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Tootja taotlusel võib tüübikinnitusasutus anda ***N₂-kategooria*** sõidukitele, mille täismass on ***3,5–4,0 tonni ja mis pärinevad N₁ sõidukitüübist***, N₁ sõidukitüübi heitealase tüübikinnituse. Selliseid sõidukeid nimetatakse Euro 7ext sõidukiteks.

Muudatusettepanek

6. Tootja taotlusel võib tüübikinnitusasutus anda ***N₂- ja M₂-kategooria*** sõidukitele, mille täismass on ***kuni 5,0 tonni (kaasa arvatud)***, N₁ sõidukitüübi heitealase tüübikinnituse. Selliseid sõidukeid nimetatakse Euro 7ext sõidukiteks.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. ***Tootjad tagavad, et need sõidukid vastavad käesoleva määruse sätete kohaselt deklareeritud CO₂ heite, kütusekulu ja energiatarbimise ning energiatõhususe väärtustele sõiduki kasutusea jooksul, nagu on sätestatud IV***

Muudatusettepanek

välja jäetud

lisa tabelis 1.

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Tootjad tagavad, et nendele sõidukitele paigaldatud OBFCM-, OBD- ja **OBM-seadmed** ning **rikkumisvastased meetmed vastavad käesoleva määruse sätetele** nii kaua, kui sõiduk on kasutusel.

Muudatusettepanek

3. Tootjad tagavad, et nendele sõidukitele paigaldatud OBFCM-, OBD- ja **OBM-seadmete funktsioone** ning **rikkumisvastaseid meetmeid ei muudeta** nii kaua, kui sõiduk on kasutusel.

Muudatusettepanek 50

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 6 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

6. OBM-süsteemid, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad võimaldama **kõike** järgmist:

Muudatusettepanek

6. OBM-süsteemid, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad võimaldama järgmist:

Muudatusettepanek 51

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 6 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) kõigi heitkoguste ületamise juhtude ulatuse ja kestuse registreerimine;

Muudatusettepanek

välja jätud

Muudatusettepanek 52

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 6 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) *sõiduki heitekäitumise andmete, sealhulgas saasteainete andurite ja heitgaasivoo andmete edastamine* OBD-pordi kaudu ja üle õhu, sealhulgas tehnöülevaatuse ja liiklevate sõidukite tehnikontrolli tarbeks^{55, 56};

---

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/47/EL, milles käsitletakse liidus liiklevate tarbesõidukite tehnikontrolli ja -ülevaatust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 134).

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/45/EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnöülevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 129).

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 6 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) *sõiduki parandamise algatamine, kui juhi hoiatamise süsteem annab märku oluliselt ülemäärasest heitest.*

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. OBFCM-seadmed, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad

Muudatusettepanek

(b) *suhthemine* OBD-pordi kaudu ja *valikuliselt* üle õhu, sealhulgas tehnöülevaatuse ja liiklevate sõidukite tehnikontrolli tarbeks^{55, 56};

---

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/47/EL, milles käsitletakse liidus liiklevate tarbesõidukite tehnikontrolli ja -ülevaatust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 134).

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/45/EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnöülevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 129).

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

7. OBFCM-seadmed, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad

suutma edastada salvestatud sõidukiandmeid pardadiagnostikaseadme pordi kaudu ja õhu teel.

suutma edastada salvestatud ***juuriidiliselt asjakohaseid ning vajalikke*** sõidukiandmeid pardadiagnostikaseadme pordi kaudu ja ***valikuliselt*** õhu teel, ***sealhulgas kolmanda isiku teenuste osutamiseks sõiduki kasutajale.***

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike puhul, mis kujutavad endast tõsist ohtu või ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, ***võtavad tootjad viivitamata vajalikud parandusmeetmed***, sealhulgas vajaduse korral nende sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike remont või muutmine, et tagada vastavus käesolevale määrusele. Tootjad või muud ettevõtjad kõrvaldavad toote turult või kutsuvad selle vajaduse korral tagasi. Tootja teavitab viivitamata tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust, esitades asjakohased üksikasjad nõuetele mittevastavuse kohta.

Muudatusettepanek

8. Sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike puhul, mis kujutavad endast tõsist ohtu või ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, ***juhendatakse tootjaid vastavalt õigusaktide rakendamise protsessile ja ajakavale võtma vajalikke parandusmeetmeid***, sealhulgas vajaduse korral nende sõidukite, süsteemide, ***varuosade***, osade ja eraldi seadmestike remont või muutmine, et tagada vastavus käesolevale määrusele. Tootjad või muud ettevõtjad kõrvaldavad toote turult või kutsuvad selle vajaduse korral tagasi. Tootja teavitab viivitamata tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust, esitades asjakohased üksikasjad nõuetele mittevastavuse kohta.

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste, CO₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimise, pardadiagnostikaseadme, OBMi, heite ja aku tööaja, pideva või perioodilise

Muudatusettepanek

2. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste, CO₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimise, pardadiagnostikaseadme, OBMi, heite ja aku tööaja, pideva või perioodilise

regeneerimise, rikkumisvastaste ja karterinõuete kohta, nagu on sätestatud V lisas. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse kohanduvate juhtimisseadmete ja geotarastusvõimaluste kasutamise kohta, kui tootja valib need võimalused.

regeneerimise, rikkumisvastaste ja karterinõuete kohta, nagu on sätestatud V lisas. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse kohanduvate juhtimisseadmete ja geotarastusvõimaluste kasutamise kohta, kui tootja valib need võimalused. ***Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse kohanduvate juhtimisseadmete ja geotarastusvõimaluste kasutamise kohta, kui tootja valib need võimalused.***

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tootjad annavad igale sõidukile välja keskkonnapassi ning esitavad selle koos sõidukiga sõiduki ostjale, võttes asjakohased andmed sellistest allikatest nagu vastavustunnistus ja tüübikinnitusdokumendid. Tootja tagab, et keskkonnapassi andmed on sõiduki elektroonilistes süsteemides kuvamiseks kättesaadavad ja neid saab edastada pardaarvutilt välisarvutile.

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse lõigete 1–4 kohased katsed ja vastavuskontrollid ning heitealase tüübikinnituse, toodangu vastavuse, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse, ***vastavustunnistuse ja***

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse lõigete 1–3 kohased katsed ja vastavuskontrollid ning heitealase tüübikinnituse, toodangu vastavuse, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ***ja vastavustunnistusega*** seotud

keskkonnapassiga seotud menetlused.
Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

menetlused. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 59

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 7a

**Sõiduki rehvide kulumise suhtes
kohaldatav erisäte**

- 1. Rehvide klassifikatsioon ja määratlused hõõrdkulumise heitega seotud tüübikinnituse saamiseks peavad vastama ÜRO ühtsetele sätetele, mis käsitlevad rehvide tüübikinnitust seoses rehvide hõõrdkulumise heitega, ning need lisatakse käesolevasse määrusesse artikli 14 lõike 3 kohase rakendusaktiga.**
- 2. Kõik erandid nendest nõuetest tuleks välja töötada ÜROs ja lisada käesolevasse määrusesse artikli 15 kohase delegeeritud õigusaktiga.**

Muudatusettepanek 60

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Erieeskirjad väiketootjatele

Erieeskirjad väiketootjatele **ja eriti väikestele tootjatele**

Muudatusettepanek 61

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Mis puudutab saasteainete heidet, siis võivad väiketootjad asendada V lisa tabelites 1, 3, 5, 7 ja 9 sätestatud katsed vastavustunnistustega. Väiketootjate ehitatud ja turule lastud sõidukite nõuetele vastavust võib katsetada kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve raames vastavalt V lisa tabelitele 2, 4, 6, 8 ja 10. V lisas sätestatud toodangu vastavuse katsed ei ole nõutavad. Artikli 4 lõike 4 punkti b väiketootjate suhtes ei kohaldata.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9

Komisjoni ettepanek

Artikkel 9

Erieeskirjad mitmeastmelistele sõidukitele

1. **Mitmeastmelise tüübikinnituse korral vastutavad heitealase tüübikinnituse eest teise või järgneva astmete tootjad, kui nad muudavad sõiduki mis tahes osa, mis eelmise etapi tootjate esitatud andmete kohaselt võib mõjutada heidet või aku tööaega.**

2. **Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse haldusnõuded ja andmed, mida eelmise etapi tootjad peavad esitama vastavalt lõikele 1, ja menetlused selliste sõidukite CO₂ heite määramiseks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.**

Muudatusettepanek 63

Muudatusettepanek

1. Mis puudutab saasteainete heidet, siis võivad väiketootjad **ja eriti väikesed tootjad** asendada V lisa tabelites 1, 3, 5, 7 ja 9 sätestatud katsed vastavustunnistustega. Väiketootjate ehitatud ja turule lastud sõidukite nõuetele vastavust võib katsetada kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve raames vastavalt V lisa tabelitele 2, 4, 6, 8 ja 10. V lisas sätestatud toodangu vastavuse katsed ei ole nõutavad. Artikli 4 lõike 6 punkti b väiketootjate **ja eriti väikeste tootjate** suhtes ei kohaldata.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Alates ... *[väljaannete talitus: palun lisada kuupäev = käesoleva määruse jõustumise kuupäev]* ei tohi riiklikud tüübikinnitusasutused tootja taotlusel keelduda ELi heitealase või riikliku tüübikinnituse andmisest uut tüüpi sõidukile või mootorile ega keelata käesoleva määruse nõuetele vastava uue sõiduki registreerimist, müüki või kasutuselevõtmist.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Alates 1. juulist 2025 käsitavad riigi ametiasutused selliste uute M₁-, N₁-kategoria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 5

Muudatusettepanek

3. Alates *asjaomase sõidukikategooria suhtes kohaldatavate rakendusaktide või delegeeritud õigusaktide* jõustumise *kuupäevast* ei tohi riiklikud tüübikinnitusasutused tootja taotlusel keelduda ELi heitealase või riikliku tüübikinnituse andmisest uut tüüpi sõidukile või mootorile ega keelata käesoleva määruse nõuetele vastava uue sõiduki registreerimist, müüki või kasutuselevõtmist.

Muudatusettepanek

4. Pärast 36 kuu möödumist *vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumisest ning vastavalt osi ja eraldi seadmestikke käsitlevatele ajakavale ja erisätetele* käsitavad riigi ametiasutused selliste uute M₁-, N₁-kategoria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Komisjoni ettepanek

5. Alates 1. juulist 2027 käsitlevad riigi ametiasutused selliste uute M₂-, M₃-, N₂-, N₃-kategooria sõidukite ning selliste uute O₃- ja O₄-kategooria haagiste **vastavustunnistusi**, mis ei vasta käesolevale määrusele, **registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.**

Muudatusettepanek 66

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 6**

Komisjoni ettepanek

6. Alates 1. juulist 2030 käsitlevad riigi ametiasutused väiketootjate toodetud selliste uute M₁- ja N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja **energiatarbimise**, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 67

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 8**

Komisjoni ettepanek

8. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse haldus- ja tehnilised elemendid, mis on vajalikud

Muudatusettepanek

5. Pärast 60 kuu möödumist **vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumisest ning vastavalt osi ja eraldi seadmestikke käsitlevatele ajakavale ja erisätetele keelduvad** riigi ametiasutused **CO₂ ja saasteainete heite, kütuse ja elektrienergia tarbimise või aku tööajaga seotud põhjustel ELi heitealase või riikliku tüübikinnituse andmisest** selliste uute M₂-, M₃-, N₂-, N₃-kategooria sõidukite ning selliste uute O₃- ja O₄-kategooria haagiste **puhul**, mis ei vasta käesolevale määrusele.

Muudatusettepanek

6. Alates 1. juulist 2035 käsitlevad riigi ametiasutused väiketootjate toodetud selliste uute M₁- ja N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja **elektrienergia tarbimise**, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek

8. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse haldus- ja tehnilised elemendid, mis on vajalikud

lõike 1 nõuete täitmise kontrollimiseks tehtavate katsete, kontrollide ja inspeksioonide jaoks, ning tehnilised elemendid, mis on vajalikud lõike 2 kohasteks turujärelevalvekontrollideks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

lõike 1 nõuete täitmise kontrollimiseks tehtavate katsete, kontrollide ja inspeksioonide jaoks, ning tehnilised elemendid, mis on vajalikud lõike 2 kohasteks turujärelevalvekontrollideks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega **ning need jõustuvad vähemalt kolm aastat enne artikli 10 lõigetes 4 ja 5 sätestatud kohaldatavaid kuupäevi.**

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 11 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Alates **1. juulist 2025** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₁- ja N₁-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek

1. Alates **36 kuu möödumisest kõigi kõnealuse sõidukikategooria suhtes asjaomaste rakendusaktide või delegeeritud õigusaktide jõustumisest ning süsteeme, osi ja eraldi seadmestikke käsitlevate erisätete kohaselt** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₁- ja N₁-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 11 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Alates **1. juulist 2027** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud

Muudatusettepanek

2. Alates **60 kuu möödumisest vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumisest** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või

käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Alates kuupäevast [kaks aastat pärast sellise delegeeritud õigusakti avaldamist, milles käsitletakse C1-klassi rehvide tüübikinnitust seoses hõõrdkulumise heitega, mis on kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumi eeskirjas sätestatud piirnormidega] keelduvad riigi ametiasutused artikliga 7 a uus (sõiduki rehvide kulumise suhtes kohaldatavad erisätted) hõlmatud C1-klassi rehvide valdkondadega seotud põhjustel osa / eraldi seadmestiku EÜ tüübikinnituse andmisest uutele rehvitüüpidele, mis ei vasta käesolevale määrusele ja selle rakendusmeetmetele. Alates kuupäevast [neli aastat pärast sellise delegeeritud õigusakti avaldamist, milles käsitletakse C1-klassi rehvide tüübikinnitust seoses hõõrdkulumise heitega, mis on kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumi eeskirjas sätestatuga] keelduvad riigi ametiasutused artikliga 7 a uus (sõiduki rehvide kulumise suhtes kohaldatavad erisätted) hõlmatud rehvide valdkondadega seotud põhjustel andmast tüübikinnitust või riiklikku EÜ tüübikinnitust uutele C1-klassi rehvidele, mis ei vasta käesolevale määrusele ja selle rakendusmeetmetele. C1-klassi rehve, mis on toodetud enne lõikes 3a sätestatud kuupäevi ja mis ei vasta I lisa nõuetele, võib müüa kuni 30 kuu jooksul alates nimetatud kuupäevadest. ÜRO laiendab sobivat katsemeetodit ja rehvide kulumise

piirväärtusi C2- ja C3-klassi rehvidele.

Muudatusettepanek 71

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

(f) varu-saastekontrollisüsteemide tüübid ja nende osad;

Muudatusettepanek

(f) varu-saastekontrollisüsteemide tüübid ja nende osad *spetsiaalselt eri sõidukikategooriate jaoks, mille puhul võetakse arvesse ka muid sõidukisisesid süsteeme, mis aitavad kaasa sõiduki ja haagiste pidurdamisele;*

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt g**

Komisjoni ettepanek

(g) pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad;

Muudatusettepanek

(g) pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad *spetsiaalselt eri sõidukikategooriate jaoks, mille puhul võetakse arvesse ka muid sõidukisisesid süsteeme, mis aitavad kaasa sõiduki ja haagiste pidurdamisele;*

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt g a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ga) vanemate autode pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad, mis paigaldatakse piduriheitmete märkimisväärseks vähendamiseks;

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt h

Komisjoni ettepanek

(h) rehvitüübid seoses rehvide kulumisega;

Muudatusettepanek

(h) rehvitüübid seoses rehvide kulumisega, **nagu on määratlenud ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumi (WP29) rehvide kulumi rakkerühm;**

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) meetodid summutitoru heitgaaside mõõtmiseks laboris ja maanteedel, sealhulgas **juhuslikud ja halvimad** tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste **katsetsüklid**, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigul tekkivate heitkoguste kontrollimiseks;

Muudatusettepanek

(a) **määruse (EÜ) nr 715/2007 kohaldamisalasse kuuluvate sõidukite puhul** meetodid summutitoru heitgaaside mõõtmiseks laboris ja maanteedel, sealhulgas **meetmed kallutatud sõidu ja väärkasutamise vältimiseks** tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste **katse ajal**, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigul tekkivate heitkoguste kontrollimiseks;

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

(aa) **määruse (EÜ) nr 595/2009 kohaldamisalasse kuuluvate sõidukite puhul kanda üle kõik kõnealuses määruses ja selle hilisemates muudatustes sätestatud labori- ja kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse (ISC-PEMS) katsemenetlused;**

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) pidurite tekitatud osakeste heite mõõtmise meetodid, *sealhulgas meetodid, mida kasutada raskesõidukite, tegelikus liikluses pidurite tekitatud osakeste heite ja regeneratiivpidurduse puhul;*

Muudatusettepanek

(g) pidurite tekitatud osakeste heite mõõtmise meetodid *ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni lõplikult välja töötatud üldise tehnilise normi (UNECE GTR) alusel M₁- ja N₁-kategooria sõidukite jaoks ning laiendatud laboritevahelise katseprogrammi läbiviimiseks, et määrata kindlaks M₁- ja N₁-kategooria sõidukite pidurite kulumise heite lähtetase, mille alusel saab arvestada pidurite kulumise proportsionaalseid piirmäärasid (sarnane lähenemisviis raskesõidukite puhul, kui UNECE tasandil on kõigepealt välja töötatud asjakohane katsemeetod), ja regeneratiivpidurduse puhul;*

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

(h) meetodid rehvide kulumi mõõtmiseks, *et jälgida rehvi kulumiskiiruse määrasid;*

Muudatusettepanek

(h) meetodid rehvide kulumi mõõtmiseks *kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumi eeskirjaga;*

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt j

Komisjoni ettepanek

(j) OBFCM-seadmed, OBD- ja OBM-süsteemid, sealhulgas *vastavuslävendid, toimivusnõuded ja katsed, andurite*

Muudatusettepanek

(j) OBFCM-seadmed, OBD- ja OBM-süsteemid, sealhulgas *valikuliselt* nende seadmete ja süsteemide salvestatud

talitluse tagamise meetodid ning nende seadmete ja süsteemide salvestatud andmete üle õhu edastamine;

andmete üle õhu edastamine;

Muudatusettepanek 80

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt r**

Komisjoni ettepanek

(r) katsetes kasutatavate etalonkütuste spetsifikatsioonid;

Muudatusettepanek

(r) katsetes kasutatavate etalonkütuste spetsifikatsioonid, *mis sisaldavad kütusekvaliteedi direktiivis 98/70/EÜ paremat keskkonnaspetsifikatsiooni müügil olevate kütuste jaoks, et võimaldada heitgaaside vähendamist;*

Muudatusettepanek 81

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt s**

Komisjoni ettepanek

(s) katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise kindlakstegemise meetodid;

Muudatusettepanek

(s) katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise kindlakstegemise meetodid *ning meetodid M₁- ja N₁-kategoria sõidukite suhtes kohaldatavate määruse (EÜ) nr 715/2007 artikli 5 lõikes 2 ja määruse (EL) 2017/1151 artikli 5 lõikes 11 sätestatud nõuete ning M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategoria sõidukite suhtes kohaldatavate ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 49 (8) 6. versiooni 10. lisa punktis 5.1.2 sätestatud nõuete ülekandmiseks käesolevasse määrusesse;*

Muudatusettepanek 82

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt t**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(t) rehvi kulumi mõõtmise meetodid;

välja jäetud

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt w a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(wa) M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite puhul kantakse käesolevasse määrusesse üle kõik määruses (EÜ) nr 595/2009 ning selle hilisemates muudatustes sätestatud labori- ja kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse (ISC-PEMS) katsemenetlused;

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt w b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(wb) meetodid M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite kohaldatavatele hübriidtehnoloogiatele tüübikinnituse andmiseks;

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt w c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(wc) katsekohustuste selgitamine tootjatele, tüübikinnitusasutustele, kolmandatele isikutele seoses esmase tüübikinnituse, toodangu vastavuse, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalvega.

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte, võtmaks arvesse tehnika arengut, et muuta järgmist:

välja jäetud

(a) III lisa seoses M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite katsetingimustega, lähtudes Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmetest;

(b) III lisa seoses katsetingimustega, lähtudes Euro 7 pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetest;

(c) V lisa seoses katsenõuete ja tunnistuste kohaldamisega, lähtudes tehnika arengust;

(d) artiklit 5, kehtestades tootjatele uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevad valikuvõimalused ja nimetused.

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) kehtestades I lisa pidurite tekitatud osakeste heite piirnormid, viidates ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil (WP29) tehtud tööle;

välja jäetud

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) kehtestades I lisa rehvitüüpide

(b) kehtestades I lisa rehvitüüpide

kulumise piirnormid, viidates ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil (WP29) tehtud tööle;

kulumise piirnormid, et tagada sünkroniseerimine ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumi eeskirjaga;

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d) kehtestades IV lisas vastupidavuse kordajad, lähtudes M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmetest ning Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud aruandest raskesõidukite vastupidavuse kohta;

välja jäetud

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e) kehtestades määratlusi ja erieeskirju väiketootjatele M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite jaoks vastavalt käesoleva määruse artiklile 3 ja artiklile 8.

välja jäetud

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ea) kehtestades koostöös tootjate ja tarnijatega nõuded ja reeglid sõidukite tehnilistele seadmetele, mis võimaldavad kindlaks teha sõidukites üksnes CO₂-neutraalsete kütuste kasutamise.

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 18 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. **1. septembriks 2030** teatavad liikmesriigid komisjonile käesoleva määruse kohaldamisest.

Muudatusettepanek

1. **Hiljemalt 60 kuud pärast kõigi käesoleva määruse kohaselt vastu võetud rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumist** teatavad liikmesriigid komisjonile käesoleva määruse kohaldamisest.

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 19 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Määrus (EÜ) nr 715/2007 tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist **2025**.

Muudatusettepanek

Määrus (EÜ) nr 715/2007 tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist **2035 vastavalt artikli 10 lõikes 6 sätestatud kuupäevale**.

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 19 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Määrus (EÜ) nr 595/2009 tunnistatakse kehtetuks alates **1. juulist 2027**.

Muudatusettepanek

Määrus (EÜ) nr 595/2009 tunnistatakse kehtetuks alates **artikli 10 lõikes 5 sätestatud kuupäevast**.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 20 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Seda **kohaldatakse** M₁- ja N₁-kategorია sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike suhtes **alates 1. juulist 2025** ning M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategorია sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike ning O₃- ja O₄-kategorია haagiste suhtes **alates 1. juulist 2027**.

Muudatusettepanek

Seda **hakatakse** M₁- ja N₁-kategorია sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike suhtes **kohaldama kolm aastat pärast kõigi asjaomaste teiseste õigusaktide jõustumise kuupäeva** ning M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategorია sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike ning O₃- ja O₄-kategorია haagiste suhtes **60 kuud pärast asjaomaste teiseste õigusaktide jõustumist**.

Muudatusettepanek 96

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 3**

Komisjoni ettepanek

Väiketootjate ehitatud M₁- ja N₁-kategorია sõidukite suhtes kohaldatakse seda alates 1. juulist **2030**.

Muudatusettepanek

Väiketootjate ehitatud M₁- ja N₁-kategorია sõidukite suhtes kohaldatakse seda alates 1. juulist **2035**.

Muudatusettepanek 97

**Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – tabel 1**

<i>Komisjoni ettepanek</i>				
Euro 7 kohased heite piirnõrmid M ₁ - ja N ₁ -kategorია sisepõlemismootoriga sõidukite puhul				
Saasteainete heitkogused	M ₁ - ja N ₁ -kategorია sõidukid	Ainult N ₁ -kategorია sõidukid võimsuse ja massi suhtega ¹ alla 35 kW/t	M ₁ - ja N ₁ -kategorია sõidukite heitkoguste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul	Heitkoguste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul ainult N ₁ -kategorია sõidukitel, mille võimsuse ja massi suhe on väiksem

				kui 35 kW/t
	km kohta	km kohta	sõidu kohta	sõidu kohta
NO _x (mg)	60	75	600	750
PM (mg)	4,5	4,5	45	45
PN ₁₀ , #	6 × 10 ¹¹	6 × 10 ¹¹	6 × 10 ¹²	6 × 10 ¹²
CO (mg)	500	630	5000	6300
THC (mg)	100	130	1000	1300
NMHC (mg)	68	90	680	900
NH ₃ (mg)	20	20	200	200
<p>¹ Mõõdetud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 85 punkti 5.3.2 kohaselt sisepõlemismootoriga sõidukite ja täiselektrisõidukite puhul või kõigil muudel juhtudel mõõdetud ÜRO üldise tehnilise normi 21 punktis 6 sätestatud katsemenetluse kohaselt.</p>				
<i>Muudatusettepanek</i>				
Euro 7 kohased heite piirnormid M ₁ - ja N ₁ -kategooria sisepõlemismootoriga sõidukite puhul				
Saasteainete heitkogused	M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukid	Ainult N ₁ -kategooria sõidukid võimsuse ja massi suhtega ¹ alla 44 kW/t	M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite heitkoguste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul	Heitkoguste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul ainult N ₁ -kategooria sõidukitel, mille võimsuse ja massi suhe on väiksem kui 44 kW/t
	km kohta	km kohta	sõidu kohta	sõidu kohta
NO _x (mg)	60	125	600	1500
PM (mg)	4,5	5	45	50
PN ₁₀ , #	6 × 10 ¹¹	6 × 10 ¹¹	6 × 10 ¹²	6 × 10 ¹²
CO (mg)	500	740	5000	7400
THC (mg)	100	160	1000	1600
NMHC (mg)	68	108	680	1080
NH ₃ (mg)	20	20	200	200

¹ Mõõdetud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 85 punkti 5.3.2 kohaselt sise põlemismootoriga sõidukite ja täiselektrisõidukite puhul või kõigil muudel juhtudel mõõdetud ÜRO üldise tehnilise normi 21 punktis 6 sätestatud katsemenetluse kohaselt.

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – tabel 2

<i>Komisjoni ettepanek</i>				
Euro 7 kohased heite piirnormid M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sise põlemismootoriga sõidukite ja nendes sõidukites kasutatavate sise põlemismootorite puhul				
Saasteainete heitkogused	<i>Külmheide</i> ²	<i>Kuumheide</i> ³	<i>Kõigi vähem kui 3*WHTC pikkuste sõitude heitkoguste eelarve</i>	<i>Valikulised heite piirnormid tühikäigul</i> ⁴
	<i>kWh kohta</i>	<i>kWh kohta</i>	<i>kWh kohta</i>	<i>tunnis</i>
<i>NO_x (mg)</i>	<i>350</i>	<i>90</i>	<i>150</i>	<i>5000</i>
<i>PM (mg)</i>	<i>12</i>	<i>8</i>	<i>10</i>	
<i>PN₁₀, #</i>	<i>5 × 10¹¹</i>	<i>2 × 10¹¹</i>	<i>3 × 10¹¹</i>	
<i>CO (mg)</i>	<i>3500</i>	<i>200</i>	<i>2700</i>	
<i>NMOG (mg)</i>	<i>200</i>	<i>50</i>	<i>75</i>	
<i>NH₃ (mg)</i>	<i>65</i>	<i>65</i>	<i>70</i>	
<i>CH₄ (mg)</i>	<i>500</i>	<i>350</i>	<i>500</i>	
<i>N₂O (mg)</i>	<i>160</i>	<i>100</i>	<i>140</i>	
<i>HCHO (mg)</i>	<i>30</i>	<i>30</i>		
² <i>Külmheide viitab 1 WHTC (sõidukite puhul) või WHTC_{cold} (mootorite puhul) liikuvate akende (MW) 100. protsentiilile</i>				
³ <i>Kuumheide viitab 1 WHTC (sõidukite puhul) või WHTC_{hot} (mootorite puhul) liikuvate akende (MW) 90. protsentiilile</i>				
⁴ <i>Kohaldatav ainult juhul, kui puudub süsteem, mis lülitab mootori automaatselt välja pärast 300 sekundit pidevat tühikäigul töötamist (kui sõiduk on peatatud ja rakendatakse pidureid)</i>				

Muudatusettepanek

Euro 7 kohased heite piinormid M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sise põlemismootoriga sõidukite ja nendes sõidukites kasutatavate sise põlemismootorite puhul

Saasteainete heitkogused	<i>CO</i> mg/kWh	<i>NMHC</i> mg/kWh	<i>CH</i> 4 mg/ kWh	<i>NOx</i> mg/kWh	<i>NH3</i> mg/kWh	<i>PM</i> mg/kWh	<i>PN10</i>
<i>WHSC</i> (CI) ja <i>WHTC</i> (CI ja PI)	1500	80	500	230	10	8	6 × 10 ¹ l
<i>RDE</i>	2250	120	750	345	15	8	9 × 10 ¹ l

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – tabel 3

Komisjoni ettepanek

Euro 7 kohased heite piinormid bensiinikütusega M₁- ja N₁-kategooria sõidukite puhul

Saasteainete heitkogused	M ₁ - ja N ₁ -kategooria maksimaalse massiga kuni 2 650 kg	N ₁ -kategooria maksimaalse massiga vähemalt 2 650 kg
Kütuseaurud (kuumseiskamisel + 2-ööpäevane katse)	0,50 g halvimal päeval + kuumseiskamine	0,70 g halvimal päeval + kuumseiskamine
Tankimisel eralduv heide	0,05 g/l kütuse kohta	0,05 g/l kütuse kohta

Muudatusettepanek

Euro 7 kohased heite piinormid bensiinikütusega M₁- ja N₁-kategooria sõidukite puhul

Saasteainete heitkogused	M ₁ - ja N ₁ -kategooria maksimaalse massiga kuni 2 650 kg	M₁ ja N ₁ -kategooria maksimaalse massiga vähemalt 2 650 kg
Kütuseaurud (kuumseiskamisel + 2-ööpäevane katse)	0,50 g halvimal päeval + kuumseiskamine	0,70 g halvimal päeval + kuumseiskamine

Tankimisel eralduv heide	0,05 g/l kütuse kohta	0,05 g/l kütuse kohta
--------------------------	-----------------------	-----------------------

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu määrus I lisa – tabel 6

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

[...]

välja jäetud

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu määrus II lisa – tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded M ₁ -kategooria sõidukitel			
Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	<i>Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem</i>	<i>Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem</i>	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	80 %	70 %	
Täiselektrisõiduk	80 %	70 %	
<i>Muudatusettepanek</i>			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded M ₁ -kategooria sõidukitel			
Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded		<i>Kasutusea algusest kuni 8 aastat või 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub</i>	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*

		varem	
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk		70 %	
Täiselektrisõiduk		70 %	

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu määrus

II lisa – tabel 2

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded N ₁ -kategooria sõidukitel			
Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	<i>Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem</i>	<i>Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem</i>	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	75 %	65 %	
Täiselektrisõiduk	75 %	65 %	
<i>Muudatusettepanek</i>			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded N ₁ -kategooria sõidukitel			
Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded		<i>Kasutusea algusest kuni 8 aastat või 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem</i>	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega		65 %	

hübriidelektrisõiduk			
Täiselektrisõiduk		65 %	

Muudatusettepanek 103

Ettepanek võtta vastu määrus

III lisa – tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>		
M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite heitgaaside piirnormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires		
Parameeter	Tavapärased sõidutingimused	Laiendatud sõidutingimused*
Laiendatud sõidujaotur	–	1,6 (kohaldatakse mõõdetud heitkoguste suhtes ainult ajal, mil kehtib üks käesolevas veerus sätestatud tingimustest)
Ümbritseva õhu temperatuur	0 kuni 35 °C	–10 kuni 0 °C või 35 kuni 45 °C
Suurim kõrgus	700 m	Üle 700 m ja alla 1 800 m
Maksimumkiirus	Kuni 145 km/h	145–160 km/h
Pukseerimine / aerodünaamilised täiendused	Ei ole lubatud	Lubatud vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kuni reguleeritud kiiruseni.
Lisaseade	Võimalik vastavalt tavakasutusele	–
Maksimaalne keskmine rattavõimsus esimese 2 km jooksul pärast külmkäivitust	Väiksem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest	Suurem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest
Sõidu koosseis	Ükskõik milline	–
Minimaalne läbisõit	10 000 km	3 000 kuni 10 000 km
<p>* Kui sõidukit kasutatakse väljaspool neid tingimusi, kasutatakse sama heitestrategiat, välja arvatud juhul, kui on olemas tehniline põhjus, mille tüübikinnitusasutus on heaks kiitnud.</p>		

<i>Muudatusettepanek</i>		
M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite heitgaaside piirnormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires		
Parameeter	Tavapärased sõidutingimused	Laiendatud sõidutingimused*
Laiendatud sõidujaotur	–	1,6 (kohaldatakse mõõdetud heitkoguste suhtes ainult ajal, mil kehtib üks käesolevas veerus sätestatud tingimustest ning kui on täidetud kaks või enam tingimust, jäetakse see osa reisist välja ja tunnistatakse kehtetuks)
Ümbritseva õhu temperatuur	0 kuni 35 °C	–10 kuni 0 °C või 35 kuni 45 °C
Suurim kõrgus	700 m	Üle 700 m ja alla 1 800 m
Maksimumkiirus	Kuni 145 km/h	145–160 km/h
Pukseerimine / aerodünaamilised täiendused	Ei ole lubatud	Lubatud vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kuni reguleeritud kiiruseni.
Lisaseade	Võimalik vastavalt tavakasutusele	–
Maksimaalne keskmine rattavõimsus esimese 2 km jooksul pärast külmkäivitust	Väiksem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest	Suurem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest
Sõidu koosseis	Ükskõik milline (kallutatud ja haruldased sõidutingimused ei ole lubatud)	Kallutatud ja haruldased sõidutingimused ei ole lubatud
Minimaalne läbisõit	10 000 km	3 000 kuni 10 000 km
<p>* Kui sõidukit kasutatakse väljaspool neid tingimusi, kasutatakse sama heitestrategiat, välja arvatud juhul, kui on olemas tehniline põhjus, mille tüübikinnitusasutus on heaks kiitnud.</p>		

Muudatusettepanek 104

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – tabel 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

[...]

välja jäetud

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu määrus IV lisa – tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Sõidukite, mootorite ja saastekontrollisüsteemide kasutamisega			
Sõidukite, mootorite ja varu-saastetõrjeseadmete kasutamisega	M ₁ , N ₁ ja M ₂	N ₂ , N ₃ < 16 t, M ₃ < 7,5 t:	N ₃ > 16 t, M ₃ > 7,5 t
Peamine kasutamisega	Kuni 160 000 km või 8 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	300 000 km või 8 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	700 000 km või 15 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem
Täiendav kasutamisega	Pärast peamist kasutamisega ja kuni 200 000 km või 10 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	Pärast peamist kasutamisega ja kuni 375 000 km	Pärast peamist kasutamisega ja kuni 875 000 km
<i>Muudatusettepanek</i>			
Sõidukite, mootorite ja saastekontrollisüsteemide kasutamisega			
Sõidukite, mootorite ja varu-saastetõrjeseadmete kasutamisega	M ₁ , N ₁ ja M ₂	N ₂ , N ₃ < 16 t, M ₃ < 7.5 t:	N ₃ > 16 t, M ₃ > 7,5 t
Peamine kasutamisega	Kuni 160 000 km või 8 aastat	300 000 km või 8 aastat olenevalt	700 000 km või 15 aastat

	olenevalt sellest, kumb saabub varem	sellest, kumb saabub varem	olenevalt sellest, kumb saabub varem
Täiendav kasutusiga	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 240 000 km või 16 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 500 000 km	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 1 200 000 km

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitus seoses nende heite ja akude tööajaga (Euro 7) ning määruste (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 kehtetuks tunnistamine
Viited	COM(2022)0586 – C9-0375/2022 – 2022/0365(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 15.12.2022
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	ITRE 15.12.2022
Kaasatud komisjonid – istungil teada andmise kuupäev	11.5.2023
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Massimiliano Salini 15.12.2022
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	22.5.2023
Vastuvõtmise kuupäev	19.7.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 46 –: 12 0: 14
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Vasile Blaga, Michael Bloss, Paolo Borchia, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Beatrice Covassi, Nicola Danti, Marie Dauchy, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Jens Geier, Nicolás González Casares, Christophe Grudler, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Thierry Mariani, Marisa Matias, Marina Measure, Dan Nica, Niklas Nienass, Ville Niinistö, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Manuela Ripa, Robert Roos, Sara Skytvedal, Maria Spyrali, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Franc Bogovič, Francesca Donato, Matthias Ecke, Ladislav Ilčić, Zdzisław Krasnodębski, Elena Lizzi, Jutta Paulus, Jordi Solé, Susana Solís Pérez, Ivan Štefanec, Nils Torvalds, Henna Virkkunen, Emma Wiesner
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Damian Boeselager, Rosanna Conte, Arnaud Danjean, César Luena, Dace Melbārde, Nicola Procaccini, Elżbieta Rafalska, Antonio Maria Rinaldi, Daniela Rondinelli, Massimiliano Salini, Nacho Sánchez Amor, Edina Tóth

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

46	+
ECR	Ladislav Ilčić, Zdzisław Krasnodębski, Johan Nissinen, Nicola Procaccini, Elżbieta Rafalska, Robert Roos, Grzegorz Tobiszowski
ID	Paolo Borchia, Rosanna Conte, Marie Dauchy, Elena Lizzi, Thierry Mariani, Antonio Maria Rinaldi
NI	Francesca Donato, Edina Tóth
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Arnaud Danjean, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Dace Melbārde, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Sara Skytvedal, Maria Spyraki, Ivan Štefanec, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Susana Solís Pérez, Nils Torvalds, Emma Wiesner

12	-
S&D	Robert Hajšel
The Left	Marisa Matias, Marina Mesure
Verts/ALE	Michael Bloss, Damian Boeselager, Ignazio Corrao, Henrike Hahn, Niklas Nienass, Ville Niinistö, Jutta Paulus, Manuela Ripa, Jordi Solé

14	0
S&D	Beatrice Covassi, Matthias Ecke, Niels Fuglsang, Jens Geier, Nicolás González Casares, Ivo Hristov, Romana Jerković, César Luena, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Daniela Rondinelli, Nacho Sánchez Amor, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

24.7.2023

TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike tüübikinnitust seoses nende heite ja akude tööajaga (Euro 7) ning millega tunnustatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 (COM(2022)0586 – C9-0375/2022 – 2022/0365(COD))

Arvamuse koostaja: Marian-Jean Marinescu

LÜHISELGITUS

EURO 7 standard hakkab kehtima kõigile mootorsõidukitele, seades piirnormid heitgaasidega mitteseotud heitmetele, sealhulgas pidurite ja rehvide tahketele osakestele, vähendamaks ELis müüdavatest uutest mootorsõidukitest tulenevat õhusaastet, et vastata Euroopa rohelise kokkuleppe nullsaaste eesmärgile. Kuigi ettepanek aitab oluliselt parandada õhu kvaliteeti ja saavutada liidu keskkonnanäesmärke, tähendab selle rakendamine ka suurt hulka investeeringuid kõigi sõidukitootjate (kerge- ja raskesõidukite tootjate) jaoks, samuti kogu komponentide ja eraldi seadmetike (rehvid ja pidurid) tööstusele, mille kulud tõenäoliselt kanduvad üle tarbijatele.

Oma mõjuhindangus hindab Euroopa Komisjon sõiduauto hinnatõusuks maksimaalselt 150 eurot, samas kui autotööstuse hinnangul on hinnatõus 2 000 eurot. Oluline erinevus on ka raskesõidukite kohta tehtud hinnangutes. Arvestades hinnatõusu on oodata, et rohkem kui 250 miljonit sõidukit (nii kerge- kui ka raskesõidukit), mis on praegu ELis kasutusel, jäävad kasutusse ka pärast Euro 7 jõustumist. Nende sõidukite jaoks ei ole CO₂ heitkoguste vähendamiseks muud võimalust kui kasutada alternatiivkütuseid. Õigusraamistik peab ergutama tööstust investeerima vähim saastavaid alternatiivkütuseid käsitlevasse teadus- ja arendustegevusse ning soodustama nende kütuste suuremahulist tootmist, et tagada autode kasutamiseks vajalik kogus ja taskukohasus.

Siiski tuleb rõhutada, et CO₂ heitkoguse ja muude heitkoguste (need, mida määrab Euro 7 standard) vähendamist ei saa käsitleda eraldi. Need on omavahel seotud, kuna lõplik poliitiline eesmärk on saavutada paketi „Eesmärk 55“ seatud eesmärk vähendada CO₂ heitkoguseid 2030. aastaks 55 % võrra. Euroopa seadusandlus peab kohanema selle olukorraga, vastasel juhul toodetakse Euroopas tehnoloogiliselt ja konkurentsivõimeliselt iganenud tooteid.

Kõiki neid asjaolusid arvesse võttes on transpordi- ja turismikomisjoni arvamuse koostaja eesmärgiks tagada tasakaal ja proportsionaalsus ettepaneku keskkonnakasu ja sotsiaalmajanduslike kulude vahel, mis tagab ühelt poolt kõrge õhukvaliteedi meie kodanikele, aga teiselt poolt ka Euroopa tööstusele võimaluse rakendada neid eeskirju mõistliku aja jooksul minimaalsete võimalike investeeringute ja negatiivsete tagajärgedega nende konkurentsivõimele ning vältida olulisi hinnatõuse, mis piiraksid liikuvust, keskmise

tarbija võimalust autot soetada, samuti transpordihindade ja juba enneolematult kõrge inflatsiooni tõusu liidus.

Arvamuse olulisemad punktid

1. Ajastus

Komisjon peab maksimaalselt ühe aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast vastu võtma rakendusaktid ja delegeeritud õigusaktid.

Määrus hakkab kehtima kolm aastat pärast vastavate rakendus- ja delegeeritud õigusaktide jõustumist uute M₁- ja N₁-kategooria sõidukite ja komponentide ning eraldi seadmestike kohta, välja arvatud rehvid ja pidurid, nende sõidukite jaoks ja viis aastat pärast vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumist uute M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukite ja komponentide ning eraldi seadmestike kohta, välja arvatud rehvid ja pidurid, nende sõidukite ning O₃- ja O₄-kategooria haagiste jaoks.

2. Katsetamismeetodid, mis sarnanevad Euro 6/VI standarditele ja põhinevad väljakujunenud tehnoloogial ja meetodikal, et tagada õigeaegne rakendamine.

3. Tehnoloogiliselt neutraalne lähenemisviis. Uue sõidukikategooria „CO₂-neutraalse kütusega sõiduk“ lisamine.

4. Kompleksuse, haldus- ja rakenduskulude vähendamine tootjate ja ametivõimude jaoks. Paindlikkus väike- ja eriti väikeste tootjate jaoks.

5. Rehvid. Ühtlustamine ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil (WP29) rehvikulumise tööühma tehtud tööga.

6. Pidurid. Katsemeetodid on kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumiga, vähendades menetluste keerukust.

7. Akud. Uus „aku tööaja“ definitsioon – veoaku tööaeg, mõõdetuna selle sertifitseeritud energiaseisundi (SOCE) ja sertifitseeritud sõiduulatuse seisundi (SOCR) järgi.

9. Andurid ja heitkoguste mõõtmine. Sätte kohaselt ei tohi seotud meeldetuletusmeede vähendada liiklusohutust ega piirata liikuvust.

10. Kasutusea nõuded kehtivad ainult sõiduki tavakasutuse korral.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Transpordi- ja turismikomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil võtta arvesse järgmist:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Siseturg on ala, kus peab olema tagatud kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Selleks **kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/858⁴³** terviklik mootorsõidukite, haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitus- ja turujärelevalvesüsteem.

---

⁴³ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).**

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1) Siseturg on ala, kus peab olema tagatud kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Selleks **tuleks kehtestada käesoleva** määrusega terviklik mootorsõidukite, haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitus- ja turujärelevalvesüsteem, **säilitades samal ajal ELi kodanike liikuvusõigused, nende õiguse vabalt valida kasutatava auto/mootori tüüp, samuti isiklike autode taskukohasuse kodanikele, konkurentsivõime ja töökohad selles valdkonnas, säilitades samal ajal ELi kodanike õiguse puhtale ja tervislikule õhule.**

(1a) Kergsõidukite ning mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnituse testimismeetodi nõuded seoses raskete kaubaveokite ja busside heitega, sealhulgas juba reguleeritud

ainete katsetamise pürtingimused, peaksid jääma nõueteks, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 715/2007 (mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 595/2009 (mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust).

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1b) Käesoleva määrusega reguleeritakse kergsõidukite ning mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnituse testimismeetodi nõudeid seoses raskete kaubaveokite ja busside uute ainete heitega. Testimismeetod peab siiski olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 715/2007 (mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 595/2009 (mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust). Selleks et tootjatel oleks piisavalt aega uue testimismeetodi väljatöötamiseks ja rakendamiseks, nähakse uute ainete reguleerimiseks ette täiendavad kaks aastat.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Mootorsõidukite, mootorite ja varuosade tüübikinnituse tehnilised nõuded seoses heitkogustega (edaspidi „heitealane tüübikinnitus“) peaksid jääma ühtlustatuks, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine ning kõigis liikmesriikides ühine keskkonna- ja tervisekaitse **kõrge** tase.

Muudatusettepanek

(2) Mootorsõidukite, mootorite ja varuosade tüübikinnituse tehnilised nõuded seoses heitkogustega (edaspidi „heitealane tüübikinnitus“) peaksid jääma ühtlustatuks, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine ning kõigis liikmesriikides ühine keskkonna- ja tervisekaitse **ambitsioonikas** tase **ning aidata kaasa õhukvaliteedi parandamisele. Euro 7 kui osa ELi tegevuskavast „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas“ peaks samuti aitama kaasa sotsiaalsele ja rohepöördele, et saavutada kliimanetraalsus hiljemalt 2050. aastaks (roheline kokkulepe);**

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Mootorsõidukite, mootorite ja varuosade tüübikinnituse tehnilised nõuded seoses heitkogustega („heitealane tüübikinnitus“) on praegu sätestatud kahes määruses, mida kohaldatakse vastavalt kergsõidukite ja raskesõidukite heitealase tüübikinnituse suhtes, st Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 715/2007 (Euro 6)⁴⁴ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 595/2009 (Euro VI)⁴⁵. **Kaks määrust võeti vastu seetõttu, et raskesõidukite heitkoguseid kontrolliti mootori katsetamise põhjal, samal ajal kui kergsõidukite puhul oli aluseks kogu sõiduki katsetamine. Sellest ajast alates on välja töötatud meetodid, mis**

Muudatusettepanek

(4) Mootorsõidukite, mootorite ja varuosade tüübikinnituse tehnilised nõuded seoses heitkogustega („heitealane tüübikinnitus“) on praegu sätestatud kahes määruses, mida kohaldatakse vastavalt kergsõidukite ja raskesõidukite heitealase tüübikinnituse suhtes, st Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 715/2007 (Euro 6)⁴⁴ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 595/2009 (Euro VI)⁴⁵.

võimaldavad katsetada nii kergsõidukeid kui ka raskesõidukeid maanteel. Seetõttu ei ole enam vaja tugineda tüübikinnituse andmisel mootori katsetamisele.

---

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 171, 29.6.2007, lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 595/2009, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja 2005/78/EÜ (ELT L 188, 18.7.2009, lk 1).

---

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 171, 29.6.2007, lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 595/2009, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja 2005/78/EÜ (ELT L 188, 18.7.2009, lk 1).

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Tüübikinnituse nõuded uutele C1-, C2- ja C3-klassi rehvidele on sätestatud üldises ohutuse määrukses ((EL) 2019/2144). Sellest tulenevalt täiendab käesolev määrus neid tehnilisi nõudeid (mis peaksid jääma uue rehvi tüübikinnituse aluseks) rehvide kulumise nõuetega.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5**

Komisjoni ettepanek

(5) Määrustes (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 sätestatud nõuete koondamine ühte määrusesse peaks tagama nii kergsõidukite kui ka raskesõidukite heitealase tüübikinnituse süsteemi sisemise sidususe, võimaldades samal ajal selliste sõidukite jaoks erinevaid heite piirnorme.

Muudatusettepanek

(5) Määrustes (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 sätestatud nõuete koondamine ühte määrusesse peaks tagama nii kergsõidukite kui ka raskesõidukite heitealase tüübikinnituse süsteemi sisemise sidususe, võimaldades samal ajal selliste sõidukite jaoks erinevaid heite piirnorme **ja järgides samu testimise menetlusi.**

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6**

Komisjoni ettepanek

(6) Lisaks võeti praegused heite piirnormid vastu kergsõidukitele 2007. aastal ja raskesõidukitele 2009. aastal. Mõlemad heite piirnormid võeti vastu tol ajal kättesaadava tehnoloogia alusel. Sellest ajast alates on tehnoloogia arenenud ja praeguste tehnoloogiate kombineerimisel saavutatud heitkoguste tase on palju madalam kui üle 15 aasta tagasi saavutatud tase. ***See tehnoloogiline areng peaks kajastuma heite piirnormides, mis põhinevad uusimal olemasoleval tehnoloogial ja teadmistel saastekontrolli kohta ning kehtivad kõigi asjakohaste saasteainete suhtes.***

Muudatusettepanek

(6) Lisaks võeti praegused heite piirnormid vastu kergsõidukitele 2007. aastal ja raskesõidukitele 2009. aastal. Mõlemad heite piirnormid võeti vastu tol ajal kättesaadava tehnoloogia alusel. Sellest ajast alates on tehnoloogia arenenud ja praeguste tehnoloogiate kombineerimisel saavutatud heitkoguste tase on palju madalam kui üle 15 aasta tagasi saavutatud tase.

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7**

Komisjoni ettepanek

(7) Samuti on vaja vähendada keerukust, haldus- ja rakenduskulusid

Muudatusettepanek

(7) Samuti on vaja vähendada keerukust, haldus- ja rakenduskulusid

tootjate ja ametiasutuste jaoks ning tagada Euro heitenormide tulemuslik ja tõhus rakendamine. ***Lihtsustamine saavutatakse sellega, et kaotatakse Euro 6 ja Euro VI raames kehtinud piirnormide ja katsete erinevad kohaldamise alguskuupäevad, kaotatakse mitmekordsed ja keerulised heitkoguste katsed, kui neid ei ole vaja, viidatakse vajaduse korral kehtivate ÜRO eeskirjade kohastele standarditele ning tagatakse ühtlustatud ja järjepidevad menetlused ja katsed heitealase tüübikinnituse eri etappide jaoks.***

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8**

Komisjoni ettepanek

(8) Selleks et tagada ***ni*** kergsõidukite ***kui ka raskesõidukite*** heitkoguste piiramine realses elus, tuleb sõidukeid katsetada ***mitte ainult laboris, vaid ka reaalses kasutustingimustes, kus on kehtestatud minimaalsed piirangud, piirid ja muud sõidunõuded.***

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

tootjate ja ametiasutuste jaoks ning tagada Euro heitenormide tulemuslik ja tõhus rakendamine.

Muudatusettepanek

(8) Selleks et tagada kergsõidukite ***summutitoru*** heitkoguste piiramine realses elus, tuleb sõidukeid katsetada ***piirangute, piiride ja muude sõidunõuetega, mis on statistiliselt representatiivsed ja erapooletud.***

(8a) Tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste tulemuslikkust näidatakse sõidukite katsetamisega maanteel, kasutades nende tavapärast sõiduviisi tavapärastes tingimustes ja tavapärase kasuliku koormusega. Tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katse peab olema tüüpiline sõidukitele, mida kasutatakse reaalsel sõidumarsruutidel avalikel teedel nende tavapärase koormaga.

Sõiduki vastavustõenduse katsetulemuse puhul ei võeta arvesse heitenäitajaid mittetüüpilise ja ettekatsetud tulemusega sõidu ajal.

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9**

Komisjoni ettepanek

(9) Maanteel kasutatavate sõidukite heitkoguste mõõtmiseks kasutatavate mobiilsete heitemõõtmisseadmete täpsus on pärast nende kasutuselevõttu märkimisväärselt paranenud. Seepärast on asjakohane võtta heite piirnormide aluseks sellised maanteel tehtavad mõõtmised ja seetõttu ei ole maanteekatsetuste puhul enam vaja kasutada vastavustegureid.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10**

Komisjoni ettepanek

(10) Määrustes (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 nõutakse, et sõidukid vastaksid heitkoguste piirnormidele kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul, mis ei vasta enam sõidukite keskmisele kasutuseale. Seepärast on asjakohane kehtestada vastupidavusnõuded, mis kajastavad sõidukite keskmist eeldatavat kasutusiga liidus.

Muudatusettepanek

(10) Määrustes (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 nõutakse, et sõidukid vastaksid heitkoguste piirnormidele kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul, mis ei vasta enam sõidukite keskmisele kasutuseale. Seepärast on asjakohane kehtestada vastupidavusnõuded, mis kajastavad sõidukite keskmist eeldatavat kasutusiga *ja nende tavakasutust* liidus.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11**

Komisjoni ettepanek

(11) Praegu on olemas tehnoloogiad, mida kasutatakse laialdaselt kogu maailmas ning mis piiravad kütuseaurudes lenduvate orgaaniliste ühendite hulka sõiduki kasutamisel, parkimisel **ja bensiiniga tankimisel**. Seepärast on asjakohane kehtestada selliste lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirnõrmi madalamal tasemel ja kehtestada tankimisetapi heite piirnõrmi.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, koosnevad rehvidest ja sõidukite piduritest eralduvatest osakestest. Rehvide heide on hinnanguliselt suurim keskkonda sattuva mikroplasti allikas. Nagu on näidatud mõjuhinnangus, eeldatakse, et 2050. aastaks moodustavad heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, kuni 90 % kõigist maanteetranspordist eralduvatest osakestest, sest sõidukite elektrifitseerimise tõttu väheneb koos heitgaasidega eralduvate osakeste hulk. Neid heitmeid, mis ei ole seotud heitgaasidega, tuleks seetõttu mõõta ja piirata. Komisjon peaks 2024. aasta lõpuks koostama aruande rehvide kulumise kohta, et vaadata läbi mõõtmismeetodid ja uusimad tehnoloogiad ning teha ettepanek rehvide kulumispiiride kohta.

Muudatusettepanek 16

Muudatusettepanek

(11) Praegu on olemas tehnoloogiad, mida kasutatakse laialdaselt kogu maailmas ning mis piiravad kütuseaurudes lenduvate orgaaniliste ühendite hulka sõiduki kasutamisel **ja** parkimisel. Seepärast on asjakohane kehtestada selliste lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirnõrmi madalamal tasemel ja kehtestada tankimisetapi heite piirnõrmi.

Muudatusettepanek

(12) Heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, koosnevad rehvidest ja sõidukite piduritest eralduvatest osakestest. Rehvide heide on hinnanguliselt suurim keskkonda sattuva mikroplasti allikas. Nagu on näidatud mõjuhinnangus, eeldatakse, et 2050. aastaks moodustavad heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, kuni 90 % kõigist maanteetranspordist eralduvatest osakestest, sest sõidukite elektrifitseerimise tõttu väheneb koos heitgaasidega eralduvate osakeste hulk. Neid heitmeid, mis ei ole seotud heitgaasidega, tuleks seetõttu mõõta ja piirata. Komisjon peaks 2024. aasta lõpuks koostama aruande rehvide kulumise kohta, et vaadata läbi mõõtmismeetodid ja uusimad tehnoloogiad ning teha ettepanek rehvide kulumispiiride kohta **vastavalt ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumi (WP29) rehvide kulumise töörühmas tehtud tööle**.

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/2144⁴⁶ reguleeritakse käiguvahetuse näidikuid (GSI), mille peamine eesmärk on minimeerida sõiduki kütusekulu, kui juht järgib selle märguandeid. Käesolevas määruses tuleks siiski käsitleda saasteainete heite nõudeid tegelikus kasutuses, sealhulgas käiguvahetuse näidiku järgimise korral.

---

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2144, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste ning mootorsõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse nõudeid seoses nende üldise ohutuse ning sõitjate ja vähekaitstud liiklejate kaitsega ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/858 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 78/2009, (EÜ) nr 79/2009 ja (EÜ) nr 661/2009 ning komisjoni määrused (EÜ) nr 631/2009, (EL) nr 406/2010, (EL) nr 672/2010, (EL) nr 1003/2010, (EL) nr 1005/2010, (EL) nr 1008/2010, (EL) nr 1009/2010, (EL) nr 19/2011, (EL) nr 109/2011, (EL) nr 458/2011, (EL) nr 65/2012, (EL) nr 130/2012, (EL) nr 347/2012, (EL) nr 351/2012, (EL) nr 1230/2012 ja (EL) 2015/166 (ELT L 325, 16.12.2019, lk 1).

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13 a (uus)

Muudatusettepanek

(13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/2144⁴⁶ reguleeritakse käiguvahetuse näidikuid (GSI), mille peamine eesmärk on minimeerida sõiduki kütusekulu, kui juht järgib selle märguandeid. Käesolevas määruses tuleks siiski käsitleda saasteainete heite nõudeid tegelikus kasutuses, sealhulgas käiguvahetuse näidiku järgimise korral, ***et mitte häbimärgistada juhte nende sõidustiili, mootori või käigukasti tüübi või sõiduki vanuse tõttu.***

---

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2144, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste ning mootorsõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse nõudeid seoses nende üldise ohutuse ning sõitjate ja vähekaitstud liiklejate kaitsega ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/858 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 78/2009, (EÜ) nr 79/2009 ja (EÜ) nr 661/2009 ning komisjoni määrused (EÜ) nr 631/2009, (EL) nr 406/2010, (EL) nr 672/2010, (EL) nr 1003/2010, (EL) nr 1005/2010, (EL) nr 1008/2010, (EL) nr 1009/2010, (EL) nr 19/2011, (EL) nr 109/2011, (EL) nr 458/2011, (EL) nr 65/2012, (EL) nr 130/2012, (EL) nr 347/2012, (EL) nr 351/2012, (EL) nr 1230/2012 ja (EL) 2015/166 (ELT L 325, 16.12.2019, lk 1).

(13a) Selleks et võimaldada tootjatel järgida heitkoguste piirnorme katsemenetluses, peaks komisjon kehtestama vastavuskriteeriumid kahes etapis. Esimese sammuna tuleks tootja taotluse korral kohaldada ajutist vastavustegurit, teise sammuna tuleks kasutada ainult lõplikku vastavustegurit. Lõplik vastavustegur tuleks kehtestada üleminekuperioodi jooksul ja see peaks sisaldama marginaali, mis väljendab täiendavat mõõtemääramatust. Komisjon peaks seda vastavustegurit pidevalt hindama, võttes arvesse tehnika arengut, ning korrigeerima seda igal aastal allapoole, lähtudes teaduslikest tõenditest, mõõtemenetluse täpsuse suurenemisest ja tehnika arengust. Vastavustegurit tuleks järk-järgult vähendada ja selle kohaldamine tuleks lõpetada 2035. aastaks.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14

(14) Veoakudega sõidukid, sealhulgas pistikühendusega hübriidsõidukid ja akutoitega elektrisõidukid, aitavad kaasa maanteetranspordisektori CO₂ heite vähendamisele. Selleks et võita ja suurendada tarbijate usaldust selliste sõidukite vastu, peaksid need olema toimivad ja vastupidavad. Seepärast on oluline nõuda, et veoakud säilitaksid suure osa oma esialgsest võimsusest ka pärast aastaid kestnud kasutust. See on eriti oluline kasutatud elektrisõidukite ostjatele, et tagada sõiduki jätkuv ootuspärane toimimine. Seetõttu tuleks nõuda aku seisundi seireseadmeid kõigi veoakusid kasutavate sõidukite puhul. Lisaks tuleks

(14) Veoakudega sõidukid, sealhulgas pistikühendusega hübriidsõidukid ja akutoitega elektrisõidukid, aitavad kaasa maanteetranspordisektori CO₂ heite vähendamisele. Selleks et võita ja suurendada tarbijate usaldust selliste sõidukite vastu, peaksid need olema toimivad ja vastupidavad. Seepärast on oluline nõuda, et veoakud säilitaksid suure osa oma esialgsest võimsusest ka pärast aastaid kestnud kasutust. See on eriti oluline kasutatud elektrisõidukite ostjatele, et tagada sõiduki jätkuv ootuspärane toimimine. Seetõttu tuleks nõuda aku **sertifitseeritud energiaseisundi (SOCE) ja sertifitseeritud sõiduulatus** seisundi

kehtestada *sõiduautode* akude tööaja minimaalsed tõhususnõuded, võttes arvesse ÜRO üldist tehnilist normi 22⁴⁷.

(SOCR) seireseadmeid kõigi veoakusid kasutavate sõidukite puhul. Lisaks tuleks kehtestada akude tööaja minimaalsed tõhususnõuded, võttes arvesse ÜRO üldist tehnilist normi 22⁴⁷. ***Samuti tuleks ette näha Euroopa teadus- ja arendustegevuse toetus akude tootmiseks, kasutades vähem saastavaid tehnoloogiaid.***

---

⁴⁷ Elektrisõidukisise aku tööaega käsitlev uus ÜRO üldine tehniline norm, ÜRO üldine tehniline norm 22.

---

⁴⁷ Elektrisõidukisise aku tööaega käsitlev uus ÜRO üldine tehniline norm, ÜRO üldine tehniline norm 22.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Sõidukite omavoliline muutmine saastekontrollisüsteemi osade eemaldamiseks või deaktiveerimiseks on tuntud probleem. Selline tegevus põhjustab kontrollimatuid heiteid ja seda tuleks vältida. Läbisõidumõõdiku omavoliline muutmine toob kaasa vale läbisõidunäidu ja takistab sõiduki nõuetekohast kasutuskontrolli. Seetõttu on ***ülimalt oluline tagada*** nende süsteemide ***võimalikult suur*** turvakaitse ***koos turvasertifikaatide ja asjakohase rikkumisvastase kaitsega, tagamaks, et ei saastekontrollisüsteeme ega sõiduki läbisõidumõõdikut ei saaks omavoliliselt muuta.***

Muudatusettepanek

(15) Sõidukite omavoliline muutmine saastekontrollisüsteemi osade eemaldamiseks või deaktiveerimiseks on tuntud probleem. Selline tegevus põhjustab kontrollimatuid heiteid ja seda tuleks vältida ***meetmetega, mis takistavad rikkumisseadmete reklaamimist, müüki ja paigaldamist.*** Läbisõidumõõdiku omavoliline muutmine toob kaasa vale läbisõidunäidu ja takistab sõiduki nõuetekohast kasutuskontrolli, ***nii et liikmesriigid peaksid järgima teiste liikmesriikide eeskujuga ja kehtestama sõiduki läbisõidu registreerimise sõiduki hoolduse või tehnoülevaatuse ajal.*** Seetõttu on oluline, ***et uued sõidukid oleksid konstrueeritud nii, et nende süsteemide turvakaitse oleks asjakohane. Samuti on vaja ette näha tõhus sanktsioonide süsteem autotootjatele, kes toodavad ja/või kasutavad kontrolli-, diagnostika- ja seiresüsteeme, mis muudavad tulemusi, et olla kooskõlas käesoleva õigusaktiga.***

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Sõidukitele paigaldatud andureid kasutatakse juba praegu pardadiagnostikasüsteemi (OBD-süsteemi) abil heitkoguste kõrvalekallete avastamiseks ja nendega seotud remonditööde algatamiseks. ***Praegu kasutusel olev OBD-süsteem ei tuvasta aga rikkeid täpselt ega õigel ajal ega sunni neid ka piisavalt ja õigeaegselt parandama. Selle tulemusena on võimalik, et sõidukid tekitavad heitmeid palju rohkem kui lubatud. Seni OBD-süsteemis kasutatud andureid saab kasutada ka sõidukite heitekäitumise pidevaks jälgimiseks ja kontrollimiseks pardaseiresüsteemi (OBM-süsteemi) abil. Samuti annab OBM kasutajale hoiatuse mootori või saastekontrollisüsteemide remonditööde tegemiseks, kui need on vajalikud. Seepärast on asjakohane nõuda sellise süsteemi paigaldamist ja reguleerida selle tehnilisi nõudeid.***

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Tootjad võivad otsustada toota sõidukeid, mis vastavad ***madalamatele heite piirnormidele*** või ***mille akude tööaeg on käesolevas määruses nõutust parem või mis sisaldavad täiustatud võimalusi, sealhulgas geotarastus ja kohanduvad juhtimisseadmed***. Tarbijatel ja riigi ametiasutustel peaks olema võimalik selliseid sõidukeid asjakohase dokumentatsiooni abil tuvastada. Seepärast tuleks teha kättesaadavaks sõiduki

Muudatusettepanek

(16) Sõidukitele paigaldatud andureid kasutatakse juba praegu pardadiagnostikasüsteemi (OBD-süsteemi) ***ja näidikupaneeli rikkeindikaatori*** abil heitkoguste kõrvalekallete avastamiseks ja nendega seotud remonditööde algatamiseks. ***On*** aga võimalik, et sõidukid tekitavad heitmeid rohkem kui lubatud, ***sõltuvalt sellest, kui kiiresti juhid või käitajad OBD-süsteemi rikkeindikaatori tähist järgivad***. Seni OBD-süsteemis kasutatud ***mõningaid*** andureid saab kasutada ka sõidukite heitekäitumise jälgimiseks ja kontrollimiseks ***ning need võivad aidata parandada OBD-süsteemi funktsionaalsust***. ***Sellistest süsteemidest tulenevad meetmed ei tohi vähendada liiklusohutust ega pürata liikuvust.***

Muudatusettepanek

(17) Tootjad võivad otsustada toota sõidukeid, mis vastavad ***CO₂-neutraalsele kütusele*** või ***millel on suur WLTP-efektiivsus***. Tarbijatel ja riigi ametiasutustel peaks olema võimalik selliseid sõidukeid asjakohase dokumentatsiooni abil tuvastada. Seepärast tuleks teha kättesaadavaks sõiduki keskkonnapass.

keskkonnapass.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) *Kui komisjon teeb ettepaneku registreerida pärast 2035. aastat uusi kergsõidukeid, mis kasutavad üksnes CO₂-neutraalseid kütuseid, väljaspool sõidukite CO₂ normide kohaldamisala, siis tuleb käesolevat määrust liidu õiguse ja liidu kliimanetraalsuse eesmärkide kohaselt muuta, et lisada võimalus anda sellistele sõidukitele tüübikinnitus.*

Muudatusettepanek

(18) *Käesoleva määrusega tuleks ette näha tüübikinnitus üksnes CO₂-neutraalsetel kütustel töötavatele uutele kerg- ja raskeveokitele. Tüübikinnituse jaoks tuleks kehtestada konkreetne sõidukikategooria. Sisepõlemismootoriga sõidukid peaksid olema registreerimiskõlblikud ka pärast 2035. aastat, et võimaldada rangelt tehnoloogiliselt neutraalset lähenemisviisi.*

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Väiketootjate müüdüd sõidukite heide moodustab liidu heitest tühise osa. Seetõttu võib mõnede selliste tootjate suhtes kohaldatavate nõuete puhul olla lubatud mõningane paindlikkus. Seetõttu peaks väiketootjatel olema võimalik asendada tüübikinnituse ajal teatavad katsed vastavustunnistustega, samas kui eriti väikeste tootjate puhul peaks olema lubatud kasutada **juhuslikel tegelikel sõidutsüklitel põhinevaid** laborikatsetusi.

Muudatusettepanek

(19) Väiketootjate müüdüd sõidukite heide moodustab liidu heitest tühise osa. Seetõttu võib mõnede selliste tootjate suhtes kohaldatavate nõuete puhul olla lubatud mõningane paindlikkus. Seetõttu peaks väiketootjatel olema võimalik asendada tüübikinnituse ajal teatavad katsed vastavustunnistustega, samas kui eriti väikeste tootjate puhul peaks olema lubatud kasutada laborikatsetusi **vastavalt käesolevas määruses sätestatud katsemenetlustele. Arvestades, mida nõutakse seoses CO₂ heite eeskirjadega, lükatakse käesoleva määruse kohaldamine väikeste ja eriti väikeste tootjate suhtes edasi ja see kehtib alles kuus aastat pärast asjakohaste teiseste õigusaktide vastuvõtmist.**

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

(21) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused, mis puudutavad järgmist: tootjate kohustused seoses tüübikinnituse ja menetluste, katsete ja meetodikaga, mida tuleb kohaldada vastavustunnistuse, toodangu vastavuse kontrolli, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse kontrolli ja sõiduki keskkonnapassi puhul; sõidukite valikuvõimalused ja nimetused; nõuded, katsed, meetodid ja parandusmeetmed, mis on seotud sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike vastupidavusega ning OBM-süsteemide registreerimis- ja kommunikatsioonisuutlikkusega, sealhulgas mootorsõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli ja tehnõulevaatuse eesmärgil; nõuded ja teave, mida mitmeastmeliste sõidukite tootjad peavad esitama, ning menetlused nende mitmeastmeliste sõidukite CO₂ väärtuse määramiseks; heitealase tüübikinnituse tehnilised elemendid, haldus- ja dokumendinõuded, kontrollid ja ülevaatused ning turujärelevalvekontrollid, samuti aruandekohustused, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja toodangu vastavuse kontrollid; meetodid ja katsed, et i) mõõta summutitoru heitgaase laboris ja maanteel, sealhulgas **juhusliku ja halvima juhtumi** tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsetsükliid, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigu heitkoguste kontrollimiseks; ii) määrata sõiduki CO₂ heidet, kütusekulu ja energiatarbimist, elektrisõiduki sõiduulatust ja mootori

Muudatusettepanek

(21) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused, mis puudutavad järgmist: tootjate kohustused seoses tüübikinnituse ja menetluste, katsete ja meetodikaga, mida tuleb kohaldada vastavustunnistuse, toodangu vastavuse kontrolli, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse kontrolli ja sõiduki keskkonnapassi puhul; sõidukite valikuvõimalused ja nimetused; nõuded, katsed, meetodid ja parandusmeetmed, mis on seotud sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike vastupidavusega ning OBM-süsteemide registreerimis- ja kommunikatsioonisuutlikkusega, sealhulgas mootorsõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli ja tehnõulevaatuse eesmärgil; nõuded ja teave, mida mitmeastmeliste sõidukite tootjad peavad esitama, ning menetlused nende mitmeastmeliste sõidukite CO₂ väärtuse määramiseks; heitealase tüübikinnituse tehnilised elemendid, haldus- ja dokumendinõuded, kontrollid ja ülevaatused ning turujärelevalvekontrollid, samuti aruandekohustused, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja toodangu vastavuse kontrollid; meetodid ja katsed, et mõõta summutitoru heitgaase laboris ja maanteel, sealhulgas **juhuslikud aga statistiliselt olulised** tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsetsükliid, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigu heitkoguste kontrollimiseks; ii) määrata sõiduki CO₂ heidet, kütusekulu ja energiatarbimist, elektrisõiduki sõiduulatust ja mootori

võimsust; iii) esitada käiguvahetuse näidiku spetsifikatsioonid; iv) määrata O₃- ja O₄-kategooria haagiste mõju mootorsõiduki CO₂-le, kütusekulule ja energiatarbimisele, elektrisõiduki sõiduulatusele ja mootori võimsusele; iv) mõõta karteri heitmeid, kütuseaure, piduriheitmeid; v) hinnata vastavust aku tööaja miinimumnõuetele; vi) hinnata kasutusel olevate mootorite ja sõidukite nõuetele vastavust, vastavuskünniseid ja toimivusnõudeid, aga ka vii) katsed ja meetodid andurite toimivuse tagamiseks (OBD ja OBM); viii) meetodid turvameetmete tagamiseks ja hindamiseks; juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite spetsifikatsioonid ja omadused ning meetodid nende nõuetekohase toimimise hindamiseks; ix) meetodid originaal- ja varusaastekontrollisüsteemide nõuetekohase toimimise, tõhususe, regenereerimise ja vastupidavuse hindamiseks; x) turvameetmete tagamise ja hindamise meetodid, sealhulgas haavatavuse hindamine ja omavolilise muutmise vastane kaitse; xi) konkreetsete Euro 7 nimetuste alusel kinnitatud tüüpide nõuetekohase toimimise hindamise meetodid; xii) väiketootjate ja eriti väikeste tootjate heitealaste tüübikinnituste kriteeriumid; xiii) mitmeastmeliste sõidukite kontrolli- ja katsemenetlused; xiv) katseseadmete toimivusnõuded; xv) etalonkütuste tehniline kirjeldus ning xvi) meetodid katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise hindamiseks; xvii) rehvide kulumi mõõtmiseks **ning** xviii) keskkonnapassi vorming, andmed ja keskkonnapassi andmete edastamise viis. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁵⁰.

võimsust; iii) esitada käiguvahetuse näidiku spetsifikatsioonid; iv) määrata O₃- ja O₄-kategooria haagiste mõju mootorsõiduki CO₂-le, kütusekulule ja energiatarbimisele, elektrisõiduki sõiduulatusele ja mootori võimsusele; iv) mõõta karteri heitmeid, kütuseaure ja piduriheitmeid **kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumiga**; v) hinnata vastavust aku tööaja miinimumnõuetele **kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumiga**; vi) hinnata kasutusel olevate mootorite ja sõidukite nõuetele vastavust, vastavuskünniseid ja toimivusnõudeid, aga ka vii) katsed ja meetodid andurite **nõuetekohase** toimivuse tagamiseks OBD ja OBM **jaoks**; viii) meetodid turvameetmete tagamiseks ja hindamiseks; juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite spetsifikatsioonid ja omadused ning meetodid nende nõuetekohase toimimise hindamiseks; ix) meetodid originaal- ja varusaastekontrollisüsteemide nõuetekohase toimimise, tõhususe, regenereerimise ja vastupidavuse hindamiseks; x) turvameetmete tagamise ja hindamise meetodid, sealhulgas haavatavuse hindamine ja omavolilise muutmise vastane kaitse; xi) konkreetsete Euro 7 nimetuste alusel kinnitatud tüüpide nõuetekohase toimimise hindamise meetodid; xii) väiketootjate ja eriti väikeste tootjate heitealaste tüübikinnituste kriteeriumid; xiii) mitmeastmeliste sõidukite kontrolli- ja katsemenetlused; xiv) katseseadmete toimivusnõuded; xv) etalonkütuste tehniline kirjeldus ning xvi) meetodid katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise hindamiseks; xvii) rehvide kulumi mõõtmiseks **kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumiga** xviii) keskkonnapassi vorming, andmed ja keskkonnapassi andmete edastamise viis **ning xix) meetmed, millega selgitatakse selliste katsete kohaldamist, mida tootjad,**

liikmesriigid, kolmandad isikud/komisjon peaksid kasutama esialgse tüübikinnituse, toodangu vastavuse, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ning turujärelevalve puhul. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁵⁰.
Komisjon peaks käesolevas lõikes sätestatud õigusaktid vastu võtma hiljemalt ühe aasta jooksul pärast käesoleva määruse või ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumi jõustumise kuupäeva.

---

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

---

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Selleks et vajaduse korral muuta või täiendada käesoleva määruse vähem olulisi osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad Euro 7 **sõidukite**, pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetel põhinevaid katsetingimusi; **katsetamisnõudeid**, võttes **eelkõige** arvesse tehnilist arengut ja Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmeid; **millega kehtestatakse tootjatele uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevaid sõidukite valikuvõimalusi ja nimetusi, kuid** kehtestatakse **ka** pidurite tekitatud osakeste heite piirnormid ja rehvitüüpide kulumise piirväärtused, samuti akude minimaalsed

Muudatusettepanek

(22) Selleks et vajaduse korral muuta või täiendada käesoleva määruse vähem olulisi osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad Euro 7 pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetel põhinevaid katsetingimusi; **katsetamisnõuete kohaldamist**, võttes arvesse tehnilist arengut ja Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmeid, **kuid vaid selleks, et vähendada protseduuride keerukust**; kehtestatakse pidurite tekitatud osakeste heite piirnormid ja rehvitüüpide kulumise piirväärtused **kooskõlas ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil**

toimivusnõuded *ja vastupidavuse kordajad, mis põhinevad Euro 7 sõidukite katsetamise käigus kogutud andmetel, ning kehtestatakse määratlused ja erieeskirjad väiketootjatele M2-, M3-, N2-, N3-kategooria sõidukite jaoks.* On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

---

⁵¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

(23) Selguse, otstarbekuse ja lihtsustamise huvides tuleks olemasolevad määrused (EÜ) nr 595/2009 ja (EÜ) nr 715/2007 kehtetuks tunnistada ning asendada käesoleva määrusega, kuna mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike heitealase tüübikinnituse õigusnorme on ajakohastatud ning need sisalduvad käesolevas määruses.

väljatöötatud katsemeetodi ja piirväärtustega, samuti akude minimaalsed toimivusnõuded. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist. ***Komisjon peaks käesolevas lõikes sätestatud õigusaktid vastu võtma hiljemalt ühe aasta jooksul pärast käesoleva määruse või ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumi jõustumise kuupäeva.***

---

⁵¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Muudatusettepanek

(23) Selguse, otstarbekuse ja lihtsustamise huvides tuleks olemasolevad määrused (EÜ) nr 595/2009 ja (EÜ) nr 715/2007 kehtetuks tunnistada ning asendada käesoleva määrusega, kuna mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike heitealase tüübikinnituse õigusnorme on ajakohastatud ning need sisalduvad käesolevas määruses, ***välja arvatud***

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) Oluline on anda liikmesriikidele, riiklikele tüübikinnitusasutustele ja ettevõtjatele piisavalt aega, et valmistuda käesoleva määrusega kehtestatud uute eeskirjade kohaldamiseks. Seepärast tuleks kohaldamise alguskuupäev edasi lükata. Kui kergsõidukite puhul peaks kohaldamise alguskuupäev olema **nii vara kui tehniliselt võimalik**, siis raskesõidukite ja haagiste puhul võib kohaldamise alguskuupäev kahe aasta võrra edasi lükkuda, sest raskesõidukite puhul on üleminek heiteta sõidukitele pikem.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 25 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(25) Oluline on anda liikmesriikidele, riiklikele tüübikinnitusasutustele ja ettevõtjatele piisavalt aega, et valmistuda käesoleva määrusega kehtestatud uute eeskirjade kohaldamiseks. Seepärast tuleks kohaldamise alguskuupäev edasi lükata. Kui kergsõidukite puhul peaks kohaldamise alguskuupäev olema **kolm aastat pärast teise õigusakti jõustumise kuupäeva**, siis raskesõidukite ja haagiste puhul võib kohaldamise alguskuupäev kahe aasta võrra edasi lükkuda, sest raskesõidukite puhul on üleminek heiteta **ja vähese heitega** sõidukitele pikem.

(25a) Kehtiva määruse sätteid silmas pidades on äärmiselt oluline võtta arvesse mõju tarbijate käitumisele ja nende suutlikkusele osta ELis toodetud uusi kerg- ja raskesõidukeid; Äärmiselt oluline on lihtsustada juurdepääsu taskukohasele liikuvusele ja piirata võimalikku negatiivset mõju tööhõivele autotööstuses tulevikus. Õigusaktide täitmise tagamisega seotud kulusid ja kohandamiskulusid ei tohiks kanda lõpptarbija ning need ei tohiks ohustada Euroopa autotööstuse konkurentsivõimet.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

(26) Kuna käesoleva määruse eesmärke – kehtestada ühtlustatud õigusnormid M- ja N-kategooria sõidukite ning süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ning selliste sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike heitkoguste turujärelevalve haldusnõuete ja tehniliste nõuete kohta – ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning kuna eesmärkide ulatuse ja mõju tõttu on neid parem saavutada Euroopa Liidu tasandil, võib liit võtta meetmed kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale, kui on vaja nimetatud eesmärkide saavutamiseks,

Muudatusettepanek

(26) Kuna käesoleva määruse eesmärke – kehtestada ühtlustatud õigusnormid M- ja N-kategooria sõidukite ning süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ning selliste sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike heitkoguste turujärelevalve haldusnõuete ja tehniliste nõuete kohta **ning saavutada keskkonna- ja tervisekaitse kõrge tase** – ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning kuna eesmärkide ulatuse ja mõju tõttu on neid parem saavutada Euroopa Liidu tasandil, võib liit võtta meetmed kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale, kui on vaja nimetatud eesmärkide saavutamiseks,

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Käesoleva määrusega kehtestatud tehnilisi nõudeid ja haldusnorme uute rehvide heitealase tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta tuleb käsitleda koos üldise ohutuse määruse (EL) 2019/2144 rehvi tehniliste nõuete ning haldusnormide sätetega.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 2 a (uus)

2a. Käesolevat määrust ei kohaldata nõuete suhtes, mis käsitlevad juba reguleeritud ainete katsetingimusi ja -menetlusi. Kergsõidukite, mootorsõidukite ja mootorite ning raskete kaubaveokite ja busside tüübikinnitusmenetluste suhtes kohaldatakse sõltumatult Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust nr 715/2007 (mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust nr 595/2009 (mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust).

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 2 b (uus)

2b. Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad kergsõidukite ning mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnituse menetluste katsetoodika nõuete kohta, mis käsitlevad uusi reguleeritud aineid, seoses raskete kaubaveokite ja busside heitega. See metoodika peab olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega nr 715/2007 (mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning

sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust) ning kõigi sellega seotud rakendus- ja delegeeritud õigusaktidega ning üksnes laiendama neid määruseid.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 2

Komisjoni ettepanek

(2) „esialgne heitealane tüübikinnitus“ – heitealase tüübikinnitusmenetluse esimene etapp enne seda, kui ametiasutused annavad välja heitealase tüübikinnituse tunnistuse ja sõidukid võetakse tootmisse;

Muudatusettepanek

(2) „esialgne heitealane tüübikinnitus“ – heitealase tüübikinnitusmenetluse esimene etapp enne seda, kui ametiasutused annavad välja heitealase tüübikinnituse tunnistuse ja sõidukid, **osad ning eraldi seadmestikud** võetakse tootmisse;

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 4

Komisjoni ettepanek

(4) „kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus“ – ringluses olevate sõidukitega tehtavad toimingud käesolevas määruses sätestatud vastupidavusnõuete täitmise kontrollimiseks;

Muudatusettepanek

(4) „kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus“ – **käesoleva määruse tähenduses** ringluses olevate sõidukitega tehtavad toimingud käesolevas määruses sätestatud vastupidavusnõuete täitmise kontrollimiseks;

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 7

Komisjoni ettepanek

(7) „summutitoru heitgaasid“ – mootorsõiduki või mootori summutitorust väljuvad heitmed, mis koosnevad kõigist järgmistest elementidest: CO₂, gaasilised,

Muudatusettepanek

(7) „summutitoru heitgaasid“ – mootorsõiduki või mootori summutitorust väljuvad heitmed, mis koosnevad kõigist järgmistest elementidest: CO₂, gaasilised,

tahked *ja vedelad* ühendid ning karteri heitmed;

tahked ühendid ning karteri heitmed;

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 10

Komisjoni ettepanek

(10) „lämmastikoksiidid“ (NO_x) – summutitorust eralduvate **lämmastikoksiidide** summa;

Muudatusettepanek

(10) „lämmastikoksiidid“ (NO_x) – summutitorust eralduvate **NO ja NO₂** summa;

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 11

Komisjoni ettepanek

(11) „tahked osakesed“ (PM) – summutitorust või piduritest eralduvad ja filtrile kogutavad osakesed;

Muudatusettepanek

(11) „tahked osakesed“ (PM) – summutitorust või piduritest eralduvad ja filtrile kogutavad osakesed **kooskõlas käesolevas määruses sätestatud menetlusega**;

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 14

Komisjoni ettepanek

(14) „üle 10 nm läbimõõduga tahkete osakeste arv“ (PN10) – selliste summutitorust või piduritest eralduvate tahkete osakeste koguarv, **mille läbimõõt on vähemalt 10 nm**;

Muudatusettepanek

(14) „10 nm läbimõõduga tahkete osakeste arv“ (PN10) – selliste summutitorust või piduritest eralduvate tahkete osakeste, **mille nominaalne piirväärtus on 10 nm**, koguarv **mõõdetuna käesoleva määruse sätete kohaselt**;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 17

Komisjoni ettepanek

(17) „süsivesinike koguheide“ (THC) – summutitorust eralduv süsivesinike kogusumma;

Muudatusettepanek

(17) „süsivesinike koguheide“ (THC) – summutitorust eralduv süsivesinike kogusumma ***mõõdetuna käesoleva määruse kohaselt***;

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 18

Komisjoni ettepanek

(18) „muud süsivesinikud kui metaan“ (*NHMC*) – summutitorust eralduv muude süsivesinike kui metaani kogusumma;

Muudatusettepanek

(18) „muud süsivesinikud kui metaan“ (*NMHC*) – summutitorust eralduv muude süsivesinike kui metaani kogusumma;

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 24

Komisjoni ettepanek

(24) „sõiduki energiatarbimise arvutamise vahend“ (VECTO) – simulatsioonivahend, mida kasutatakse raskesõidukite CO₂ heite, kütusekulu, elektrienergia tarbimise ja elektrisõiduki sõiduulatuse määramiseks;
„energiatarbimine“ – sõiduki kõigi jõuallikate elektrienergia tarbimine;

Muudatusettepanek

(24) „sõiduki energiatarbimise arvutamise vahend“ (VECTO) – simulatsioonivahend, mida kasutatakse raskesõidukite CO₂ heite, kütusekulu, elektrienergia tarbimise ja elektrisõiduki sõiduulatuse määramiseks;

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 24 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(24a) „energiatarbimine“ – sõiduki kõigi

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 28**

Komisjoni ettepanek

(28) „piduri tekitatud osakeste heide“ –
*sõiduki pidurisüsteemist eralduvad
osakesed;*

Muudatusettepanek

(28) „piduri tekitatud osakeste heide“ –
*määratletud koosõlas ÜRO ülemaailmse
sõidukieeskirjade ühtlustamise
foorumiga;*

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 29**

Komisjoni ettepanek

(29) „rehvi kulum“ – *rehvi kulumise
tõttu rehvist kaduma läinud ja keskkonda
paisatud materjali mass;*

Muudatusettepanek

(29) „rehvi kulum“ – *määratletud
koosõlas ÜRO ülemaailmse
sõidukieeskirjade ühtlustamise
foorumiga;*

Muudatusettepanek 45

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 34**

Komisjoni ettepanek

(34) „originaal-
saastekontrollisüsteemid“ –
saastekontrollisüsteem või selliste
süsteemide koost, mille suhtes on
asjaomasele sõidukile antud tüübikinnitus;

Muudatusettepanek

(34) „originaal-
saastekontrollisüsteemid“ –
saastekontrollisüsteem või selliste
süsteemide koost, mille suhtes on
asjaomasele sõidukile antud tüübikinnitus
*ja mis on paigaldatud sõidukisse selle
esmise registreerimise kuupäeval;*

Muudatusettepanek 46

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 36**

Komisjoni ettepanek

(36) „kohanduv kontrollifunktsioon“ – süsteem, mis kohandab mootorit, saastekontrollisüsteeme või muid sõiduki parameetreid, et parandada kütusekulu või energiatarbimist ning saastekontrollisüsteemi tõhusust sõiduki eeldatava kasutuse alusel;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 47

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 37**

Komisjoni ettepanek

(37) „pardadiagnostikasüsteem“ (OBD) – süsteem, mis suudab genereerida sõiduki pardadiagnostika (OBD) teavet, nagu on määratletud määruse (EL) 2018/858 artikli 3 punktis 49, ning mis suudab edastada seda teavet OBD-pordi kaudu ja üle õhu;

Muudatusettepanek

(37) „pardadiagnostikasüsteem“ (OBD) – käesoleva määruse kontekstis sõidukisisene süsteem, mis suudab tuvastada jälgitavate heitekontrollisüsteemide rikkeid, teha arvutimälli salvestatud veakoodide abil kindlaks rikke tõenäolise asukoha ning teatama sellest häiresüsteemi abil, ning mis suudab edastada seda teavet OBD-pordi kaudu ja tehnoülevaatusel, tehnilise kontrolli ning meeldetuletusprotseduuride jaoks;

Muudatusettepanek 48

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 38**

Komisjoni ettepanek

(38) „pardaseiresüsteem“ (OBM) – sõiduki pardal olev süsteem, mis on võimeline tuvastama heitkoguste ületamist või seda, kui sõiduk on heitevabas režiimis (kui see on asjakohane), ning mis võimaldab sõidukisse salvestatud teabe

Muudatusettepanek

(38) „pardaseiresüsteem“ (OBM) – sõiduki pardal olev süsteem, mis on võimeline jälgima heitkoguseid OBM-mõõtmise lubatud kõrvalekalde alusel ning suudab edastada seda teavet OBD-pordi kaudu ja tehnoülevaatusel ning

abil anda märku selliste piirtasemete ületamisest ning edastada seda teavet OBD-pordi kaudu ja üle õhu;

tehnilise kontrolli jaoks;

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 39

Komisjoni ettepanek

(39) „kütusekulu ja energiatarbimise pardamõõteseade“ (OBFCM) – mis tahes tark- või riistvara, mis mõõdab ja kasutab sõiduki, mootori, kütuse või elektrienergia ning kasuliku koormuse/massi parameetreid, et määrata kindlaks kütusekulu ja energiatarbimise andmeid ning muid sõiduki kütusekulu või energiatarbimise ja energiatõhususe määramiseks vajalikke parameetreid ning salvestada need sõidukis;

Muudatusettepanek

(39) „kütusekulu ja energiatarbimise pardamõõteseade“ (OBFCM) – mis tahes tark- või riistvara, mis mõõdab ja kasutab sõiduki, mootori, kütuse või elektrienergia ning kasuliku koormuse/massi parameetreid, et määrata kindlaks kütusekulu ja energiatarbimise andmeid ning muid sõiduki kütusekulu või energiatarbimise ja energiatõhususe määramiseks vajalikke parameetreid ning salvestada need sõidukis, **samuti tehnoülevaatuse eesmärgil;**

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 39 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(39a) „meeldetuletusmeetmed“ – kõik meetmed pärast korduvat heitkoguste ületamist, mida jälgib OBM-süsteem; need meetmed hõlmavad sõiduhoiatussüsteemi, heite iseparanemist, teabe edastamist tehnoülevaatusasutusele, kuid ei tohi hõlmata liiklusohutust vähendavaid või liikuvust piiravaid meetmeid;

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 42

Komisjoni ettepanek

(42) „tegelikus liikluses tekkivad heitkogused“ – sõiduki heide tavapära­stes sõidutingimustes ja laiendatud tingimustes, nagu on sätestatud *III lisa tabelites 1 ja 2*;

Muudatusettepanek

(42) „tegelikus liikluses tekkivad heitkogused“ – sõiduki heide tavapära­stes sõidutingimustes ja *maksimaalselt ühes* laiendatud tingimustes *samal ajal*, nagu on sätestatud *määruse (EL) nr 2017/1151 ja määruse (EL) nr 582/2011 asjakohastes lisades ning määruse (EU) nr 595/2009 artiklis 4*;

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 57 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(57a) „CO₂-neutraalset kütust kasutatav sõiduk“ – kerg- või raskesõiduk, mis on varustatud ainult CO₂-neutraalsel kütusel töötava sise­põlemismootoriga;

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 57 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(57b) „CO₂-neutraalne kütus“ – kõik kütused, mis saavutavad tasakaalu olelusringi CO₂ heitkoguste ja nende eemaldamise vahel ning ei tekita seega heite netokogust ega CO₂ jalajälge ning mis vastavad innovatsioonipõhimõttele, tehnoloogilisele neutraalsusele ja kestlikkuskriteeriumidele, mis on sätestatud direktiivis 2018/2001 ja sellega seotud delegeeritud õigusaktides.

Muudatusettepanek 54

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 57 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(57c) „CO₂ heite korrigeerimistegur“ – tegur, mille puhul kohaldatakse nõuetele vastavuse hindamiseks sõidukite summutitoru CO₂ heite suhtes korrigeerimist, et kajastada kasvuhoonegaaside heitkoguste mahukust ning CO₂-neutraalsete kütuste osakaalu;

Muudatusettepanek 55

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 58**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(58) „geotarastustehnoloogia“ – tehnoloogia, mis ei võimalda hübriidsõidukil töötada sisepõlemismootoriga (st heitevaba režiimi võimaldamiseks), kui see sõidab teatavas geograafilises piirkonnas;

välja jäetud

Muudatusettepanek 56

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 61**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(61) „rattavõimsus“ – sõiduki ratastel mõõdetud ja sõiduki liikumapanemiseks kasutatav võimsus;

(61) „rattavõimsus“ – käesoleva määruse kohaselt kindlaksmääratud võimsus, mis antakse sõiduki rattakilpidele ja mida kasutatakse sõiduki liikumapanemiseks;

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 62**

Komisjoni ettepanek

(62) „võimsuse ja massi suhe“ –
nimivõimsuse ja **töökorras sõiduki massi**
suhe;

Muudatusettepanek 58

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 67**

Komisjoni ettepanek

(67) „heitevaba sõiduulatus“ –
maksimaalne vahemaa, mille **heiteta**
sõiduk võib läbida kuni veoaku või
kütusepaagi tühenemiseni, mis
täiselektrisõidukite puhul vastab
elektrisõiduki sõiduulatusele;

Muudatusettepanek 59

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 69**

Komisjoni ettepanek

(69) „aku tööaeg“ – veoaku tööaeg,
mõõdetuna selle seisundi alusel;

Muudatusettepanek 60

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 70**

Komisjoni ettepanek

(70) „seisund“ – sõiduki või veoaku
konkreetsel toimivusnäitaja mõõdetud või
hinnanguline seisund selle kasutusea
teatavas punktis, väljendatuna protsentides

Muudatusettepanek

(62) „võimsuse ja massi suhe“ –
nimivõimsuse ja **määruse (EL) 2021/535**
II lisas määratletud täismassi suhe;

Muudatusettepanek

(67) „heitevaba sõiduulatus“ –
maksimaalne vahemaa, mille **heitevabas**
režiimis sõiduk võib läbida kuni veoaku
või kütusepaagi tühenemiseni, mis
täiselektrisõidukite puhul vastab
elektrisõiduki sõiduulatusele;

Muudatusettepanek

(69) „**sõidukisese** aku tööaeg“ –
veoaku tööaeg, mõõdetuna selle
sertifitseeritud energiaseisundi ja
sertifitseeritud sõiduulatuse seisundi
alusel;

Muudatusettepanek

(70) „**sertifitseeritud sõiduulatuse**
seisund“ **ja „sertifitseeritud**
energiaseisund“ – sõiduki (**elektrisõiduki**
sõiduulatus) või veoaku (**energia**)

sertifitseerimisel või uue sõiduki puhul kindlaksmääratud toimivuse suhtes;

konkreetse toimivusnäitaja mõõdetud või hinnanguline seisund selle kasutusea teatavas punktis, väljendatuna protsentides sertifitseerimisel või uue sõiduki puhul kindlaksmääratud toimivuse suhtes;

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 71

Komisjoni ettepanek

(71) „sõiduki keskkonnapass“ – paberil ja digitaalselt vormistatud dokument, mis sisaldab teavet sõiduki keskkonnatoime kohta registreerimise hetkel, ***sealhulgas saasteainete heite piirnormide, CO₂ heite, kütusekulu, energiatarbimise, elektrisõiduki sõiduulatus ja mootori võimsuse, aku tööaja ja muude seonduvate väärtuste kohta;***

Muudatusettepanek

(71) „sõiduki keskkonnapass“ – paberil ja digitaalselt vormistatud ***ajakohane*** dokument, mis sisaldab teavet sõiduki keskkonnatoime kohta registreerimise hetkel ***ning kogu selle kasutusea vältel. Sõiduki keskkonnapassis on esitatud saasteainete heite piirnormid, CO₂ heide, kütusekulu, energiatarbimine, elektrisõiduki sõiduulatus ja mootori võimsus, aku tööaeg ja seisund ning muud seonduvad väärtused;***

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 75

Komisjoni ettepanek

(75) „vastavustunnistus“ – tootja deklaratsioon selle kohta, et konkreetne sõidukitüüp või -rühm, osa või eraldi seadmestik vastab käesoleva määruse nõuetele;

Muudatusettepanek

(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 75 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(75a) „tavakasutus“ – tavaline sõiduki juhtimise, tankimise ja hooldamise viis;

Muudatusettepanek 64

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 77**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(77) „talverehv“ – rehv, mille turvise muster, koostis või struktuur on eelkõige ette nähtud saavutama lumeoludes paremaid tulemusi kui tavarehv, pidades silmas rehvi suutlikkust alustada või säilitada sõiduki liikumist;

välja jäetud

Muudatusettepanek 65

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 78**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(78) „eriotstarbeline rehv“ – segakasutuseks (nii maanteel kui ka maastikul) ja muuks erikasutuseks ettenähtud rehv. Need rehvid on peamiselt konstrueeritud selleks, et parandada sõiduki liikumahakkamist või liikumist maastikul.

välja jäetud

Muudatusettepanek 66

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Tootjad tagavad, et nende toodetavad uued sõidukid, mida liidus müüakse, registreeritakse või kasutusele

1. Tootjad tagavad, et nende **pärast artiklis 20 sätestatud kuupäevi** toodetavad uued sõidukid, mida liidus müüakse,

võetakse, saavad tüübikinnituse vastavalt käesolevale määrusele. Tootjad tagavad, et **nende toodetavad** tüübikinnitust vajavad uued osad või eraldi seadmestikud, sealhulgas mootorid, veoakud, pidurisüsteemid ja varusaastekontrollisüsteemid, **mida liidus müüakse või kasutusele võetakse**, saavad tüübikinnituse kooskõlas käesoleva määrusega.

registreeritakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse vastavalt käesolevale määrusele. Tootjad tagavad, et tüübikinnitust vajavad uued osad või eraldi seadmestikud, sealhulgas mootorid, veoakud, pidurisüsteemid ja varusaastekontrollisüsteemid, **mis on mõeldud lõikes 1 nimetatud sõidukitele**, saavad tüübikinnituse kooskõlas käesoleva määrusega, **sealhulgas vastavad I lisa sätestatud heite piirnormidele ning III lisa sätestatud tingimustele uute ainete puhul ning määruse (EL) 2017/1151, määruse (EL) 582/2011 ja määruse (EÜ) 595/2009 artiklis 4 sätestatud asjakohastele lisadele juba reguleeritud ainete puhul.**

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tootjad on kohustatud projekteerima, ehitama ja monteerima sõidukeid nii, et need vastaksid käesolevale määrusele, sealhulgas vastaksid I lisa sätestatud heite piirnormidele ja peaksid kinni **vastavustunnistuses ja tüübikinnitusdokumentides deklareeritud väärtustest** sõiduki kasutusea **jooksul**, nagu on sätestatud IV lisa tabelis 1. Neid sõidukeid nimetatakse Euro 7 sõidukiteks.

Muudatusettepanek

2. Tootjad on kohustatud projekteerima, ehitama ja monteerima sõidukeid nii, et need vastaksid käesolevale määrusele, sealhulgas vastaksid I lisa sätestatud heite piirnormidele ja **III lisa tingimustele uute ainete puhul ning määruse (EL) 2017/1151, määruse (EL) 582/2011 ja määruse (EÜ) 595/2009 artiklis 4 sätestatud asjakohastele lisadele juba reguleeritud ainete puhul ning** peaksid kinni sõiduki kasutusea **tüübikinnitusdokumentidest**, nagu on sätestatud IV lisa tabelis 1. Neid sõidukeid nimetatakse Euro 7 sõidukiteks.

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Heite piinormidele vastavuse kontrollimisel, kui katse tehakse laiendatud sõidutingimustes, jagatakse heitkogused **III lisas** sätestatud laiendatud sõidujagajaga.

Muudatusettepanek

Heite piinormidele vastavuse kontrollimisel, kui katse tehakse **maksimaalselt ühes** laiendatud sõidutingimuses **samal ajal**, jagatakse heitkogused **määruse (EL) 2017/1151 ja määruse (EL) 582/2011 asjakohastes lisades ning määruse (EÜ) 595/2009 artiklis 4** sätestatud laiendatud sõidujagajaga.

Muudatusettepanek 69

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Tootjad projekteerivad ja ehitavad osi või eraldi seadmestikke, sealhulgas mootoreid, veoakusid, pidurisüsteeme ja varu-saastekontrollisüsteeme nii, et need vastaksid käesoleva määruse nõuetele, sealhulgas I lisas sätestatud heite piinormidele.

Muudatusettepanek

4. Tootjad projekteerivad ja ehitavad **Euro 7 sõidukitele paigaldatavaid** osi või eraldi seadmestikke, sealhulgas mootoreid, veoakusid, pidurisüsteeme ja varu-saastekontrollisüsteeme nii, et need vastaksid käesoleva määruse nõuetele, sealhulgas I lisas sätestatud heite piinormidele **ja III lisas sätestatud uute ainete katsetingimustele ning määruse (EL) 2017/1151 ja määruse (EL) 582/2011 asjaomastes lisades ning määruse (EÜ) 595/2009 artiklis 4 juba reguleeritud ainete katsetingimustele.**

Muudatusettepanek 70

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

5. Tootjad ei projekteeri, ehita ega pane kokku katkestusseadmete või katkestusstrateegiatega sõidukeid.

Muudatusettepanek

5. Tootjad ei projekteeri, ehita ega pane kokku katkestusseadmete või katkestusstrateegiatega sõidukeid, **samuti ei tee seda originaalvarustuse tarnijad, kes tarnivad tootjatele osi ja komponente,**

Muudatusettepanek 71

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) *pardadiagnostikasüsteemid, mis on võimelised tuvastama heitkoguste ületamist põhjustavaid süsteemihäireid, et hõlbustada nende parandamist;*

Muudatusettepanek

(a) *pardadiagnostikasüsteem;*

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) *OBM-süsteemid, mis on võimelised tuvastama heite piirnorme ületavaid heitkoguseid, mis on tingitud rikest, seadmete edasisest lagunemisest või muudest heitkoguseid suurendavatest olukordadest;*

Muudatusettepanek

(b) *pardaseiresüsteem, välja arvatud väiketootjad ja eriti väikesed tootjad;*

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) *OBFCM-seade, mis jälgib nende tegelikku kütusekulu ja energiatarbimist ning muid asjakohaseid parameetreid, nagu kasulik koormus/mass, mida on vaja nende tegeliku kütuse- ja energiatõhususe kindlaksmääramiseks;*

Muudatusettepanek

(c) *energiakulumõõdik;*

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) *veoakude ja heitesüsteemide seisundi seire seadmed;*

Muudatusettepanek

(d) *sertifitseeritud energiaseisundi ja sertifitseeritud sõiduulatuse seisundi süsteemid:*

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) seadmed, mis edastavad sõidukite genereeritud andmeid, mida kasutatakse käesoleva määruse järgimiseks, ja OBFCM-andmeid perioodilisteks tehnöülevaatusteks ja liiklevate sõidukite tehnokontrolliks *üle õhu* ning suhtluseks laadimistaristu ja statsionaarsete energiasüsteemidega, mis on võimelised toetama aruka ja kahesuunalise laadimise funktsioone.

Muudatusettepanek

(g) seadmed, mis edastavad sõidukite genereeritud andmeid, *koos tüübikinnituse numbri ja tüübikinnituse variandiga*, mida kasutatakse käesoleva määruse järgimiseks, ja OBFCM-andmeid perioodilisteks tehnöülevaatusteks ja liiklevate sõidukite tehnokontrolliks [...] ning suhtluseks laadimistaristu ja statsionaarsete energiasüsteemidega, mis on võimelised toetama aruka ja kahesuunalise laadimise funktsioone, *samuti kolmandate isikute poolseks teenuste osutamiseks sõiduki kasutajale, et parandada sõiduki kasutust, piirata sõiduki energiakulu, heidet või pikendada kasutatava aku kasutusiga.*

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Tootja peab hoidma ära võimaluse lõikes 7 nimetatud nõrkusi ära kasutada. Kui selline nõrkus leitakse, *kõrvaldab* tootja nõrkuse tarkvarauuenduse või muude asjakohaste vahendite abil.

Muudatusettepanek

8. Tootja peab hoidma ära võimaluse lõikes 7 nimetatud nõrkusi ära kasutada, *tuginedes tüübikinnituse andmise ajal uusimale tehnoloogiale*. Kui selline nõrkus leitakse, *võtab* tootja *meetmeid* nõrkuse

kõrvaldamiseks tarkvarauuenduse või muude asjakohaste vahendite abil.

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 10**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

10. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu üksikasjalikud eeskirjad menetluste, katsete ja meetodite kohta, et kontrollida vastavust lõigetes 1–9 sätestatud nõuetele. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

välja jäetud

Muudatusettepanek 78

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Tootjad võivad nimetada oma toodetavaid sõidukeid Euro 7+ sõidukiteks, kui need sõidukid vastavad järgmistele nõuetele:

välja jäetud

(a) sise põlemismootoriga sõidukite ja välise laadimiseta hübriidelektrisõidukite puhul deklareerides, et need vastavad vähemalt 20 % madalamatele heite piirnormidele, kui on sätestatud I lisa gaasilistele saasteainetele, ja ühe suurusjärgu väiksematele heite piirnormidele tahkete osakeste arvu puhul;

(b) välise laadimisega hübriidelektrisõidukite puhul deklareerides, et need vastavad vähemalt 20 % madalamatele heite piirnormidele, kui on sätestatud I lisa gaasilistele saasteainetele, ühe suurusjärgu väiksematele heite piirnormidele tahkete

osakeste arvu puhul ja et aku tööaeg on vähemalt 10 protsendipunkti pikem kui II lisas sätestatud nõuded;

(c) täiselektrisõidukite puhul deklareerides, et aku tööaeg on vähemalt 10 protsendipunkti pikem kui II lisas sätestatud nõuded.

Muudatusettepanek 79

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Tootjad võivad nimetada sõidukeid Euro 7 NF sõidukiks, kui need sõidukid kasutavad CO₂-neutraalset kütust kas ainult või tavapärase ja CO₂-neutraalse kütuse seguna kogu sõiduki kasutusaja jooksul. Üksnes CO₂-neutraalsete kütuste kasutamise korral loetakse CO₂ heide nulliks määruse [autode ja kaubikute CO₂ heitenormid] ja määruse [raskesõidukite CO₂ heitenormid] kohaldamisel. Tavapärase ja CO₂-neutraalsete kütuste segu kasutamise korral reguleeritakse CO₂ heidet määruse [autode ja kaubikute CO₂ heitenormid] ja määruse [raskesõidukite CO₂ heitenormid] kohaldamisel CO₂ heite korrigeerimisteguriga.

Muudatusettepanek 80

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Nende sõidukite vastavust lõike 1 nõuetele kontrollitakse deklareeritud väärtuste alusel.

välja jäetud

Muudatusettepanek 81

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Tootjad võivad nimetada täiselektrisõidukeid Euro 7E sõidukiteks, kui need sõidukid on samaväärseks tunnistatud WLTP-efektiivsusega vahemikus 0–160 Wh/km.

Muudatusettepanek 82

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Tootjad võivad nimetada sõidukeid Euro 7A sõidukiteks, kui need sõidukid on varustatud kohanduvate kontrollifunktsioonidega. Kohanduvate kontrollifunktsioonide kasutamist tõendatakse tüübikinnitusasutustele tüübikinnituse ajal ja kontrollitakse sõiduki kasutusea jooksul vastavalt IV lisa tabelile 1.

välja jäetud

Muudatusettepanek 83

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Tootjad võivad nimetada sõidukeid Euro 7G sõidukiteks, kui need sõidukid on varustatud geotarastustehnoloogiatega sisepõlemismootoriga. Tootja paigaldab nendele sõidukitele juhi hoiatamise süsteemi, et teavitada kasutajat sellest, kui veoakud on peaaegu tühjad, ja peatada sõiduk, kui sõidukit ei laeta 5 km jooksul alates esimesest hoiatusest, kui sõiduk on heitevabal režiimil. Selliste

välja jäetud

*geotarastustehnoloogiate rakendamist
võib kontrollida sõiduki kasutusea
jooksul.*

Muudatusettepanek 84

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Tootjad võivad ehitada sõidukeid, milles on ühendatud kaks või enam lõigetes 1, 2 või 3 nimetatud omadust, ning nimetada neid sümbolite ja tähtede kombinatsiooniga, nagu Euro 7+A, Euro 7+G, Euro 7+AG või Euro 7AG sõidukid.

välja jäetud

Muudatusettepanek 85

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6. Tootja taotlusel võib tüübikinnitusasutus anda N_2 -kategooria sõidukitele, mille täismass on 3,5–4,0 tonni ja mis pärinevad N_1 sõidukitüübist, N_1 sõidukitüübi heitealase tüübikinnituse. Selliseid sõidukeid nimetatakse Euro 7ext sõidukiteks.

välja jäetud

Muudatusettepanek 86

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu üksikasjalikud eeskirjad menetluste, katsete ja meetodite kohta, mille kohaselt kontrollitakse vastavust lõigetes 1–6 sätestatud nõuetele. Rakendusaktid

välja jäetud

*võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes
2 nimetatud kontrollimenetlusega.*

Muudatusettepanek 87

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Tootjad tagavad, et nende toodetavad sõidukid, mida müüakse või mis registreeritakse või võetakse kasutusele liidus, vastavad I lisa sätestatud heite piirnormidele, kui neid kasutatakse III lisa sätestatud tavapärastes ja laiendatud sõidutingimustes, sõiduki kogu kasutusea jooksul, mis on sätestatud IV lisa tabelis 1, ning et need vastavad ka II lisa sätestatud aku tööaja tõhususe miinimumnõuetele.

Muudatusettepanek

1. Tootjad tagavad, et nende ***pärast artiklis 20 sätestatud kuupäevi*** toodetavad sõidukid, mida müüakse või mis registreeritakse või võetakse kasutusele liidus, vastavad I lisa sätestatud heite piirnormidele, kui neid kasutatakse III lisa sätestatud ***uute reguleeritud ainete puhul ning määruse (EL) 2017/1151 ja määruse (EL) 582/2011 asjakohastes lisades ning määruse (EÜ) 595/2009 artiklis 4 juba reguleeritud ainete puhul ning järgitakse sõiduki tavakasutust***, sõiduki kogu kasutusea jooksul, mis on sätestatud IV lisa tabelis 1, ning et need vastavad ka II lisa sätestatud aku tööaja tõhususe miinimumnõuetele.

Muudatusettepanek 88

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Tootjad tagavad, et ***need sõidukid vastavad*** käesoleva määruse sätete kohaselt deklareeritud CO₂ heite, kütusekulu ja energiatarbimise ning energiatõhususe väärtustele sõiduki kasutusea jooksul, nagu on sätestatud IV lisa tabelis 1.

Muudatusettepanek

2. Tootjad tagavad, et ***sõidukite tehnoloogiline konstruktsioon vastab*** käesoleva määruse sätete kohaselt deklareeritud CO₂ heite, kütusekulu ja energiatarbimise ning energiatõhususe väärtustele sõiduki kasutusea jooksul, nagu on sätestatud IV lisa tabelis 1, ***sõiduki tavakasutuse korral***.

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Tootjad tagavad, et nendele sõidukitele paigaldatud **OBFCM-, OBD- ja OBM-seadmed** ning rikkumisvastased meetmed vastavad **käesoleva määruse sätetele nii kaua, kui sõiduk on kasutusel.**

Muudatusettepanek

3. Tootjad tagavad, et nendele sõidukitele paigaldatud **OBFCM-seade, pardadiagnostikasüsteem ja pardaseiresüsteem** ning rikkumisvastased meetmed **ei ole deaktiveeritud ning vastavad IV lisa tabelis 1 esitatud sätetele.**

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 6 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

6. OBM-süsteemid, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad võimaldama **kõike järgmist:**

Muudatusettepanek

6. OBM-süsteemid, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad võimaldama:

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 6 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) kõigi heitkoguste ületamise juhtude ulatuse ja kestuse registreerimine;

Muudatusettepanek

(a) kõigi heitkoguste ületamise juhtude ulatuse ja kestuse registreerimine **vastavalt käesolevale määrusele;**

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 6 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) sõiduki heitekäitumise andmete, sealhulgas saasteainete andurite ja heitgaasivoo andmete edastamine OBD-

Muudatusettepanek

(b) sõiduki heitekäitumise **asjaomaste** andmete, sealhulgas saasteainete andurite ja heitgaasivoo andmete edastamine OBD-

pordi kaudu **ja üle õhu**, sealhulgas tehnoulevaatuse ja liiklevate sõidukite tehnokontrolli tarbeks^{55, 56};

---

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/47/EL, milles käsitletakse liidus liiklevate tarbesõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 134).

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/45/EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnoulevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 129).

pordi kaudu, sealhulgas tehnoulevaatuse ja liiklevate sõidukite tehnokontrolli tarbeks^{55, 56};

---

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/47/EL, milles käsitletakse liidus liiklevate tarbesõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 134).

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/45/EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnoulevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 129).

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 6 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) sõiduki parandamise algatamine, kui juhi hoiatamise süsteem annab märku oluliselt ülemäärasesest heitest.

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. OBFCM-seadmed, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad suutma edastada salvestatud sõidukiandmeid pardadiagnostikaseadme pordi kaudu **ja õhu teel**.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

7. OBFCM-seadmed, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad suutma edastada **seaduses ettenähtud, vajalikke ja asjakohaseid** salvestatud sõidukiandmeid pardadiagnostikaseadme pordi kaudu **, järgides määruse (EL) 2016/679 sätteid**.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike puhul, mis kujutavad endast tõsist ohtu või ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, **võtavad tootjad viivitamata** vajalikud parandusmeetmed, sealhulgas vajaduse korral nende sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike remont või muutmine, et tagada vastavus käesolevale määrusele. Tootjad või muud ettevõtjad kõrvaldavad toote turult või kutsuvad selle vajaduse korral tagasi. Tootja teavitab viivitamata tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust, esitades asjakohased üksikasjad nõuetele mittevastavuse kohta.

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

9. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu üksikasjalikud eeskirjad lõigetes 1–8 osutatud kohustustega seotud nõuete, katsete, meetodite ja parandusmeetmete kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 97

Muudatusettepanek

8. **Kooskõlas käesoleva määrusega toodetud** sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike puhul, mis kujutavad endast tõsist ohtu või ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, **saavad tootjad rakendusaktide protsessi ja ajakavade kohaselt juhised, kuidas võtta kooskõlas vastavates rakendusaktides ja delegeeritud õigusaktides sätestatud korraga** vajalikud parandusmeetmed, sealhulgas vajaduse korral nende sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike remont või muutmine, et tagada vastavus käesolevale määrusele. Tootjad või muud ettevõtjad kõrvaldavad toote turult või kutsuvad selle vajaduse korral tagasi. Tootja teavitab viivitamata tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust, esitades asjakohased üksikasjad nõuetele mittevastavuse kohta.

Muudatusettepanek

9. Komisjon võtab **hiljemalt ühe aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast** rakendusaktidega vastu üksikasjalikud eeskirjad lõigetes 1–8 osutatud kohustustega seotud nõuete, katsete, meetodite ja parandusmeetmete kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste, CO₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimise, pardadiagnostikaseadme, OBMi, heite ja aku tööaja, pideva või perioodilise regenereerimise, rikkumisvastaste ja karterinõuete kohta, nagu on sätestatud V lisas. ***Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse kohanduvate juhtimiseseadmete ja geotarastusvõimaluste kasutamise kohta, kui tootja valib need võimalused.***

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tootjad annavad igale sõidukile välja keskkonnapassi ning esitavad selle koos sõidukiga sõiduki ostjale, võttes asjakohased andmed sellistest allikatest nagu vastavustunnistus ja tüübikinnitusdokumendid. Tootja tagab, et keskkonnapassi andmed on sõiduki elektroonilistes süsteemides kuvamiseks kättesaadavad ja neid saab edastada pardaarvutilt välisarvutile.

Muudatusettepanek

2. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste, CO₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimise, pardadiagnostikaseadme, OBMi, heite ja aku tööaja, pideva või perioodilise regenereerimise, rikkumisvastaste ja karterinõuete kohta, nagu on sätestatud V lisas.

Muudatusettepanek

4. Tootjad annavad igale sõidukile välja keskkonnapassi, ***esitavad selle kohta tarbijatele müügikohas teavet***, ning esitavad selle koos sõidukiga sõiduki ostjale, võttes asjakohased andmed sellistest allikatest nagu vastavustunnistus ja tüübikinnitusdokumendid. ***Tootjad ajakohastavad sõiduki keskkonnapassi pärast kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuskontrolle, nii et märgitud on selle määruse artiklis 3 (71) mainitud teave ajakohastatud väärtused. Määruse 2018/858 ja direktiivi 2014/45/EL kohaselt lubavad tootjad pädevatel asutustel ja ülevaatuspunktidel sõiduki keskkonnapassi ajakohastada sõiduki OBD-pordist ja OBFCM-seadmest pärit täpsete andmetega.*** Tootja tagab, et keskkonnapassi andmed on sõiduki elektroonilistes süsteemides kuvamiseks

kättesaadavad ja neid saab edastada
pardaarvutilt välisarvutile.

Muudatusettepanek 99

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse lõigete 1–4 kohased katsed ja vastavuskontrollid ning heitealase tüübikinnituse, toodangu vastavuse, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse, vastavustunnistuse ja keskkonnapassiga seotud menetlused. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

välja jäetud

Muudatusettepanek 100

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Kõigi uute kergsõidukite korral, mille puhul on võimalik tõendada, et need töötavad üksnes sellistel kütustel, mis ei ole praegu kaubanduslikult kättesaadavad, viib komisjon läbi täieliku mõjuhinnangu, enne kui kaalub, kas esitada seadusandlik ettepanek, millega kehtestatakse lõigete 1–4 kohased katsed ja vastavuskontrollid ning asjakohaste teemadega seotud menetlused.

Muudatusettepanek 101

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Erieeskirjad väiketootjatele

Muudatusettepanek 102

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Mis puudutab saasteainete heidet, siis võivad väiketootjad asendada V lisa tabelites 1, 3, 5, 7 ja 9 sätestatud katsed vastavustunnistustega. Väiketootjate ehitatud ja turule lastud sõidukite nõuetele vastavust võib katsetada kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve raames vastavalt V lisa tabelitele 2, 4, 6, 8 ja 10. V lisa sätestatud toodangu vastavuse katsed ei ole nõutavad. Artikli 4 lõike 4 punkti b väiketootjate suhtes ei kohaldata.

Muudatusettepanek 103

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Eriti väikesed tootjad peavad **järgima** kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve eesmärgil juhuslikel tegelikel sõidutsüklitel põhinevate laborikatsete puhul I lisa sätestatud heite **piirnorme**.

Muudatusettepanek 104

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1**

Muudatusettepanek

Erieeskirjad väiketootjatele **ja eriti väikestele tootjatele**

Muudatusettepanek

1. Mis puudutab saasteainete heidet, siis võivad väiketootjad **ja eriti väikesed tootjad** asendada V lisa tabelites 1, 3, 5, 7 ja 9 sätestatud katsed vastavustunnistustega. Väiketootjate ehitatud ja turule lastud sõidukite nõuetele vastavust võib katsetada kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve raames vastavalt V lisa tabelitele 2, 4, 6, 8 ja 10. V lisa sätestatud toodangu vastavuse katsed ei ole nõutavad. Artikli 4 lõike 6 punkti b väiketootjate **ja eriti väikeste tootjate** suhtes ei kohaldata.

Muudatusettepanek

2. Eriti väikesed tootjad peavad **tõendama** kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve eesmärgil juhuslikel tegelikel sõidutsüklitel põhinevate laborikatsete puhul I lisa sätestatud heite **piirnormidele vastavust**.

Komisjoni ettepanek

1. Mitmeastmelise tüübikinnituse korral vastutavad heitealase tüübikinnituse eest teise või järgnevate astmete tootjad, kui nad muudavad sõiduki mis tahes osa, mis eelmise etapi tootjate esitatud andmete kohaselt võib mõjutada heidet või aku tööaega.

Muudatusettepanek

1. Mitmeastmelise tüübikinnituse korral vastutavad heitealase tüübikinnituse eest teise või järgnevate astmete tootjad **pärast artiklis 20 sätestatud kuupäevi koos tootjaga**, kui nad muudavad sõiduki mis tahes osa, mis eelmise etapi tootjate esitatud andmete kohaselt võib mõjutada heidet või aku tööaega.

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse haldusnõuded ja andmed, mida eelmise etapi tootjad peavad esitama vastavalt lõikele 1, ja menetlused selliste sõidukite CO₂ heite määramiseks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

2. Komisjon võtab **hiljemalt ühe aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast** vastu rakendusaktid, milles sätestatakse haldusnõuded ja andmed, mida eelmise etapi tootjad peavad esitama vastavalt lõikele 1, ja menetlused selliste sõidukite CO₂ heite määramiseks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 106

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Alates ... **[väljaannete talitus: palun lisada kuupäev = käesoleva määruse jõustumise kuupäev]** ei tohi riiklikud tüübikinnitusasutused tootja taotlusel keelduda ELi heitealase või riikliku tüübikinnituse andmisest uut tüüpi sõidukile või mootorile ega keelata käesoleva määruse nõuetele vastava uue sõiduki registreerimist, müüki või

Muudatusettepanek

3. Alates **artiklis 20 nimetatud sobivast kuupäevast** ei tohi riiklikud tüübikinnitusasutused tootja taotlusel keelduda ELi heitealase või riikliku tüübikinnituse andmisest uut tüüpi sõidukile või mootorile ega keelata käesoleva määruse nõuetele vastava uue sõiduki registreerimist, müüki või kasutuselevõtmist.

kasutuselevõtmist.

Muudatusettepanek 107

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Alates **1. juulist 2025** käsitavad riigi ametiasutused selliste uute M₁-, N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek

4. Alates **12 kuu möödumisest artiklis 20 nimetatud sobivast kuupäevast** käsitavad riigi ametiasutused selliste uute **liidus müüdavate, registreeritavate või kasutusele võetavate** M₁-, N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste **mootorite ja** sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 108

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Alates **1. juulist 2027** käsitavad riigi ametiasutused selliste uute M₂-, M₃-, N₂-, N₃-kategooria sõidukite ning selliste uute O₃- ja O₄-kategooria haagiste vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatarbimise, energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek

5. Alates **12 kuu möödumisest artiklis 20 nimetatud sobivast kuupäevast** käsitavad riigi ametiasutused selliste uute **liidus müüdavate, registreeritavate või kasutusele võetavate** M₂-, M₃-, N₂-, ja N₃-kategooria sõidukite ning selliste uute O₃- ja O₄-kategooria haagiste vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste **mootorite ja** sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Alates **1. juulist 2030** käsitavad riigi ametiasutused väiketootjate toodetud selliste uute M₁- ja N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek

6. Alates **12 kuud pärast artiklis 20 nimetatud sobivat kuupäeva** käsitavad riigi ametiasutused väiketootjate toodetud selliste uute **liidus müüdavate, registreeritavate või kasutusele võetavate** M₁- ja N₁-kategooria sõidukite **ning määruse (EL) 2018/858 A osa punkti 5.2 kohaselt liigitatud SB-kategooriasse liigitatud sõidukite** vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 110

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Alates **1. juulist 2031** käsitavad riigiasutused väiketootjate toodetud selliste uute M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek

7. Alates **12 kuu möödumisest artiklis 20 nimetatud sobivast kuupäevast** käsitavad riigiasutused väiketootjate toodetud selliste uute M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste **mootorite ja sõidukite** registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse haldus- ja tehnilised elemendid, mis on vajalikud lõike 1 nõuete täitmise kontrollimiseks tehtavate katsete, kontrollide ja inspeksioonide jaoks, ning tehnilised elemendid, mis on vajalikud lõike 2 kohasteks turujärelevale kontrollideks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

välja jätud

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Alates **1. juulist 2025** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₁- ja N₁-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek

1. Alates **12 kuu möödumisest artiklis 20 nimetatud sobivast kuupäevast** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₁- ja N₁-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Alates **1. juulist 2027** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₂-

Muudatusettepanek

2. Alates **12 kuu möödumisest artiklis 20 nimetatud sobivast kuupäevast**

M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukile **ning O₃- ja O₄-kategooria haagistele** paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Ettevõtjad ja sõltumatud käitajad ei tohi sõidukit ega selle süsteeme omavoliliselt muuta.

Muudatusettepanek

1. Ettevõtjad ja sõltumatud käitajad ei tohi sõidukit ega selle süsteeme omavoliliselt muuta. **Lükkmesriigid kehtestavad rahalised karistused, mida riigi ametiasutused kohaldavad nõuete rikkumise korral.**

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tootjad teevad selliste kontrollide tegemiseks vajalikud andmed komisjonile ja kolmandatele isikutele kättesaadavaks vastavalt määruse (EL) 2018/858 artikli 9 lõikele 5 ja artikli 13 lõikele 10.

Muudatusettepanek

2. Tootjad teevad **ennetavalt** selliste kontrollide tegemiseks vajalikud andmed komisjonile ja kolmandatele isikutele kättesaadavaks vastavalt määruse (EL) 2018/858 artikli 9 lõikele 5 ja artikli 13 lõikele 10.

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Et tuvastada määruse täitmisest

kõrvalehoidmise ja mittevastavuse juhte, jälgib komisjon pidevalt liidu tasandil olukorda, tuginedes sealhulgas turuseirele või asjas tähtsust omavatele teabeallikatele, näiteks kontrollorganite ning kodanikuühiskonna organisatsioonide teadaannetele ja muule teabele. Kui tuvastatakse vastavuse rikkumisi, esitab komisjon aruande Euroopa Parlamendile ja Nõukogule ning võtab järelmeetmena vajaduse korral vastu seadusandliku ettepaneku selle mittevastavusega seotud riskidega tegelemiseks ja nende eemaldamiseks.

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3. Heitealase tüübikinnituse kõigi etappide kohta, sealhulgas toodangu vastavus, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus ja turujärelevalve, võtab komisjon vastu rakendusaktid, milles käsitletakse heitealase tüübikinnituse menetlusi ja katseid, katsemeetodeid, haldussätteid, heitealaste tüübikinnituste muutmist ja laiendamist, juurdepääsu andmetele, dokumentatsiooninõudeid ja vorme kõigi järgmiste jaoks:

Muudatusettepanek

3. Heitealase tüübikinnituse kõigi etappide kohta, sealhulgas toodangu vastavus, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus ja turujärelevalve, võtab komisjon *hiljemalt 12 kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast vastu rakendusaktid punktide a–f ja i–k kohta ning hiljemalt 12 kuu jooksul alates ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil (WP29) punktide g ja h kohase sätte avaldamist* vastu rakendusaktid, milles käsitletakse heitealase tüübikinnituse menetlusi ja katseid, katsemeetodeid, haldussätteid, heitealaste tüübikinnituste muutmist ja laiendamist, juurdepääsu andmetele, dokumentatsiooninõudeid ja vorme kõigi järgmiste jaoks:

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(da) *seisundi süsteem;*

Muudatusettepanek 119

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt d b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(db) *süsteem, mis hoiatab juhti
ülemäärase heite korral;*

Muudatusettepanek 120

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt d c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(dc) *süsteem, mis hoiatab juhti madala
reagentitaseme korral;*

Muudatusettepanek 121

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(f) varu-saastekontrollisüsteemide
tüübid ja nende osad;

(f) varu-saastekontrollisüsteemide
tüübid ja nende osad *spetsiaalselt eri
sõidukikategooriate jaoks, milles võetakse
arvesse ka muid sõidukisiseseid süsteeme,
mis aitavad kaasa sõiduki ja haagiste
pidurdamisele;*

Muudatusettepanek 122

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt g**

Komisjoni ettepanek

(g) pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad;

Muudatusettepanek

(g) pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad **vastavalt ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil tehtud tööle**;

Muudatusettepanek 123

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt h**

Komisjoni ettepanek

(h) rehvitüübid seoses rehvide kulumisega;

Muudatusettepanek

(h) rehvitüübid seoses rehvide kulumisega **vastavalt ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumi määrusele**;

Muudatusettepanek 124

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Komisjonile antakse volitused võtta vastu rakendusakte heitealase tüübikinnituse kõigi etappide kohta, sealhulgas kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus, toodangu vastavus ja turujärelevalve, et sätestada järgmine:

Muudatusettepanek

Komisjonile antakse volitused võtta **hiljemalt 12 kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast vastu rakendusakte punktide a–f ja i–w kohta ning hiljemalt 12 kuu jooksul alates ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil punktide g–i kohase sätte avaldamist** vastu rakendusakte heitealase tüübikinnituse kõigi etappide kohta, sealhulgas kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus, toodangu vastavus ja turujärelevalve, et sätestada järgmine:

Muudatusettepanek 125

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) meetodid summutitoru heitgaaside mõõtmiseks laboris ja maanteedel, sealhulgas juhuslikud **ja halvimad** tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsetsükliid, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigul tekkivate heitkoguste kontrollimiseks;

Muudatusettepanek

(a) meetodid summutitoru heitgaaside mõõtmiseks laboris ja maanteedel, sealhulgas juhuslikud, **kuid statistiliselt olulised** tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsetsükliid, **meetmed ettekavatsetud tulemusega sõidu vastu tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsetamisel**, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigul tekkivate heitkoguste kontrollimiseks;

Muudatusettepanek 126

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(aa) määruse (EÜ) nr 595/2009 kohaldamisalasse kuuluvate M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite puhul kanda üle kõik kõnealuses määruses ja selle hilisemates muudatustes sätestatud labori- ja kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse (ISC-PEMS) katsemenetlused;

Muudatusettepanek 127

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(g) pidurite tekitatud osakeste heite mõõtmise meetodid, sealhulgas meetodid, mida kasutada raskesõidukite, tegelikus liikluses pidurite tekitatud osakeste heite ja regeneratiivpidurduse puhul;

(g) pidurite tekitatud osakeste heite mõõtmise meetodid, sealhulgas meetodid, mida kasutada raskesõidukite, tegelikus liikluses pidurite tekitatud osakeste heite ja regeneratiivpidurduse puhul **vastavalt ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil (WP29) tehtud tööle;**

Muudatusettepanek 128

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

(h) meetodid rehvide kulumi mõõtmiseks, et jälgida rehvi kulumiskiiruse määrasid;

Muudatusettepanek

(h) meetodid rehvide kulumi mõõtmiseks, et jälgida rehvi kulumiskiiruse määrasid **kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumiga**;

Muudatusettepanek 129

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt i

Komisjoni ettepanek

(i) meetodid, mille abil hinnatakse vastavust aku tööaja miinimumnõuetele;

Muudatusettepanek

(i) meetodid, mille abil hinnatakse vastavust aku tööaja miinimumnõuetele **kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumiga**;

Muudatusettepanek 130

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt j

Komisjoni ettepanek

(j) OBFCM-seadmed, OBD- ja OBM-süsteemid, sealhulgas vastavuslävendid, toimivusnõuded ja katsed, andurite talitluse tagamise meetodid ning nende seadmete ja süsteemide salvestatud andmete **üle õhu** edastamine;

Muudatusettepanek

(j) OBFCM-seadmed, OBD- ja OBM-süsteemid, sealhulgas vastavuslävendid, **heitkoguste ületamise juhu määratlus**, toimivusnõuded ja katsed, andurite talitluse tagamise meetodid ning nende seadmete ja süsteemide salvestatud andmete edastamine;

Muudatusettepanek 131

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt k

Komisjoni ettepanek

(k) juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite karakteristikud ja toimivus ning nende nõuetekohase toimimise hindamise meetod;

Muudatusettepanek

(k) juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite karakteristikud ja toimivus ning nende nõuetekohase toimimise hindamise meetod **kooskõlas käesoleva määrusega**;

Muudatusettepanek 132

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt k a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ka) tavakasutusega seotud metoodika tehnöölevaatuste jaoks;

Muudatusettepanek 133

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt r

Komisjoni ettepanek

(r) katsetes kasutatavate etalonkütuste spetsifikatsioonid;

Muudatusettepanek

(r) katsetes kasutatavate etalonkütuste spetsifikatsioonid, **mis sisalduvad kütusekvaliteedi direktiivis 98/70/EÜ**;

Muudatusettepanek 134

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt s

Komisjoni ettepanek

(s) katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise kindlakstegemise meetodid;

Muudatusettepanek

(s) katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise kindlakstegemise meetodid **kooskõlas ELi õigusaktidega ja ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni üldise tehnilise normiga**;

Muudatusettepanek 135

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt u

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(u) *keskkonnapassi vorm ja andmed ning üle õhu edastamise meetodid;*

välja jäetud

Muudatusettepanek 136

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt w a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(wa) *meetodid M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategoria sõidukite kohaldatavate hübriidtehnoloogiate tüübikinnituse andmiseks;*

Muudatusettepanek 137

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte, võtmaks arvesse tehnika arengut, et muuta järgmist:

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 **hiljemalt 12 kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast punktide c ja d kohta ning hiljemalt 12 kuu jooksul alates ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil (WP29) punkti b kohase sätte avaldamist** vastu delegeeritud õigusakte, võtmaks arvesse tehnika arengut, et muuta järgmist:

Muudatusettepanek 138

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) III lisa seoses *M₂*, *M₃*, *N₂* ja *N₃*-*kategooria sõidukite* katsetingimustega, lähtudes Euro 7 *sõidukite* katsetamisel kogutud andmetest;

Muudatusettepanek

(a) III lisa seoses *M1*, *M2*, *M3* ja *N1*, *N2*, *N3* katsetingimustega, lähtudes Euro 7 *uute ainete* katsetamisel kogutud andmetest, *peavad katsetingimused olema täielikult kooskõlas määruses (EL) 2017/1151, määruses (EL) 582/2011 ja määruse (EÜ) 595/2009 artiklis 4 sätestatud katsetingimustega ning laiendama eeskirju üksnes uutele ainetele;*

Muudatusettepanek 139

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) V lisa seoses katsenõuete ja tunnistuste kohaldamisega, lähtudes tehnika arengust;

Muudatusettepanek

(c) V lisa seoses katsenõuete ja tunnistuste kohaldamisega, lähtudes tehnika arengust, *kuid ainult selleks, et vähendada menetluste keerukust;*

Muudatusettepanek 140

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) artiklit 5, kehtestades tootjatele uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevad valikuvõimalused ja nimetused.

Muudatusettepanek

(d) artiklit 5, kehtestades tootjatele uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevad valikuvõimalused ja nimetused, *sealhulgas üksnes CO₂-neutraalsetel kütustel või kütuste segul töötavate sisepõlemismootoriga sõidukitele.*

Muudatusettepanek 141

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, et võtta arvesse tehnika arengut järgmiselt:

Muudatusettepanek

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 **hiljemalt 12 kuu jooksul alates ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil (WP29) punktide a–c kohase sätte avaldamist** vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, et võtta arvesse tehnika arengut järgmiselt:

Muudatusettepanek 142

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) kehtestades IV lisas vastupidavuse kordajad, lähtudes M2-, M3-, N2- ja N3 - kategooria Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmetest ning Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud aruandest raskesõidukite vastupidavuse kohta;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 143

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

(ea) kehtestades koostöös tootjate ja tarnijatega nõuded ja reeglid sõidukite tehnilistele seadmetele, mis võimaldavad kindlaks teha sõidukites üksnes CO₂-neutraalsete kütuste kasutamise.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 144

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. **1. septembriks 2030** teatavad liikmesriigid komisjonile käesoleva määruse kohaldamisest.

Muudatusettepanek

1. **Hiljemalt viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist** teatavad liikmesriigid komisjonile käesoleva määruse kohaldamisest.

Muudatusettepanek 145

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. **1. septembriks 2031** esitab komisjon lõike 1 kohaselt esitatud teabe põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande käesoleva määruse kohaldamise kohta.

Muudatusettepanek

2. **Hiljemalt viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist** esitab komisjon lõike 1 kohaselt esitatud teabe põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande käesoleva määruse kohaldamise kohta.

Muudatusettepanek 146

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

2a. Komisjon esitab aruande käesoleva määruse tõhususe kohta ja selle kohta, mil määral on see mõjutanud sõiduki tootjate ja autoveoettevõtjate konkurentsivõimet ning selle mõju kohta tarbijahindadele. Selles aruandes käsitletakse ka käesoleva määruse ja muude asjakohaste liidu õigusaktide koostoimet ning selles tuleks kindlaks määrata õigusnormid, mida võib ajakohastada ja lihtsustada, samuti meetmed, mida on võetud või võidakse võtta, et vähendada kogukulude survet ettevõtjatele ja tarbijatele kooskõlas põhimõttega „üks sisse, üks välja“.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 147

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Hiljemalt 36 kuud pärast kõigi käesoleva määruse kohaselt vastu võetud rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse raskesõidukite vastupidavust.

Muudatusettepanek 148

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Määrus (EÜ) nr 715/2007 tunnistatakse kehtetuks alates **1. juulist 2025**.

Määrus (EÜ) nr 715/2007 tunnistatakse kehtetuks alates **artikli 20 lõikes 2 sätestatud kuupäevast, välja arvatud katsemenetluste asjakohased lisad.**

Muudatusettepanek 149

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Määrus (EÜ) nr 595/2009 tunnistatakse kehtetuks alates **1. juulist 2027**.

Määrus (EÜ) nr 595/2009 tunnistatakse kehtetuks alates **artikli 20 lõikes 3 sätestatud kuupäevast, välja arvatud artikkel 4 ja katsemenetluste asjakohased lisad.**

Muudatusettepanek 150

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Seda kohaldatakse M_1 - ja N_1 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike suhtes **alates 1. juulist 2025 ning** M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike ning O_3 - ja O_4 -kategooria haagiste suhtes **alates 1. juulist 2027.**

Muudatusettepanek

Seda kohaldatakse **uut tüüpi** M_1 - ja N_1 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike, **välja arvatud rehvid ja pidurid**, suhtes **pärast kolme aasta möödumist artiklite 14 ja 15 kohaselt vastu võetud vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumise kuupäevast ning uut tüüpi** M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike, **välja arvatud rehvid ja pidurid**, ning O_3 - ja O_4 -kategooria haagiste suhtes **pärast viie aasta möödumist artiklite 14 ja 15 kohaselt vastu võetud vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumise kuupäevast.**

Muudatusettepanek 151

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Seda kohaldatakse uut tüüpi M_1 - ja N_1 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike suhtes seoses nende sõidukite uute reguleeritud ainetega **pärast viie aasta möödumist artiklite 14 ja 15 kohaselt vastu võetud vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumise kuupäevast ning uut tüüpi** M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike ning O_3 - ja O_4 -kategooria haagiste suhtes seoses uute reguleeritud ainetega **pärast seitsme aasta möödumist artiklite 14 ja 15 kohaselt vastu võetud vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumise kuupäevast.**

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 152

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***Määruste (EL) 2017/1151 ja
(EL) 582/2011 sätteid tunnistatakse
kehtetuks, välja arvatud kõik lisad ja
nendega seotud rakendusaktid, mis
käsitlevad raskesõidukite ja kergsõidukite
katsetamismenetlusi.***

Muudatusettepanek 153

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Väiketootjate ehitatud M₁- ja N₁-
kategooria sõidukite suhtes kohaldatakse
seda ***alates 1. juulist 2030.***

Väiketootjate ehitatud ***uut tüüpi*** M₁- ja N₁-
kategooria sõidukite ***ja nende osade ja
eraldi seadmestike, välja arvatud rehvid ja
pidurid, ning määruse (EL) 2018/858
A osa punkti 5.2 kohaselt SB-
kategooriasse liigitatud sõidukite*** suhtes
kohaldatakse seda ***pärast kuue aasta
möödumist artiklite 14 ja 15 kohaselt
vastu võetud vastavate rakendusaktide ja
delegeeritud õigusaktide jõustumise
kuupäevast.***

Muudatusettepanek 154

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikli 20 – lõik 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***Seda hakatakse rehvide ja pidurite suhtes
kohaldama viis aastat pärast vastavalt
artikli 15 lõike 1 punktile b, artikli 15
lõike 2 punktile a ja artikli 15 lõike 2
punktile b vastu võetud vastavate
delegeeritud õigusaktide jõustumise***

kuupäeva.

Muudatusettepanek 155

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Hiljemalt üks aasta pärast käesoleva määruse artiklis 20 sätestatud jõustumis- ja kohaldamiskuupäeva keelduvad riigi ametiasutused, tuginedes asjakohastele heitenormidele, andmast EÜ või siseriikliku tüübikinnitust uutele M₁-, N₁-kategooria sõidukitele, mis ei vasta käesolevale määrusele ja selle rakendusmeetmetele.

Muudatusettepanek 156

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 3 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Hiljemalt kaks aastat pärast käesoleva määruse artiklis 20 sätestatud kohaldamiskuupäeva keelduvad riigi ametiasutused, tuginedes asjakohastele heitenormidele, käesolevale määrusele ja selle rakendusmeetmetele mittevastavate uute M₁- ja N₁-kategooria sõidukite registreerimisest, müügist või kasutusele võtmisest.

Muudatusettepanek 157

**Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – Tabel 1**

<i>Komisjoni ettepanek</i>				
Euro 7 kohased heite piirnõrmid M ₁ - ja N ₁ -kategooria sise põlemismootoriga sõidukite puhul				
Saasteainete	M ₁ - ja N ₁ - kategooria	Ainult N ₁ - kategooria	M ₁ - ja N ₁ - kategooria	Heitkoguste eelarve kõigi

heitkogused	sõidukid	sõidukid võimsuse ja massi suhtega ¹ alla 35 kW/t	sõidukite heitkoguste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul	alla 10 km pikkuste sõitude puhul ainult N ₁ -kategorია sõidukitel, mille võimsuse ja massi suhe on väiksem kui 35 kW/t.
	km kohta	km kohta	sõidu kohta	sõidu kohta
NO _x (mg)	60	75	600	750
PM (mg)	4,5	4,5	45	45
PN ₁₀ , #	6×10 ¹¹	6×10 ¹¹	6×10 ¹²	6×10 ¹²
CO (mg)	500	630	5000	6300
THC (mg)	100	130	1000	1300
NMHC (mg)	68	90	680	900
NH ₃ (mg)	20	20	200	200
<p>¹ Mõõdetud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 85 punkti 5.3.2 kohaselt sisepõlemismootoriga sõidukite ja täiselektrisõidukite puhul või kõigil muudel juhtudel mõõdetud ÜRO üldise tehnilise normi 21 punktis 6 sätestatud katsemenetluse kohaselt.</p>				
<i>Muudatusettepanek</i>				
Euro 7 kohased heite piirnõrmid M ₁ - ja N ₁ -kategorია sisepõlemismootoriga sõidukite puhul				
Saasteainete heitkogused	M ₁ - ja N ₁ -kategorία sõidukid	Ainult N ₁ -kategorία sõidukid võimsuse ja massi suhtega 1 alla 44 kW/t	M ₁ - ja N ₁ -kategorία sõidukite heitkoguste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul	Heitkoguste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul ainult N ₁ -kategorία sõidukitel, mille võimsuse ja massi suhe on väiksem kui 44 kW/t
	km kohta	km kohta	sõidu kohta	sõidu kohta
NO _x (mg)	60	75	600	750
PM (mg)	4,5	4,5	45	45

PN ₁₀ , #	6×10 ¹¹	6×10 ¹¹	6×10 ¹²	6×10 ¹²
CO (mg)	500	740	5000	7400
THC (mg)	100	160	1000	1600
NMHC (mg)	68	108	680	1080
NH ₃ (mg)	20	–	200	–
<p>¹ Mõõdetud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 85 punkti 5.3.2 kohaselt sise põlemismootoriga sõidukite ja täiselektrisõidukite puhul või kõigil muudel juhtudel mõõdetud ÜRO üldise tehnilise normi 21 punktis 6 sätestatud katsemenetluse kohaselt.</p>				

Muudatusettepanek 158

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – Tabel 2

<i>Komisjoni ettepanek</i>				
Euro 7 kohased heite piirnormid M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sise põlemismootoriga sõidukite ja nendes sõidukites kasutatavate sise põlemismootorite puhul				
Saasteainete heitkogused	<i>Külmheide²</i>	<i>Kuumheide³</i>	<i>Kõigi vähem kui 3*WHTC pikkuste sõitude heitkoguste eelarve</i>	<i>Valikulised heite piirnormid tühikäigul⁴</i>
	kWh kohta	kWh kohta	<i>kWh kohta</i>	<i>tunnis</i>
NO _x (mg)	<i>350</i>	<i>90</i>	<i>150</i>	<i>5000</i>
PM (mg)	<i>12</i>	<i>8</i>	<i>10</i>	
PN ₁₀ , #	<i>5x10¹¹</i>	<i>2x10¹¹</i>	<i>3x10¹¹</i>	
CO (mg)	<i>3500</i>	<i>200</i>	<i>2700</i>	
NMOG (mg)	<i>200</i>	<i>50</i>	<i>75</i>	
NH ₃ (mg)	<i>65</i>	<i>65</i>	<i>70</i>	
CH ₄ (mg)	<i>500</i>	<i>350</i>	<i>500</i>	
N ₂ O (mg)	<i>160</i>	<i>100</i>	<i>140</i>	
HCHO (mg)	<i>30</i>	<i>30</i>		
<p>² Külmheide viitab 1 WHTC (sõidukite puhul) või WHTC_{cold} (mootorite puhul) liikuvate</p>				

akende (MW) 100. protsentiilile				
³ Kuumheide viitab 1 WHTC (sõidukite puhul) või WHTC _{hot} (mootorite puhul) liikuvate akende (MW) 90. protsentiilile				
⁴ Kohaldatav ainult juhul, kui puudub süsteem, mis lülitab mootori automaatselt välja pärast 300 sekundit pidevat tühikäigul töötamist (kui sõiduk on peatatud ja rakendatakse pidureid)				
<i>Muudatusettepanek</i>				
Euro 7 kohased heite piirnormid M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sise põlemismootoriga sõidukite ja nendes sõidukites kasutatavate sise põlemismootorite puhul				
Saasteainete heitkogused	WHSC (CI) ja WHTC (CI ja PI)	TEGELIKU S LIIKLUSES TEKKIVAD HEITKOGUSED		
	kWh kohta	kWh kohta		
NO _x (mg)	230	345		
PM (mg)	8	8		
PN ₁₀ , #	6x10¹¹	9x10¹¹		
CO (mg)	1500	2250		
NMOG (mg)				
NH ₃ (mg)	10	15		
CH ₄ (mg)	500	750		
N ₂ O (mg)				
HCHO (mg)				
NMHC (mg)	80	120		
<hr/> ² Külmeheide viitab 1 WHTC (sõidukite puhul) või WHTC _{cold} (mootorite puhul) liikuvate akende (MW) 100. protsentiilile				
³ Kuumheide viitab 1 WHTC (sõidukite puhul) või WHTC _{hot} (mootorite puhul) liikuvate akende (MW) 90. protsentiilile				
⁴ Kohaldatav ainult juhul, kui puudub süsteem, mis lülitab mootori automaatselt välja pärast 300 sekundit pidevat tühikäigul töötamist (kui sõiduk on peatatud ja rakendatakse pidureid)				

Muudatusettepanek 159

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – Tabel 3

<i>Komisjoni ettepanek</i>		
Euro 7 kohased heite piirnormid bensiinikütusega M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite puhul		
<i>Saasteainete heitkogused</i>	<i>M₁- ja N₁-kategooria maksimaalse massiga kuni 2 650 kg</i>	<i>N₁-kategooria maksimaalse massiga vähemalt 2 650 kg</i>
<i>Kütuseaurud (kuumseiskamisel + 2-ööpäevane katse)</i>	<i>0,50 g halvimal päeval + kuumseiskamine</i>	<i>0,70 g halvimal päeval + kuumseiskamine</i>
<i>Tankimisel eralduv heide</i>	<i>0,05 g/l kütuse kohta</i>	<i>0,05 g/l kütuse kohta</i>
<i>Muudatusettepanek</i>		
Euro 7 kohased heite piirnormid bensiinikütusega M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite puhul		
<i>välja jäetud</i>		

Muudatusettepanek 160

Ettepanek võtta vastu määrus

II lisa – Tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded M ₁ -kategooria sõidukitel			
Akuenergiat põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõid	80 %	70 %	

uk			
Täiselektrisõiduk	80 %	70 %	
<i>Muudatusettepanek</i>			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded N ₁ -kategooria sõidukitel, <i>kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2030</i>			
Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	85 %	70 %	
Täiselektrisõiduk	85 %	70 %	
Vahemikupõhised minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk			
Täiselektrisõiduk			

Muudatusettepanek 161

Ettepanek võtta vastu määrus II lisa – Tabel 1 a (uus)

Muudatusettepanek			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded M₁-kategooria sõidukitel, kohaldatakse kuni 1. jaanuarini 2031			
Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 10 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	90 %	80 %	
Täiselektrisõiduk	90 %	80 %	
Vahemikupõhise d minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 10 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk			
Täiselektrisõiduk			

Muudatusettepanek 162

**Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – Tabel 2**

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded N ₁ -kategooria sõidukitel			
Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	75 %	65 %	
Täiselektrisõiduk	75 %	65 %	
Vahemikupõhised minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk			
Täiselektrisõiduk			
<i>Muudatusettepanek</i>			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded N ₁ -kategooria sõidukitel, kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2030			
Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*

	olenevalt sellest, kumb saabub varem	100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	85 %	70 %	
Täiselektrisõiduk	85 %	70 %	
Vahemikupõhised minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 10 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk			
Täiselektrisõiduk			

Muudatusettepanek 163

Ettepanek võtta vastu määrus

II lisa – Tabel 2 a (uus)

<i>Muudatusettepanek</i>			
<i>Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded N₁-kategoria sõidukitel, kohaldatakse kuni 1. jaanuarini 2031</i>			
<i>Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded</i>	<i>Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub</i>	<i>Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega</i>	<i>Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*</i>

	<i>varem</i>	<i>10 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem</i>	
<i>Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk</i>	<i>90 %</i>	<i>80 %</i>	
<i>Täiselektrisõiduk</i>	<i>90 %</i>	<i>80 %</i>	
<i>Vahemikupõhised minimaalsed tõhususnõuded</i>	<i>Kasutuse algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem</i>	<i>Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 10 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem</i>	<i>Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*</i>
<i>Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk</i>			
<i>Täiselektrisõiduk</i>			

Muudatusettepanek 164

Ettepanek võtta vastu määrus

III lisa – Tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>		
M ₁ - ja N ₁ -kategoria sõidukite heitgaaside piirnormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires		
Parameeter	Tavapärased sõidutingimused	Laiendatud sõidutingimused*
Laiendatud sõidujaotur	–	1,6 (kohaldatakse mõõdetud heitkoguste suhtes ainult ajal, mil

		kehtib üks käesolevas veerus sätestatud tingimustest)
Ümbritseva õhu temperatuur	0 kuni 35 °C	–10 kuni 0 °C või 35 kuni 45 °C
Suurim kõrgus	700 m	Üle 700 m ja alla 1 800 m
Maksimumkiirus	Kuni 145 km/h	145–160 km/h
Pukseerimine / aerodünaamilised täiendused	Ei ole lubatud	Lubatud vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kuni reguleeritud kiiruseni.
Lisaseade	Võimalik vastavalt tavakasutusele	–
Maksimaalne keskmine rattavõimsus esimese 2 km jooksul pärast külmkäivitust	Väiksem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest	Suurem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest
Sõidu koosseis	Ükskõik milline	–
Minimaalne läbisõit	10 000 km	3 000–10 000 km
<p>* Kui sõidukit käitatakse väljaspool neid tingimusi, kasutatakse sama heitestrateegiat, välja arvatud juhul, kui on olemas tehniline põhjus, mille tüübikinnitusasutus on heaks kiitnud.</p>		
<i>Muudatusettepanek</i>		
<p>M₁- ja N₁-kategooria sõidukite heitgaaside piirnormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires seoses uute reguleeritud ainetega¹</p>		
Parameeter	Tavapärased sõidutingimused	Laiendatud sõidutingimused*
Laiendatud sõidujaotur	–	1,6 (kohaldatakse mõõdetud heitkoguste suhtes ainult ajal, mil kehtib üks käesolevas veerus sätestatud tingimustest)
Ümbritseva õhu temperatuur	0 kuni 35 °C	–10 kuni 0 °C või 35 kuni 45 °C
Suurim kõrgus	700 m	Üle 700 m ja alla 1 800 m
Maksimumkiirus	Kuni 145 km/h	145–160 km/h

Pukseerimine / aerodünaamilised täiendused	Ei ole lubatud	Lubatud vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kuni reguleeritud kiiruseni.
Lisaseade	Võimalik vastavalt tavakasutusele	–
Maksimaalne keskmine rattavõimsus esimese 2 km jooksul pärast külmkäivitust	Väiksem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest	Suurem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest
Sõidu koosseis	Ükskõik milline**	–
Minimaalne läbisõit	10 000 km	3 000–10 000 km
<i>NH₃</i>		
<i>PN₁₀</i>		
_____		
* Kui sõidukit käitatakse väljaspool neid tingimusi, kasutatakse sama heitestrategieid, välja arvatud juhul, kui on olemas tehniline põhjus, mille tüübikinnitusasutus on heaks kiitnud.		
¹ <i>Katsemenetlus on järjepidev ja laiendab ainult määruses (EL) 2017/1151 sätestatud katsemenetlust.</i>		

Muudatusettepanek 165

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – Tabel 2

<i>Komisjoni ettepanek</i>		
M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukite heitgaaside piirnormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires		
Parameeter	Tavapärased sõidutingimused	Laiendatud sõidutingimused*
Laiendatud sõidujaotur	–	2 (kohaldatakse mõõdetud heitkoguste suhtes ainult ajal, mil kehtib üks käesolevas veerus sätestatud tingimustest)
Ümbritseva õhu temperatuur	–7 kuni 35 °C	–10 kuni –7 °C või 35 kuni 45 °C
Suurim kõrgus	1 600 m	1 600–1 800 m

Pukseerimine / aerodünaamilised täiendused	Ei ole lubatud	Lubatud vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kuni reguleeritud kiiruseni.
Sõiduki kasulik koormus	10 % või rohkem	Alla 10 %
Lisaseade	Võimalik vastavalt tavakasutusele	–
Sisepõletusmootori koormuse suurendamine külmkäivitusel	Ükskõik milline	
Sõidu koosseis	Vastavalt tavakasutusele	–
Minimaalne läbisõit	5 000 km, kui TPMLM < 16 t 10 000 km, kui TPMLM > 16 t	3 000 ja 5 000 km vahel, kui TPMLM < 16 t 3 000 ja 10 000 km vahel, kui TPMLM > 16 t
* Kui sõidukit käitatakse väljaspool neid tingimusi, kasutatakse sama heitestrategieid, välja arvatud juhul, kui on olemas tehniline põhjus, mille tüübikinnitusasutus on heaks kiitnud.		
<i>Muudatusettepanek</i>		
M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukite heitgaaside piinormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires ¹		
Parameeter	Tavapärased sõidutingimused	Laiendatud sõidutingimused*
Laiendatud sõidujaotur	–	2 (kohaldatakse mõõdetud heitkoguste suhtes ainult ajal, mil kehtib üks käesolevas veerus sätestatud tingimustest)
Ümbritseva õhu temperatuur	–7 kuni 35 °C	–10 kuni –7 °C või 35 kuni 45 °C
Suurim kõrgus	1 600 m	1 600–1 800 m
Pukseerimine / aerodünaamilised täiendused	Ei ole lubatud	Lubatud vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kuni reguleeritud kiiruseni.
Sõiduki kasulik koormus	10 % või rohkem	Alla 10 %

Lisaseade	Võimalik vastavalt tavakasutusele	–
Sisepõletusmootori koormuse suurendamine külmkäivitusel	Ükskõik milline	
Sõidu koosseis	Vastavalt tavakasutusele	–
Minimaalne läbisõit	5 000 km, kui TPMLM < 16 t 10 000 km, kui TPMLM > 16 t	3 000 ja 5 000 km vahel, kui TPMLM < 16 t 3 000 ja 10 000 km vahel, kui TPMLM > 16 t
<i>N₂O</i>		
<i>HCHO</i>		
<i>PN₁₀</i>		
* Kui sõidukit käitatakse väljaspool neid tingimusi, kasutatakse sama heitestrateegiat, välja arvatud juhul, kui on olemas tehniline põhjus, mille tüübikinnitusasutus on heaks kiitnud.		
¹ <i>Katsemenetluses on järjepidevad ja laiendab ainult määruses (EL) 595/2009 sätestatud katsemenetlust.</i>		

Muudatusettepanek 166

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – Tabel 3

<i>Komisjoni ettepanek</i>	
<i>Tingimused kütuseaurude heite piirnormidele vastavuse katsetamiseks mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires</i>	
	<i>Katsetingimused</i>
<i>Kütuseaurude SHED-katse¹</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kogu sõiduki või üksikute osade kuumtöötlemine (valikuline)</i> • <i>Sõiduki filtri katseseisundisse viimine ja kütuse tankimine ning sõiduki ettevalmistav sõit</i> • <i>Sõidutemperatuur ja kuumseiskamise katse 25 ja 38 °C (tüübikinnituse puhul 38 °C)</i> • <i>48 h ööpäevane katse</i>
<i>Tankimisel eralduva heite katse</i>	<i>Sõiduki katseseisundisse viimine</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kütuse tühjendamine ja täitmine 40 % ulatuses</i> • <i>6 h min seiskamine 20–30 °C juures</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>ettevalmistav sõit</i> <i>Filtri katseseisundisse viimine</i> • <i>Kütuse tühjendamine ja täitmine 40 % ulatuses</i> • <i>12–36 h seiskamine</i> • <i>Filtri täitmine süsivesinikaurudega kuni 2 g murdepunktini 40 g/h 50 % butaani/N₂ juures.</i> • <i>Heitgaasikatse: WLTP (heitkoguste registreerimine)</i> • <i>0–1 h seiskamine 20–30 °C juures</i> • <i>Filtri tühjendamise sõit temperatuuril 20–30 °C</i> <i>Tankimine</i> • <i>Filtri(te) lahtiühendamine</i> • <i>Paagi tühjendamine ja täitmine 10 % ulatuses</i> • <i>6–24 h seiskamine 27 °C juures</i> • <i>Filtrite taasühendamine</i> • <i>Kütuse väljastamine kiirusel 38 l/min kuni automaatse seiskamiseni. Kui tühjendatud on < 85 % paagi kogumahust, jätkata automaatset tankimist, kuni väljastatud kütust on ≥ 85 %. Ametiasutused võivad kasutada 15 l/min</i> • <i>Väljastatava kütuse temperatuur: 19 °C</i>
<hr style="width: 25%; margin-left: 0;"/>	
¹ <i>SHED: Suletud ruum kütuseaurude möötmiseks</i>	
<i>Muudatusettepanek</i>	
<i>välja jäetud</i>	

Muudatusettepanek 167

Ettepanek võtta vastu määrus

IV lisa – Tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Sõidukite, mootorite ja saastekontrollisüsteemide kasutamisega			
Sõidukite,	M ₁ , N ₁ ja M ₂	N ₂ , N ₃ < 16 t, M ₃ <	N ₃ > 16 t, M ₃ > 7,5 t

mootorite ja varu- saastetõrjeseadmete kasutusiga		7,5 t:	
Peamine kasutusiga	Kuni 160 000 km või 8 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	300 000 km või 8 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	700 000 km või 15 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem
Täiendav kasutusiga	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 200 000 km või 10 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 375 000 km	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 875 000 km:
<i>Muudatusettepanek</i>			
Sõidukite, mootorite ja saastekontrollisüsteemide kasutusiga			
Sõidukite, mootorite ja varu- saastetõrjeseadmete kasutusiga	M_1, N_1 ja M_2	$N_2, N_3 < 16$ t, $M_3 <$ 7,5 t:	$N_3 > 16$ t, $M_3 > 7,5$ t
Peamine kasutusiga	Kuni 160 000 km või 8 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	300 000 km või 8 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	700 000 km või 15 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem
Täiendav kasutusiga	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 240 000 km või 10 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 375 000 km või 10 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 875 000 km või 15 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem

Muudatusettepanek 168

Ettepanek võtta vastu määrus

IV lisa – Tabel 2

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Kohaldatavad vastupidavuse kordajad 1. lisa kohaste heite piirnormide korrigeerimiseks sõidukite, mootorite ja varu-saastetõrjeseadmete katsetamisel täiendava kasutusea jooksul			
Vastupidavuse kordajad	M_1, N_1 ja M_2	$N_2, N_3 < 16$ t, $M_3 <$ 7,5 t:	$N_3 > 16$ t, $M_3 > 7,5$ t
Vastupidavuse kordaja täiendava kasutusea jaoks	1,2 gaasiliste saasteainete heite puhul		

<i>Muudatusettepanek</i>			
<i>(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)</i>			

Muudatusettepanek 169

Ettepanek võtta vastu määrus

V lisa – Tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite katsenõuete ja tunnistuste kohaldamine sõidukitootjate puhul			
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed
Gaasilised saasteained ja tahkete osakeste arv maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused)	Nõutav tõendamiskatse kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus, ning vastavusdeklaratsioon kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüpide kohta	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Gaasilised saasteained, PM ja PN tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste tsüklites laboris ja CO ₂ heide, kütusekulu (OBFCM), elektrienergia tarbimine ja elektrisõiduki sõiduulatus (aku tööaeg) (WLTP 23 °C juures)	Nõutav, kui kõiki saasteaineid ei saa maanteel mõõta	Nõutav	Nõutav, kui kõiki saasteaineid ei saa maanteel mõõta
CO ₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimine	Tunnistus ⁶	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶

(WLTP 14 °C juures)			
Karteri heide	Tunnistus selle kohta, et paigaldatud on kinnine karterisüsteem või suunamine summutitorusse⁶	Nõutav	Valikuline ⁶
Kütuseaurude SHED-katse	Nõutav	Nõutav	Valikuline ⁶
Tankimisel eralduv heide	Nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Madala temperatuuriga laboratoorne katse heitkoguste ja vahemiku määramiseks	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Pardadiagnostikaseade	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Pardaseireseadmed	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Nõutav
Mootori võimsus	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Kohanduvad juhtimisseadmed (vajaduse korral)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Geotarastustehnoloogiad (vajaduse korral)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
<hr/>			
⁶ Tüübikinnitusasutus võib nõuda katse tegemist.			
<i>Muudatusettepanek</i>			
M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite katsenõuete ja tunnistuste kohaldamine sõidukitootjate puhul			
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed
Gaasilised saasteained ja tahkete osakeste arv	Nõutav tõendamiskatse kõigi	Ei ole nõutav	Valikuline ²⁰

maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused)	kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus, ning vastavusdeklaratsioon kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüpide kohta		
Gaasilised saasteained, PM ja PN tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste tsüklites laboris ja CO ₂ heide, kütusekulu (OBFCM), elektrienergia tarbimine ja elektrisõiduki sõiduulatus (aku tööaeg) (WLTP 23 °C juures)	Nõutav, kui kõiki saasteaineid ei saa maanteel mõõta	Nõutav	Nõutav, kui kõiki saasteaineid ei saa maanteel mõõta
CO ₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimine (WLTP 14 °C juures)	Tunnistus ⁶	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Karteri heide	Nõutav	Nõutav	Valikuline ⁶
Kütuseaurude SHED-katse	Nõutav	Nõutav	Valikuline ⁶
Tankimisel eralduv heide	Nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Aku tööaeg	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline
Madala temperatuuriga laboratoorne katse heitkoguste ja vahemiku määramiseks	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Pardadiagnostikaseade	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Pardaseireseadmed	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Nõutav
Mootori võimsus	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Kohanduvad juhtimisseadmed (vajaduse korral)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Geotarastustehnoloogiad (vajaduse korral)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
<hr/>			

⁶ Tüübikinnitusasutus võib nõuda katse tegemist.

Muudatusettepanek 170

Ettepanek võtta vastu määrus

V lisa – Tabel 2

<i>Komisjoni ettepanek</i>						
M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite katsenõuete ja deklaratsioonide kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul						
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnituseel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed		Turujärelevalve käigus tehtavad katsed	
Asjaomane osaleja	Tüübikinnitusasutus tüübikinnituse andmiseks	Tüübikinnitusasutus	Tüübikinnitusasutus	Kolmandad isikud ja komisjon	Turujärelevalveasutused	Kolmandad isikud ja komisjon
Gaasilised saasteained ja tahkete osakeste arvmaanteekatses (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused)	Nõutav tõendamiskatse kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus, ning vastavusdeklaratsioon kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüpide kohta	Ei ole nõutav	Nõutav 5 % tüübikinnituse saanud sõidukitüüpide puhul aastas	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Gaasilised saasteained, PM ja PN tegelik liikluses	Nõutav	Auditid või vabatahtlik katsetamine	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline

tekkivate heitkoguste tsüklites laboris ja CO ₂ heide, kütusekulu (OBFCM), elektrienergia tarbimine ja elektrisõidu ki sõiduulatus (aku tööaeg) (WLTP 23 °C juures)		ne				
CO ₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimine (WLTP 14 °C juures)	Tunnistus ⁶	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Karteri heide	Tunnistus selle kohta, et paigaldatud on kinnine karterisüsteem või suunamine summutitorusse ⁶	Auditid või vabatahtlik katsetamine	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Kütuseaurude SHED-katse	Nõutav	Auditid või vabatahtlik katsetamine	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Tankimisel eralduv heide	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Madala temperatuur	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline

iga laboratoorne katse heitkoguste ja sõiduulatuse määramiseks						
Pardadiagnostikaseade	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Pardaseireseadmed	Tõendamine + tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Mootori võimsus	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
Kohanduva juhtimiseseadmed (vajaduse korral)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline
Geotarastuste tehnoloogiad (vajaduse korral)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
<i>Muudatusettepanek</i>						
M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite katsenõuete ja deklaratsioonide kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul						
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnituseks	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed		Turujärelevalve käigus tehtavad katsed	
Asjaomane osaleja	Tüübikinnituse andmiseks	Tüübikinnituse andmiseks	Tüübikinnituse andmiseks	Kolmanda isikud ja komisjon	Turujärelevalveasutused	Kolmanda isikud ja komisjon
Gaasilised saasteained ja tahkete osakeste arv	Nõutav tõendamiskäigukütuste	Ei ole nõutav	Nõutav 5 % tüübikinnituse	Valikuline	Nõutav	Valikuline

maanteekats etes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused)	puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus , ning vastavusdekl aratsioon kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavat e sõidukitüüpi de kohta		saanud sõidukit üüpide puhul aastas			
Gaasilised saasteained, PM ja PN tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste tsüklites laboris ja CO ₂ heide, kütusekulu (OBFCM), elektrienergi a tarbimine ja elektrisõidu ki sõiduulatus (aku tööaeg) (WLTP 23 °C juures)	Nõutav	Auditid või vabatahtli k katsetami ne	Valikuli ne	Valikuline	Valikuline	Valikuline
CO ₂ ümbritseva õhu temperatuur i korrektsioon (WLTP 14 °C juures)	Tunnistus ⁶	Ei ole nõutav	Valikuli ne	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Karteri heide	Tunnistus selle kohta, et	Auditid või vabatahtli	Valikuli ne	Valikuline	Valikuline	Valikuline

	paigaldatud on kinnine karterisüsteem või suunamine summutitorusse ⁶	k katsetamine				
Kütuseaurude SHED-katse	Nõutav	Auditid või vabatahtlik katsetamine	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Tankimisel eralduv heide	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Madala temperatuuriga laboratoorne katse heitkoguste ja sõiduulatuse määramiseks	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Pardadiagnostikaseade	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Pardaseireseadmed	Tõendamine + tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Mootori võimsus	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
välja jäetud						
välja jäetud						

Muudatusettepanek 171

Ettepanek võtta vastu määrus V lisa – Tabel 3

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategoria sõidukite tüübikinnituse ja laienduste katsete, deklaratsioonide ja muude nõuete kohaldamine tootjate puhul			
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed
Gaasilised saasteained, PM ja PN maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused) iga kütuse ja kohaldatavate sõidukikategooriate (M ₂ , M ₃ , N ₂ ja N ₃) puhul ning madala koormuse katse (kui see on kohaldatav)	Nõutavad tõendamiskatsed kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus sõidukitüübi kaupa, ning vastavustunnistus kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüpide kohta	Toodangu vastavus teostatud ainult mootori tasandil	Iga kahe aasta tagant nõutav katse sõidukil mis tahes kütusega, mis tahes sõidukikategoorias ja mis tahes kasuliku koormusega kõikide mootoritüüpide puhul
Sõiduki CO ₂ ja kütuse-/energiatarbimise, CO ₂ nullheitega sõiduulatuse / elektrisõiduki sõiduulatuse määramine	VECTO litsents	Osade jaoks	<i>Ei ole nõutav</i>
Haagiste energiatõhusus	VECTO litsents	Osade jaoks	Ei ole nõutav
Kontrollimenetlus	Ei ole nõutav	Nõutav	Ei ole nõutav
Karteri heide	Kontrollida suletud karterisüsteemi paigaldamist või suunamist summutitorusse	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Pardadiagnostikaseadmed (OBD-tüüpikonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Pardaseireseadmed	Tõendamine + tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav

(OBM-tüüpkonna tasand)			
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
<i>Kohanduvad juhtimisseadmed (vajaduse korral)</i>	<i>Tunnistus</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>
<i>Geotarastustehnoloogiad (vajaduse korral)</i>	<i>Tunnistus ja tõendamine</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>
<i>Muudatusettepanek</i>			
M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukite tüübikinnituse ja laienduste katsete, deklaratsioonide ja muude nõuete kohaldamine tootjate puhul			
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed
Gaasilised saasteained, PM ja PN maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused) iga kütuse ja kohaldatavate sõidukikategooriate (M ₂ , M ₃ , N ₂ ja N ₃) puhul ning madala koormuse katse (kui see on kohaldatav)	Nõutavad tõendamiskatsed kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus sõidukitüübi kaupa, ning vastavustunnistus kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüpide kohta	Toodangu vastavus teostatud ainult mootori tasandil	Iga kahe aasta tagant nõutav katse sõidukil mis tahes kütusega, mis tahes sõidukikategoorias ja mis tahes kasuliku koormusega kõikide mootoritüüpide puhul
Sõiduki CO ₂ ja kütuse-/energiatarbimise, CO ₂ nullheitega sõiduulatuse / elektrisõiduki sõiduulatuse määramine	VECTO litsents	Osade jaoks	<i>Valikuline</i>

Haagiste energiatõhusus	VECTO litsents	Osade jaoks	Ei ole nõutav
Kontrollimenetlus	Ei ole nõutav	Nõutav	Ei ole nõutav
Karteri heide	Kontrollida suletud karterisüsteemi paigaldamist või suunamist summutitorusse	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Pardadiagnostikaseadmed (OBD-tüüpkonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Pardaseireseadmed (OBM-tüüpkonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
välja jäetud			
välja jäetud			
_____			
⁶ Tüübikinnitusasutus võib nõuda katse tegemist.			

Muudatusettepanek 172

Ettepanek võtta vastu määrus

V lisa – Tabel 4

<i>Komisjoni ettepanek</i>						
M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukite tüübikinnituse ja laienduste katsenõuete ja deklaratsioonide kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul						
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed		Turujärelevalve käigus tehtavad katsed	
Asjaomane osaleja	Tüübikinnitusasutus tüübikinnit	Tüübikinnitusasutus	Tüübikinnitusasutus	Kolmandad isikud ja komisjon	Turujärelevalveasutused	Kolmandad isikud ja komisjon

	use andmiseks					
Gaasilised saasteained, PM ja PN maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused) iga kütuse ja kohaldatavate sõidukikategooriate (M ₂ , M ₃ , N ₂ ja N ₃) puhul + madala koormuse katse (kui see on kohaldatav)	Nõutavad tõendamiskatsed kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus sõidukitüübi kaupa, ning vastavustunnistus kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüptide kohta	(vt mootorile esitatavad nõuded)	Nõutav kord aastas piisava arvu sõidukitüüptide puhul, mis kasutavad mis tahes kütust, ja mis tahes sõidukikategoorial, mis on hõlmatud heitealase tüübikinnitusuga	Valikuline	Nõutav/valikuline	Valikuline
Sõiduki CO ₂ heite, kütusekulu/energiatarbimise, CO ₂ nullheitega sõiduulatuse / elektrisõiduki sõiduulatuse määramine	VECTO litsentsi väljandmine	Osade jaoks	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	Valikuline	Valikuline
Haagiste energiatõhusus	VECTO litsentsi väljandmine	Osade jaoks	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline
Kontrollimen	Ei ole	Nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline

etlus	nõutav					
Karteri heide	Kontrollid a suletud karterisüst eemi paigaldamist või suunamist summutitorusse	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Pardadiagnostikaseadmed (OBD-tüüpkonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Pardaseireseadmed (OBM-tüüpkonna tasand)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
Kohanduvad juhtimiseseadmed (vajaduse korral)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline
Geotarastustehnoloogiad (vajaduse korral)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
<i>Muudatusettepanek</i>						
M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategoria sõidukite tüübikinnituse ja laienduste katsenõuete ja deklaratsioonide kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul						

Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed	Turujärelevalve käigus tehtavad katsed		
Asjaomane osaleja	Tüübikinnitustasutus tüübikinnituse andmiseks	Tüübikinnitustasutus	Tüübikinnitustasutus	Kolmandad isikud ja komisjon	Turujärelev alveasutused	Kolmandad isikud ja komisjon
Gaasilised saasteained, PM ja PN maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused) iga kütuse ja kohaldatavate sõidukikategooriate (M ₂ , M ₃ , N ₂ ja N ₃) puhul + madala koormuse katse (kui see on kohaldatav)	Nõutavad tõendamiskatsed kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus sõidukitüübi kaupa, ning vastavustunnistus kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüptide kohta	(vt mootorile esitatavad nõuded)	Nõutav kord aastas piisava arvu sõidukitüüptide puhul, mis kasutavad mis tahes kütust, ja mis tahes sõidukikategoorial, mis on hõlmatud heitealase tüübikinnitusega	Valikuline	Nõutav/valikuline	Valikuline
Sõiduki CO ₂ heite, kütusekulu/energiatarbimise, CO ₂ nullheitega	VECTO litsentsi väljandmine	Osade jaoks	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline

sõiduulatuse / elektrisõiduki sõiduulatuse määramine						
Haagiste energiatõhus us	VECTO litsentsi välja andmine	Osade jaoks	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline
Kontrollimen etlus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Karteri heide	Kontrollid a suletud karterisüst eemi paigaldami st või suunamist summutito russe	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Pardadiagnos tikaseadmed (OBD- tüüpkonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Pardaseiresea dmed (OBM- tüüpkonna tasand)	Tunnistus ja tõendam ine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
Rikkumisvast ane, turvalisus ja küberturvalis us	Tunnistus ja dokumente erimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
välja jäetud						
välja jäetud						

Muudatusettepanek 173

Ettepanek võtta vastu määrus V lisa – Tabel 10

<i>Komisjoni ettepanek</i>						
Pidurisüsteemide tüübikinnituse katsenõuete kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul						
Katsenõud ed	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed		Turujärelevalve käigus tehtavad katsed	
Asjaomane osaleja	Tüübikinnituse andmiseks	Tüübikinnituse andmine	Tüübikinnituse andmine	Kolmandad isikud ja komisjon	Turujärelevalveasutused	Kolmandad isikud ja komisjon
Pidurisüsteemi heitekatse WLTP pidurdustsükliks	Nõutav	Audit või vabatahtlik katsetamine	<i>Nõutav/valikuline</i>		<i>Valikuline/valikuline</i>	
<i>Muudatusettepanek</i>						
Pidurisüsteemide tüübikinnituse katsenõuete kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul						
Katsenõud ed	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed		Turujärelevalve käigus tehtavad katsed	
Asjaomane osaleja	Tüübikinnituse andmiseks	Tüübikinnituse andmine	Tüübikinnituse andmine	Kolmandad isikud ja komisjon	Turujärelevalveasutused	Kolmandad isikud ja komisjon
Pidurisüsteemi	Nõutav	Audit	<i>Nõutav</i>	<i>Valikuline</i>	<i>Nõutav</i>	

emi heitekatse WLTP pidurdusts üklis		või vabatahtl ik katsetam ine		<i>e</i>		
--	--	---	--	----------	--	--

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitus seoses nende heite ja akude tööajaga (Euro 7) ning määruste (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 kehtetuks tunnistamine
Viited	COM(2022)0586 – C9-0375/2022 – 2022/0365(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon 15.12.2022
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	Transpordi- ja turismikomisjon 15.12.2022
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Marian-Jean Marinescu 9.1.2023
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	24.5.2023
Vastuvõtmise kuupäev	19.7.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 27 –: 14 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Magdalena Adamowicz, Izaskun Bilbao Barandica, Karolin Braunsberger-Reinhold, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Jakob G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Gheorghe Falcă, Carlo Fidanza, Mario Furore, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Bogusław Liberadzki, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Rovana Plumb, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Achille Variati, Petar Vitanov, Lucia Vuolo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Sara Cerdas, Josianne Cutajar, Michael Gahler, Maria Grapini, Georg Mayer, Ljudmila Novak, Annalisa Tardino
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Patricia Chagnon, Lena Düpont, Svenja Hahn, Denis Nesci, Christine Schneider, Veronika Vrecionová

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

27	+
ECR	Carlo Fidanza, Denis Nesci, Veronika Vrecionová
ID	Marco Campomenosi, Annalisa Tardino
PPE	Magdalena Adamowicz, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Gheorghe Falcă, Michael Gahler, Jens Gieseke, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Ljudmila Novak, Christine Schneider, Barbara Thaler, Lucia Vuolo
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Svenja Hahn, Elsi Katainen, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Maria Grapini, Rovana Plumb, István Ujhelyi
The Left	Kateřina Konečná

14	-
ID	Patricia Chagnon, Georg Mayer
Renew	Bergur Løkke Rasmussen
S&D	Sara Cerdas, Josianne Cutajar, Thomas Rudner, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

3	0
NI	Mario Furore
Renew	Caroline Nagtegaal
S&D	Bogusław Liberadzki

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike tüübikinnitus seoses nende heite ja akude tööajaga (Euro 7) ning määruste (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 kehtetuks tunnistamine		
Viited	COM(2022)0586 – C9-0375/2022 – 2022/0365(COD)		
EP-le esitamise kuupäev	10.11.2022		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 15.12.2022		
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	ITRE 15.12.2022	IMCO 15.12.2022	TRAN 15.12.2022
Kaasatud komisjonid istungil teada andmise kuupäev	ITRE 11.5.2023		
Raportöörid nimetamise kuupäev	Alexandr Vondra 14.12.2022		
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	24.1.2023	15.6.2023	27.6.2023
Vastuvõtmise kuupäev	12.10.2023		
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	52 32 1	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Catherine Amalric, Mathilde Androuët, Maria Arena, Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Monika Beňová, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Michael Bloss, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Maria Angela Danzi, Esther de Lange, Christian Doleschal, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Pietro Focchi, Emmanouil Fragkos, Heléne Fritzon, Malte Gallée, Gianna Gancia, Andreas Glueck, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Karin Karlsbro, Petros Kokkalis, Athanasios Konstantinou, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Marina Measure, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O’Sullivan, Nikos Papandreou, Jutta Paulus, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Nicola Procaccini, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyrali, Nils Torvalds, Edina Tóth, Achille Variati, Anders Vistisen, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Matteo Adinolfi, João Albuquerque, Milan Brglez, Catherine Chabaud, Dacian Cioloș, Christophe Clergeau, Estrella Durá Ferrandis, Jens		

	Gieseke, Romana Jerković, Radan Kanev, Ska Keller, Sara Matthieu, Dace Melbārde, Manuela Ripa, Christel Schaldemose, Susana Solís Pérez, Grzegorz Tobiszowski, Nikolaj Villumsen
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Rasmus Andresen, Pascal Arimont, Konstantinos Arvanitis, Alessandra Basso, Lars Patrick Berg, Patricia Chagnon, Ana Collado Jiménez, Niels Fuglsang, Niclas Herbst, Ladislav Ilčić, Virginie Joron, Alice Kuhnke, Francisco José Millán Mon, Angelika Niebler, Elżbieta Rafalska, Tineke Strik, Lucia Vuolo
Esitamise kuupäev	23.10.2023

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

52	+
ECR	Lars Patrick Berg, Pietro Fiocchi, Teuvo Hakkarainen, Ladislav Ilčić, Joanna Kopcińska, Elżbieta Rafalska, Grzegorz Tobiszowski, Alexandr Vondra
ID	Matteo Adinolfi, Alessandra Basso, Patricia Chagnon, Catherine Griset, Virginie Joron, Sylvia Limmer, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone
NI	Ivan Vilibor Sinčić, Edina Tóth
PPE	Pascal Arimont, Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Ana Collado Jiménez, Christian Doleschal, Jens Gieseke, Niclas Herbst, Radan Kanev, Ewa Kopacz, Esther de Lange, Peter Liese, Norbert Lins, Marian-Jean Marinescu, Dace Melbārde, Francisco José Millán Mon, Dolors Montserrat, Angelika Niebler, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Christine Schneider, Lucia Vuolo
Renew	Catherine Amalric, Pascal Canfin, Catherine Chabaud, Dacian Cioloș, Martin Hojsík, Jan Huitema, Erik Poulsen, Frédérique Ries, Susana Solís Pérez, Nils Torvalds, Emma Wiesner, Michal Wiezik

32	-
S&D	João Albuquerque, Maria Arena, Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Delara Burkhardt, Mohammed Chahim, Christophe Clergeau, Estrella Durá Ferrandis, Helène Fritzon, Niels Fuglsang, Romana Jerković, César Luena, Alessandra Moretti, Nikos Papandreou, Sándor Rónai, Christel Schaldemose, Tiemo Wölken
The Left	Konstantinos Arvanitis, Malin Björk, Petros Kokkalis, Nikolaj Villumsen, Mick Wallace
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Margrete Auken, Ska Keller, Alice Kuhnke, Sara Matthieu, Tilly Metz, Ville Niinistö, Jutta Paulus, Manuela Ripa, Tineke Strik

1	0
NI	Maria Angela Danzi

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu